ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסודו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

דבר

היום בדבר
● הטרמפיסט אמריקאי – הנהג ישראלי / אמיר אורן
● לתפוס כמה שאפשר / חגי אשד
● עיין ערך יפת / מירי פז
● חרף כל האזהרות / יעל פישביין
● בורסה (4), כלכלה (5) עכשיו (9),
על הדשא (10) כוכבים ולילות (12)

מזג האויר
מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 5–12, רמת־הגולן: 2–11, נהריה: 5–17, צפת 3–9, נמל חיפה 8–18, טבריה 5–18, נצרת 6–15, עפולה 5–18, שומרון 6–13, תל־אביב 8–19, לוד: 6–19, יריחו 8–19, עזה 9–19, באר שבע 6–18 אילת 8–23.

יום שני, י"א בטבת תשמ"ז, 12 בינואר 1987 ● גליון 19014
היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

הורביץ: רוצים להתפטר – אך מחכים ליום ג'
ברונו: מחכים לדו"ח הוועדה הפנימית בבל"ל
גליה מאור: פרצות בחוק איפשרו פעולות בלתי־סבירות ● מן הראוי להגביל מתן אשראים לדירקטורים

אלי הורביץ בישיבת הדירקטוריון. (צילום: מאיר כפיר)

מאת יואב יצחק, סופר הכלכלי של „דבר"
„בשלב זה אנו מעכבים את התפטרותנו שלנו; ביום שלישי נתכנס שוב ונחליט כיצד לנהוג", כך אמר יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי אלי הורביץ, לאחר ישיבה דרמאטית, שבה התכוננו תחילה כל חברי מועצת המנהלים להגיש את התפטרותם.
לדברי הורביץ, „רצון כל החברים, החשק ומצוות הלב אומרים לעזוב ולהתפטר". הורביץ אמר זאת, במסיבת עתונאים שערך אתמול בערב בבנין בנק לאומי, מיד לאחר הישיבה הדרמאטית, שהתכנסה במיוחד. הוא ציין, כי למעשה הגיע לישיבה לאחר שגמר אומר בליבו להתפטר מבל"ל. הוא כבר הכין מכתב התפטרות, וכך עשו גם יתר חברי מועצת המנהלים שהופיעו לישיבה. (הורביץ, בן־עזר, הרמלך חוסמן). אולם במהלך הישיבה, צלצל ראש הממשלה יצחק שמיר וביקש ממנו לא להתפטר. גם שר החוץ וממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, טילפן במהלך הישיבה, וקרא להורביץ לחזור בו מכוונתו להתפטר, ו„לא לנטוש את המערכה".
בשלב זה לא ברור האם חזרו בהם חברי מועצת המנהלים מכוונתם. הורביץ ציין, כי ביום שלישי בשעה 5.00 אחר־הצהריים, תתכנס שוב מועצת המנהלים של הבנק, ורק
(המשך בעמ' 2)

אותה גברת בשינוי אדרת
הרכב הדירקטוריון של „אוצר התיישבות היהודים" זהה להרכב דירקטוריון בל"ל והבנק שולט בהחלטות החברה־האם שלו

מאת יקיר צור, סופר „דבר"
הרכבו של דירקטוריון „אוצר התיישבות היהודים", החברה שבבעלותה 75 אחוז ממניות השליטה בבנק לאומי, היה, עד לפני כשלושה חודשים, זהה לגמרי להרכבו של דירקטוריון בל"ל, והדבר הבטיח שליטה מלאה של הבנק על הנעשה בחברה־האם שלו.
מידע זה, שהוסתר מעיניהם של חברי מועצת „אוצר התיישבות היהודים", הגיע לידיעתם רק לפני כשלושה חודשים כאשר האסיפה הכללית של „אוצר התיישבות היהודים" היתה אמורה להתכנס ולבחור דירקטוריון חדש.
גזבר ההסתדרות הציונית עקיבא לווינסקי התנגד לכך שחברי דירקטוריון בל"ל יהיו חברים גם בדירקטוריון של „אוצר התיישבות היהודים". בתום דיון סוער הוסכם, כי חברי דירקטוריון בל"ל ימשיכו לשבת בדירקטוריון „אוצר התיישבות היהודים" תקופה נוספת של שלושה חודשים, ואחרי 1 בפברואר יגישו את התפטרותם.
המצב הנוכחי הוא אפוא, שכל חברי דירקטוריון „אוצר התיישבות היהודים" הם עדיין חברי דירקטוריון בל"ל, ומבחינה משפטית הם יכולים להתפטר מדירקטוריון בל"ל ולהמשיך לכהן בדירקטוריון של החברה־האם.

ביקורת חריפה
בתוך כך גוברת הביקורת על האופן שבו הצליחו אנשי בל"ל לנטרל את סמכויות הפיקוח של „אוצר התיישבות היהודים" ולהפוך את מועצת „אוצר התיישבות" לכלי ריק מתוכן. מועצת „אוצר התיישבות היהודים" מורכבת מ־21 חברים, הנבחרים לכל החיים והמוחלפים רק כאשר אחד החברים מת או מתפטר. יו"ר המועצה בשמונה השנים האחרונות, ד"ר אלימלך רימלט, התפטר מתפקידו לפני כחצי שנה, לאחר שהגיע למסקנה, שלמועצה אין שיניים ואין היא יכולה, אפילו במקרים חריגים, למנוע דברים או להשפיע על דברים הקורים בבל"ל. הוא התריע על כך במכתב ההתפטרות ששלח לאריה דולצ'ין, ובו הציע שינוי מבנה המועצה והפרדה בין הדירקטוריונים של בנק „האוצר", כדי למנוע מצב שבו החלטות של דירקטוריון הבנק יחייבו אוטומאטית את המועצה.
(המשך בעמ' 2)

מאת מרי פרידס
ויוסי מלמן, סופרי „דבר"
בבנק ישראל מחכים עתה לדו"ח הוועדה הפנימית בבנק לאומי בדבר הפיצויים ותשלומי הפנסיה שהוענקו לארנסט יפת, ולאחר מכן יחליטו על נקיטת צעדים. במסיבת עתונאים להבהרת עמדת בנק ישראל אמר אתמול נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו, כי עוד לפני פיצוץ הפרשה בציבור פנה בנק ישראל ליו"ר הדירקטוריון של בל"ל אלי הורביץ וביקש ממנו לתקן את התשלומים שהוענקו ליפת וכי נענה בחיוב. ברונו הבהיר, כי הפיקוח על הבנקים אינו גוף מנהל, אלא רק בודק בדיעבד. אך מאחר ש„תשלומי יפת" חרגו מכל מסגרת סבירה, והם עלולים להשפיע על מערכת השכר במשק כולו, התערב בנק ישראל וביקש הבהרות מיידיות.
עתה מצפים לממצאי הוועדה הפנימית בבל"ל ועל סמך המידע שיומצא יחליט בנק ישראל על צעדיו. ברונו הוסיף, כי בבנק הממלכתי נערכים לאפשרות התפטרותו של יו"ר בל"ל ואף להתפטרות הדירקטוריון כולו. הנגיד הבהיר, כי בכל מקרה, אין סכנה ליציבות בנק לאומי ולפקדונות של לקוחותיו.
המפקחת על הבנקים, גליה מאור, אמרה, כי רווחים ספקות חמורים לגבי דרך עבודתו של דירקטוריון בל"ל ושפרצות בחוק אפשרו
(המשך בעמ' 2)

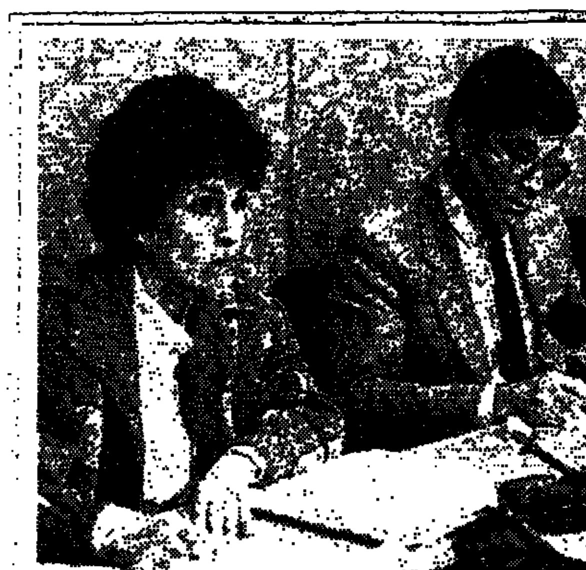
נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, והמפקחת על הבנקים גליה מאור, במסיבת העתונאים שערכו בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

המשפטן פרופ' פרוקצ'יה ל„דבר"
יש מקום לבדוק תוקף הסכמי הפרישה ליפת
מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים
האם הסכם הפנסיה והפיצויים עם ארנסט יפת הוא בלתי־הפיך? פרופ' אוריאל פרוקצ'יה מהאוניברסיטה העברית בירושלים מניח, כי החוזה עם ארנסט יפת אינו חוזה אחד, אלא סדרת חוזים, שנפרשו לתקופה ממושכת. החוזים הללו נמסרו לתת־ועדה של דירקטוריון הבנק שהיו בה שלושה חברים, וגוף
(המשך בעמ' 2)

מיליוני דולארים נעלמו בעסקות עם איראן
על אף ההודעות המרגיעות מודאגת ישראל מהפיכתה לשעיר לעזאזל בפרשה

מאת אמנון דנקנר ויוסי מלמן, סופרי „דבר"
וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – מיליוני דולארים נעלמו בעסקות הנשק עם איראן. הראיות לכך נמצאו בשדרים שקלטה סוכנות הבטחון הלאומי של ארה"ב, העוקבת אחרי שיחות טלפון בחבלי העולם. הסוכנות עקבה אחרי שיחות של סוחרי נשק ומתווכים איראניים, ישראלים ואחרים, שהיו מעורבים בעסקות לבקשתו של הקולונל אוליבר נורת'. ההאזנות גילו ויכוחים ומריבות בין סוחרי הנשק המתווכים שנבעו מאיחור בתשלומים שונים ומסדורים לקויים בהעברות כספים בין חשבונות בנק שווייציים של סוכנות הביון המרכזית, ממשלת ישראל והמתווכים והסוחרים.
מהחומר שבידי הסוכנות לבטחון לאומי עולה, כי הסוחר האיראני מנוצ'ר גורבניפר תבע ריבית של 20 אחוז לחודש על מימון ביניים של אחת העיסקות. המדובר במשלוח שבוצע באביב 1986 ושמחירו היה 15 מיליון דולאר. הסכום נאסף על־ידי המיליארדר הסעודי עדנאן חשוגי ושותפיו הקנדיים ונמסר לגורבניפר שתבע ריבית בגובה של 3 מיליון דולאר.
במסגרת משלוח אחר, של 508 טילי „טאו" בספטמבר 1985, הפקיד חשוגי כמימון ביניים חמישה מיליון דולאר בחשבון בנק ישראלי בשווייץ. עבור משלוח זה שילמה איראן שישה מיליון דולאר, מהם החזרו לישראל 2.5 מיליון, ו־3.5 מיליון מצאו דרכם למתווכים הישראליים ולגורבניפר. במשלוח של נובמבר 1985 שילמה איראן עבור 120 טילי „הוק" 42 מיליון דולאר, מהם הוחזרו לישראל 18 מיליון ו־24 מיליון נעלמו דרך חשבון בנק שווייצרי.

דאגה בירושלים
על אף ההודעות המרגיעות של דוברים מוסמכים בירושלים הביעו שרים בכירים ופקידים דאגה גדולה מנסיונם של גורמים בממשל להטיל את האחריות למשלוחי הנשק לאיראן והעברת הכסף למורדי ה„קונטראס" בניקרגואה על ישראל.
ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר הבטחון קיימו אתמול התייעצות קצרה לגיבוש עמדתם בעקבות ההתפתחויות החדשות. סוכם כי ייעשה מאמץ הסברה גדול בקרב הקונגרס, החוקר בפרשה בנסיון לשכנעו כי ישראל „לא יזמה את הסיוע ומשלוחי הנשק אלא סייעה על־פי בקשת ארצות הברית". ראש הממשלה יצחק שמיר ידגיש עמדה זו בשיחותיו בסנאט ובבית הנבחרים במהלך סיורו בוואשינגטון בחודש הבא.
אתמול בישיבת הממשלה הוא סירב לקיים דיון בנושא כדרישת השר אמנון רובינשטיין, שהציע לחקור את פרטי הפרשה ולפרסם מסמך של ועדת המודיעין של הסנאט. השר אריאל שרון תבע לקבל דיווח מפורט בעניין זה. אך ראש הממשלה יצחק שמיר הסתפק בהבטחה כי הקבינט יקיים בקרוב דיון מקיף.

ועדת הסנאט טרם גיבשה עמדתה
יו"ר ועדת המודיעין של הסנאט, הדמוקראט דייויד בורן אמר אתמול בראיון טלוויזיה, כי מוקדם מדי לקבוע אם ישראל היא שהגתה את הרעיון להפנות כספים מרווחי העיסקה האיראנית ל„קונטראס". הוא הדגיש כי העדות היחידה המצביעה לכיוון זה היא דברים שאמר הקולונל נורת' לשר המשפטים אד מיז והזכיר, כי קיימת הכחשה של עמירם ניר. בורן הדגיש כי החומר שפורסם בימים האחרונים אינו דו"ח סופי של ועדת המודיעין אלא טיוטה לא מאושרת. הוא אמר כי עדיין ישנם 12 עדים מרכזיים שלא נחקרו וכי לא הושלם העיון בכל המסמכים הנוגעים לפרשה. בורן אמר עוד, כי אף מדינה אינה יכולה להכתיב לארה"ב את מדיניותה וכי אסור לוואשינגטון להתחמק מאחריות בטענה שהישראלים הוליכו אותה לכיוון מסויים.
עם זאת המשיכה אתמול התקשורת האמריקאית להדגיש את חלקה של ישראל בפרשה במרכזי ויומני. ה„וואשינגטון פוסט" בחר לכנות את תפקידה של ישראל בגליון שלו אתמול כ„מזימה". לחוגים ישראלים לא היה ספק בסוף השבוע, כי הפרסומים יזומו על־ידי קבוצה הקרובה לריגן, המבקשת להטיל על ישראל את עיקר האשמה בפרשה האירנית.
(המשך בעמ' 2)

ישראל שעיר לעזאזל
מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב
וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – לחוגים ישראליים בוושינגטון אין עוד ספק היום כי הבית הלבן מנסה לעשות את ישראל שעיר לעזאזל בפרשת „הקשר האיראני" ולהטיל עליה את החלק העיקרי של האשמה.
חודש לפני ביקורו הצפוי כאן של יצחק שמיר מצויים היחסים בין ממשלת ישראל לבין וואשינגטון בנקודת שפל שלא היתה כמוהה מאז חשיפתה של פרשת פולארד.
כל הפרסומים בימים האחרונים בעתונות על פרטי דו"ח ועדת המודיעין של הסנאט ועל מסמכים הנוגעים לפרשה הגיעו לדפי העיתונים באמצעות הדלפה ובאורח רשמי והעקבות הוליכו בשני המקרים אל הבית הלבן ואל חוגים רפובליקאים בקונגרס. הדימוקראטים בסנאט זעקו חמס על ההדלפות. הם טוענים, כי אלה נעשו בכוונה מסויימת, והם
(המשך בעמ' 2)

מזכ"ל ההסתדרות ל„דבר"
חבה"ע תקבע כללים לשכר ולתנאי הפרישה של ראשי חברותיה
מוריה אבנימלך, סופרת „דבר" לעניני כלכלה
בימים הקרובים תגיש ועדה מטעם מינהלת חברת העובדים את המלצותיה לקביעת שכר ותנאי פרישה ליושבי־ראש של חברות משק העובדים אמר ל„דבר" מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.
בוועדה שמינה קיסר נכללים מזכ"ל חברת העובדים, דני רוזוליו, יושב־ראש האיגוד המקצועי, חיים הברפלד, וגזבר ההסתדרות, ארנו ישראלוביץ.
המלצות הוועדה יחזקו את הכללים הנהוגים כיום במשק העובדים, לגבי השכר ותנאי הפרישה של מנהלים, לרבות בבנק הפועלים ובקונצרן „כור".
קיסר סבור, שאפשר למנוע את התופעות שהתגלו בבנק לאומי, לגבי גובה השכר ותנאי פרישה, באמצעות קריטריונים קבועים לגובה השכר ותנאי הפרישה ועל־ידי מתן פומביות להסכמים. הוא סבור גם, כי יש צורך להגדיל את הפיקוח של הבעלים על הדירקטוריון.

צדוק היה מתמנה למבקר – אילו הוצע
חיים צדוק ל„דבר": אינני מועמד
מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לעניני מפלגות
„אינני מועמד לתפקיד מבקר המדינה, לא הצגתי את מועמדותי, לא נתתי את הסכמתי להצגת מועמדותי ולא הסמכתי איש להציג את מועמדותי בכל מוסד של מפלגה, של סיעה או של הכנסת", אמר ל„דבר" עו"ד חיים צדוק, שר המשפטים לשעבר, בתגובה על אזכור שמו, כבעל הסיכויים הטובים ביותר להיבחר למבקר המדינה, אילו הוצע לתפקיד.
„לחברים, שפנו אלי בעניין זה, אמרתי: אם נציגי סיעות המייצגות רוב בוועדת הכנסת יפנו אלי ויבקשו הסכמתי לכך שיציגו את מועמדותי בוועדת הכנסת, אשקול בדבר ואשיב תשובה", אמר חיים צדוק ל„דבר".
מבדיקה שעשה „דבר" עולה, כי אילו הובאה מועמדות צדוק לתפקיד מבקר המדינה להכרעה בוועדת הכנסת, היא היתה זוכה ברוב, שכן הודות לעמדתו הציבורית, כישוריו ונסיונו, היו תומכים בצדוק גם נציגי ר"צ, מפ"ם, „מורשה" וחד"ש.

כ־3,000 איש נענו להזמנת השר אריאל שרון ובאו אמש לאולם הקונגרסים בגני־התערוכה בתל־אביב. על־פי הערכת מקורבי שרון, היו כ־1,000 מהם צירי ועידת „חירות" (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילום: מאיר כפיר)

המהומה במשרדי הנהלת „אגד" בתל־אביב. (צילום: מאיר כפיר)

פעילי האופוזיציה בזזו משרד יו"ר „אגד" והיכו את הדובר
מאת אריה אירה, סופר „דבר"
„הגל של היום ילך וידעך, ואנו לא מעצבים, נעזור לו לדעוך", אמר אמש יו"ר מזכירות „אגד" שלמה לוין בתום יום של התפרעויות במרכז הקואופרטיב בתל־אביב.
בשיאן של המהומות פרצו כשלושים מפעילי האופוזיציה למשרדו של היו"ר ובזזו אותו. לפרקים הגיעו הדברים לתיגרות ידיים, שבאחת מהן הוכה דובר „אגד" גדעון סלמור. עם זאת הקפידו כל הצדדים לקיים את ההבחנה הציבורית כסדרה, ללא כל
(המשך בעמ' 2)

נסים: לא יהיה פיחות; יקוצצו 320 מיליון ש"ח
מחלוקת בין האוצר להסתדרות, התובעת להעלות תקרת המס לאמידים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים
שר־האוצר משה נסים התייחס אמש לראשונה לשאלה בדבר הידיעות על הכוונה לבצע פיחות בשקל: „אני חושש שתהיה אכזבה לרבים. הממשלה בשום פנים לא תעשה צעד שיש בו כדי לערער את היציבות במשק, ושינויים בשער החליפין יש בהם כדי לערער את יציבות המשק", אמר שר האוצר.
בתשובה לשאלה אם גם בשינויים בשער החליפין שיעוקרו מן השכר, יש כדי לערער את יציבות המשק השיב השר נסים: „אני חייב לענות על כל שאלה. זוהי עמדתי ועמדת רוב שרי הממשלה".
הידיעות בדבר כוונה לבצע פיחות בשקל נפוצו סביב הדיונים, המתקיימים בין מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, שר האוצר משה נסים וראשי ההסתדרות, על הסכם שנועד לשפר את רווחיות היצוא, מבלי לזעזע את המחירים. במסגרת הסכם זה נדרשה ההסתדרות לוותר על
(המשך בעמ' 2)

צעיר ירושלמי הקפיץ אתמול למשך שעה ארוכה את משטרת ירושלים ואת מכבי־האש. הוא התיישב על חלון בקומה ה־11 במגדלי־אילון שבמרכז העיר, הוציא את רגליו החוצה ואיים להתאבד (למעלה). הצעיר דרש שימצאו לו עבודה מתאימה, ובמשך שעה ארוכה ניהלו אתו קציני משטרה ובהם פסיכולוג, מו"מ לבל יקפוץ למטה. קהל רב נעמד מתחת לבניין (למטה) ובמקום נוצרו פקקי תנועה רבים. מקץ שעה ארוכה שכנע סוכן ביטוח ירושלמי את הצעיר שיטפל בבקשתו, והחיים חזרו למסלולם. (צילומים: רחמים ישראלי)

צה"ל מפסיק אימוני הטירונים ומקצה יום לעקירת הטרטורים
המפקדים הזוטרים ב„גבעתי" הורו לטירונים לשתוק כשהאלוף ישאל

מאת טלי ליפנר, הכתבת הצבאית של „דבר"
האימונים בכל בסיסי הטירונים של צה"ל ברחבי הארץ יופסקו מחר למשך יום אחד, בתגובה על ההידרדרות בהיקף הטרטורים וההשפלות, שנודע עליהם בצבא באחרונה. במסגרת הפעולה החריגה והמיוחדת הזאת יתקיימו כינוסים לרענון פקודות הצבא, בכל הנוגע לטיפול בטירונים.
ראש מפקדת חילות השדה, האלוף אורי שגיא, שהורה על כך, יקיים כינוס של כל מפקדי בסיסי הטירונים ושל הקצינים, עד רמת מפקדי פלוגות. האלוף שגיא יעמיד את האנשים על חומרת המצב ועל האמצעים שיש לנקוט, כדי להביא לשיפור מיידי בהתאם לפקודות, לנהלים ולנורמות שהם אמורים לנקוט.
בתוך כך נודע, כי חיילי „גבעתי" ממחזור אוגוסט, שטורטרו במהלך הטירונות שלהם, הונחו על־ידי מפקדיהם הזוטרים, שלא לפרט את תלונותיהם לפני אלוף פיקוד הדרום, שביקש לבדוק את הטענה. כפי שנודע לחיילים ביחידה נודע, כי תגובת אלוף פיקוד הדרום, שנמסרה בעתונות, לא היתה מדוייקת. הידיעה, שבה נמסר כאילו האלוף מרדכי בדק את העניין והמפקד פלוגה הודח נבעה מהטעיה שהוטעה האלוף.
ההורים מסרו כי בניהם קבלו על כך, שלפני בואו של האלוף מרדכי לשיחה עמם קיבלו הנחיות ממפקדיהם לסתום את הפה. האלוף, שבא לברר את העובדות, לא נענה וחזר בלעומת שבא, רק אחר־כך העיד מפקד הפלוגה לחיילים, על
(המשך בעמ' 2)

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

מאות נכים, רבים מהם בכסאות הגלגלים או על קביים, השתתפו אתמול בעצרת מחאה ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. הנכים, המשתייכים ל־26 ארגונים, תבעו מהממשלה לא להטיל מס על קיצבותיהם. רחוב דיזנגוף נסגר לתנועה כדי לאפשר את קיום מצעד המחאה, שהחל בשדרות בן־גוריון והסתיים בכיכר דיזנגוף. (צילום: יוסי אלוני)

עשרה ממושבי הבקעה והגולן ייסגרו – אם חובם לא יכוסה

מאת אוריאל בן־עמי ושמעון וייס, סופרי „דבר"

עשרה ממושבי בקעת הירדן ורמת הגולן ייסגרו בתוך שלושה שבועות, אם הממשלה לא תפתור את בעיית חובותיהם, המסתכמים ב־240 מיליון דולאר.

בפגישת חירום שנערכה אתמול בין ראשי המושבים בגולן ובבקעה הודיע איתן ליס, ראש מועצת גולן, כי עשרה מיישובי הגולן לא יוכלו להחזיק מעמד, אם לא יוחזר להם הכסף לאלתר. ראשי היישובים בגולן ובבקעה דורשים מן הממשלה למחוק מחצית מחובם ולפרוס את החזר חובותיהם על פני זמן ארוך.

במטה החירום המשותף לנציגי הגולן והבקעה דנים בימים אלה על דרכי פעולה. ישראל נדיבי, ראש מועצת בקעת־הירדן, אמר אתמול, כי ראש הממשלה יצחק שמיר מסרב לפגוש את נציגי המושבים וכי לשכתו נוהגת בהם סחבת.

נדיבי אמר, שהמושבים יתחסלו בעצמם, אם הממשלה לא תסייע להם. הוא ציין, כי מצבם של המושבים חמור ומכורה הוא החמור מכולם, אף כי גם על האחרים מרחפת סכנה.

„הסכם חירום" על התייעלות ייחתם בקרוב ב„סולל בונה"

מאת חיים באור, סופר דבר לענייני עבודה

ההסתדרות פועלת כדי להגיע בהקדם לאמנה מחייבת בין הנהלת „סולל בונה" לבין ועדי העובדים בקונצרן, כדי למנוע שיבושים בביצוע תכנית הבראה.

זאת אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בישיבה של מועצת מנהלי „סולל בונה", שבחרה פה אחד במוטה גור כיושב ראשה.

האמנה תקבע את הדרכים לניוד עובדים מיחידה אחת של „סולל בונה" לשנייה והעובדים יחוייבו לתרום לייעול, פריון והגברת התפוקה כדי לשפר את רווחיות הקונצרן וכושר התחרות שלו, אמר קיסר.

היו"ר החדש של „סולל בונה", מוטה גור, אמר, שהסיכוי להתאוששות הקונצרן מהמשבר גדול מהסיכונים האורבים לו. לדבריו, גם בתחום יחסי העבודה, ההסכמות בין ההנהלה לבין העובדים רבות מהמחלוקות.

מנכ"ל סו"ב אהוד שילו הגדיר את האמנה הצפויה „הסכם חירום" בין העובדים להנהלה להגברת התפוקה. הוא סקר את ההתארגנות המחודשת של הקונצרן בתחום של מיזוג חטיבות, מכירת נכסים וקיצוץ במצבת כוח־האדם באלפי עובדים.

הסתדרות הפקידים תתבע בל"ל על הפרת הסכמים ותוספות חריגות

קיסר: שכבה שלמה חיה מעל יכולת המדינה

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

„בישראל מתפתחת שכבה של אנשים החיה ברמה שאינה תואמת את יכולת המדינה ומצב החברה" – אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בהתייחסו לפרשת הפנסיה של ארנסט יפת.

קיסר, שדיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, הביעה חשש כי מלבד יפת, „ישנם חריגים נוספים שאין לנו מידע לגבי רמת השכר שלהם. מדובר באנשים רבים בתפקידים בכלליים מרכזיים במשק, המטיפים לצדק חברתי בנוסח שלהם".

לדבריו, אותה שכבה המקבלת שכר עתק, היא המצדדת בהפחתה של הכנסות השכירים, ביטול הפטורים והורדה של תקרת המיסוי.

יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות, עליזה תמיר, בירכה בישיבה את ועד עובדי בנק לאומי, שבדבריה נאבק לחשיפת השחיתות בבנק לאומי".

עילה לתביעות

בינתיים נודע שהסתדרות הפקידים עומדת להגיש בימים אלה תביעה משפטית נגד הנהלת בנק לאומי על „הפרת הסכמי עבודה, על תשלומים חריגים לעשרות פקידים ועל העסקת עובדים בכירים בחוזים אישיים תוך הבטחת תשלומים ותנאים 'דימיוניים'".

מזכיר הטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות הפקידים, אלקנה לבקוביץ' אמר אמש: „זה ארבע שנים שעובדי הבנקים מוותרים על הטבות שכר, כדי לסייע להנהלות הבנקים להתגבר על השפל בענף הבנקאות הישראלי. מה שקרה בבנק לאומי מערער את האימון ההדדי ומחייב אותנו לגישה שונה מעתה. לא נסכים לדרישה חד צדדית שלפיה העובדים ישאו לבדם בעול".

פעילי האופוזיציה בזוז

(המשך מעמ' 1)

שיבוש.

לקראת השעה 11 לפני הצהריים נאספו כמאה פעילים אופוזיציוניים בבית „אגד" בתל־אביב. הם הניפו כרזות מסוג „דו"ח מבקר המדינה הוא הוכחה לכשלונכם. התפטרו מיד", וכן „לחברים קרות, לעצמכם 700 אלף דולר הוצאות במסעדות־יוקר".

אותה שעה התקיימה אסיפה של 700 חברי „אגד" בחדר האוכל של המוסך הסמוך בהשתתפות היו"ר, אולם פעילי האופוזיציה העדיפו לנצל את ההזדמנות שלוזין לא היה במשרדו, פרצו לתוכו והחלו מרוקנים אותו מתוכנו. בין היתר שברו כסאות והוציאו תיקים עם מה שנראה להם כמסמכים סודיים של הקואופרטיב. כאשר הסתיימה האסיפה ודובר „אגד" חזר לקומת ההנהלה, הוא ביקש למנוע את ביזת משרדו של היו"ר. הוא הוכה באכזריות על־ידי הפעילים, שמנהיגיהם איבדו השליטה עליהם.

פעילי האופוזיציה קיימו במקום אסיפה, שבמהלכה הודיע מנהיגם עמיחי מאור על דרישתו, שמשרד העבודה יפזר את ההנהלה הנבחרת, יקים בחירות חדשות באגודה ויקים ועדת חקירה על מימצאי מבקר המדינה.

לקראת ערב נרגעו הרוחות והפעילים החלו מתפזרים.

דבר
DAVAR دابار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 298032, 281860, 286156
סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזיה קומה ג טלפון 242203 ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, ת.ד. 33104

אבלים על מותה של אמנו היקרה

יונה ריגאי
(תרזה אור)

ההלויה תצא היום, יום שני י"א בטבת תשמ"ז (12.1.87) בשעה 13.00 מביתה בכפר אביחיל.

בניה: אריאל ריגאי
עוזי ואילנה ריגאי
עמירם ודבורה ריגאי
אוהליה ואהוד אלון

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של גיסתי ודודתי היקרה

פייגה (צפורה) דורנברג
אחותה של מחלה ברנר ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום שני י"א טבת תשמ"ז 12.1.87 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום גבול חולון בת ים.
אוטובוס יצא בשעה 1.00 אחה"צ מבית המנוחה רח' בר אילן 5 תל־אביב

אבלים: משפחות: אלחנן ברנר
אבנר ברנר
שניידרמן (שני)
חולדה ואליעזר שניידרמן

ישראל שעיר לעזאזל

(המשך מעמ' 1)

יודעים על מה הם מדברים. הערכה, גם בחוגים ישראליים בוואשינגטון, היא שהקבוצה הקרובה לנשיא רייגן בבית הלבן, ובעיקר ראש הסגל דון ריגן ושר המשפטים אדווין מיז, העומדים בראשה של קבוצה המוגדרת כ"צוות לצימצום הנזק", החליטה על קו הגנה שיש בו התקפה על ישראל.

בבית הלבן הוחלט, כי מוטב שהנשיא ייראה כשוטה נרפה, בעל כוונות טובות שלא עלו יפה, מאשר כנוכל. בימים האחרונים החלה קבוצה זו מדליפה לעיתונות האמריקאית חומר שצייר את אוליבר נורת' וג'והן פוינדקסטר כנוכלים, שסיבכו את הנשיא ועתה הגיעו לשלב הבא הצגת ישראל כמות הזומם, שמתוך אינטרסים אנוכיים השתמשה בנורת' ופוינדקסטר, כדי לסבך את רייגן ואת ארה"ב בעניין חסר שחר, מסובך ומסוכן, שאכן נכשל. החידוש הגדול אינו מתמקד בפרטים. מעט מאד ממה שנודע ביומיים האחרונים לא פורסם בשבועות שחלפו. החידוש הוא בריכוז החומר ובפרשנות הנלחשת, המתלווה אליו, מכיוון הבית הלבן.

מעטים כאן הקולות האמיצים, כדוגמת זה של היו"ר החדש של ועדת המודיעין, דייויד בורן, שאמר אתמול, כי ארה"ב צריכה ליטול על עצמה את האחריות ולא להסתתר מאחורי גבה של ישראל. התמונה הכללית אצל הרוב היא של מאמץ ישראלי, שחרג בהרבה מהתמונה אותה ביקשו מנהיגי ישראל לצייר בשבועות האחרונים: לא עזרה לבעלת ברית במצוקה, אלא מבצע לקדם אינטרסים ישראליים, תוך שימוש ציני ברצונו של הנשיא לשחרר בני־ערובה אמריקאים.

יש מקום לבדוק תוקף

(המשך מעמ' 1)

זה העביר לדירקטוריון את ההסכמים שערך עם יפת.

פרופ' פרוקצ'יה מניח כי החוזים אושרו בדירקטוריון באופן עיוור. לדעתו, יש לבדוק התוקף המשפטי של החוזים. אם בתקנון הדירקטוריון אין התייחסות לכך הרי שהוא פסול, שכן העדר של התיחסות מיוחדת בתקנון מחייב אישור מיוחד על־ידי האסיפה הכללית.

שאלה אחרת היא, האם הדירקטוריון רשאי להאציל סמכויותיו לתת־ועדה, האם ייתכן שתת־ועדה זו מורכבת מאנשים בעלי קשרים עסקיים עם האדם שהחוזים נעשו לטובתו.

פרוקצ'יה מציין, כי פורסמו קשריהם של יוסי פקר וישראל סתרוב עם הבנק, וכי „רק מטעם זה ניתן החוזה לביטול".

פרופ' פרוקצ'יה טוען, כי אפשר לבטל את העסקה ולו בשל הטענה שמדובר בעושק המיעוט. עושק המיעוט הוא מושג המגדיר פעולה, אשר מעתיקה עושר או טובות הנאה מאלה שאין להם שליטה בחברה לאלה שיש להם שליטה, ללא מתן פיצוי סביר הולם.

פרופ' פרוקצ'יה טוען גם, כי דירקטורים בחברה חייבים לה חובת אמון. הם חייבים לה גם חובת זהירות ועליהם לפקוח עין על מהלכיו של התאגיד. דירקטור, שאישר עסקה בלתי רצויה לתאגיד, מטעמים של קידום ענייניו הפרטיים חייב לפצות את החברה מכספו הפרטי.

צה"ל מפסיק אימוני

(המשך מעמ' 1)

שלא דיברו ובכך סתר את הוראות הסגל הזוטר לחיילים.

סילוקו של סגן־מפקד פלוגה היה בפלוגה אחרת, של בני ישיבות ההסדר, אשר להם ככל הנראה אמצעי לחץ ותגובה חזקים יותר. הם פנו לרב הראשי וזה עשה להרחקתו המיידית של האחראי. בכך לא נפתרו הבעיות בשאר הפלוגות וביחידות אחרות.

בזמן האחרון היו כמה נסיונות התאבדות ויריו של חיילים שניסו לחבל בעצמם, לאחר שנואשו מהטירונות בגלל יחס משפיל, ענישה כבדה ולחץ בלתי־אפשרי. בין היתר נודע, כי חייל לקה בזעזוע מוח, לאחר שאלונקה שנאלצו הוא וחבריו לשאת, בידיים ישרות מעל לראש, כעונש – „עד שיישברו", נשמטה מידיו ונפלה על ראשו. בהזדמנות אחרת חלו מחצית מחיילי הפלוגה, לאחר שנאסר עליהם בכל מהלך הטירונות ללבוש בגד עליון [illegible] הליכה, בשל הזנחה וחוסר תשומת לב של המפקדים להוראות [illegible]

אותה גברת

(המשך מעמ' 1)

חברי מועצה אחרים הביעו אף הם תרעומת על כך שהמידע המובא לפניהם הוא סלקטיבי ועל כך שאין להם למעשה כל אפשרות לפקח על הנעשה.

„הרצאה יפה"

פרופ' מוריס קלינגהופר, מרצה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, החבר אף הוא במועצה, אמר אתמול לסופר „דבר", כי הנתונים נמסרו למועצה באופן סלקטיבי בשלוש או ארבע פגישות קצרות בשנה. „בכל ישיבה יפת היה נותן הרצאה יפה ואחר־כך אפשר לנו לשאול כמה שאלות. למעשה, לא קיבלנו תשובות ברורות על שאלותינו. היתה לי הרגשה, שהאנשים שידעו על המצב היו יכולים לתת תשובות ענייניות, עשו יד אחת עם הנהלת הבנק כדי להתחמק".

ביקורת על דולצין

במקביל גוברת הביקורת גם על תפקודו של יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין בכל הקשור לפרשה. אחרים מחברי ההנהלה הציונית סבורים, שגם אם דולצין לא ידע, לטענתו, על ההסכמים עם יפת, הרי אמור היה לדעת, ולפיכך עליו להתפטר מתפקיד נגיד „אוצר התיישבות היהודים" בבנק לאומי.

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו

יהודה לוינשטיין

ההלויה היום יום ב' 12.1.87 י"א בטבת תשמ"ז
בשעה 15.30

בית גבעת ברנר

במלאת שלושים לפטירתה של
סבתא

קלרה בוקסבאום ז"ל

תתקיים בקבוץ גלעד אזכרה
ביום ד' י"ג בטבת 14.1.87.
יציאה לבית הקברות בשעה 16.00.

המשפחה
ובית גלעד

מושב אביחיל

אבל
על פטירתה של החברה

יונה ריגאי

ומשתתפים בצער המשפחה

הורביץ:

(המשך מעמ' 1)

במעמד זה יחליט האם יגיש את התפטרותו. בתשובה לשאלת „דבר" אמר הורביץ, כי הוועדה, שבראשה הוא עומד, ואשר מונתה ביום רביעי לבדוק את עניין הפיצויים ותנאי הפרישה של יפת – תמסור במועד את המצאים, כפי שהובטח לנגיד.

בתוך כך נודע, כי פניית ראש הממשלה וממלא מקומו נבעה מדאגתם למערכת הבנקאית. במשרדים הממשלתיים חוששים, כי התפטרות הורביץ ויתר חברי מועצת המנהלים עלולה לערער את היציבות במערכת הבנקאית – וזאת חודשים ספורים לאחר שהצליחה המערכת לשנס מותניה לאחר החילופים שהיו בצמרת הבנקים, בעקבות דו"ח בייסקי. בבנק ישראל פתחו כבר אתמול במסע הסברה נרחב, שתכליתו להביא להרגעת הרוחות ולהחזיר את היציבות למערכת הבנקאית.

גם יחזקאל הרמלך, המכהן כחבר במועצת המנהלים של בל"ל, הותיר את עניין התפטרותו כנושא פתוח. בתגובה לשאלה, מה דרוש כדי להניאו מהתפטרותו, אמר, כי רק טובת הבנק חשובה, ולא ימשש את התפטרותו, רק אם יגיע למסקנה כי לטובת הבנק עדיף שיחזיק בתפקידו.

ברונו:

(המשך מעמ' 1)

פעולות בלתי־סבירות לכאורה. היא אמרה, שלאור אי־ההבהירות בדבר זכויות בעלי הבנק, יש מקום לשקול מתן יותר השפעה לבעלי המניות, על־ידי הרחבת זכויות ההצבעה. מאור, שרמזה לאפשרות שחברי דירקטוריון היטיבו עם יפת מתוך שיקולים אינטרסנטיים, אמרה, כי מן הראוי להגביל מתן אשראים לבעלי עניין, החברים במועצות מנהלים. היא אמרה שיהיה זה מן הסדר טוב אם שכרם ותנאי עבודתם של דירקטורים בחברות ציבוריות יהיו גלויים לציבור. המפקחת אמרה זאת אחרי שנשאלה בדבר תנאי שכרו של המנכ"ל הנוכחי של בל"ל, מרדכי אינהורן. המפקחת אמרה, כי בנק ישראל עוקב אחר רמות שכר כלליות בבנקים, אך לא לגבי שכר ספציפי של מנהל זה או אחר.

באשר לפניית ראש הממשלה אל אלי הורביץ לבל יתפטר, אמר נגיד בנק ישראל, כי זו זכותו של ראש הממשלה.

בישיבת הממשלה אתמול אמר שר האוצר משה נסים, בין היתר, כי מועצת המנהלים של בל"ל מינתה ועדת בדיקה ועתה ממתינים לתוצאות הוקירה שלה. דבריו עוררו תרעומת קשה. שר הכלכלה גד יעקובי הגדיר זאת כמינהל בלתי תקין. אין זה מתקבל על הדעת, אמר, שוועדה מטעם מועצת המנהלים תחקור מעשים הקשורים למועצת המנהלים עצמה. הוא דרש, כי בנק ישראל יגלה יותר מעורבות בפרשה זו.

נסים:

(המשך מעמ' 1)

תוספת היוקר הקרובה.

במקביל דרשו ראשי ההסתדרות, כי הממשלה תאפשר להגדיל את ההפרשות לקרנות הפנסיה באחוז וחצי. נושאים אלה עדיין אינם מסוכמים וצפויות פגישות נוספות בין פרס ונסים ובין ישראל קיסר וחיים הברפלד.

הקיצוץ בתקציב: 320 מיליון שקל

היום מתכנסת הממשלה לישיבה מיוחדת, כדי לאשר את הצעת תקציב המדינה. לשנת 1987/8. אתמול החליטו חברי הקבינט הכלכלי: שמיר, פרס, נסים ויעקובי לקצץ בתקציב המדינה 320 מיליון שקל. הקיצוצים כוללים הפחתה של 110 מיליון שקל בסובסידיות לתחבורה ציבורית, הלב ולחם, הטלת מס על קיצבאות ילד שני ושלישי של הביטוח הלאומי, למי שמגיע למס שולי של 45 אחוז; קיצוץ של 30 מיליון שקל בחינוך; 30 מיליון שקל בבריאות; 30 מיליון בתעשיה; 28 מיליון בבינוי; 17 מיליון במענקים לרשויות המקומיות ועוד.

במסגרת הקיצוצים בתקציב המדינה לשנה הקרובה יוחלט היום גם לצמצם את כוח־האדם במשרדי הממשלה ב־1233 משרות. כמו כן יוחלט היום להפחית 3 אחוזים בכוח־האדם בכל הגופים הציבוריים הנהנים מתמיכה תקציבית כלשהי.

חילוקי דעות עם ההסתדרות

חילוקי דיעות שוררים עדיין בין הממשלה לבין ההסתדרות באשר לרפורמה במיסוי. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול שיש להעלות את תקרת המס לבעלי הכנסות גבוהות מעבר להצעתה של הממשלה.

קיסר, שדיבר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות, הטעים כי „אילו היתה לממשלה רגישות לגבי רחשי הלב של הציבור, היתה נסוגה מהמלצותיה לגבי הרפורמה במיסוי".

בכתב־אישום ראשון בעקבות פרשת המניות

ראשי בנק „המזרחי" נאשמים בזיוף מאזנים למטרת הונאה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ראשי בנק „המזרחי", אהרון מאיר, יהוד ניסן ואליהו אונגר, הורו במהלך חודש אוקטובר 1983 לפקידי בנק „המזרחי" לרשום כהלוואות בקשות שהגישו „קרן השומר הצעיר בע"מ", „התקיים" ו„השומר הצעיר בע"מ", לרכוש תפ"סים. הוראה זו באה לסייע לחברה המוחזקת את מניות בנק „המזרחי", להציג מאזן חיובי על אף היתרות השליליות העצומות ובמטרה להונות את מחלקת הפיקוח של בנק ישראל, שאמור היה לדעת על עסקות תפ"סים במקבל בתוק.

בכתב־אישום שהוגש על־ידי ליה לביאה, סגנית בכירה לפרקליט מחוז תל־אביב, נאמר, כי בשבוע הראשון של חודש אוקטובר 1983 התנהלו מגעים קדחתניים בין מנהלי הבנקים לבין הנהלת משרד האוצר וגורמים נוספים בשוק ההון. המגעים נועדו למצוא פתרון הולם, שיאפשר לבנקים להמשיך ולתפקד, על אף בולמוס המכירות של מניות הבנקים בשל התמוטטות הבורסה. ראשי הבנקים אמרו אז, כי אין בידיהם מקורות מימון נוספים לרכישת מניותיהם. התביעה טוענת, כי הבנקים והאוצר חיפשו פתרון שיעצור את הבהלה.

בליל 6–7 באוקטובר 1983, ביום שאין בו מסחר בבורסה (יום שישי), התקיים מו"מ בין ראשי הבנקים לבין שר האוצר, ולאחריו התברר שהמסחר במניות הבנקאיות בבורסה לא יחודש, עד שיימצא פתרון לויסות מניות הבנקים.

באותה עת פנה משה לביא, מבעלי חברת הברוקרים „הראון את לביא", ידידו הקרוב של אהרון מאיר, וביקש ממנו לקיים את

אהרון מאיר

ההסכם הבלתי־כתוב ביניהם, שלא אושר על־ידי הדירקטוריון, שעל פיו ירכוש הבנק את מניות חברת הברוקרים בכל עת שהבנק יידרש לעשות כן.

אהרון מאיר הורה, תוך שהוא מועל באמון שניתן בו כמנהל בנק, לרכוש את המניות.

דיווחים כוזבים

כן מאשימה התובעת, כי שלושת הנאשמים היו אחראים לדיווחים כוזבים לבנק ישראל במסמכי „חברת שירותי ציוד בע"מ", אחת החברות המוחזקות, בשליטת בנק המזרחי. דיווחים אלה, שהגנו את הבנק, נועדו ליצור רושם, כי החברה המוחזקת אינה יודעת על מצב היתרות הרעוע, בגלל בולמוס הקניות. אהרון מאיר היה צריך, על־פי החוק, לדעת ולדווח על כך.

התובעת טוענת עוד, כי במהלך אותה תקופה גייסו הנאשמים – יהוד ניסן ואליהו אונגר – מטעם הבנק הלוואות רבות ונוספות בשוק האפור, כדי לכסות את היתרה השלילית של חברת „שירותי ציוד" ולא דיווחו על כך לבנק ישראל.

בין החברות, שהלוו כספים לבנק המזרחי היו: משקי תנועת המושבים – מת"ם, חברת עיט, חברת מכתשים, תנובה, אגד וקרן הקיבוץ המאוחד בע"מ.

הבנק לא העמיד כנגד ההלוואות הללו ערבויות כלשהן, שכן המלווים ראו את הבנק כמלווה וכערב להלוואות. הבנק פעל בקבלת ההלוואות הללו לחברת „שירותי ציוד בע"מ" כמקבל הפקדון וכנותן האשראי ולא כערב או כמתווך בעסקה. על כן היה הבנק אחראי לפירעון ההלוואה והוטלה עליו החובה לדווח על כך במאזניו.

כל שלושת הנאשמים קשרו, על־פי כתב האישום, קשר לפגוע בניהולו של הבנק, הם לא דיווחו על העסקה עם משה לביא, מנהל חברת הברוקרים, לא דיווחו על מימוש העסקה בפועל, דיווחו דיווחים כוזבים לבנק ישראל ופגעו בניהולו התקין של הבנק ולא דיווחו על מעשיהם לרשות לניירות ערך. עסקות אלה התגלו בביקורת אקראית בבנק.

שלושת הנאשמים מואשמים בשמונה סעיפי אישום ובהם מרמה, הפרת אמונים, עבירות מנהלים בתאגיד ורישום כוזב במסמכי תאגיד. (פרטים נוספים במדור הכלכלי בעמוד 5)

3,000 נענו להזמנתו של שרון והגיעו לכינוס בגני־התערוכה

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

כ־3,000 איש נענו להזמנת השר שרון וגדשו אמש את אולם הקונגרסים בגני התערוכה. על־פי הערכת מקורבי שרון, כ־1,000 מביניהם היו צירי הוועידה.

אנשי שרון, שארגנו את הכינוס למורת־רוחם של ראשי תנועת „חירות", יכלו לנשום לרווחה. ההצלחה הארגונית עלתה על המשוער והקפה לזכותו של שרון יוקרה שיריביו ניסו ליטול ממנו בחודשים האחרונים. על הבמה ישבו מלבד נאמניו ברשויות המקומיות ובכנסת גם חה"כים עוזי לנדאו ומרים תעסה־גלזר, הנמנים עם מחנה שמיר־ארנס. בשולם, נכח גם חה"כ דב שילנסקי. הבולטים מבין מקורבי השר דוד לוי בלטו בהיעדרם.

את הכינוס הנחה ח"כ דוד מגן, שדיבר על „נסיונות נואלים של אישים בתנועה לחבל בכינוס" ועל פניות אל צירים להחרימו. אחרי שורה של דוברים נשא השר שרון הרצאה, שהתמקדה כעיקרי תפיסתו בנושאים מדיניים־בטחוניים והסיכונים הלאומיים.

שרון הדגיש, ש„הכינוס אינו סיעתי ולא נועד לפלג או להכניס ריב ומדון". „אינני עונה לחרפות, להשמצות ולגידופים", הדגיש שרון והוסיף כמי שאינו מתכוון להגיב על דבריו של בני בגין נגדו. לדבריו, הכינוס שיום „נותן תנופה לכינוס הוועידה מוקדם יותר".

שרון חזר על הצעתו לסדר־היום של המושב השני של הוועידה: הכרזה שכל צירי הוועידה ייהפכו לחברי המרכז, אישור האיחוד עם הליברלים, בחירות [illegible] יו"ר התנועה וההנהלה; החלטה שבתוך חודש מכינוס המושב השני יתכנס המרכז החדש לבחירת בעלי התפקידים. „כל אדם ימלא תפקיד אחד בלבד", הדגיש שרון, וכוונתו, שהשר לוי יכול להיבחר, בבחירות, למ"מ יו"ר התנועה, אם הוא רוצה בכך, אך לא ימונה ליו"ר המרכז מתוקף היותו מ"מ.

מחר עתירה לבית־הדין של התנועה

השר קצב ישיב מחר על שלוש עתירות שהוגשו לבית־הדין של תנועת חירות ועניינן כינוס המושב השני בהקדם. אתמול אמרו מקורביו של קצב, כי הגיע להבנה עם שמיר ושרון על הצורך על בחירות למינוי ראשי המוסדות בתנועה.

עכשיו מצפים ב„חירות" לתגובתו של השר דוד לוי על המהלכים שנעשו בעת היעדרו מהארץ בשבוע שעבר לקידום סיכויי כינוס המושב השני של הוועידה. לוי לא הגיב עדיין על ההצעות מפני שרצה להעריך, בין היתר, את הצלחת הכינוס שיזם שרון.

מיליוני דולארים נעלמו

(המשך מעמ' 1)

מפרסומים שונים עולים הפרטים הבאים על טיוטת הדו"ח וועדת המודיעין של הסינאט: הטענה העיקרית של הדו"ח היא כי הבית הלבן לא נקט צעדים ראויים לברר אם המניעים של ישראל לפתוח ערוצים לאיראן עלו בקנה אחד עם האינטרסים האמריקאים. הדו"ח מצטט אגב הסכמה מברק ששלח מזכיר המדינה שולץ לרוברט מקפרליין ביולי 1985 (שבו הזהיר, כי ייתכן שישראל בבקשת לספק נשק לאיראן מסיבות שלה, שאינן זהות לאלה של ארה"ב.

העניין כולו החל בסוף 1984, שעה שנפגשו בישראל סוחר הנשק האיראני גורבניפר, יעקב נמרודי, אל שווימר ודוד קמחי לשיחה שעסקה באפשרות לפתוח ערוצי תקשורת עם גורמים מתונים בממשל האיראני. בחודש אפריל 1985 בא ארצה יועץ במועצה לבטחון לאומי של ארה"ב מייקל לארין ופגש את גורבניפר, שנראה לו כאיש רציני. חודשים לאחר מכן שב לארין לארץ ופגש את שמעון פרס ואת שלמה גזית לדיון בהצעות גורבניפר, שכללו משלוח נשק לאיראן כדי להוכיח כוונות טובות. הוא פגש גם חמישה עולים חדשים מאיראן, שעודדו אותו להמשיך במהלך. בעוד הישראלים טוענים כי שליחותיו של לארין מלמדות על רצון של הבית הלבן ליזום קשרים לאיראן באמצעות ישראל, טוען רוברט מקפרליין כי לארין לא נשלח על־ידי גורמים מוסמכים ופעל על דעת עצמו.

ביוני 1985, כשנחטף מטוס „T.W.A." בביירות ביקשו הישראלים מגורבניפר להשפיע על שלטונות איראן לשכנע את החוטפים לשחרר את בני הערובה. הם עשו זאת, וכתוצאה מכך עלתה קרנו של גורבניפר. ביולי 1985 בא דוד קמחי לוואשינגטון, פגש את מקפרליין וסיפר לו כי גורבניפר מציע בשם יו"ר הפרלמנט האיראני האייטולה רפסנג'ני להמשיך במגעים. מקפרליין קיבל אור ירוק מהנשיא רייגן והתקיימה שורה של מגעים, שבעקבותיהם יצא משלוח נשק ראשון מישראל לאיראן. המשלוח כלל 508 טילי נ.ט. מסוג "טאו", והתמורה היתה שבתמורה ישוחררו שניים עד שישה בני ערובה אמריקאים מלבנון. אולם רק אחד, הכומר בנג'מין וייר, אכן שוחרר. בנובמבר 1985 יצא משלוח נוסף של טילי נ.מ. מסוג "הוק" בעקבות הבטחה, כי ישוחררו שני בני ערובה, אולם המשלוח הוחזר על־ידי האיראנים בטענה שהוא הכיל טילים מיושנים. סבלנות האמריקאים החלה פוקעת, אולם דוד קמחי הפציר במקפרליין לגלות סבלנות. הוא הסדיר פגישה באירופה, שבה הובטח למקפרליין, כי יישתתפו פקידים בכירים של איראן, אולם להפתעתו מצא שם מקפרליין רק את גורבניפר.

ב־2 בינואר 1986 הגיע לוואשינגטון עמירם ניר והודיע כי גורבניפר התחייב, שאם תסכים ארה"ב לשלוח 4000 טילי "טאו" ישוחררו כל בני הערובה עם הגעת החלק הראשון של המשלוח, שאמור היה לכלול 1000 טילים. האמריקאים השתכנעו, אך כשהגיע המשלוח לאיראן שוב לא שוחרר איש מבני הערובה. ב־28 בפברואר כתב שמעון פרס, שהיה אז ראש הממשלה, מכתב לנשיא רייגן שבו הפציר בו לא להתייאש למרות האכזבות ולהמשיך במבצע באמצעות ניר וגורבניפר. ב־3 במארס נסע מקפרליין לפגישה בפאריס שבה השתתפו פקידים ישראלים וגורבניפר, וזה הבטיח שוב, כי אם תשלח ארה"ב 3000 טילי „טאו", וחלקי חילוף לטילי "הוק" וטילי נ.מ. מסוג "ספינקס" ישוחררו בני הערובה. באפריל בא גורבניפר לוואשינגטון להסדיר את פרטי העיסקה, ובתחילת מאי נסע הקולונל נורת' לישראל כדי להסדיר עם שר הבטחון רבין ועמירם ניר את קליטת בני הערובה הצפויים להשתחרר.

לשכה שרונה

אתך באבלך
על מות

אביך ז"ל

הנהלת תנובה אקספורט
ועובדיה

אזכרה וגילוי מצבה
במלאת שלושים לפטירתו של

יצחק גולדברג ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו מחר יום שלישי 13.1.87 י"ב בטבת תשמ"ז בשעה 19.30 בבית העלמין בקבוץ גבעת השלושה

המשפחה
ובית גבעת השלושה

שר העבודה והרווחה
הנהלת המשרד
לשכת הדובר

משתתפים באבלה של

משפי גבע
במות אביה

אהרון (דולפי) גבע ז"ל

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
חברנו לעבודה (בגימלאות)

בצלאל רוזנבלום

עובד ותיק איש תנועה רב פעלים
מזכיר הועד הארצי של תנובה בעבר
תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוז תל־אביב
ההנהלה העובדים
וועד הפנסיונרים

מפקד יוניפי"ל מאשים ישראל בהריגתו של חייל מן הכוח האירי

רבין לכתבים בירושלים: חוקרים האירוע ובתום החקירה נדווח

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

מפקד כוח יוניפי"ל בדרום-לבנון, גנראל גוסטאב הגלונד משוודיה, האשים אתמול את צה"ל בגרימת מותו של חייל או"ם מהכוח האירי בסוף השבוע שעבר באיזור ברעשית שמצפון לבנת ג'בייל, לא הרחק מגבולה הצפוני של רצועת הבטחון.

הגלונד אמר, כי תותחי צה"ל הם שירו לכיוון הכפרים השיעיים מצפון לרצועה ושאחד הפגזים נפל סמוך למוצב של הכוח האירי ביוניפי"ל וגרם למות החייל. הגלונד הדגיש בדבריו, כי היה זה ירי "ללא התגרות מוקדמת". לדבריו, הוא מחה נמרצות על הפעולה אצל שלטונות ישראל, ואלה התחייבו לנהל חקירה דחופה.

בירושלים אמר דובר משרד החוץ, כי ישראל הביעה צער על מותו של החייל האירי וכי הוחל בחקירה לבדיקת נסיבות המקרה. שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול לכתבים: "כאשר תושלם החקירה, נפרסם את האמת".

החייל האירי שנהרג במוצאי שבת היה ההרוג ה-134 של כוח יוניפי"ל בדרום-לבנון מאז הגיע הכוח לאיזור. בסוף השבוע הביע שר החוץ האירי דאגה חמורה נוכח הפגיעות החוזרות ונשנות בחיילי האו"ם בדרום לבנון ובחיילים האיריים בפרט ואמר, כי אין להוציא מכלל אפשרות שאירלנד תלך בעקבות צרפת ותוציא את כוחותיה מן האיזור.

(רויטר). — שלושה מסוקים ישראליים ריססו אתמול באש מקלעים את דרכי העפר שמסביב לארבעה כפרים בדרום לבנון. פעולה זו נועדה כנראה למנוע מראש התקפות מצד אנשי "חיזבאללה" באיזור. לדברי המשטרה, תקפו המסוקים את סביבות הכפרים הארים, חדאתה, כאפרה ויאטר שבזירה המרכזית של הגבול. לא ידוע על אבידות שנגרמו עקב הירי.

אתמול הפנה סגן יושב-ראש תנועת "אמל" עאקף חיידר קריאה לחיילי צד"ל לערוק משורותיו. חיידר אמר, כי דעתו של הארגון נחושה לחסל את כל מה שנשאר מעמדות צד"ל וכי מי שלא ייענה לקריאתו ייחשב בוגד. חיידר אמר עוד, ש"אמל" ערכה לבטחונו של כל מי שיערוק מצד"ל בתוך שבוע. הוא הביע הערכה לעמדת "חזית ההצלה" הפלגים הפלשתיניים, אשר החליטו לסגת ממגדושה.

משאית צבאית בריטית זו במשקל 20 טונות, הנושאת, ככל הנראה, נשק גרעיני, הונפה אתמול על-ידי המנוף הנראה משמאלה והועמדה על גלגליה, לאחר שהחליקה בשבת בעת שנסעה בדרך כפרית מכוסה כפור, ליד דאלסבורי שבמערב אנגליה, ונפלה על צידה. אנשי צבא, משטרה ונתתים נחלצו מיד עם היוודע דבר התאונה והתארגנו במבצע אבטחה רחב היקף. הדרכים המובילות לאיזור נחסמו, ומשרד ההגנה סירב למסור כל פרטים בנוגע למשאית "מסיבות בטחוניות". דובר מפלגת הליבור לענייני הגנה אמר אתמול, כי בדעתו לדרוש היום מהממשלה לצאת בהצהרה מוסמכת בעניין, בהדגישו, כי אם יתברר כי המשאית אכן הובילה נשק גרעיני, כי אז "היתה זו התאונה החמורה ביותר עד כה בבריטניה שבה היה מעורב נשק גרעיני". (צילום: א.פ.)

מרפי למובארק: פרשת איראן היתה חריג — שלא יישנה עוד

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק הביע אתמול בפני השגריר האמריקאי ריצ'ארד מרפי את מורת רוחו נוכח הידיעות שפורסמו ביממה האחרונה בוואשינגטון בדבר מעורבותה המאסיבית של ישראל בפרשת הספקת הנשק מארה"ב לאיראן. על כך מסרו אמש מקורות בקאהיר, המקורבים לדרג מקבלי ההחלטות במצרים.

מקורות אלה מסרו עוד, כי שליחות התיווך הנוכחית של מרפי באיזור לא הניבה לפי שעה פירות. לדבריהם, אמר מרפי למובארק ולחוסיין, שארה"ב מסתייגת מרעיון הרכבת ועדה מכינה לכינוס ועידה בינלאומית, והיא עומדת על דעתה שהדרך היחידה להשיג התקדמות בתהליך המדיני היא לפתוח מו"מ ישיר בין ישראל לערבים.

מובארק וחוסיין הדגישו, לעומת זאת, בשיחותיהם עם מרפי את הצורך לנהל מו"מ מדיני במסגרת ועידה בין-לאומית, שאת דפוסי פעולתה [illegible] ישתתפו נציגי חמש המדינות החברות הקבועות במועצת הבטחון.

בתום שיחתו עם מובארק אמר מרפי, כי פרשת מכירת הנשק מארה"ב לאיראן היתה חריג שלא יישנה בעתיד, וכי הנשיא רייגן הורה לכל בעלות-בריתה של ארה"ב להימנע מהספקת נשק לאיראן.

"בנושא המו"מ" ציין מרפי, שהוא לא הביא עמו הצעות חדשות לקידום תהליך השלום, אך בכוונתו להמשיך לפעול, בנסיון לקרב בין העמדות המדיניות של ישראל, מצרים וירדן. אמש נועד מרפי לשיחה נוספת עם שר החוץ המצרי הד"ר עבד אל-מגיד.

(ע"מ). — מקור ערבי יודע דבר בכווית מסר לעתון הירדני "אל-באר אל-אסבוע", כי מכינים עתה בחוגים [illegible] תוכנית חדשה לפתרון בעיית המזה"ת ונערכים מגעים, כדי לקבל את הסכמת הערבים לכינוס הוועידה הבינלאומית לשלום במזרח-התיכון.

המקור, שסירב להזדהות אמר, לדברי העתון הירדני, בראיון לרדיו לוקסמבורג, כי הוא צופה שהוועידה הבינלאומית תיערך באביב או בקיץ הבא לכל המאוחר.

לוב וסודאן חתמו הסכם שיתוף פעולה

לוב וסודאן חתמו ביום ה' האחרון על הסכם לשיתוף פעולה פוליטי, תרבותי וכלכלי. הסכם זה מצטרף להסכם קודם, שעליו חתמו שתי המדינות בדבר הרחבת שיתוף הפעולה הצבאי ביניהן.

גם פרקליט נקש מבקש ועדת חקירה

(עט). — הדיון המשפטי, שהתקיים אתמול בבית-המשפט העליון, בשבתו כבג"צ, בעתירות נגד החלטת שר המשפטים שלא להסגיר את ויליאם נקש לצרפת, נמשך כ-7 שעות. ישיבה זו לא הספיקה כדי לסיים את טיעוניהם, ובג"צ יקיים ישיבה רביעית בעניין במועד מאוחר יותר.

טענתו המרכזית של גל היתה, כי השר חרג מסמכותו, כאשר החליט שלא להסגיר את נקש לצרפת, והחלטתו היתה בניגוד לחוות-הדעת של היועץ המשפטי לממשלה. נטען, כי שיקול דעתו של שר המשפטים צריך להיפסל, מאחר שהוא מרוקן מתוכן של חוק ההסגרה.

עוד נטען, כי נקש משמש סכנה לציבור, ושר המשפטים לא יכול לשחררו, מאחר שהגיעו איומים על חייהם של העותרים ואם נקש ישוחרר צפויה סכנה על ראשם של העותרים. כאן התפרצה לעבר הפרקליט אשתו של נקש והנשיא התריע בה לשמור על כבוד בית-המשפט.

הטוען הבא היה פרופ' שמעון שטרית, בא-כוחם של 11 מרצים מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שאף הם עתרו נגד החלטת שר המשפטים. פרופ' שטרית אמר, כי החלטת השר פוגעת ביחסי החוץ של ישראל, בשמה הטוב של המדינה ובכוונת חוק ההסגרה. לטענתו, כוונת המחוקק אינה שעבריינים יוכלו לשבת בארץ.

עו"ד רולאנד רוט שיגר מכתב לראש הממשלה יצחק שמיר ובו ביקש להקים ועדת חקירה שתבדוק את נסיבות מותם של שלושה אסירים ישראלים שמתו בארבע השנים האחרונות בבתי-כלא בצרפת.

חוסיין מבקש בפאריס מימון לתוכניות הפיתוח של הגדה

פאריס (רויטר). — המלך חוסיין פותח היום בביקור ממלכתי בן שלושה ימים בצרפת, שבמהלכו הוא יבקש לדון במימון אירופי לתוכניותיו להזרמת סיוע כספי לגדה לצרכי פיתוח.

פקידים צרפתיים אמרו אתמול, כי הם מעוניינים לשמוע את הסבריו של המלך למדיניותו החדשה קודם שצרפת תתחייב למעורבות כלשהי בה, ושמכל מקום, כל תגובה צרפתית להצעות חוסיין תצטרך להיות מתואמת עם שותפותיה של צרפת במועצת הקהילייה האירופית.

כספי הסיוע הבינלאומי לשטחים יסופק ככל הנראה בעיקר על-ידי ארה"ב, אבל גם בריטניה כבר הקציבה 3.7 מיליון דולאר לתוכנית הירדנית.

פקידים צרפתיים הוסיפו, כי הם ידונו עם המלך גם במצב המדיני במזרח-התיכון, אך ציינו, כי אינם רואים סיכוי לשינוי קרוב בו או להפשרת הקיפאון השורר במגעים לשלום.

דיפלומטים בבירת צרפת הביעו אתמול את דעתם, כי העובדה שביקורו של המלך הפעם הוא רשמי מעידה על רצונה העז של צרפת לחזק את קשריה עם ירדן. ירדן היא לקוחה גדולה והולכת של נשק צרפתי, ובשנה שעברה הסתכמו רכישותיה ב-360 מיליון דולאר. באחרונה הביעה ירדן את רצונה לצייד את חיל-האוויר שלה במטוסי "מיראז' 2000" צרפתיים.

מסקנות מחקר של הגיאוגראף פרופ' ארנון סופר:

ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל עברה את שיאה ויש להתאים הפתרון למציאות

מאת יוסף מיכלסקי, סופר "דבר"

"בשנת 1985 אחרי מאבק של 103 שנים בין יהודים לבין ערבים, הגענו לסטאטוס-קוו ואולי לראשית הנסיגה ההתיישבותית היהודית, ועל היהודים להודות ולהסיק מכך מסקנות. כל נסיון להמשיך במאבק הנוכחי תוך התעלמות מהכוחות האמיתיים במרחב — תוצאותיו קטסטרופאליות".

במלים אלו מסכם פרופ' גיאוגראף מאוניברסיטת חיפה, את מחקרו על המאבק הטריטוריאלי בין יהודים לערבים בארץ-ישראל.

במחקר, שפורסם בירחון "אופקים בגיאוגראפיה" של אוניברסיטת חיפה, טוען פרופ' סופר, ש"עלינו להרים ידיים באזורי ההר, שעדיין לא נכבשו ואין סיכוי לכבשם" — הכוונה לרוב חלקי יהודה, שומרון, רצועת עזה ומישור החוף. יש להוריד את הלחץ במרכז הגליל העליון והתחתון ולתת לכוחות הכלכליים "לשחק" באיזור זה. הורדת הלחץ תקטין את החיכוך המתקרב להתפוצצות בין יהודים לערבים בצפון ישראל וביהודה ושומרון. אנחנו מתמודדים עם קבוצה שאיננה פאסיבית כבעבר, אדרבה, היא יוזמת, כובשת ומגיבה בעצבנות על כל עשייה יהודית.

לדעת פרופ' סופר, במערב הגליל וביהודה ושומרון יש סיכוי לשמירת הסטאטוס-קוו, משום שההתפסטות הערבית תבוסס על-ידי תוכניות מיתאר אמיתיות. יש לתת לכוחות הכלכלה לקבוע מי ינצח במפגש היהודי-ערבי באיזור ציר הגבעות ומזרח מישור החוף וכציר הגבעות שבמזרח למישור החוף המזרחי: ברמות מנשה, בוואדי ערה, באיזור המשולש הקטן, ומעברו המזרחי, וכן באיזור אלקנה, מודיעין הפרוזדור וחבל עדולם בואכה חבל יתיר. את היוזמה הממלכתית, שהיא דלת אמצעים, יש לכוון מזרחה, לבקעת הירדן, רמת-הגולן, עמק הירדן, הגליל העליון המזרחי, בקעת הירדן התיכונה, מדבר יהודה, חופי ים-המלח והערבה.

תפישה זו, המתבססת על תוכנית המיתאר של הארד"כל בכמן, תוך ראייה כוללת של ארץ-ישראל והערכת הכוחות הפועלים בזירה, מחייבת גם הכרה מלאה ומחלטת בערביי ישראל כאזרחי ישראל ומציאת פתרון פוליטי ליהודה ושומרון.

פרופ' סופר טוען, שפתרון כזה יחייב בהכרח סיפוח כמה אזורים סביב ירושלים ותיקוני גבול ליד איזור אלקנה-אריאל, אך יאפשר גם ויתור על כמה אזורים ב"משולש" והפסקת הלחץ הדמוגראפי של ישראל. פתרון כזה חייב לכלול גם את ירושלים, שאין לחלקה, אך מצד שני יש לתת גם לערבים זכויות בה ואילו הערבים יחוייבו לתת זכויות מיוחדות ליהודים בערים קדושות בחברון ושכם. "באופן מעשי יש לקבוע סדרי עדיפויות במאבק הטריטוריאלי ולהסיק, שלא ניתן יהיה לכבוש את כל רחבי ארץ-ישראל בשביל יהודים בלבד. אסטראטגיה זו מרגישה את הרדיקום ברמת המינימום הבלתי-נמנעת במפה שכבר נוצרה והסכה ההתיישבות אל אזורים שבהם תודגש ההפרדה של היהודים מן הערבים."

פרופ' ארנון סופר טוען, כי בשנת 2,000 יהיו בשטחי ארץ-ישראל 2.5–3 מיליון ערבים, מהם לפחות 1.2 מיליון ערבים ישראליים (בשנת 1985 היו בישראל 720,000 ערבים) ולידם 4 מיליון יהודים. גם לערבים יש "עיניים גדולות", אומר פרופ' סופר, ויהיו להם בעתיד דרישות וצרכים לתעסוקה, לתרבות ולשטחי התפסטות פיסית, והם לא יקבלו מצב של קיפוח לאורך ימים. אין הם עומדים לעזוב את הארץ ונסיונות לסלקם בכוח יביאו למראית עין להקלה זמנית, אך גם לליבנוניזאציה של ארץ-ישראל. "עלינו להבין שהמציאות של שנת 1948 לא תחזור על עצמה וכי האוכלוסיה הערבית הניצבת כיום מול יהודי ארץ-ישראל איננה דומה לאוכלוסיית 1948", אומר הגיאוגראף.

ברי: לא יהיה מו"מ לשחרור הנווט השבוי עד שישראל תסתלק

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

מנהיג תנועת "אמל" נביה ברי אמר אתמול בדמשק, כי תנועתו לא תנהל מו"מ עם ישראל על שחרור נווט חיל-האוויר השבוי בידי השיעים, ששמו רון, כל עוד לא תפנה ישראל את כל חייליה מדרום-לבנון.

הנווט נפל בשבי אנשי "אמל" באוקטובר אשתקד, כאשר מטוסו מסוג "פאנטום" התרסק מדרום לצידון, במהלך תקיפה נגד יעדים פלשתיניים.

ברי גם מחה על כך שישראל אינה מאפשרת, לדבריו, לנציגי "הצלב האדום" הבינלאומי לבקר "את מאות העצורים הלבנונים המוחזקים על-ידה". הוא התכוון, כנראה, בעיקר לשיעים המוחזקים במתקן המעצר של צבא דרום-לבנון, השוכן בכפר אל-ח'יאם באיזור רצועת הבטחון. גנראל לחד טוען, שבמתקן זה עצורים שיעים אחדים.

ברי ייחד את רוב דבריו למלחמת השיעים נגד הפלשתינים, המתנהלת זה יותר משלושה חודשים על אדמת לבנון. הוא איים, שתנועת "אמל" תכבוש בכוח את הכפר מגדושה, שמדרום לצידון, שבו מחזיקים אנשי ערפאת מאז שלהי חודש נובמבר אשתקד. ברי אמר, שבמסגרת הסדר מדיני להפסקת הקרבות, יאפשרו אנשי "אמל" לפלשתינים לבצע פעולות סרור נגד ישראל ונגד צד"ל מאיזור דרום-לבנון.

עם זאת תבע מהפלשתינים לסגת לתוך מחנות הפליטים ולא להציב את לוחמיהם מחוץ למחנות אלה.

חיילים בקו הקדמי יקבלו מזון משופר

מאת טלי זלינגר, הכתבת הצבאית של "דבר"

חיילים בקו הקדמי יקבלו מזון משופר, על בסיס החלטה שהתקבלה בעניין זה באחרונה.

לאחר שזה למעלה משנה מנהגים בצה"ל יומיים או שלושה ללא בשר, הוחלט באחרונה שעל אף הצמצום התקציבי, העולה מסידור זה, יש לשפר את תנאי התזונה של חיילים בקווים הקדמיים, מסיבות עניינית ומוראליות. על כן יקבלו מעתה חיילי הקווים הקדמיים מנות בשר 6 פעמים בשבוע.

איטליה ממשיכה לחקור נסיבות הבאתו של ואנונו

מאת דרור שרגיט, סופר "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). — שלטונות איטליה ממשיכים לחקור את נסיבות יציאתו של מרדכי ואנונו לישראל, למרות נסיונות שעשה בשבוע שעבר שר החוץ שמעון פרס לשכנע את ראש ממשלת איטליה בטינו קרקסי להפסיק את החקירה.

"סאנדיי טיימס" הלונדוני מספר, כי לפרס היתה ביום שישי פגישה פרטית עם ראש הממשלה האיטלקי ברומא בנושא זה.

המשטרה האיטלקית, על-פי העיתון, מבקשת לחקור אשה איטלקיה, שישבה באותה שורה במטוס "בריטיש איירווייס" בטיסה שבה הגיע ואנונו מלונדון לרומא ב-30 בספטמבר בשנה שעברה. העתון מזכיר, כי ליד ואנונו ישבה כנראה סינדי, שהתיידדה איתו כמה ימים קודם לכן ופיתתה אותו לצאת מלונדון.

רמת החיים עברה את השיא של 1983

מאת [illegible] של "דבר" בירושלים

רמת החיים חזרה ועלתה מעבר לשיא של 1983 — "ימי ארידור העליזים" — כך מתברר מנתונים שמסרה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הלשכה מסרה, כי הצריכה הפרטית לנפש עלתה ברבע השלישי של 1986 ב-6 אחוזים והגיעה לרמה העולה ב-2 אחוזים על זו של 1983.

עלייה זו התבטאה בעיקר בעלייה של 31 אחוז ברכישת המוצרים בני הקיימא, עלייה של 64 אחוז ברכישת מכוניות ושל 26 אחוז בקניית טלוויזיות, וידיאו וכיוצא באלה. הצריכה הפרטית לנפש היתה גבוהה בינואר-ספטמבר 1986, ב-11 אחוז בממוצע, לעומת התקופה המקבילה ב-1985.

המרצה מביר-זית שוחרר אחרי שבוטל האישום נגדו

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

התביעה הצבאית ביטלה אתמול את האישום בהסתה נגד המרצה מביר-זית צאלח עבד אל-ג'וואד צאלח והוא שוחרר מהכלא. צאלח וקבוצת סטודנטים קיימו לפני שישה שבועות שביתת-שבת על הכביש, ליד מחסום צה"ל, בדרך לביר-זית. שביתה זו היתה פתח לגל המהומות בגדה המערבית ובעזה.

צאלח נעצר והאשם בהסתה, אף כי הסטודנטים סיפרו, כי דווקא הוא קרא לא לנהוג באלימות. הוא הובא אתמול לבית-המשפט הצבאי בשכם, אחרי שישב בכלא 39 יום, ואז התברר שהתביעה מבטלת נגדו את האישום בהסתה. הוא האשם בהפרעה לחייל במילוי תפקידו, בכך שלא הציג תעודת זהות ולא קרא לסטודנטים להתפזר.

בית-המשפט הצבאי בשכם קבע לו, איפוא, עונש מאסר, כמספר הימים שישב עד כה בכלא, מאסר על תנאי וקנס של 2,500 ש"ח.

בבית-המשפט נכחו אתמול מרצים וסטודנטים רבים מביר-זית. צאלח הוא בנו של ראש עירית אל-בירה לשעבר, אשר גורש מן הגדה.

ישראל — החמישית בעולם בתוחלת החיים של גברים

מאת יוסף אלפר, סופר "דבר" בז'נבה

ז'נבה (מיוחד ל"דבר") — השנתון הסטאטיסטי של ארגון הבריאות העולמי, שמושבו בז'נבה, קובע, שתוחלת החיים של הגברים בישראל היא מן הגבוהות בעולם. הנתונים, שפורסמו בשבוע שעבר, מדרגים את ישראל במקום החמישי בעולם עם תוחלת חיים של 73.2 שנה לגבר.

את ישראל מקדימות יפאן (75 שנה), איסלנד (74.9 שנה), שוודיה (73.9 שנה), ושווייץ (73.5 שנה). ישראל מקדימה מצידה את הולנד (73), את צרפת (71.1), את מערב-גרמניה (71.6), ואת ארה"ב (71).

בפילהרמונית

זמרה רבת חן

מאת יהודה כהן

בסדרה הראשונה של הקונצרט החמישי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית הכרנו זמרת סופראן בעלת קול מקסים, שזמרתה מלאת חן ותרבות גבוהה, אם כי הדיקציה אינה מושלמת. שמה קאתלין באטל.

המוטט "הריעו וצהלו" לסופראן ותזמורת, ק' 165 של מוצארט, ששרה הזמרת עם התזמורת, עליה ניצח זובין מהטה, היה מעין.

בסימפוניה החמישית של פרוקופייב, משנת 1945, שתתמה את הקונצרט, מתחלפים לסירוגין פרק איטי, מושפע מהרומאנטיקה המאוחרת ולפעמים מהאימפרסיוניזם, ופרק מהיר. סדר זה, המנוגד לכלל, גורם להבלטת הלשון המשעשעת של הפרקים המהירים.

המנצח זובין מהטה הדגיש את הרב-קוליות של הסימפוניה, על-ידי איזון שקוף של הקולות.

בפתח התוכנית הגישה התזמורת את הסימפוניה הרביעית של יוסף טל.

הבטיח וקיים

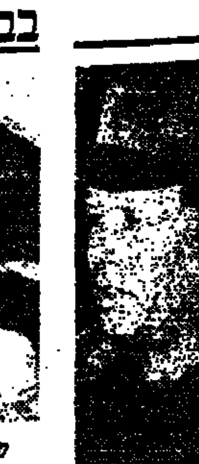

האלוף אורי אור (בתמונה) חזר, ממש כפי שהבטיח. כשנסע באוגוסט למספר חודשי השתלמות בהרווארד הצהיר שישוב לכאן בינואר. ואכן, הוא הגיע מן הכפור אל הקור וללא קשר לשאלה אם הוא חלק מן המירוץ לרמטכ"לות ואם לאו, יחל ביום רביעי במלוא התנופה לפקד על קורס השתלמות לקצינים בכירים בצה"ל. זהו הקורס הגבוה ביותר מסוגו שבמהלכו מתערכנים קציני השדה הבכירים מאוד בנושאים צבאיים ואזרחיים. בהצלחה.

טלי זלינגר

אמהות מול רה"מ

משלחת אמהות למען חופש עומדת לצאת היום ללונדון כדי להפגש עם ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר ולהעלות בפניה את מצוקתן של 200 אמהותיהם של מסרבי העליה מברה"מ. מזכ"ל המועצה הציונית, חיים ציסלר (בתמונה), שיזם את הביקור בבריטניה, מסר כי המשלחת תופיע גם בפני הנהלת הקונגרס היהודי העולמי המתכנסת בימים אלו בלונדון. האמהות תגשנה לתאצ'ר ולאדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, העומד לצאת בקרוב לברה"מ, את ספר האמהות בו מפורסים סיפוריהן האישיים.

יקיר צור

בני חיל

שני שחקנים צעירים בוגרי ביה"ס למשחק "בית צבי" עושים חיל בתיאטרון באר-שבע: עמירם גבריאל, המופיע בתפקיד הראשי בסרטו של עמוס גוטמן "חימו מלך ירושלים", מגלם בבאר-שבע את הורטנזיו בהצגה "אילוף הסוררת" ומופיע בתפקיד מרכזי אחר בהצגה "אותו ואת בנו". עמיתתו, השחקנית הצעירה יעל ברנפלד, בת קיבוץ און הגר, השתלבה אף היא בתפקידים מרכזיים בהצגות האחרונות של התיאטרון — "על קלות דעת וצביעות", "מקהלת אי ההסכמה", "אותו ואת בנו" ו"גיסתו של גולדין". גבריאל וברנפלד שסיימו את בית צבי בשנה האחרונה, מחליפים בהפקות אלה שחקנים ותיקים שעקרו למרכז הארץ.

אמיר רוזנבליט

סיפורים מן המגירה

ששה סיפורים קצרים שטרם פורסמו, פרי עטו של הסופר דאשיל האמט נמצאו בין חפציה של ליליאן הלמן, ויפורסמו בקרוב. הלמן, בת זוגו וידידתו של האמט עשרות שנים עד מותו לפני 25 שנים, נפטרה ביוני 1984. מנהל נכסיה, פיטר פילבמן, מסר כי הסיפורים נמצאו במגירות ובארגזים.

בכוץ

שר התיירות הבריטי, דיוויד טריפייר, העושה עתה בביקור רשמי בישראל, מנצל את הזמן גם לטיפול בכאבי הפרקים שלו. במרחצאות ים המלח קיבל טיפולי בוץ ומסז' וטבל בבריכות הגופרית במקום. "רבים מאזרחי בריטניה ישמחו לראות אותי במצב זה — בבוץ", אמר בחיוך.

עזרה ראשונה

החל מיום א' הקרוב תשדר רשת א' תוכנית חדשה בהגשתו של משה טימור: "סלודיו — שירות מידע למאזינים". התוכנית תאפשר למאזיני הרשת בין תשע לעשר בבוקר להתקשר ולבקש עזרה בשירותים שונים כגון: שרברבות או גרר-רכב. התוכנית תקשר בין הנזקקים לשירות לבין הנותנים אותו.

תוכנית נוספת, "מוסף יומי לתרבות ואמנות" תשודר ברשת ב' החל מפברואר. חיים קינן יגיש כתבות שטח, ביקורות ושיחות באולפן בתחומי המחול, הקולנוע, התיאטרון והאמנויות הפלסטיות.

יעל אדמוני

זרקור לשכונות

ספר שיטתי ראשון המפרט את השירותים הקהילתיים יצא לאור על-ידי מחלקת השכונות באגף הארגון ומועצות הפועלים של הוועד הפועל. "זרקור לשכונות" כולל פרטים על 334 מועדוני שכונות ברחבי הארץ ומסומנים בו מקומות מפגש והדרכה לתושבים הן מטעם ההסתדרות והן מטעם מוסדות ממלכתיים ועירוניים. בישיבת הועדה המרכזית אתמול שיבח מזכ"ל ההסתדרות את הוצאתו של הספר, פלטיאל סגל, יו"ר מחלקת השכונות, מסר עליו פרטים ודברי הערכה נוספים השמיעו גרעון בן-ישראל, יעקב ישי, גרשון ויזל, שרה אלסטמבור ויצחק ברקאי.

קואליציה

"נשים נגד פרסום פוגע" עומדות לפנות פעם נוספת אל הנהלת רשות השידור במחאה על "גילויים אנטי-נשיים", כדבריהן, בתכנים המוצגים והמושמעים במדיה. פעילות הארגון מפיצעת להנהלת רשות השידור להביע ועדה מייעצת שבה ישבו נציגות של ארגוני נשים ואקדמיה, כדי שרשות השידור תהיה נכונה אל ציבור גדול והולך של נשים "הרואות עצמן נפגעות מאופן הצגתן במדיה". במכתב מציינות פעילות הארגון, בין היתר, כי תכנים אנטי-נשיים אינם נחלתם הבלעדית של גברים ברשות השידור. לגברים וגם לנשים האפליה המינית הינה סוגייה חברתית קשה מאוד להבנה שכן זוהי סטואציה יחידה בעולם שבה הקבוצה המדוכאת — הנשים — קשורה בקשרי אהבה, מין והולדה עם קבוצת מדכאיה — הגברים. עוד מסר הארגון כי הוא עומד לגייס קואליציה של ארגוני נשים לפעולה נגד פרסום פוגע, בכלל זה חקיקת חוק רחוב נגד הפצת משחקי מחשב המעודדים, לדבריהן, אונס והתעללות בנשים וכן הכרזת חרם על מוצרי תדיראן המציגה כרזה האומרת: "באיזה גודל את רוצה אותו". שמונה ארגוני נשים כבר נענו לפנייה.

אריאלה ראובני

הועדה המרכזית ציינה אתמול בישיבתה את יום הולדתו ה-80 של מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, אהרן בקר (בתמונה עם המזכ"ל הנוכחי, ישראל קיסר). בישיבה החגיגית, בה השתתפו גם בני משפחתו של בקר, עמד ישראל קיסר על דרכו של אהרן בקר בתנועה ובהסתדרות במשך למעלה משישים שנה וחתן השמחה השיב לברכות. בתום הישיבה הוגשה לו תעודת הרשמה בספר הזהב של הקרן הקיימת לישראל.

מדור זה נערך בידי ורדה צימרמן

הצבא האיראני עדיין מחזיק מובלעת צרה ממזרח לבצרה

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

צבא איראן עדיין מחזיק במובלעת עיראקית צרה באיזור הגבול ממזרח לבצרה — חרף נסיונות צבא עיראק להדוף את כוח הפלישה האיראני אל מעבר לקו הגבול הבינלאומי.

ביום השלישי ללחימה הזרימו האיראנים תגבורות נוספות לחזית, הכוללות יחידות של "ציידי טנקים". והן מקשות על דיוויזיות השריון העיראקיות לפעול בחזית זו, שבה הקרקע טובענית וקשה למעבר טנקים.

דוברים עיראקיים טענו, שבקרבות השריון נחל אתמול צבא עיראק הצלחה והשמיד חלק ניכר מהעוצבות האיראניות. האיראנים טענו לעומת זאת, שהם הסבו אבידות ניכרות ליחידות הגיס השלישי העיראקי ושצבא איראן הדף את כל התקפות-הנגד העיראקיות.

העיראקים הודו אמש, שכוח הפלישה האיראני עדיין מחזיק במובלעת בשטח עיראק המשתרעת על פני 10 קמ"ר בין הגבול הבינלאומי לבין ימת הדגים השוכנת כ-15 ק"מ ממזרח לבצרה.

אתמול הגבירו שני הצבאות את ההתקפות על יעדים אזרחיים באיראן ובעיראק. צבא איראן ירה כמה טילי "סקאד" לעבר בגדאד ובצרה. העיראקים הגיבו על כך בהפצצות אוויריות נגד העיר קום, הנחשבת לעיר קדושה בעיני האיראנים, ונגד שלוש ערים נוספות בדרום-מערב איראן. בהפצצות העיראקיות נהרגו ביומיים האחרונים קרוב ל-300 אזרחים איראנים. טילי ה"סקאד" האיראניים, שנחתו בבגדאד ובבצרה, גרמו למותם של כמה עשרות אנשים ולפציעתם של מאות אזרחים נוספים.

עליות נאות בכל אפיקי ההשקעה

החששות לפיחות הביאו להתבצרות בדולר ובמניות

מאת שמואל רוזנבלום

החששות האחרונים בנוגע לביצוע האפשרי של פיחות במשק הביאו למעבר כספים תוך מכוון פיקדונות שקליים גדולים להתבצרות באפיקי השקעה בגי הגנה אפשרית מפני הפיחות. זרימת הכספים הגדולים הייתה באמור בכל אפיקי ההשקעה כקרנות נאמנות, אג"ח מט"ח ומדד, מניות כבדות, וכמובן גם לדולר השחור שאינו בדיוק „אפיק" השקעה מוגדר. שמועות הפיחות מתרוצצות בקהילה הפיננסית זה כחודש, אתמול קיבלו השמועות תאוצה נוספת עקב הפרשנות בתקשורת על אודות הרעיון לסייע לרווחיות היצוא באמצעות ביצוע פיחות, שיעוקר מתופעת היוקר. מחזיקי הפיקדונות השקליים לא רצו „להתפס" בנזילות והעדיפו לפיכך למצוא מגננה בהשקעות השונות. צעד זה של המשקיעים אינו בהכרח צעד נבון בגלל חוסר התיאום בביצועו של פיחות במשק. אחד ההשגים הבולטים של התוכנית הכלכלית במשק הוא היציבות האינפלציונית. תמוה מאוד לפיכך אם תהליך של פיחות יבוא שלא במסגרת תוכנית כוללת במשק. אם יתבצע פיחות ללא מהלכים משלימים, עשוי הפיחות להתבזבז לגמרי ולהישחק לחלוטין. הצורך בביצוע פיחות עדיין אינו בדיוק מוגדר או ברור, חולשת הדולר בשווקים העולמיים אינה בהכרח „סיבה" לפיחות, גם זעקות התעשיינים בנושא זה אינן בדיוק תמימות לחלוטין. הצורך „הדחוף" בפיחות במהותו נובע מתופעת העדר ואמצעי התקשורת יותר. הציבור אינו מהסס באשר פרשנים למיניהם דורשים פיחות ועושה כפי שאותיר שומעת מפי „הגבוהה". פאניקות אינן בהכרח עזרה לביצוע פיחות, ועצב שהמצב אצלנו מושפע מנהירת העדר לאפיקים הדולריים. אם לא יבוצע פיחות בימים הקרובים, עשויה לחול ריאקציה חריפה למדי כלפי אפיקי ההשקעה הדולריים, ואין ספק שתנודות אלו אינן תורמות ליציבות שוק ההון.

עליה חדה בשחור – 1.70–1.65

בשוק השחור הורגשה אתמול בבוקר תנועה ערה, ונכונות המכירה הייתה נמוכה שכן מרבית הסוחרים העדיפו להחזיק בשטרות הירוקים היקרים שבידם. במידה שהתבצעו עיסקאות הן היו בשערים שנעו סביב 1.70 בשעות הבוקר ו־1.65 לקראת הצהריים. שערים אלה מבטאים עליה של 10% בשער השחור בשבוע האחרון שכן שערו נע באורח קבוע באזורה סביב כ־1.51 לערך. עיקר העיסקאות התבצעו בסכומי כסף קטנים יחסית, סכומים גדולים הביאו לרמת מחירים גבוהה יותר עד 1.75 ש"ח לדולר. סוחרים מתוחכמים שהעריכו שהפיחות לא יתבצע, או שיהיה בשיעור מתון יחסית, ניצלו את הבהלה בנושא ומכרו דולרים בשערים של כ־1.70 לערך ואף יותר. אין ספק שאגירת דולרים שחורים אינה צעד נבון במיוחד, זאת משני טעמים עיקריים: א. בשוך הבהלה יחזרו אפיקי ההשקעה האחרים לכבד החזקת השחור עשויה להיות בלתי כדאית, כפי שהיה במשך כל השנה שעברה. ב. באם לא יתבצע פיחות אזי הפרמייה שישלמו רוכשי השחור הינה גבוהה למדי. בנוסף ראוי לזכור שני נימוקים נוספים: 1. בשוק מצויים דולרים מזויפים בכמות ניכרת. 2. הדולר בשווקים העולמיים חלש, ולא צפויה בו תפנית חדה בפרק הזמן הקרוב.

עליות נאות בבנקאיות כ־3% בממוצע

המניות הבנקאיות ריכזו עודפי ביקוש נאים ביותר ושערן עלה בממוצע בכ־3%. עיקר הפעילות בבנקאיות היה של גורמים מוסדיים שנטו להתכסות מחשש לפיחות, אך מאידך בעליות שערים יצאו מהביקושים ואף נטו לספק חלק מעודפי הביקוש. הציבור הרחב רכש בנקאיות בדרך כלל ללא הגבלת שערים והמגמה כמעט ברורה לקנות בנקאיות כמעט בכל מחיר.

עודפי ביקוש גדולים לקרנות הנאמנות

קרנות הנאמנות קיבלו אתמול עודפי ביקוש הנמצאים במיליוני דולרים רבים תוך זרימת כספים לכל סוגי הקרנות. אתמול נהנו הקרנות מנזילות כספית סבירה עוד בטרם קיבלו את זרימת הכספים החדשים. אין ספק שבחלק מהקרנות הייתה אתמול בעיה „בריאה" של צורך להתכסות בסחורה בשוק עקב הביקושים והנזילות הגבוהה. מנהלי הקרנות נטו לפעול בעיקר כמובן במניות הכבדות, ולאלו נרשמו עודפי ביקוש נאים ביותר. אין ספק שגם אחרי המסחר אתמול נותרו חלק מהקרנות בנזילות כספית גדולה, דבר העשוי לתמוך בהמשך ביקושים סלקטיבי בשוק.

עליות בצמודי המטבע והמדד

צמודי המדד והמט"ח עלו בממוצע בין 4% ל־6% לערך בנפח עיסקאות גדול למדי. ברור שצעד כלכלי כפיחות יגרום להאצת האינפלציה בפרק הזמן המיידי שלאחר הפיחות. סיבה זו הביאה להתגברות הפעילות באג"ח המדדיות יחד עם אג"ח המט"ח.

ביקושים גדולים ועליות בכבדות

המניות הכבדות שמרכיב היצוא בהן גדול כפולגת, ים המלח, דלתא גליל תוספות זכו לביקושים גדולים ועליות שערים עד כ־10%. יתר המניות הכבדות כפטרוכימיים, החברה לישראל, גב ים, דלק, הבינלאומי תוספות ריכזו אף הן ביקושים נאים ועליות חדות יחסית, עקב היותן מקלט למשקיעים שחיפשו מיגננה בבורסה. עודפי ביקוש נאים במיוחד נלטו במניות כאי.די.בי. פיתוח, דיסקונט השקעות ואחרים.

שינוי בטעמם של המשקיעים

עד כמה שהדבר מעט מפתיע מצביע החשש לפיחות על שינוי מסויים בטעמם של מרבית המשקיעים מקרב הציבור הרחב. הציבור חיפש הגנה מפני הפיחות באמצעים של ני"ע בבורסה ועיקר הכוונה למניות תופשיות. בפיחותי העבר להוציא את האחרון שבהם חיפש הציבור אמצעים דולריים. כיוון שהחשבונות הפת"מ נסגרו בפני הציבור הפכו המניות הכבדות לאפיק מעניין. שינוי מרענן זה מקנה לבורסה מעט חוסן והגיון יותר מבעבר שבו הייתה כאמור נהירה מוחלטת לדולר שחור ולאפיקי דולר בלבד.

הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	20300	58.0	+460	+2.3	+130
הסנות 0.1	1350	5095	+50	+3.9	+3670
הסנות א 0.5	850	3181	+35	+4.3	+9348
הסנות אפ 2	1000 תב	5174	+78	+7.5	+12325
כללי לא בהסדר	22200	152	+700	+3.3	+436
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	4100 תב	8097	+340	[illegible]	+3056
פ.י.בי. 0.5	4980 תב	18563	+240	+5.1	+16882

בנקים בהסדר הצמדה

איידיבי רג 100.0	87630	2810	+2900	+3.4	+7468
איידיבי ב 100.0	88100	36.0	+3200	+3.8	+74.0
איידיבי בב א 2.0	535510	3.0	+21000	+4.1	+11.0
אגוד 1שח	64060	943	+760	+1.2	+1065
דיסקונט ב	112400	144	+4100	+3.8	+416
דיסקונט א	110200	559	+2040	+1.9	+1384
דיסקונט שה ב	12900	100	+330	+2.6	+563
המזרחי ש	35820	4155	+960	+2.8	+10983
המזרחי מ	36050	346	+1180	+3.4	+813
המזרחי שה 9	16360	33.0	+600	+3.8	+580
הפועלים מבב	102515	1.0	+1515	+1.5	+1.8
הפועלים ש	59550	6916	+1450	+2.5	+12034
הפועלים מ	58620	1212	+1440	+2.5	+2085
כללי א 0.4	149700	50.0			+13.0
כללי שה 5	115000				
כללי שה 7	7430	80.0	+350	+4.9	+44.0
כלל סטק 100.0	37500	4714	+600	+1.6	+11679
כלל שה 11	14000	357	+290	+2.1	+978
מימון ומהר 1.0	51650	12.0	+2000	+4.0	+12.0
מימון ומהר 5.0	26839 תב	406	+2440	+10.0	+648

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	29800 תב	100	+1849	+6.6	+111
לאומי משכנתא' ש	7890	774	+360	+4.8	+1621
לאומי משכנתא' מ	7925 תב	189	+525	+7.1	+756
כרמל ש	— הפסקת מסחר —				
כרמל שה 1	— הפסקת מסחר —				
בנין ב 5.0	7922		-79	-1.0	-18.1
פת משכ ש	2665 תב	883	+160	+6.4	+5754
משכן ב ש	2620	607			-321
עצמאות 0.1	11000	101	+500	+4.8	+420
טפחות מבכ ש	18200 תב	35.0	+1500	+9.0	+85.0
טפחות רג ש	17300 תב	109	+1400	+8.8	+900
טפחות שה 1	8875		+125	+1.4	+50.0
טפחות שה 2	4702	50.0	+130	+2.8	+115
יעסור 1.0	2560	336	+20	+8	+434
יעסור 5.0	1400	1135	+27	+2.0	+1885
מידב 1.0	6550 תב	309	+350	+5.7	+524

מוסדות מימון

שלמון א ש	561 תב	11719	+39	+7.5	+36528
הזקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
הזקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	10000	261	+290	+3.0	+943
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1630	2678	+60	+3.8	+6343
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	19099	40.0			-9.0
כלל ליסינג 0.5ב	14490	204	+210	+1.5	+203
כלל ליסינג אג"ח1	13000 תב	51.0	+800	+6.6	+151

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	277	7130			-671
אררים 0.1	1438	700			-249
אררים א 0.5	725	2418			-580
בטוח משנה 0.1	541	428			-572
בטוח משנה 0.5	185.0	3111	+5.0	+2.8	+314
הדר 1שח	— הפסקת מסחר —				
הדר 5שח	— הפסקת מסחר —				
הסנה ש	354 תב	79909	+17	+5.0	+148601
הפניקס 0.1	825	10264	+27	+3.4	+19902
הפניקס 0.5	695	4315	+31	+4.7	+3575
המשמר-הראל 1.0	6810				
המשמר-הראל 5.0	3650	263	-10	-3	-213
מנורה 1.0	2100	95.0			-95.0
מנורה 5.0	1053	333			-302
סהר פיתוח ג	5255	260	+154	+3.0	+358
סקורים 1שח	893	2034	+35	+4.1	+4072
צור ש	333	7548	+11	+3.4	+17160
ציון החזקות 1.0	9550	32.0	+200	+2.1	+26.0
ציון החזקות 5.0	2607	211	+25	+1.0	+767

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרבאסא 1.0	6315 תב	164	+400	+6.8	+417
אינטרבאסא 5.0	3399	1877			+564
מאיר עזרא 1.0	1455	1860			-1965
כלל סחר 1שח	260 תב	28127	+13	+5.3	+52540
כלל סחר אפ ד	180.0	52160	+5.0	+2.9	+36090
כלל סחר אג"ח 2	102.0	249850	+3.0	+3.0	+850750
קריסטל 1.0	837 תב	3461	+70	+9.1	+17602

רסק 0.1	31310				
רסק 0.5	9000	48.0			-5.0
שופרסל א 2.0	8360 תב	1334	+500	+6.4	+2905
שופרסל 10.0	6850 תב	4666	+358	+5.4	+8277

שרותים

דלק ג 1.0שח	3800	5230	+140	+3.8	+11019
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —				
הראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
ספנות הספקה 0.1	15500 תב	115	+1300	+9.2	+414
ספנות הספ' אפ 0.5	6210	435	+140	+2.5	+1230
קידר 0.1	1344 תב	1465	-145	-9.7	-2415
קידר 1.0	220	28786	+4	+1.9	+24431
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי עזובה 0.1	3190	521	+150	+4.9	+263
מוסכי עזובה 0.5	1357 תב	7513	+123	+10.0	+16205
קונסורטיום 0.1	4300	611			-395
קונסורטיום 0.5	3120	1489			-382
קופל 1.0	2600	76.0	+85	+3.4	+111
קופל אפ 1	1485				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זוהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	1610	310	+49	+3.1	+324
מלונות דן 5.0	1060	250	+30	+2.9	+146
חוף האלמוג 0.1	5301	136	+91	+1.8	+396
כנס 1.0	2210 תב	45.2	+201	+10.0	+225
מלונות ירדן 1.0	2650	174			+357

מחשבים ושרותי מחשב

אינבת 1שח	1710	1481	+60	+3.6	+616
דטה מיכון 1.0	8500 תב	432	+607	+7.7	+1278
תי.ג'.ק. 1.0	23650 תב	24.0	+2150	+10.0	+28.0
יעבא 1.0	— הפסקת מסחר —				
כלל מחשבים 1.0	13000	45.8			+74.0
מ.ל.ל. 1.0	26610 תב	14.0	+1600	+6.4	+25.0
מ.ל.ל. 5.0	*9270	385	+300	+3.3	+69.0
* ביצוע חלקי 95.90%					
משוב 1.0	774	815			-273
משוב אפ 1	630	569	+11	+1.8	+1800
ניקוב 1שח	16000	254	+500	+3.2	+153
ניקוב 5שח	7450	85.0	-50	-7	-129
תים מחשבים 1.0	1030	2850	+30	+3.0	+2187

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבדום בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אבדום בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	876	720	+39	+4.7	+818
אורן מבנים 5.0	415	3747	+15	+3.8	+15547
אזורים 1שח	925	32695	+40	+4.5	+48565
אזורים אפ ו	595	9625	+24	+4.2	+12575
אזורים אגח 3	117.5	71775	+2.5	+2.2	+74999
אילנן 1.0	610	10280	+28	+4.8	+31588
אל-רוב 1.0	1390	887	+40	+3.0	+731
אמבנים 1.0	3739 תב	442	+359	+10.0	+828
אפריקה 0.1שח	41500 תב	1080	+2000	+5.1	+1508
אפריקה 1שח	36000	913	+1450	+4.2	+1873
אפריקה אפ 5	20000	130	+800	+4.2	+248
ארזים 1.0	2350	384	+100	+4.4	+615
אירלדן 1שח	2550	550	+50	+2.0	+307
אירלדן 5שח	1495	1271	+65	+4.6	+2352
בן-יקר גת 1.0	5450 תב	530	+453	+9.1	+834
ברגוביץ 1שח	3210	429			-622
ברגוביץ 5שח	2585	319			-79.0
דנקנר 1.0	4849	110			-75.0
דרוקר 1.0	410 תב	1921	+37	+9.9	+3628
דרוקר 5.0	341 תב	597	+26	+8.3	+1913
דרוקר 0.1	8700	73.0			-25.0
דרוקר 0.5	6450 תב	644	+350	+5.7	+1080
המסלול 1.0	1749 תב	256	+100	+6.1	+415
המסלול 5	1370 תב	1156	+84	+6.5	+832
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
גבסים הבנין 1.0	3870	8505	+168	+4.5	+22701
גב-ים 0.1	5400	3385	+260	+5.1	+4487
גב-ים 0.5	4250 תב	2791	+215	+5.3	+3348
הכשרת הישוב 1.0	67000	415	+2100	+3.2	+1025

יסקרון 1שח	— הפסקת מסחר —				
ישראלום 1.0	1550	1654			+136
ישרס 10.0	14700 תב	275	+1000	+7.3	+687
כהן פיתוח 1.0	9405	283	+2		+154
כלל ברלן 0.1	518	9600	+15	+3.0	+9489
לומיר 1.0	5536	140	+137	+2.5	+74.0
לומיר 5.0	2010	905	+15	+8	+6303
מ.ת.ב. 1.0	440	14770	+10	+2.3	+7798
מ.ת.ב. אפ 2	283	9265	+15	+5.6	+16908
מ.ת.ב. אגח א	102.5	101392	+2.5	+2.5	+342608
מאגרי בניה 1.0	840	6036	+2	+2	+3640
מישנאל 5 ש"ח	390	14043	+10	+2.6	+15047
מגרב 5.0	1620	917	+20	+1.5	+423
מר-לן 1.0	913	4624			+5414
לוינשטין 1.0	401	85.0	-20	-4.8	-120
לוינשטין 5.0	148.0	33608	+3.5	+2.4	+107615
ליפשיץ 1.0	1892 תב	1200	+172	+10.0	+816
ליפשיץ 5.0	*960	4072	+10	+1.1	+1604
* ביצוע חלקי 98.10%					
נאות אביב 0.5	8800 תב	418	+440	+5.3	+1050
נכסי אזורים 1.0	915	2002	+24	+2.7	+2746
סהר החזקות 1.0	15150	53.0	+700	+4.8	+194
סהר החזקות 5.0	11958 תב	100	+700	+6.2	+100
סוף 1.0	6405	32.0			-32.0
סוף 5.0	3383	60.0			-60.0
עמר וסלע 1.0	769	7408			+1052
עוד 5.0	— הפסקת מסחר —				
קימרה 0.1	2900 תב	1213	+210	+7.8	+3070
קימרה 0.5	1620	326	+50	+3.2	+1261
רוגובין 1שח	400	8827			-2633
רוגובין 5שח במה	180.0 תב	14970	+10.0	+5.9	+22622
רוגובין אפ 2	1000	1589			-889
רוגובין אגח א	103.0	39950	+2.0	+2.0	+217679
רסקו מבוב	7370 קן		+351	+5.0	+391
רסקו רג	*6831	183	+621	+10.0	+536
* ביצוע חלקי 58.90%					

חקלאות

מסעי הדר 0.1	2950	390			-195
מסעי הדר 0.5	2200	334	+100	+4.8	+166
מהדרין 0.1	8270	330	+240	+3.0	+423
נכסי הדרים 1.0	1405	1529	+30	+2.2	+3214
פרי אור 0.5	3150	228	+50	+1.6	+228
פריאור 5 ש"ח	11300	165			+62.0

תעשייה

מזון וטבק

אסמא 1.0	1370	342			+223
גולדפרוסט 1.0	3110	825	+60	+2.0	+240
גולדפרוסט 5.0	2045	675	+80	+4.1	+1985
גולדפרוסט אפ 1	1300	24.0			+62.0
דובק מב ש	4730	3424	+140	+3.1	+7999
דובק מב מ	4710	3158	+120	+2.6	+7506
תנלכל 1.0	1240 תב	496	+70	+6.0	+2560
תנלכל 5.0	930 תב	1060	+85	+10.1	+1814
פרי-זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	20000	8.0	+305	+1.6	+8.0
טמפו בירה 5.0	17400	114	+600	+3.6	+135
יכהר 1שח	1250	627			-100
יכהר א 5שח	750	1573			+554
מן 1שח	*860	1758	+41	+5.0	+3202
* ביצוע חלקי 97.00%					
מן 5שח	425	1206	+7	+1.7	+3136
סנפרוסט 1.0	13200 תב	351	+1200	+10.0	+659
עלית 0.1	18600	163			-168
עסיס ב 0.5	363	5430	+10	+2.8	+7184
שלמה אגגל 1.0	2700	245			-194
שמן מבוב ש	5020	257			-145

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	595	10056	+25	+4.4	+13021
אתא 1.0	1490 תב	923	+110	+8.0	+1678
אופנת ברוך 1 שח	677	242			-37.0
אופנת ברוך 5 שח	410	1550			+1985
אופנת ברוך אפ'	381	10583	+11	+3.0	+14514
ארגמן רג ש	18600	167	+700	+3.9	+167
דלתא-גליל 1.0	3531 תב	4240	+321	+10.0	+8377
דלתא-גליל א 5.0	2595 תב	2858	+160	+6.6	+5884
מטויות מאוחד 1.	1700		+1	+1	+1470
מטויות מאוחד 5.	873 תב		-51	-5.5	-232
ויסלגו 1.0	1569 תב	702	+100	+6.8	+2085
ויסלגו 5.0	1007	175	+7	+7	+125
חדירגן 1.0	8745 תב	377	+795	+10.0	+462
זיקית 1.0	2060 תב	1115	+150	+7.9	+2382
זיקית 5.0	1440 תב	1798	+105	+7.9	+4958
לודזיה 0.1	2890 תב	302	+140	+5.1	+562
לודזיה 0.4	1630 תב	4481	+102	+6.7	+7029
ליגות 1.0	780	3720	+30	+4.0	+7871
מים גליקו 1.0	599	200			-135
מקס 0.1	5250	394	+249	+5.0	+191
מקס 0.5	*2780	630	+25	+9	+8.0
* ביצוע חלקי 99.30%					
עיט 1.0	21450 תב	72.0	+1800	+9.2	+100
עיט 5.0	11100 תב	375	+550	+5.2	+642
עמק 1.0	1580	1858	+60	+4.0	+1871
פולגת א 0.1	3830	1964	+180	+4.9	+5874
פולגת ב 0.4	2855 תב	11615	+200	+7.5	+19701
פוליגון א 0.5	8900	274	+100	+1.1	+147
פרגוד 0.1	3805 תב	408	+240	+6.7	+467
גיבור סבריכה	14700	147	+700	+5.0	+645
תעש רוגוזין 1.0	2650 תב	1016	+130	+5.2	+2400

מתכת ומוצריה

ארקפון 5.0	3420 תב	1639	+200	+6.2	+987
אורדן 10.0	7487	372	+194	+2.7	+187
אורדן 50.0	6490 תב	249	+500	+8.4	+275
אלובית 1.0	6650		+150	+2.3	+75.0
אלובית 5.0	4500	108			-34.0
כבלים ש	26200	19.0	+600	+2.3	+19.0
התכוף 1.0	7301	24.0	+101	+1.4	+23.0
התכוף 5.0	4760	29.0	+160	+3.5	+34.0
התכוף אופציה	3840	167	+40	+1.1	+42.0
זיקה 1.0	5353 תב	25.3	+487	+10.0	+520
זיקה 5.0	2200	445	+44	+2.0	+24.0
קופסאות פח 1.0	3260 תב	7168	+190	+6.2	+8244
קופסאות פח 5.0	*3150	222	+150	+5.0	+387
* ביצוע חלקי 92.60%					
מתכת סרום 1.0	3480	1049	+10	+3	+527
כבלי ציון 1.0	2301	574	+60	+2.7	+1094
כבלי ציון 5.0	1295	3574	+40	+3.2	+6788
כבלי ציון אפ 3	630	1892			-910
מורגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מורגן אפ א	— הפסקת מסחר —				
מתכת קרמני 1 שח	232	15130	+8	+3.6	+6667
מתכת קרמני 5 שח	140.0	11059			-10499
נחושתן 0.1	36305	13.0	+5		+13.0
נחושתן 0.5	12400	33.0	+150	+1.2	+7.0
פקר פלדה 1.0	15000	151	+100	+7	+53.0
קינג 1.0	1041	786	+41	+4.1	+536
קינג 5.0	610	806	+15	+2.5	+542
קליל 1.0	7986 תב	273	+676	+9.3	+532
קליל 5.0	4630 תב	424	+250	+5.7	+903
שלדות 5.0	6600 תב	843	+600	+10.0	+1272
תעשיות לביש 1.0	1090	1015	+15	+1.4	+896
תעשיות לביש 5.0	631	803			-41.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	429000	40.0	+17000	+4.1	+101
אלקו 0.1	7700 תב	47.0	+500	+6.9	+100
אלקו 0.25 ש	4040	942			-662
אלקו 0.25 מ	3998	324			-24.0
אלקטרה 1.0שח	2215	443	+50	+2.3	+349
אלקטרה א 0.5שח	1100	1608	+20	+1.9	+699
אלרון 3.0	320100	66.0	+15100	+5.0	+249
אורית 0.02שח	33300	79.0	+800	+2.5	+52.0
כלל תעש אלקטור	2110 תב	3971	+110	+5.5	+6366
ספקטרוניקס 1.0	2270	5810	+42	+1.9	+6752
ספקטרוניקס 5.0	1655	4529			+3366
מיכמטגר 1שח	532	1541	+1	+2	+1959
מיכמטגר 5שח	370 תב	7510	+18	+4.1	+13212
ציטלון 1שח	2290	152			-116

ציקלון 5שח	990	766	+20	+2.1	+588
קנגשטין אילד 1.	4700				
קנגשטין אילד 5.	*3434	86.0	+34	+1.0	+20.0
* ביצוע חלקי 81.10%					
ת.את. 1.0	4799	659	-200	-4.0	-373
ת.את. 5.0	2165	2056			+397
ת.את. אפ 1	18450	25.0			+66.0
תדיאה 1.0	9012	288	+200	+2.3	+467

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין 1.0	1000	2092			-2008
אי.פ.בנין אפ א	511	4304	+25	+4.7	+19036
אי.פ.בנין אגח א	111.0	52151	+2.5	+2.3	+215216
אלקול 5.0	7050 תב	301	-650	-8.4	-285
אקרשטיין 1שח	940	5452			-119
אקרשטיין 5שח	691	1087	+12	+1.8	+2587
אקרשטיין אפ א	365	2158	+5	+1.4	+527
אקרשטיין אג"ח 1	104.0	148954	+5.0	+5.0	+698802
בסון תריד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בסון תריד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 5.0	— הפסקת מסחר —				
פרומאבסט 1.0	6552	6.0	-218	-3.2	-4.0
פרומאבסט 5.0	2650 תב	1003	+200	+8.2	+1256
מ.ל.ם. 1.0	900 תב	164	+82	+10.0	+160
מ.ל.ם. 5.0	540	233			+50.0
סודול השק בתעש	6178 קן		+294	+5.0	+4627
סוואיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
סוואיקה ולפמן 5	13700				

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	16850	192	+500	+3.1	+198
אליאנס ב 200.0	2300	447			-447
גל תעשיות 1.0	12500	130			+19.0
גל תעשיות 5.0	8070	100	+300	+3.9	+224
רקטגר 1.0	2745	274			+1.0
דשנים 0.1	4800	102			-29.0
דשנים 0.5	1525	1711	+20	+1.5	+3826
חיפה כמיקל 10.0	501	28190	+4	+8	+32151
טבע 0.01 ש"ח	9800 תב	4025	+700	+7.7	+12148
ליפסקי 1.0	2375	1298	-75	-3.1	-803
ים המלח 0.1	4400 תב	22352	+360	+8.9	+50875
פטרוכימיים 10.0	564	28309	+20	+3.7	+35995
מקסימה 1.0	7550	123	+235	+3.2	+74.0
מקסימה 5.0	3730	196			-19.0
נקה 1שח	7120 תב	565	+360	+5.3	+1250
סנו 1.0	20650 תב	229	+1200	+6.2	+556
סנו 5.0	15200 תב	116	+800	+5.6	+252
פריקלאס 1 ש"ח	555 תב	28917	+40	+7.8	+42196
פריקלאס אפ 1	252	32240	+18	+8.4	+40864
קרם כימיקל 1.0	9900	185	+300	+3.1	+131
ת.נ.ל. 1.0	*3678	87.0	-31	-8	-206
* ביצוע חלקי 65.40%					
ת.נ.ל. 5.0	2869	36.0	-1		-24.0
תיא 5.0	10700	69.0	+150	+1.4	+70.0
פרוטארום 10.0	14700	35.0	+700	+5.0	+51.0
תוד א 5.0	10410	91.0	+400	+4.0	+116

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	7100	7.0	+201	+2.9	+8.0
דפרון 5.0	4180	11.0	-200	-4.6	-11.0
תמב.ג. 1.0	7600	180			-23.0
יאה 1.0	4950	56.0			-29.0
לבידי אשקלון 1.	521	2387	+11	+2.2	+6651
לבידאשקלון אפ1	878	222	+40	+4.8	+468
מולט ב 0.5	41800 תב	90.0	+3800	+10.0	+93.0
מפעלי ניר 10.0	312500 תב	197	+17500	+5.9	+424
סקאנדיה 1.0	3620	672			+116
רים 0.1	2400	265			-150
רים 0.4	1465	990	+60	+4.3	+2975
תעל ב 0.2	15200	216	+300	+2.0	+342

תעשיות שונות

אמריין 1.0	7980	72.0	+200	+2.6	+43.0
אמריין 5.0	3670	841	+70	+1.9	+1145
המישה יד 1.0	11000	71.0	+150	+1.4	+92.0
ה.ג.פולק 1שח	1860	316	+40	+2.2	+685
ה.ג.פולק 5שח	1220	1696	+40	+5.4	+3410

השקעות תעשיה

פרוטית ב 0.1	8580	1635	+30	+4	+2280
סור בב 1.0	7290000	.6	+40000	+2.0	+.6
כלל תעשיות 1.0	1716	23491	+66	+4.0	+64212
מאגרי טכנולוגיה	598	9831	+20	+3.5	+9090

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אורקו ש	6238	268	+150	+2.5	+461
איידיבי פתוח 2.0	5915 תב	11372	+315	+5.6	+32749
אירגונה 1שח	122.0	120705			-17085
אלגר ש	12350 תב	98.0	+600	+5.1	+337
אלגר ב	12201	33.0	+200	+1.7	+31.0
אלרן ש	4220	4735	+204	+5.1	+9850
אלרן ב	4145 תב	382	+310	+8.1	+2511
אמיסר בב 1.0	— הפסקת מסחר —				
אמיק 1.0	254	6789	+6	+2.4	+6293
אמיק 5.0	180.0	2832			-2572
בולוח השקעות 1שח	1440	608			-25.0
חברה לישראל 1שח	14400 תב	1475	+1033	+7.7	+3156
חברה לישראל 5שח	11985 תב	932	+600	+5.3	+1427
וולפסון 0.1	112000				
וולפסון 1.0 ש	25400	95.0			-21.0
אסטא א 0.5	17551	166	+551	+3.2	+258
מעלים השק ש	7428 תב	1938	+420	+6.0	+5669
דיסקונט השק ש	3790 תב	21278	+260	+7.4	+55904
מודזר השק ש	22540 תב	79.0	+1200	+5.6	+290
מור השק אגח 124	11200				
חידון 1.0	2930	38.0	-1		-38.0
חידון 5.0	1379	1204			-1031
ישום והחזקות 1שח	248	8345	+6	+2.5	+10997
יצוא ש	10350	81.0			-6.0
ירדן א 0.1	3400	882			-640
כלל ישראל 10.0	1045 תב	16194	+70	+7.2	+37748
כלל ישראל 50.0	917	330	+42	+4.8	+3741
לנדק 1שח	3850 תב	164	+250	+6.9	+224
לנדק 5שח	1095	500			-255
מגור 1שח	695	2972	+15	+2.2	+295
מגור א 5שח	447	2538	+22	+5.2	+3529
מגור אפ ב	320	544	+20	+6.7	+3594
מגור אג"ח 1	103.5	36110	+1.5	+1.5	+83890
עוז השק ב 0.1	3520	180	+1		+63.0
עוז השק ב 0.5	2000 תב	360	+110	+5.8	+633
פז השק ש	7191	1164	+292	+4.2	+1198
פמה א 0.1	11500	227	+500	+4.6	+72.0
פמה 0.5	7020 תב	557	+600	+9.4	+1470
פריון ב 0.2שח	6550 תב	1378	+550	+9.2	+1952
צון אמר נפט 1.	355 תב	1456	+25	+7.6	+2369
צון אמר נפט 5.	2665	3207			+3918
קידן 1שח	879	6792			-6741
קידן 5שח	745 תב	8592	+45	+6.4	+12016

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	3649	1100			+455
דלק חיפושינפט5.	2252	1356			-279
דלק נפט אפ 2	1421	2047			+1037
פז חיפושי נפט	22700	90.0			+72.0
יבאל. 5.0	4120	1023	-40	-1.0	-1270
מ.ג.ג. 1.0	7200	276			-59.0
מ.ג.ג. 5.0	2525	2450	-70	-2.7	-3287
סראיל ב 0.03שח	7300	224			-12.0
נפטא ש	1740000	1.0			-3.0

נסחרות במט"ח

גדית מ	230	500	+9	+4.1	+1950

שערי מטבע חוץ ביום 11.1.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב				1.44	1.51	1.44	1.50			1.4778	1.4962	1.4758	1.4944	1.4860
1 מארק גרמני				0.75	0.79	0.75	0.79			0.7694	0.7790	0.7686	0.7783	0.7726
1 לישט"ג				2.14	2.24	2.13	2.24			2.1746	2.2017	2.1731	2.2004	2.1881
1 פרנק צרפתי				0.22	0.24	0.22	0.24			0.2305	0.2334	0.2304	0.2333	0.2319
100 ינים יפאניים				0.92	0.96	0.91	0.96			0.9337	0.9454	0.9313	0.9451	0.9383
1 גולדן הולנדי				0.67	0.70	0.66	0.70			0.6819	0.6905	0.6807	0.6892	0.6842
1 פרנק שווייצרי				0.90	0.94	0.89	0.94			0.9171	0.9285	0.9149	0.9264	0.9204
1 כתר שוודי				0.22	0.23	0.21	0.22			0.2189	0.2216	0.2182	0.2209	0.2196
1 כתר נורבגי				0.20	0.21	0.19	0.21			0.2009	0.2034	0.2002	0.2027	0.2021
1 כתר דני				0.20	0.21	0.19	0.21			0.2028	0.2053	0.2028	0.2052	0.2040
1 מארק פיני				0.30	0.32	0.30	0.32			0.3112	0.3151	0.3104	0.3144	0.3126
1 דולר קנדי				1.06	1.11	1.06	1.11			1.0803	1.0937	1.0776	1.0912	1.0853
1 דולר אוסטרלי				0.95	1.02	0.95	1.02			0.9866	0.9990	0.9858	0.9982	0.9921
1 ראנד דרא"פ				0.47	0.70	0.44	0.61			0.6895	0.6981	0.6914	0.7001	0.6936
10 פרנקים בלגיים				0.35	0.38	0.35	0.37			0.3686	0.3732	0.3681	0.3727	0.3709
10 שילינגים אוסטריים				1.07	1.12	1.07	1.12			1.0914	1.1050	1.0895	1.1032	1.0963
1000 לירטות איטלקיות				1.06	1.13	1.05	1.13			1.0851	1.0987	1.0811	1.0947	1.0882
1 "סל" (ECU)				—	—	—	—			1.5888	1.6087	—	—	1.5968
1 דינר ירדני				4.03	4.29	3.99	4.22			—	—	—	—	4.2202
1 לירות לבנוניות				0.15	0.16	0.14	0.19			—	—	—	—	0.1858
1 לירה מצרית				0.72	0.76	0.74	0.79			—	—	—	—	0.7950

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	4642.80	4577.12
אבוקה	—	—
אגוד	219.21	214.95
אדיר	1469.77	1441.05
אדם	2189.21	2147.15
אופיר	1741.16	1719.95
אור	407.20	398.83
אורין	150.94	147.94
אורלי	238.13	236.36
אורן	701.14	687.49
אייל	—	—
איילת	4500.71	4405.45
אירים	4558.67	4538.50
איתן	649.08	635.89
אלון	548.28	536.91
אלמוג	635.68	625.31
ארז	577.95	566.81
אש	138.28	137.66
אשל	178.10	174.65
אתרוג	212.92	210.84
ברזלת	2167.30	2125.62
ברוש	468.60	459.57
ברק	466.49	457.18
ברקת	—	—
גביש	1305.35	1280.02
גבע	955.43	941.25
גדין	668.58	655.70
גיא	8699.82	8570.75
גיל	2785.89	2733.32
גלית	555.18	552.50
גורן	355.58	352.20

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	624.27	612.03
[illegible]	208.47	204.05
[illegible]	1342.89	1317.51
[illegible]	256.10	221.56
[illegible]	467.02	458.61
[illegible]	392.41	385.05
[illegible]	363.23	356.23
[illegible]	—	—
[illegible]	459.79	451.27
[illegible]	—	—
[illegible]	18246.43	17975.69
[illegible]	17008.06	16755.72
[illegible]	863.15	846.56
[illegible]	139.06	135.05
[illegible]	124.3	123.77
[illegible]	—	—
[illegible]	124.97	124.47
[illegible]	1264.70	1216.26
[illegible]	4680.54	4625.93
[illegible]	750.55	736.23
[illegible]	1990.42	1951.66
[illegible]	37.54	372.15
[illegible]	617.66	604.38
[illegible]	1016.55	996.99
[illegible]	124.45	122.02
[illegible]	518.76	509.51
[illegible]	—	—
[illegible]	131.83	129.17
[illegible]	1024.71	1004.70
[illegible]	4039.70	3962.31
[illegible]	107304.8	105129.15

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
[illegible]	1653.75	1597.23
[illegible]	—	—
[illegible]	1118.91	1096.91
[illegible]	3240.28	3209.08
[illegible]	217.42	214.23
[illegible]	3053.66	3029.23
[illegible]	698.52	685.73
[illegible]	1584.38	1567.63
[illegible]	609.55	601.83
[illegible]	26238.22	25753.57
[illegible]	837.29	820.65
[illegible]	3744.07	3671.09
[illegible]	707.59	693.84
[illegible]	—	—
[illegible]	1194.15	1170.83
[illegible]	106.74	104.30
[illegible]	1097.40	1075.74
[illegible]	24395.02	24033.00
[illegible]	—	—
[illegible]	450.85	441.66
[illegible]	5456.97	5359.10
[illegible]	527.40	519.67
[illegible]	126.53	124.98
[illegible]	—	—
[illegible]	656.22	643.39
[illegible]	719.58	706.25
[illegible]	—	—
[illegible]	795.03	775.99
[illegible]	—	—
[illegible]	6542.55	6534.65

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	1165.49	1140.63
ענת	—	—
עפרוני	605.55	597.58
ערמון	139.76	137.06
פזיא	1424.10	1396.44
צבר	530.90	520.41
צופית	604.18	596.76
צוק	—	—
צמיד	934.76	922.21
צמרת	7350.98	7225.50
צפורת	1643.68	1611.77
קלל	1982.65	1972.74
רונית	—	—
ריבון	112.99	112.76
רקפת	628.33	617.35
רשף	702.87	688.07
שביט	732.22	723.54
שוהם	—	—
שירה	371.16	368.46
שמיר	340.44	336.26
שנהב	760.91	750.21
שסק	749.60	731.42
שקד	174.06	170.60
תאנה	219.86	217.79
תדהר	478.54	476.16
תירוש	465.49	463.31
תפוז	206.36	202.42
תפוח	190.10	188.79
תרשיש	1354.42	1338.16
תשרי	459.94	453.84

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי	
4% מלוות (108% הצמדה)			
ש4001	632822.0		
ש4002	560000.0		
ש4003	552200.0		
ש4004	ק561350.0	+16350	
4.25% מלווה מדינה (שביא)			
ק-301 2.73% תשואה			
4101	338.6	+10.4	
ק-302 3.00% תשואה			
4102	135.7	+2.4	
4103	130.4	+2.3	
ק-303 3.18% תשואה			
4104	125.5	+2.1	
4301	125.5	+2.1	
4302	119.6	+2.1	
4303	118.7	+2.1	
4304	116.9	+2.1	
ק-304 3.45% תשואה			
4105	103.6	+4.1	
4106	100.9	+4.1	
4107	97.8	+4.0	
ק-321 3.37% תשואה			
4201	116.6	+5.8	
4202	117.7	+5.9	
4203	115.5	+5.9	
4204	111.6	+5.9	
4205	109.5	+5.9	
4206	107.4	+5.8	
4207	107.1	+5.9	
4208	105.7	+5.9	
4209	103.4	+5.9	
4210	100.7	+5.8	
ק-322 3.52% תשואה			
4211	96.9	+5.6	
ק-342 3.30% תשואה			
4305	106.5	+5.0	
7%			
ק-201א' 2.31% תשואה			
ש3601	*37273.0	+1142.0	
ק-201ב' 2.81% תשואה			
ש3602	33779.0	+1045.0	
ק-202א' 2.44% תשואה			
ש3603	31818.0	+978.0	
ק-202ב' 2.26% תשואה			
3604	28757.0	+887.0	
ק-203א' 3.27% תשואה			
ש3605	25321.0	+45.0	
ק-203ב' 2.20% תשואה			
ש3606	ת 24799.0	+1284.0	
ק-203 ג' 3.00% תשואה			
ש3607	22370.0	-342.0	
ק-203ד' 2.70% תשואה			
ש3608	21407.0	-216.0	
ק-204א' 1.92% תשואה			
ש3609	21450.0	+6650	
ק-204 ב' 2.45% תשואה			
ש3610	18936.0	+32.0	
ק-204 ג' 2.40% תשואה			
ש3611	18330.0	+178.0	
ק-204ד 1.68% תשואה			
ש3612	18334.0	+566.0	
ק-205 1.54% תשואה			
ש3613	ת 17364.0	+602.0	
ש3614	ת 16681.0	+589.0	
ש3615	ת 15414.0	+554.0	
ש3616	ה 14122.0	+517.0	
ק-206 1.57% תשואה			
ש3617	ת 13311.0	+553.0	
ש3618	ת 12642.0	+535.0	
ש3619	ת 11642.0	+501.0	
ק-207 1.51% תשואה			
ש3620	ת 11044.0	+430.0	
ש3621	ת 10700.0	+417.0	
ש3622	9658.0	+383.0	
ק-208 1.65% תשואה			
ש3623	9013.0	+405.0	
ש3624	8493.0	+387.0	
ק-209 1.95% תשואה			
ש3625	7649.0	+242.0	
ש3626	7079.0	+228.0	
ש3627	6569.0	+214.0	
ק-210 2.50% תשואה			
ש3628	5876.0	+35.0	
ש3629	5506.0	+33.0	
ש3630	5206.0	+31.0	
ק-211 2.60% תשואה			
ש3631	4757.0	+8.0	
ש3632	4480.0	+6.0	
ש3633	4318.0	+7.0	
ק-212 2.61% תשואה			
3634	3802.0	+7.0	
ש3635	3595.0	+6.0	
ש3636	3463.0	+6.0	
ק-213 2.23% תשואה			
ש3637	3326.0	+93.0	
ש3638	3098.0	+88.0	
ש3639	2837.0	+81.0	
ק-214 2.49% תשואה			
ש3640	2301.0	+32.0	
ש3641	1995.0	+29.0	
ק-215 2.68% תשואה			
3642	1762.0	+3.0	
ש3643	1529.0	+3.0	
ק-216 1.83% תשואה			
3644	*1441.0	+83.0	
3645	*1326.0	+77.0	
4.85% מלווה מדינה (גליל)			
ק-231 3.67% תשואה			
3701	*1035.0	+60.1	
ק-232 4.03% תשואה			
3702	774.2	+8.4	
ק-233 4.15% תשואה			
3703	681.5	+23.0	
3704	583.5	+20.0	
ק-251 4.14% תשואה			
3751	307.2	+8.1	
ק-252 4.25% תשואה			
3752	122.6	+1.6	
3753	117.7	+1.5	
ק-253 4.22% תשואה			
3754	107.0	+2.6	
3755	106.1	+2.7	
3756	102.4	+2.6	
3757	100.4	+2.6	
3758	98.5	+2.6	
3759	98.1	+2.6	
3760	96.7	+2.5	
3761	94.6	+2.6	
3762	92.1	+2.5	
3763	89.2	+2.4	
ק-261 3.89% תשואה			
3791	92.5	+5.4	
ק-271 4.21% תשואה			
3826	110.7	+2.3	
3827	108.6	+2.4	
3828	104.7	+2.2	
3829	102.7	+2.2	
3830	100.7	+2.2	
3831	100.4	+2.3	
3832	98.9	+2.2	
3833	96.7	+2.2	
3834	94.2	+2.2	
ק-290 4.25% תשואה			
3901	113.9	+2.7	
3902	108.4	+2.6	
3903	107.6	+2.7	
3904	105.8	+2.6	
ק-281 3.51% תשואה			
3861	99.3	+5.6	
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (88% הצמדה)			
ש3203	214000.0	+2500.0	
ש3204	208000.0	+1645.0	
ש3205	207000.0		
ש3206	206000.0	+400.0	
ש3210	205000.0	+2600.0	
ש3211	206500.0	+4500.0	
ש3212	197700.0	+5760.0	
ש3213	190900.0		
ש3214	185567.0	+3000.0	
6%			
ש3501	183237.0		
ש3502	172000.0		
ש3503	161416.0		
ש3504	156236.0		
ש3505	154660.0		
7%			
ש3521	150000.0	+750.0	
ש3522	145920.0	-2150.0	
ש3523	[illegible]	+200.0	
ש3524	134050.0	+130.0	
ש3525	131500.0	+500.0	
ש3526	133591.0	+3300.0	
ש3527	125573.0	+550.0	
ש3528	124256.0	+250.0	
ש3529	125500.0	+1000.0	
ק-704 [illegible] תשואה			
ש3530	[illegible]	+2045.0	
ש3531	[illegible]	+2139.0	
ש3532	121336.0	+2080.0	
ש3533	120956.0	+2169.0	
ש3534	114070.0	+2060.0	
ק-705 2.10% תשואה			
ש3535	113977.0	+1512.0	
ש3539	107468.0	+1473.0	
ק-706 2.05% תשואה			
ש3536	117884.0	+1555.0	
ש3537	113754.0	+1556.0	
ש3538	107073.0	+1466.0	
ש3540	104954.0	+1523.0	
ש3541	103541.0	-1473.0	
ש3542	103204.0	+1526.0	
ש3543	98245.0	+1458.0	
ק-707 2.10% תשואה			
ש3544	93455.0	-1292.0	
ש3546	100167.0	+1355.0	
ש3547	100037.0	+1335.0	
ש3548	99922.0	+1339.0	
ש3550	94783.0	+1304.0	
ש3551	94404.0	+1310.0	
ק-708 2.13% תשואה			
ש3545	95704.0	+1451.0	
ש3549	94401.0	+1449.0	
ש3552	86713.0	+1351.0	
ש3554	86612.0	+1420.0	
ש3555	86512.0	+1426.0	
ק-709 2.22% תשואה			
ש3553	86055.0	+1210.0	
ש3571	74760.0	+1160.0	
ק-710 2.22% תשואה			
ש3556	82574.0	+579.0	
ש3558	82321.0	+1023.0	
ש3559	79408.0	+975.0	
ש3560	75212.0	+950.0	
ש3561	74995.0	+953.0	
ק-711 2.10% תשואה			
ש3557	83205.0	+1573.0	
ש3572	75267.0	+1534.0	
ק-712 2.20% תשואה			
ש3573	75155.0	+1502.0	
ש3574	69301.0	+1387.0	
ש3577	69296.0	+1425.0	
ש3578	64015.0	+1324.0	
ק-713 2.18% תשואה			
ש3575	69095.0	+1424.0	
ש3576	65896.0	+1427.0	
ש3579	63642.0	+1361.0	
ק-714 2.39% תשואה			
ש3580	59115.0	+550.0	
ש3581	53500.0	+513.0	
ש3582	49646.0	+486.0	
ש3583	46170.0	+464.0	
ק-715 1.91% תשואה			
ש3584	44436.0	+1368.0	
ש3585	45951.0	+1269.0	
ש3586	39841.0	+1199.0	
ש3588	39824.0	+1227.0	
ק-716 2.64% תשואה			
ש3587	37126.0	+68.0	
ש3591	35667.0	+62.0	
ש3592	35625.0	+62.0	
ש3593	35562.0	+62.0	
ק-717 2.57% תשואה			
ש3589	35656.0	+62.0	
ש3594	34003.0	+55.0	
ש3596	32509.0	+55.0	
ש3597	32595.0	+56.0	
ק-718 2.35% תשואה			
ש3590	35739.0	+696.0	
ש3595	34074.0	+665.0	
ם 2	112.0		
. 3	117.1	+2.6	
. סדרה 4	110.0	+1.4	
מימון 157	*125.3	+3.6	
מימון 160	113.5	+1.4	
מימון 162	101.7		
ת ח 2	114.0	+1.2	
ים בי 169	101.3		
ם 82	113.0	+2.0	
ם 85	117.1	+1.2	
בנין טי א	108.8		
ו 1	106.0	+1.3	
ו סדרה 2	108.5	+1.2	
5% מלוות פיתוח ומדינה (בריבית [illegible] צמודה)			
ש2001	148000.0	+4000.0	
ש2002	145600.0	+1850.0	
ש2003	140000.0	+2350.0	
ש2004	141000.0	+2100.0	
ש2005	ה155000.0	+4600.0	
ש2006	132000.0	+1000.0	
ש2007	129500.0	+1000.0	
ש2008	127500.0		
ש2009	129220.0	+1500.0	
ש2010	128150.0	+1300.0	
ש2011	126200.0	+1500.0	
ש2012	125000.0	+1150.0	
ש2013	127500.0	+3600.0	
ש2014	122500.0	+1300.0	
ש2015	121400.0		
ש2016	125150.0	+1000.0	
ק-108 2.00% תשואה			
ש2017	121652.0	+1559.0	
ש2019	121493.0	+1625.0	
ש2020	117940.0	+1585.0	
ק-109 1.96% תשואה			
ש2018	122614.0	+1700.0	
ש2021	115770.0	+1727.0	
ק-110 0.74% תשואה			
ש2022	113553.0	+179.0	
ק-111 1.52% תשואה			
ש2023	112346.0	+2052.0	
ק-112 1.05% תשואה			
ש2024	105276.0	+170.0	
ש2027	102753.0	+155.0	
ש2031	95616.0	+144.0	
ק-113 [illegible] תשואה			
ש2025	135642.0	+2044.0	
ש2026	135434.0	+2055.0	
ק-114 1.69% תשואה			
ש2028	[illegible]		
ש2030	[illegible]	+173.0	
[illegible]	46845.0	+158.0	
ק-115 1.80% תשואה			
ש2029	[illegible]		
ש2033	96395.0	+121.0	
ש2035	91705.0	+153.0	
[illegible]	54259.0	+140.0	
ק-116 1.10% תשואה			
ש2032	99034.0		
ש2034	93069.0	+2674.0	
ש2036	86132.0	+2612.0	
ק-117 1.40% תשואה		+2495.0	
ש2037	80923.0		
ש2052	65833.0	-943.0	
[illegible]	[illegible]	-590.0	
ק-118 1.50% תשואה			
ש2038	[illegible]		
ש2040	[illegible]	+1914.0	
2051	[illegible]	+1411.0	
[illegible]	[illegible]	+1507.0	
ק-119 1.05% תשואה			
ש2039	[illegible]		
ש2041	[illegible]	+2156.0	
[illegible]	[illegible]	+2200.0	
ק-120 0.54% תשואה			
ש2053	[illegible]		
ק-121 0.93% תשואה	ה 64960.0	+4059.0	
ש2054	[illegible]		
ש2056	53688.0	+1565.0	
ש2058	51095.0	+1755.0	
ש2060	58471.0	+1677.0	
[illegible]	52243.0	+1396.0	
ק-122 0.50% תשואה			
ש2055	ת 64831.0	+2464.0	
ש2057	ת 60099.0	+2351.0	
ש2059	ת 54741.0	+2206.0	
ק-123א 0.93% תשואה			
ש2061	ק 39194.0	+1205.0	
ק-123ב -0.69% תשואה			
ש2062	ת 37721.0	+2188.0	
ק-123ג 0.01% תשואה			
ש2063	ק 35235.0	+1083.0	
[illegible]			
ב 18	105.1	+1	
ב 19	102.2	+4	
ב 20	101.8		
ב 21	102.0		
ב 22	103.1		
ב 23	91.5		
ש24	90.0	+1.0	
ש25	90.0		08/01/87
ש26	89.5		
ש27	95.1	+6	
ש28	92.1	+1.0	
ש29	88.8		08/01/87
ש30	97.8	+1.6	
ש31	99.7	+3.7	
תית 15	89.5		11/12/86
32	91.8	+8	
33	95.6		05/01/87
בינה 12	93.0	+1.6	
2	89.6		05/01/87
בר"ג 34	101.5	+1.5	
בר"ג 35	104.8	+3	
בר"ש 36	110.2		08/01/87
אגרות חוב [illegible]			
אבנר ב	98.0		11/12/86
ישראל 11	98.4		11/12/86
ישראל 12	98.4		11/12/86
ישראל 13	96.3		11/12/86
ישראל 14	95.8		28/12/86
מגיב 24 ש	86.1		28/12/86
מגיב 25 ש	88.0		11/12/86
מגיב 26 ש	86.0		11/12/86
מגיב 28 ש	86.2		04/01/87
מגיב 30 ש	86.4		11/12/86
ה מימון 1	89.5	+7	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)			
סד' 2501	169.3	+9.6	
סד' 2502	159.6	+3.8	
סד' 2503	157.9	+6.3	
סד' 2504	157.7	+7.2	
סד' 2505	149.0	+5.0	
סד' 2506	147.2	+6.9	
סד' 2507	ק 142.7	+4.2	
ק-604 -7.46% תשואה			
סד' 2508	ק 111.2	+3.2	
[illegible]- צמוד דולר ריבית קבועה			
ק-901 7.63% תשואה			
7001	235.8	+1	
7002	228.6	+2	
ק-902 6.08% תשואה			
7003	227.5	+12.8	
7004	216.9	+12.5	
ק-903 5.85% תשואה			
7005	204.0	+7.5	
ק-904 6.40% תשואה			
7006	189.7	+10.9	
ק-905 5.95% תשואה			
7007	179.1	+9.0	
7008	170.3	+8.7	
ק-906 6.10% תשואה			
7009	164.3	+9.4	
ק-907 6.50% תשואה			
7010	154.0	+7.7	
ק-908 7.30% תשואה			
7011	143.3	+4.5	
7012	137.4	+4.4	
ק-909 7.90% תשואה			
7013	ק 137.5	+3.7	
ק-910 7.10% תשואה			
7014	113.7	+5.5	
ק-911 6.99% תשואה			
7015	98.0	+4.8	
7016	97.4	+4.9	
7017	96.8	+5.1	
7018	95.6	+5.1	
7019	97.0	+5.1	
7020	96.8	+5.1	
7021	95.9	+5.0	
7022	95.6	+5.1	
ק-951 8.12% תשואה			
7201	ק 91.0	+2.5	
7202	ק 92.4	+2.6	
7203	ק 92.2	+2.6	
7204	ק 92.6	+2.6	
7205	ק 92.7	+2.6	
[illegible]			
ק-801 1.50% תשואה			
ש6101	ת 13760.0	+689.0	
ק-802 2.90% תשואה			
ש6102	7331.0	+350.0	
ק-803 3.00% תשואה			
ש6103	6556.0	+306.0	
ק-804 3.00% תשואה			
ש6104	6041.0	+172.0	
ש6105	5724.0	+164.0	
ק-805 2.95% תשואה			
ש6106	5566.0	+280.0	
ש6107	5362.0	+283.0	
ק-806 3.15% תשואה			
ש6108	3619.0	+200.0	
ש6109	3632.0	+192.0	
ש6110	3597.0	+190.0	
ק-807 3.46% תשואה			
ש6111	2941.0	+87.0	
ש6112	2851.0	+85.0	
ק-808 3.40% תשואה			
ש6113	1947.0	+89.0	
ק-821 5.78% תשואה			
ש6151	*777.2	+44.0	
ש6152	*744.5	+42.3	
ק-822 3.74% תשואה			
ש6153	649.5	+36.8	
ש6154	637.6	+36.4	
ק-823 3.95% תשואה			
ש6155	405.5	+1	
ק-824 3.85% תשואה			
ש6156	333.3	+16.2	
ק-825 3.55% תשואה			
ש6157	248.0	+12.2	
ש6158	234.9	+11.6	
ק-826 3.70% תשואה			
6159	200.6	+9.4	
ק-827 4.25% תשואה			
6160	190.9	+8	
6161	174.3	+7	
ק-828 3.75% תשואה			
6162	164.8	+9.0	
ק-829 3.55% תשואה			
6163	152.0	+7.8	
6164	146.1	+7.5	
ק-830 3.75% תשואה			
6165	138.4	+7.6	
ק-831 3.90% תשואה			
6166	129.5	+5.8	
6167	126.7	+5.7	
6168	124.7	+5.6	
ק-832 3.75% תשואה			
6169	118.6	+6.6	
ק-833 4.25% תשואה			
6170	ק 107.2	+3.1	
ק-834 4.25% תשואה			
6171	ק 76.5	+2.1	
6172	ק 75.4	+2.1	
ק-851 3.45% תשואה			
6501	[illegible]	+4.6	
[illegible] 85	1073.0	+40.0	
[illegible] 85	196.8	+11.3	
[illegible] 85	1159.0	+35.0	
[illegible] 85	— הפסקת מסחר —		
[illegible] 85	718.0	+41.0	
[illegible] 84	120.5	+6.8	
[illegible] 85	470.0	+25.0	

כתב אישום פלילי בנושא ויסות המניות נגד הבכירים בבנק המזרחי

אהרן מאיר, מנכ"ל המזרחי לשעבר, אלי אונגר וירח ניסן נאשמים בעבירות מירמה וניהול עסקים לא תקין. עסקה עם הברוקר משה לביא לא דווחה למועצת המנהלים

מאת נתן דרעי

אהרן מאיר (64), לשעבר מנכ"ל בנק המזרחי, אליהו אונגר (47), מישנה למנהל הכללי של הבנק ומנהל מחלקת ניירות ערך, ירח ניסן (44), סמנכ"ל בכיר במחלקת ניירות ערך של הבנק, מואשמים בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בעבירות של מרמה והפרת אמונים בתאגיד, עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד, רישום כוזב במסמכי תאגיד, מרמה והפרת אמונים, ניהול בלתי תקין של עסקי הבנק, עבירות לגבי רישום בספרים בבנק, וקשירת קשר לרישום כוזב במסמכי תאגיד.

עורכת הדין ליה לב־און, סגנית בכירה לפרקליט מחוז תל־אביב, הגישה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב כתב אישום נגד השלושה וזאת בסיום חקירה שהתנהלה נגדם ביחידה הארצית לחקירות הונאה במטה הארצי בפיקודו של תת־ניצב יורם גונן. החקירה ביחידה הארצית לחקירות הונאה התנהלה בעקבות מידע שהגיע מדו"ח ועדת בייסקי ומשרד מבקר המדינה והיא נוהלה על־ידי רב־פקד שמעון מרילי, רב־פקד יעקב נייסמן, ופקד יגאל זעירי. במהלך החקירה נחקרו אנשי בנק המזרחי שחלקם יהיו עדי תביעה במשפט.

עורכת הדין ליה לב־און טוענת בכתב האישום כי מאז סוף שנות השבעים ויסת בנק המזרחי, באמצעות החברות ב.מ.ן – חברה לנאמנות בע"מ – שנוהלה בפועל על ידי ירח ניסן, חברת שירותי ציוד ומיכון כלכלי בע"מ שנשלטת על ידי בנק המזרחי, אורגלו בע"מ וביקלו בע"מ – חברות שנמצאות בשליטת ב.מ.ן, וכל זאת למרות שירח ניסן מעולם לא הוסמך לפעול כמנהל בחברות הללו.

מתברר מכתב האישום כי בין אהרון מאיר, מנכ"ל הבנק לשעבר, ובין חברת הברוקרים – לביא את הראון בע"מ התפתחו במשך השנים יחסים מיוחדים וכל לקוחותיו של משה לביא – אחד מבעלי החברה החזיק חשבונות ניירות ערך בבנק המזרחי והיו למעשה לקוחות הבנק. בחודש ינואר 1983, בעקבות התמוטטות מניות ותפיסות שנסחרו בבורסה, חשש לביא כי למפולת תהיה השפעה גם על המניות הבנקאיות ועל כן מכר את כל המניות של בנק המזרחי שהחזיק בתיק ההשקעות שלו. בחודש פברואר, לאחר שהובהר לאהרון מאיר דבר מכירת המניות על ידי משה לביא, הוא הזמין אליו את "הברוקר" וזה התנה את שובם של הלקוחות בכך שהבנק – או הוא עצמו, אהרון מאיר – בכל מועד שיציע לבנק המזרחי לרכוש מניות מתיקי לקוחותיו הבנק יקנה ממנו את המניות שיבקש למכור באותו מועד; בנק המזרחי ישלם בשביל המניות את שווין לפי שער המכירה של היום הקודם שבו נסחרו בבורסה; אהרון מאיר התחייב בעל פה בפני משה לביא למלא אחר התנאים הללו ולביא חזר ורכש מניות בנק המזרחי לתיקי הלקוחות שלו מבלי שנתנו לו ערבויות לקיום ההבטחה ומבלי שזו הועלתה כלל על הכתב.

עסקה זו, שבין משה לביא לבין אהרון מאיר, הינה בבחינת הבטחה לפרעון כספי הבנק כאשר מועדה אינו ידוע. יעודה אינו ידוע וכמות המניות ושעריהן אינם ידועה. העסקה הזאת, טוענת התובעת – עורכת הדין ליה לב־און – היא עסקה בלתי סבירה, מסוכנת לעסקי הבנק ופוגעת ביודעין בניהול תקין של עסקיו. אהרון מאיר, שעה שהבטיח ללביא שיעשה את העסקה אגב מילוי תפקידו, עשה מעשה הפרת אמונים הפוגעת בציבור ובתאגיד.

על העסקה הזאת אהרון מאיר לא דיווח כלל לדירקטוריון מיום ביצוע העסקה בחודש פברואר 1983 ועד חודש אוקטובר 1983 – שבו העסקה בוצעה בפועל וזאת כדי לרמות את חברי מועצת המנהלים של הבנק. כן לא קיבל אהרון מאיר כל אישור להבטחתו ולא דאג לרשום את תוכן העסקה בכל מסמך בנקאי, לא דיווח על קיומה לא להנהלת הבנק, לא לרואה החשבון של הבנק לא לאגף הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל ולא לרשות לניירות ערך, בין בדיווח בעל פה ובין בדיווח בכתב.

עוד נטען כי אהרון מאיר לא ערך עסקה דומה עם אף אחד מלקוחות הבנק והוא הודיע על כך לשני הנאשמים האחרים רק בחודש אוגוסט 1983, וחודשים לאחר מכן הורה להם לרכוש מניות "הראון את לביא".

מונעים יבוא זכוכית לבנייה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הממשלה מונעת כמעט לחלוטין יבוא של זכוכית לבנייה ארצה. חטיבת הכימיה במשרד התעשייה והמסחר מגבילה את היבוא של זכוכית לבנייה כבר תקופה ארוכה אך לדברי יבואני זכוכית זו, הגבלה זו החריפה במיוחד באחרונה. היבואנים טוענים כי בקשות לקבלת רישיון יבוא נידחות ולפעמים גם אם המדובר על יבוא מארצות השוק האירופי המשותף. במקרים מסוימים נוקטים בשיטת הסחבת בנוגע למתן רישיונות יבוא, אומרים יבואני הזכוכית.

היבואנים אומרים עוד כי במשך השנה האחרונה הועלה שיעור התמ"א (תוספת מס אחוזים) על יבוא הזכוכית מ־40% ל־70% כך ששעור מסי היבוא המוטלים כיום על הזכוכית לבנייה, גבוה במיוחד (130%) למרות שמדובר בחומר גלם ולא במוצר צריכה.

בנק הפועלים: הרוכשים באמצעות "ישראכרט" יוכלו להתעדכן

בנק הפועלים יפעיל בימים הקרובים מערכת מידע המאפשרת ללקוחות להתעדכן באופן שוטף בקשר לרכישות שביצעו בכרטיס "ישראכרט" שברשותם.

המערכת החדשה תאפשר ללקוח לקבל באופן שוטף, באמצעות מסופים לשרות עצמי בסניפי הבנק, פירוט של אותן רכישות שביצע במהלך החודש, שבגינן טרם חוייב חשבונו. דיווח זה כולל פרטים מלאים על כל אחד משוברי הרכישה, שהועברו עד למועד הדיווח לחברת "ישראכרט" על ידי חנויות ובתי עסק, כולל: שם בית העסק, תאריך הרכישה, סכום הרכישה והתאריך שבו יחוייב עבורה הלקוח.

כן יוכל הלקוח לקבל במערכת זו פירוט של כל הרכישות באמצעות "ישראכרט", שבהן יחוייב חשבונו במועד החיוב האחרון.

החקלאים: להגדיל מכסות חלב

מאת דויד מושיוב

המרכז החקלאי תובע משר החקלאות אריק נחמקין להגדיל את מכסות החלב לשנת התקציב 1987/88 לכמות של 810 מיליון ליטרים. עוד תובע המרכז החקלאי להגדיל מכסות החלב לשנה הקרובה ל־800 מיליון ליטרים לעומת 771 מיליון ליטרים שאושרו לשנה זו, הווה אומר תוספת של 29 מיליון ליטרים. תוספת זו דרושה כדי לענות על צריכת החלב במשק.

במכתב ששלח ראש האגף המשקי במרכז החקלאי מיכה אפרתי לשר החקלאות אריק נחמקין קובע אפרתי, כי מכסות החלב המבוקשות הן חיוניות לרפת החלב בארץ והן עונות למעשה על צריכת החלב ומוצריו בישראל.

מלונאים מזהירים מהיעדר פתרון לבעיות הייצוא

מאת דויד מושיוב

הקפאת שער החליפין של השקל הישראלי מאז יוני 1985 הביאה את היצואנים הישראלים ואת המלונאים למצב של הפסדים שלא יוכל להימשך לאורך זמן. הבעייה איננה עוד של ירידה ברווחיות הייצוא ורווחיות המלונות, כי אם בעיית עצם קיומו של הייצוא והמלונאות בארץ – קובעת התאחדות המלונות בישראל.

התאחדות הבייה דאגה מכך שבדיונים על התכנית הכלכלית החדשה אין שמים דגש על פתרון הבעייה הקשה של פגיעה בייצוא ובתיירות וטוענים, כי ללא התמודדות עם בעייה זו לא תזכה כל תכנית כלכלית לתמיכת הסקטור היצרני.

כור־סחר שילשה יצוא לספרד בתוך 3 שנים

יגיע בשנת 1987 ל־22 מיליון דולר. השלוחה בפורטוגל ייצאה ב־2.5 מיליון דולר

מאת סופרת "דבר"

היקף הייצוא הישראלי לספרד באמצעות חברת כור־סחר יגיע בשנת 1987 ל־22 מיליון דולר. בשנת 1985 ייצא הסניף הישראלי בספרד מוצרים מישראל בהיקף 15 מיליון דולר ובשנת 1986 גדל הייצוא ל־18 מיליון דולר. כור־סחר בספרד משותפת לו ולגורמים ספרדיים המאוגדים בחברת "אודפי", וכור־סחר ספרד מייצג 50 מפעלי תעשיה ישראליים, מפעלים פרטיים, מפעלי כור ומפעלים קיבוציים.

שלמה אורן, מנהל סניף כור־סחר בספרד מסר, כי בשנת 1987 ייפתחו שתי מחלקות – מחלקת אופטיקה שתשרת בעיקר מפעלים קיבוציים והמחלקה לאגרביזנס מלבית שתשווק בעיקר את מוצרי מפעל לורדן, המשותף למוגנים ולכפר סאלד – בנוסף למחלקות הקיימות למוצר צריכה, לכימיה, לאלקטרוניקה ולפרויקטים.

לסניף ספרד יש שלוחה בפורטוגל המייצאת בהיקף של 2.5 מיליון דולר, מכלל יצוא ישראל לפורטוגל של 42 מיליון דולר, מהם 39 מיליון דולר כותנה והשאר יצוא באמצעות כור סחר.

הבטחת תמ"ס להתיר יבוא אורז מלוטש – לא מבוצעת

יבואני האורז הלבן קובלים באחרונה על כי הבטחה של משרד התעשייה והמסחר, לשחרר יבוא אורז לבן לישראל, לא מבוצעת. עוד בחודש יולי 1986 הודיעה חטיבת המזון במשרד התעשייה והמסחר על סגירת היבוא לארץ של אורז לבן (מלוטש). האיסור נועד להגן על סדנאות קילוף האורז בארץ, המייבאות את האורז הבלתי מעובד (בישראל אין מגדלים, כידוע, אורז).

"אלסינט" שוקלת סגירת המפעל בנצרת־עלית

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

"אלסינט" שוקלת אפשרות לסגור את מפעל החברה בנצרת־עילית, במסגרת צעדי ההתייעלות של החברה. אם לא תממש הנהלת החברה את תכנית חיסול המפעל בנצרת, כצעד שתובן עוד במסגרת תכנית ההבראה הכוללת של החברה, היא תתקשה בהשגת ההבראה המקווה באחר שהמפעל בנצרת "גוזל" מדי שנה נתח של 6 מיליון דולר מתקציב החברה.

בהנהלת "אלסינט" אומרים כי הסימני, המעט בלעדי, להתייעלות והבראה כיום הם בסגירת המפעל בנצרת. יצויין כי השנה קטנו הפסדי החברה לאחר שסך כל מכירותיה הסתכמו בכ־132 מיליון דולר. החברה צמצמה במהלך השנה האחרונה את מספר עובדיה מ־2,000 ל־1,243 איש.

יתכן ולנוכח לחצים הן מצד פרנסי נצרת, החוששים לגידול באבטלה עקב סגירת המפעל וכן לחצים מצד ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יוחלט רק על צמצום פעילותו של המפעל הנצרתי ולא חיסולו המוחלט.

הושלם מאגר מידע חדש בנושאי חקלאות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

המרכז הלאומי למידע הכפוף למשרד האנרגיה השלים בימים אלה הקמת מאגר מידע חדש ובו עשרות אלפי מסמכים וערכים בנושאי חקלאות.

המאגר הממוחשב כולל חומר רקע מ־100 מרכזים לאומיים של מדינות החברות באו"ם והוא כולל מאמרים מעתונות מקצועית, כינוסים בינ"ל, פטנטים, סטנדרטים, דו"חות טכניים, מפות ועיתונות חרשניים. המאגר, כך נמסר, כולל אינפורמציה רבה על מצב החקלאות בארצות אסיה ואפריקה.

עוד נמסר כי המאגר כולל מידע מפורט על מדעי האדמה, הגנת הצומח, יערנות, תנובת צמחים ובעלי חיים, רפואה וטרינרית, בנייה ומכונות חקלאיות, מקורות טבעיים, מקורות מים והשקייה, מזון וכלכלת בית.

יצוא טקסטיל לארה"ב גדל ב־35% ב־1986

צפוי גידול של 22% ב־1987.

מאת סופרת "דבר"

גידול של 35 אחוזים נרשם בשנת 1986 בייצוא מוצרי הטקסטיל וההלבשה לארה"ב. השוק האמריקאי מהווה כיום כ־22 אחוזים מכלל יצוא הטקסטיל של ישראל. סך כל יצוא הטקסטיל וההלבשה גדל אשתקד ב־24 אחוזים.

מנהל חטיבת הטקסטיל במשרד התעשייה והמסחר, יוחנן לוי, ציין כי הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב הוא שהביא לפריצה המשמעותית ליעד זה ואולם לדבריו, הייצוא לארה"ב סבל בשנה האחרונה משחיקה ניכרת ברווחיותו ובמקרים רבים סבלו היצואנים ליעד זה מהפסדים הנובעים מחולשת הדולר מול המטבעות האירופים ומהתייקרות בתשומות הייצור. לוי העריך כי התאוששות תימשך בשנת 1987 וכי בשנה הקרובה יגדל יצוא הענף ב־22 אחוזים.

צפויות 18 אלף התחלות בנייה ב־1987

מאת סופרו הכלכלי של דבר

שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, מעריך כיום כי בשנת 1987 יהיו כ־18 אלף התחלות בנייה ברחבי הארץ. מדובר בעיקר בבנייה למגורים ולאו דווקא בפרויקטים גדולים אחרים של בנייה. אחד הפרויקטים הגדולים שבהם יוחל בביצוע מעשי במהלך שנת 1987 יהיה פרויקט ממילא בתפר שבין ירושלים המערבית למזרחית. בימים אלה מכינים במשרד את השלב הסופי בהכנות לפרויקט זה.

נודע כי יתכן ובקרוב יורה השר לוי, לאחר קבלת אישור מהממשלה על הקצאת משאבים לפרויקטים גדולים של בנייה כדי לחלץ את הענף ממשבר וביניהם פרויקטים לאומיים בהיקף ארצי כמו סלילת מסילת ברזל לאילת.

השבוע יופעלו הצווים להתחלת ביצוע הרפורמה במשק הדלק

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

השבוע, ב־15 לחודש, יורה שר האנרגיה משה שחל, על הפעלת הצווים לביצוע השלב הראשון של הרפורמה במשק הדלק בישראל. במהלך החודשים הראשונים של שנת 1987 – השלב הראשון בביצוע הרפורמה – יבוטל ההסדר שמנע עד כה תחרות חופשית בין חברות הדלק על כיסו של הצרכן, בעיקר הצרכנים הגדולים כמו מערכת הבטחון, חברת חשמל, נשר וכד'. במקביל תבוטל ההתחשבנות בין חברות הדלק למדינה על ההוצאות שיש לחברות הדלק מהקטע בו הן מקבלות את מוצרי הדלק בשער בז"ן (בתי הזיקוק) ועד לצרכן הסופי. בשלב הראשוני של הרפורמה יאפשר המשרד לחברות הדלק וכן לבתי הזיקוק לייבא מוצרי נפט מוגמרים בכמות של כשליש מסך כל של הנפט הגולמי המיובא כיום.

דלק מהול במתנול יחסוך 15 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

אם יוחל בשיווק של דלק מהול במתנול (3%) בכל רחבי הארץ ולא רק בתחנות הניסיוניות בחיפה עשוי להגרם חסכון של 15 מיליון דולר למשק או של 5% בכלל צריכת הדלק במדינה. כיום מותר שיווק של הדלק המהול במתנול רק בשלוש תחנות בחיפה, חולון וירושלים.

הרחבת פריסת השיווק עשויה, לדברי מומחי חברת דור כימיקלים, היצרן הבלעדי של המתנול בישראל וכן של מומחי הטכניון, להביא לצמצום משמעותי בצריכת בנזין ובחסכון ניכר למשק הדלק ולמשק בכלל.

עד כה שווקו במהלך הניסויים במתנול 2.3 מיליון ליטר דלק מהול.

לפי ההערכות אמורה הממשלה להתיר שימוש במתנול בכל התחנות לקראת החודש יולי 1987.

משק עולמי / ביל כספי

הבנקים המרכזיים התערבו לבלימת ירידת הדולר

הדולר ירד לשפל תקפתי חדש בעקבות גרעון שיא במאזן המסחרי של ארה"ב.

הדולר האמריקאי ירד לשפל תקפתי חדש ביחס למרק: 1.914 מרקים לדולר – ירידה שבועית של 0.67 אחוזים. כן ירד הדולר מאוד גם ביחס לפרנק השווייצי ל־1.603 פר"ש לדולר – ירידה שבועית של 1.44 אחוז.

הדולר האמריקאי נחלש בגלל ההשפעה של הגרעון המסחרי העצום לחודש נובמבר, אשר הסתכם ב־19.2 מיליארדי דולרים – שיא חודשי חדש. בדרך כלל ההשפעה של מדד כלכלי שלילי מאוד לא נמשכת יותר משבוע, אולם במקרה הנוכחי מדובר לא רק על מדד שלילי מאוד אלה על הערכות רעות לעתיד. קלייטון רנסאה, שהוא האישיות המסחרית הבכירה בממשל האמריקאי ושממונה על כל סחר החוץ של ארה"ב אמר, שגם בחודש דצמבר צפוי גרעון מסחרי גבוה אף יותר מזה של חודש נובמבר. לעומתו אמר שר האוצר האמריקאי ג'יימס בייקר, שבחודשים הקרובים צפויה הרעה במאזנה המסחרי של ארה"ב אשר מושפעת מתנאי סחר לא טובים.

אם שרים בכירים בוושינגטון חושבים כך, למה שהמשקיעים יחשבו אחרת והם מכרו כמויות גדולות של דולרים.

הבנקים המרכזיים מתערבים

גל ההיצעים הדולריים חייב התערבות חזקה מצד הבנקים המרכזיים של מערב אירופה ויפאן. הבנק המרכזי של יפאן הוציא ביום אחד, יום שישי, שני מיליארד דולר כדי לבלום את עליית שער היאן ביחס לדולר, כשבמערב אירופה הבנקים המרכזיים התערבו כדי לבלום את עליית שער המטבע האמריקאי ולשמור על שערי החליפין המוסכמים בקרב מטבעות ה־E.M.S.

מטבעות ההסדר המוניטרי האירופי מחוייבים לשמור על יחס שערים קבוע ומאחר שחוזקו של המרק ביחס לדולר מחייב גם את חיזוקם של יתר מטבעות אירופה (ההולשים יחסית) חייב הדבר את הבנקים המרכזיים להתערב במסחר כדי לשמור את שערי החליפין במסגרת השערים המוסכמים.

למרות התערבות מסיבית של הבנקים המרכזיים כל המטבעות בסדר המוניטרי, להוציא את הגילדן, ירדו לרצפה המותרת שלהם ביחס למרק.

בקרב מטבעות אירופה המטבע החלש היא הפרנק הצרפתי אשר מושפע גם מהתסיסה ביחסי העבודה בצרפת. חולשתו של הפרנק נובעת מהירידה בתפוקה הכלכלית בצרפת וגם מכך שעשירי המדינה פשוט ממלאים מזוודות בכסף ומעבירים אותו לשווייץ ולמערב גרמניה – תופעה נפוצה ומסורתית בצרפת.

בינתיים מדברים על פיחות הפרנק הצרפתי ביחס למרק בכארבעה אחוזים ופיחות כמה מהמטבעות האחרים, בעיקר הכתר הדני הפרנק הבלגי, אם כי בשיעורים נמוכים יותר.

למרות שגם בפאריס וגם בבון מכחישים כוונות כאלו, מתרבים הסימנים שפיחות בוא יבוא, אם לא השבוע או בעוד שבועיים, אחרי הבחירות הכלליות בגרמניה ביום ראשון בעוד שבוע.

הקור העלה את מחירי הנפט

עליה חזקה במחירי הפלטינה

הקור החזק היציבות בשוקי הכספים בעולם היו הגורמים העיקריים לתנודות החריפות שאירעו במשך השבוע. התסיסה בשוקי הכספים בעולם, הירידה בשער הדולר והבעיות של ההסדר המוניטרי האירופי, כל אלו העלו מחדש את הביקוש המוניטרי לזהב, לפלטינה ובמידה פחותה גם לכסף.

במשך השבוע העלו הביקושים הללו את מחיר הפלטינה ל־514.5 דולרים האונקיה – עליה של 9.38 אחוזים. הפלטינה עלתה יותר מכל מתכת יקרה אחרת אשר בשבוע האחרון עלתה בכשלושה אחוזים בלבד, שכן נוצר ביקוש תעשייתי די חזק ודי בלתי־צפוי מיפאן.

הביקושים ההשקעתיים לזהב ולכסף היו טובים אולם מאחר שלא נוצרו ביקושים אחרים המחירים עלו פחות מהפלטינה: הזהב ל־404.25 דולר האונקיה והכסף ל־5.5 דולר האונקיה.

בשוק הנפט היו עליות מחירים מתונות בלבד: במהלך השבוע המחירים אף ירדו במקצת, שכן השוק מושפע מהמלאים הגדולים של נפט במערב אירופה ובארה"ב אשר ניטרלו לחלוטין את ההשפעה של קיצוץ תפוקת הנפט על ידי מדינות האופק.

עם זאת, לקראת סוף השבוע, עלו הביקושים לנפט, ובעיקר לנפט המזוקק, באחר שמזג האוויר הקר מאוד באירופה ובארה"ב הגביר מאוד את הביקושים הפיזיים.

פרט לעליית מחירי המתכות היקרות והנפט נרשמו ירידות מחירים חזקות בענף המזון למרות שירידת שער הדולר היתה, אולי, צריכה להעלות את מחיר הדגן, כי כאשר קיים יצוא של חיטה, תירס וסויה, עולים המחירים. אך ירידות המחירים נבעו בשל ביקוש צרכני נמוך.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | ראשון בדבר בבוקר

ירושלים · ריפוי והרדיה · חיפה · ריפוי והרדיה · ציפוי אמבטיות · שרותי מעליות · נרשמו לנישואין · הכרויות · פוליש וניקיון · רוצים לקנות · רהיטים · מקררים · הלוואות · טלוויזיות · ריפוי והרדיה · וילות ובתים · דירות למכירה · עסקים · אולמות · מכוניות

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ג' 13.1.87 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית אפקטיבית
ב־50 עד 999	8.00	8.32
מ־1,000 עד 9,999	15.50	16.74
מ־10,000 עד 49,999	16.50	17.91
מ־50,000 ומעלה	17.00	18.50

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

דרוש
שליח
עם קטנוע
למפעל גדול בתל אביב
להתקשר בשעות הבוקר
לטל. 03-212321 03-212343

צוק העתים: „חינוך אפור" בבתי"ס

ועדי הורים מעסיקים מורים פרטיים במסגרת בתיה"ס עקב הקיצוצים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

ועדה המורכבת מנציגי ועד ההורים הארצי, מרכז השלטון המקומי ומשרדי החינוך והפנים, בודקת בימים אלה את חוקיות התופעה המכונה בפי רבים „חינוך אפור" – העסקת מורים בחלקי משרות על ידי ועדי ההורים במסגרת הלימודים הרגילה בבתי הספר.

תופעה זו הולכת ומתפשטת בעיקר בבתי ספר תיכוניים. עקב הקיצוצים במערכת השעות שוכרים ועדי הורים שירותי מורים להשלמת מערכת הלימודים במקצועות שקוצצו, בשעה שבית הספר הוא האחראי הפורמלי לדמת הלימודים.

חוקיות התופעה מוטלת בספק, שכן, לכאורה, מתקיימים יחסי מעביד־עובד בין המורים להורים, אולם מאחר שוועדי הורים אינם נחשבים כמעסיק על פי החוק, הם אינם רשאים לפתוח תיקים במס הכנסה וביטוח לאומי ואינם יכולים לשלם מסי חובה החלים עליהם מתוקף היותם מעסיקים.

גם הרשויות המקומיות וגם בתי הספר בהם מתקיים „החינוך האפור" אינם יכולים לשמש מעסיקים, שכן הדבר מחייב פריצת תקני המשרות השעות שהוקצבו להם.

לנוכח מצוקת תקציב החינוך בוחנים חברי הוועדה למצוא דרכים לתת תוקף חוקי לתופעת „החינוך האפור", בין השאר בהקמת עמותת הורים שתשמש כמעסיק רשמי של המורים הפועלים במסגרת זו.

יו"ר וועד ההורים הארצי, יצחק עפרון, מסר, כי לא ניתן לעצור את התופעה לנוכח הידלדלות החינוך הממלכתי המקובל.

דובר משרד החינוך מסר כי יש למנוע העסקת המורים על ידי הורים שכן הדבר מביא להתפתחות „מערכת יחסים לא בריאה" בין מורים להורים. לדבריו התקשרות כזו אינה תואמת את רוח החינוך הממלכתי ויש צורך למצוא דרך חוקית למסד את התופעה.

מה שלא צלח בידי הנבטים לפני 2000 שנה: עצים באזור שדה בוקר

מאת ארנון מגן, סופר „דבר" לענייני מדע

באיזור שדה בוקר, מקום שם אפילו הנבטים הקדומים, שחיו לפני כ־2000 שנה, לא הצליחו לגדל דבר – גדלים היום עצים שנטע פרופ' אהרן יאיר מן המחלקה לגיאוגרפיה פיסית באוניברסיטה העברית. כמות המשקעים הרב־שנתית באיזור זה היא רק 93 מ"מ בממוצע, אך למרות זאת וחרף שתי שנות בצורת רצופות ועל אף נגיסתם של בעלי־חיים – נקלטו העצים היטב.

הנבטים נהגו לאסוף את מי הנגר מן המדרונות ולהובילם אל החלקות המעובדות שבעמקי הנחל, ועדים להצלחותיהם שרידי החקלאות הקדומה שנתגלו באזורים שונים בנגב. אולם בשיטה זו הוגבלה החקלאות לשטחים מצומצמים בלבד. ב־1972 הקים פרופ' יאיר תחנת מחקר ברכס חלוקים הסמוך לשדה בוקר. שנים אחדות חקר את היחסים בין כמות הגשמים ובין כמויות מי הנגר, את תכונות הקרקע והפעילות הביולוגית. מחקרים אלה הביאוהו למסקנה, שאפשר להרחיב בצורה ניכרת את שטחי העיבוד ולכלול בהם גם שטחים מדרוניים, המתאפיינים בפוריות גבוהה. מן הממצאים ההידרולוגיים, הקרקעיים והביולוגיים הסיק, ש„רצועה פוריה" זו המושקית על־ידי מי הנגר אפשר להגיע לריכוז מים שהוא שווה־ערך לזה המתקבל מ־250 עד 300 מ"מ בשנה, כלומר בערך כמו באיזור באר־שבע, הגשום בהרבה מן הנגב המרכזי.

פרופ' יאיר סבור על סמך ממצאיו, כי יש באיזור שדה בוקר פוטנציאל לייעור. עתה הוא מתכנן להרחיב את היקף המחקר ולטעת, בעזרת הקק"ל, אלפי עצים, בהם בעלי ערך כלכלי כגון עצי זית.

נוספו ארבעה סעיפים לכתב האישום נגד לוי; היום יוחלט אם יישאר עצור

(עו). – עוד ארבעה סעיפי אישום מיוחסים לרפי לוי, שהיה הממונה על מחוז ירושלים מטעם משרד הפנים. סעיפי אשמה אלה כלולים בכתב אישום מתוקן שהוגש אתמול לבית המשפט המחוזי.

עם הגשת כתב אישום זה מיוחסים ללוי 11 סעיפי אשמה של לקיחת שוחד, הפרת אמונים, עסקות במט"ח ללא היתר ושיבוש הליכי חקירה. יומנו 72 עדי תביעה.

כתב עת"ם מציין כי הבוקר יתן בית המשפט המחוזי בירושלים את החלטתו אם ישאר לוי במעצר עד תום ההליכים המשפטיים או ישוחרר בערבות. כן ייפתח הבוקר משפטם של הנאשמים בפרשה, בפני השופטת דליה דורנר, והם יצטרכו להגיב בישיבה זו על האשמות המיוחסות להם.

בראשון מבין סעיפי האישום הנוספים נגד לוי יאמר כי בעליה ומנהלו של מלון „הר ציון" בירושלים, ממן סימון פרץ, הגיש במהלך 1986 בקשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים לקבל היתר להקמת בריכת שחיה פתוחה בשטח המלון. בגלל הרגישות המיוחדת הנובעת מבניית הבריכה בשטח המלון, הממוקם בשכונת אבו־טור, חשש בעליו כי בקשתו עלולה להידחות. לכן יצר קשר עם לוי כדי שיפעל לטובת עניינו.

בכתב האישום נאמר, כי לוי הסכים, בתפקידו כיו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, אם המלון ידכוש מבנו של הנאשם, רעבן לוי, תמונות שצייר. לוי רגג לאישור תוכנית הבריכה ובתמורה רכש המלון ביולי 1986, מבנו של הנאשם, תמונות למלון ב־2,400 דולר. הוא מואשם באישום זה בלקיחת שוחד.

בסעיף אישום אחר מואשם לוי במתן תעודות מעבר חופשיות בגשרי הירדן לבני משפחת באסר אלדין, בעלי מינימרקט בירושלים המזרחית ולאבי המשפחה המתגורר בירדן. חמש פעמים העניק לו תעודות כאלה ובתמורה ערך הנאשם קניות במינימרקט פעם בשבוע, במשך כחצי שנה וחוייב במחירי הקרן בלבד. מדי פעם, נתנו בני המשפחה לנאשם מוצרים שונים כמתנות במתנה. גם בפרשה זו מואשם לוי בקבלת שוחד.

כן מואשם לוי כי הנפיק במשך כשלוש שנים, 18 פעם, תעודות מעבר בגשרי הירדן לגילי זנגידי וידידה עלי שאין, סוכנים של מפעל לבגדי ילדים בירדן ובעלי חנות לבגדים בבית חנינא. בתקופה זו, נהג הנאשם לקבל פריטים שונים היום מגילי זנגידי.

סעיף האישום האחרון הוא פניה לשופט שתכליתה להניעו למשוא פנים בפרשה בין הנאשמת השניה בתיק, חליל ג'נחו, לבין קבלן בשם איסע טוויל. בין שניהם התגלע סכסוך כספי על רקע עסקי. בכוונות ליישב הסכסוך עלה שמו של השופט סלואבי שכיהן באותה תקופה כנשיא בית המשפט לערעורים ביו"ש. השניים רצו כי השופט ישמש כבורר ביניהם. השניים פנו ללוי וביקשו שיסייע להסדיר קיום הבירור בפני השופט.

בכתב האישום נאמר, כי לוי, הכשיר במסגרת תפקידו את השופט, נענה לבקשה וההליס לפנות אליו ולהשפיע עליו להסכים להיות בורר ולהטות את פסיקתו לטובת חליל ג'נחו. ביוני אשתקד פנה הנאשם אל השופט וביקש שישמש בורר. השופט אמר, כי על פי חוק אינו יכול לעשות זאת, אך הוא מוכן לפשר ביניהם כשופט. הנאשם הסכים להצעה ובהמשך השיחה אמר לשופט: „אני מבקש ממך שתיטיב עם חליל ג'נחו", נטען בכתב האישום. בסעיף אשמה זה מואשם לוי כי ניצל את תפקידו ומעמדו הציבורי לצורך פניה אל שופט שתכליתה להביאו למשוא פנים. בכך הוא מואשם בהפרת אמונים.

בן מאיר לשפייזר: יופיטר; כצמן על בן מאיר: התנהגות כמו לואי ה־14

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

ח"כ דב בן־מאיר, יו"ר סיעת העבודה בעיריית תל־אביב, כינה את ח"כ אליהו שפייזר, יו"ר סיעת העבודה בתל־אביב, „יופיטר". במכתב תגובה ראשון, על התפרצותו של ח"כ שפייזר במהלך הדיון בעתירת בן־מאיר במוסף לביקורת המפלגה, כותב בן־מאיר: „באסיפת הלינץ' שערכת ב־4 בינואר־כעסת, יופיטר, על שהמוסד לביקורת ביטל את הגוף הבוחר. סימן שלא היית צודק".

במכתב מציין בן־מאיר כי קרא את מכתבו של שפייזר מה־1 בינואר ובו דחה האחרון את תביעתו לבחירת סגן ראש עיריה במסגרת הסיעה בעיריה. בעקבות זה הגיע בן־מאיר למסקנה כי שפייזר נתן גיבוי למקורביו לתקוף אותו במקום לסייע לו לנהל את הסיעה בעיריה. כדוגמה הביא את התקפותיו של עו"ד חיים כצמן עליו ואת העובדה ששפייזר לא העיר לו אלא רק אמר: „אני אדבר איתו".

בתגובה אמר על כך כצמן: „בעייתו המרכזית של ח"כ בן מאיר שהוא מזהה, כמו לואי ה־14, את המפלגה עם עצמו וחושב שכל מה שמשרת אותו אישית משרת גם את המפלגה ולא היא: הוא מכוה את המפלגה בהתנהגותו המתרפסת כלפי ראש העיר, שלמה להט, איש הליכוד".

ח"כ בן־מאיר מציין במכתבו, כי במקום „לשלח ברקים ורעמים (כמו יופיטר...) במעיזים, במקום תרגילי התחמקות בעזרת התחתה של מסעי בזק של בחירות מוסדות, אני מציע לך לפתוח במערכת מסודרת ועניינית של בירור תנועתי מעמיק שרק עם סיומו נוכל לגשת גם להסקת מסקנות אופרטיביות בכל הנוגע לתפקודנו במגזרי התעשיה השונים ובמוסדי".

על דברים אלה הגיב חבר סיעת העבודה בעיריה ואחד המועמדים לסגן ראש העיריה, פרופסור אפרים סורוגובניק: „רב בן־מאיר איבד את כושר ההבחנה בין אינטרסים אישיים וציבוריים. השניים נסמכים זה בזה וגורמים נזק בל יתוקן למפלגת העבודה".

בעניין זה מציג ח"כ בן־מאיר מכתב של מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, מה־16 במאי 1985, ובו מתיר לו המזכ"ל לשאת בכפל תפקידיו

השרים יצחק נבון (מימין) ודוד לוי בפגישתם אתמול עם ח"כ עמל נאסר א־דין מול לשכת ראש הממשלה (צילום: יצחק הררי)

ח"כ עמל נאסר א־דין הפסיק שביתת הרעב

(עו). – ההצעה להשוות את הכפרים הדרוזיים לעיירות הפיתוח תיכלל בסדר יומה של הממשלה בישיבתה השבועית הבאה – הבטיחו שר החינוך והשיכון יצחק נבון ודוד לוי לח"כ עמל נאסר א־דין (ליכוד) שפתח אתמול בשביתת־רעב מול משרד ראש הממשלה במחאה על שהממשלה לא דנה בנושא. בעקבות הבטחת השרים, ניאות ח"כ א־דין להפסיק שביתתו.

א־דין, ראשי המועצות הדרוזיות ופעילים בעדה הגיעו אתמול אל מול משרד שמיר וא־דין הודיע כי בכוונתו לשבות רעב שלושה ימים במחאה על שהממשלה לא אישרה את החלטת הכנסת להעניק לכפרים הדרוזיים תנאים מועדפים כמו לעיירות הפיתוח.

במהלך ההפגנה ובצאת השרים ביקש השר נבון מח"כ א־דין להפסיק את שביתתו: „זה לא לכבודך ולא לכבוד העדה הדרוזית", אמר.

ראש המועצה האיזורית מרכז הגליל, האני סייף, אמר לנבון וללוי: „קשרנו את גורלנו לא עם המפלגות, אלא עם העם היהודי. שמענו הרבה הבטחות, אבל שום דבר לא מתבצע".

כאמור, הבטיחו שני השרים לכלול את הנושא בסדר יומה של הממשלה בישיבתה השבועית הבאה.

נתפסו 10,000 מנות הרואין בכפר בצפון

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

כמות גדולה ביותר של הרואין נתגלתה בשבוע האחרון אצל בני משפחה אחת בכפר העלאוי ראג'ר שמצפון לקיבוץ דן בגליל, על גבול ישראל־לבנון.

שוטרי משטרת קרית־שמונה בפיקודו של מפקח משנה דוד הראל, לכדו בשבוע האחרון שני נסיונות הברחת הרואין מלבנון לישראל באמצעות תושבים מראג'ר. היקף ההברחה מגיע ל־10,000 מנות הרואין ששווייו בשוק כמיליון דולר. לאחר שבתחילת השבוע שעבר נתפסו שני תושבים כשברשותם כ־4,000 מנות הרואין בשווי כרבע מיליון דולר, נתפסו בסוף השבוע בכפר שני תושבים אחרים, מאותה משפחה, כשברשותם כ־6,000 מנות הרואין בשווי יותר מחצי מיליון דולר.

המשטרה עצרה את ארבעת החשודים והחרימה את כמות הסם הגדולה שהיתה אמורה, ככל הנראה, להיות מסופקת לסוחרי סמים במרכז הארץ.

איום בניתוק מים לכושים העבריים

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

עיריית דימונה מאיימת לנתק את אספקת המים לאנשי כת הכושים העבריים המתגוררים בעיר בגלל אי תשלום תמורתם. מלשכת ראש העיריה נמסר שהחוב בגין מסי ארנונה ומים לחודשים האחרונים מגיע לכ־65 אלף ש"ח. שתי התראות קודמות לא נענו.

אמר אתמול ראש העיריה אלי הללי: „אילו היה מדובר בתושבים רגילים, היינו מנתקים להם מזמן את המים. אנו מודעים למצבם המיוחד של הכושים העבריים ורק מטעמים הומאניים אנו נמנעים מלהפעיל נגדם את חוקי העזר העירוניים. מצד שני אינו מסוגלים לספוג חובות כאלה כאשר עלינו לשלם ל„מקורות' עבור מלוא אספקת המים לעיר".

שלד אדם בן 30 שנה נמצא בתל ברוך

(עו). – שלד שגילו מועדף בכ־30 שנה, נתגלה אתמול על ידי תלמידי בית הספר ריצ'רצפת בתל ברוך. תחילה סברו, כי מדובר בגופת נעדר, אולם בדיקת פתולוג העלתה, כי זהו שלד, כנראה של גבר, שמת לפני כ־30 שנה. השלד הועבר למכון לרפואה משפטית, כדי לנסות ולברר את זהותו, על סמך רישומים על נעדרים מאותה תקופה.

מורים סרבו ללמד לפי תוכנית הדוגלת בזכויות שוות לערבים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מורים סרבו ללמד לפי תוכנית חדשה הדוגלת בשוויון זכויות לערביי ישראל, בנימוק שהיא עלולה לפגוע בהזדהות התלמידים עם הציונות ולערער את בטחונם ב„זכותנו על הארץ".

מספר מורים, שנשלחו על ידי מנהלי בתי ספר שונים ללמוד את התוכנית החדשה „שכנים", המיועדת לחנך לסובלנות ולדו־קיום בשלום בחטיבות הביניים, הודיעו ליוזמי התוכנית מטעם ה„אגודה להבנה בין־עדתית" שאינם מוכנים ללמד לפיה למרות שהוכרה כתוכנית רשמית, ניסויית, של משרד החינוך.

המורים נמקו את סירובם בכך שתוכנית זו אינה מדגישה את הסכסוך הישראלי־ערבי ועלולה לפגוע בהזדהות הילדים עם המדינה, לערער את תפישתם הציונית ואת בטחונם ב„זכותנו על הארץ".

יוסף עמנואל מנכ"ל האגודה שהפיקה ומימנה את התוכנית, מסר שמרבית המורים שהשתתפו בלימוד התוכנית אינם מודעים למצבם של ערביי ישראל וכשנציגים ערבים תיארו בפניהם תופעות של קיפוח, טענו שהם אינם מדברים אמת ופועלים נגד המדינה.

„שכנים" היא התוכנית היחידה במערכת החינוך העוסקת בדו־קיום בחטיבת הביניים. בתי ספר דתיים שהוזמנו להשתתף בהוראתה, סרבו לעשות זאת לנוכח ההתנגדויות שהיא מעוררת בקרב המורים. בימים אלה יושב צוות משותף של משרד החינוך וכותבי התוכנית, כדי לערוך אותה מחדש.

מנהל האגף לתוכנית לימודים במשרד החינוך, שלמה בן אליהו, מסר, כי „אי־אפשר לחייב מורים ללמד את התוכנית, כיוון שהיא כרוכה בשינוי עמדות. הבעיה רק תחריף אם הם יחוייבו לעשות זאת".

„הרחק מעליה דרכך ואל תקרב אל פתח ביתה"

חרדי ירושלים מצטטים את משלי בהביעם קצפם על פגישת הח"כים הדתיים עם יצאניות בתל־ברוך

מאת גד זבלוני, סופר „דבר" בירושלים

חברי הכנסת הדתיים ש„התארחו" אצל היצאניות בתוך תל־ברוך בסוף השבוע שעבר, עוררו עליהם זעמם של החוגים החרדיים בירושלים.

במסגרת הסיור במועדוני הלילה בתל־אביב שערכו בסוף השבוע חברי ועדת הפנים של הכנסת ובהם הרב אברהם ורדיגר (פא"י) וסגן שר הרווחה הרב אהרון פנחס (ש"ס), הם גם ביקרו אצל היצאניות בתל־ברוך כדי לעמוד מקרוב על מצב הזונות בתל־אביב. הזונות ביקשו מחברי הכנסת להפוך את הזנות למקצוע חוקי, והקוקסינל זלמן שושי פנה אל חברי הכנסת ותבעו הכיפות וביקש מהם שיתמכו בדרישה זו. נימוקו היה – יש להם לקוחות דתיים וכראיה הוציא המחאה שקיבל מלקוח מבני־ברק, אך לפי גרסה אחרת היתה זו המחאה של רב ירושלמי.

הביקור אצל היצאניות היה ללעג ולקלס בבתי־הכנסת ובבתי המדרשות בירושלים. הזעם היה בעיקר על חברי הכנסת הדתיים שלפי דברי חוגים חרדים „פרצו את חומת הטוהרה והצניעות והלכו לפתוח הזונות". לדבריהם התורה לא רק שאסרה את הזונות אלא אסורה גם להתקרב אל פתחי בתיהן. הם ציטטו את משלי שם נאמר „הרחק מעליה דרכך ואל תקרב אל פתח ביתה". על כך אומר התלמוד: הרחק מעליה דרכך – זו מינות ואל תקרב אל ביתה – זו זונה".

נזק כבד לבל"ל על הכרמל מנסיון פריצה לחדר־הכספות בחומר נפץ

(עו). – בנק לאומי במרכז הכרמל בחיפה נפרץ אור לאתמול על ידי פורצים שחדרו לבנק וניטרלו את מערכות האזעקה והטלפונים. בחקירה התברר כי זממו לחדור לחדר הכספות.

סמוך לשעה 3.30 לפנות בוקר נשמע קול פיצוץ והמשטרה הוזעקה למקום.

החקירה העלתה, כי אלמונים חדרו אל בנק בשדרות הנשיא 125 מבעד לחלון.

הפורצים זממו, כאמור, לחדור לחדר הכספות אך לא הצליחו משום שטען חומר הנפץ לא הבקיע את הקיר שליד חדר הכספות.

הפורצים נאלצו לפצח כספת קטנה בדרך נסיונם תוך שימוש בחומר נפץ. היא הכילה ניירות ומסמכים בנקאיים בלבד.

מתוצאת הפיצוץ נגרם נזק כבד לתכולת הבנק, המבנה נפגע, זכוכיות נופצו, רהיטים נהרסו.

כתב עת"ם מציין, כי המשטרה הוזעקה באיחור לאחר שרק אחד מן השכנים, המתגוררים בסמוך, שמע את הפיצוץ. דיירים אחרים ייחסו את קול הנפץ לרעם ביום סגריר.

השכן הזעיק את המשטרה רק לאחר שיצא מביתו, בא לבנק וגילה את ההרס.

המשטרה עיכבה לחקירה שניים שנמצאו משוטטים בקרבת מקום, אך הם שוחררו כעבור שעות מספר משהובהר שאין להם כל קשר לפריצה.

5 שנים להדסה מונסה אחרי הודאה בכתב אישום מתוקן

(עו). – חמש שנות מאסר בפועל הוטלו אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים על הדסה מונסה, שהיתה המנכ"ל בפועל של בנק צפון אמריקה, לאחר שהודתה בכתב אישום מתוקן שהוגש אתמול, לבית המשפט.

עם הגשת כתב אישום זה נערכה גם עסקת טיעון שעיקריה: מונסה תודה בכתב האישום ובתמורה יגזר עליה עונש שבין ארבע לחמש שנות מאסר וקנס של 50,000 ש"ח. עוד נאמר בעסקת הטיעון שמונסה תשתף פעולה עם המשטרה ועם בנק ישראל ותענה על כל שאלה שתישאל, על כל העניינים הקשורים לבנק צפון אמריקה ולגופים ולאנשים שהיה להם קשר עם הבנק.

בית המשפט אימץ את עסקת הטיעון ומונסה הודתה בכתב האישום המתוקן המכיל 22 אישומים על עבירות בסכום כולל של 16 מיליון דולר. מדובר בעבירות של זיוף מסמכים, קבלת דבר במרמה, דיווח כוזב למפקח על הבנקים, נסיון לקבל דבר במרמה. כתב עת"ם מציין כי בניגוד לכתב האישום הקודם, נמחקו מכתב האישום המתוקן כל סעיפי האשמה המדברים על גניבת כספים מהבנק.

בגזר דינם קובעים השופטים אליהו נועם, צבי טל ושלום ברנר: „מבחינת חומרת המעשים, אין ספק שהיו מחייבים עונש כבד יותר ממה שהצדדים הסכימו עליו בעסקת הטיעון. התרשמנו מטיעוני הסניגור בדבר היות הנאשמת נתונה להשפעת בעלי העניין בבנק.

„בהביאנו בחשבון את חומרת המעשים, את מעמדה של הנאשמת כמשנה למנכ"ל ומנכ"ל בפועל של הבנק, את האינטרסים הציבוריים של הפרשה והשלכותיה בארץ ובחו"ל, אנו סבורים שיש לגזור עליה חמש שנות מאסר לריצוי בפועל".

ועידת ארגון עובדי צה"ל תיפתח הערב

(עש"ת) – הוועידה הרביעית של ארגון העובדים האזרחיים בצה"ל, תיפתח הערב בבית „הבימה" בתל־אביב, במעמד שר הביטחון, יצחק רבין. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומזכיר מועצת פועלי תל־אביב תרי קאופמן.

המזכיר הארצי של ארגון עובדי צה"ל, אריה יבין, מסר כי במהלך הוועידה שריכתה המעשיים ייערכו בבית ההבראה של „מבטחים" בזכרון־יעקב, מזר ומזר וחמישי, ייבחר מרכז חדש לארגון ויישמעו הרצאות מפי אישי ציבור ובניהם הרמטכ"ל רב־אלוף משה לוי, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ומנכ"ל „מבטחים" עמוס ערן.

● הוועידה המרכזית ברכה בישיבתה אתמול את הוועידה הארצית השניה לבטיחות גיהות ואיכות חיים בעבודה שתתכנס כפר המכביה, ביוזמת שאול בן שמחון, מארגן הוועידה.

לגיה והמשפחה

משתתפים באבלכם

במות האם

שרה טוכמכר ז"ל

בית רביבים

לשכת המס

מרחב חיפה והגליל המערבי

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו

אייל אליעזר

על מות אמו

חיה ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה האבלה.

ההנהלה והעובדים

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-22	-20	בהיר
אמסטרדם	-2	-7	בהיר
באונס איירס	2	30	בהיר
וינה	-5	-2	שלג
ז'נבה	2	0	מעונן
טוקיו	0	10	בהיר
טורונטו	-2	0	שלג
יוהנסבורג	4	25	גשום
לונדון	-6	-8	מעונן
ליסבון	9	3	בהיר
מדריד	3	0	בהיר
מונטריאול	-8	0	שלג
ניו יורק	2	6	בהיר
סאן פאולו	לא נמסר		
פריס	-7	0	בהיר
פרנקפורט	-3	3	מעונן
ציריך	-9	-8	שלג
ריו דה ז'נרו	22	38	בהיר
שטוקהולם	-25	-22	בהיר
שיקאגו	-2	3	מעונן

תל אביב: רחוב בן יהודה 41, טל' 243350
ירושלים: רחוב יפו 30, טל' 225233
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רחוב האבות 38, טל' 35282
swissair

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך
ארגון הורים ארצי
למערכת החינוך בישראל

לוועדי ההורים בבתי הספר

הוועידה הרביעית של ארגון ההורים הארצי למערכת החינוך, תתקיים בבנייני האומה בירושלים, ביום שלישי, 17 בפברואר 1987, בשעות אחר־הצהרים.

הוועידה תערך במעמד נשיא המדינה, שר החינוך והתרבות, מזכ"ל ההסתדרות ואישי ציבור.

בתי ספר שעדיין לא העבירו את שמות נציגיהם לוועידה, מתבקשים לעשות זאת עד יום רביעי, 21 בינואר 1987, אל החבר משה מזרחי – יו"ר ועדת הבחירות, טל. 03־229466.

עיריית פתח־תקוה
מינהל התרבות
אולם „שרון"
בשעה 20.00

התאחדות עולי ברית־המועצות
פתח־תקוה

„כחול ולבן זה הצבע שלי"

הם באו „משם", עולים מברית־המועצות –
הם שותפים לעמל וליצירה –
הם שואפים להשתתף בפועל ביצירת התרבות בישראל ובהתהוותה –

הערב, י"א טבת, תשמ"ז – 12 בינואר 1987.

ביצוע שיר יעוראלי

תחרות ארצית של זמרים, עולים מברית־המועצות

דברים:

מר דב תבורי, ראש העיר
מר ציון צאלה, מזכיר מועצת פועלי פתח־תקוה
מר פנחס חגין, ראש מינהל התרבות
מר דני בלודז, יו"ר התאחדות עולי ברית־המועצות, פתח־תקוה.

יחולקו ארבעה פרסים:
פרס ראשון – פרס ראש העיר
פרס מינהל התרבות,
פרס התאחדות עולי ברית־המועצות, פתח־תקוה,
פרס הקהל.

השופטים:
ששה ארגוב (יו"ר); משה וילנסקי;
גיל אלדמע; אהוד מנור ואריה ראובן.
אמן אורח: הזמרת חוה אלברשטיין.

מינהל התרבות

לחברתנו שושנה ברוך

אתך באבלך במות

בעלך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף טבריה
ההנהלה והעובדים

כצער נכבאב רב אנו מודיעים
על פטירתה של היקרה

חיה צבי

לבית אלפרוביץ

ההלויה תתקיים מחר, יום שלישי י"ב טבת תשמ"ז 13.1.87 בשעה 12.00 בצהרים בבית העלמין הדרום גבול חולון בת ים. נפגשים ליד השער הראשי

בתה: עזה
והמשפחה

הננו מתאבלים על פטירתו של

בצלאל רוזנבלום ז"ל

מותיקי עובדי „תנובה" ומזכיר הועד הארצי של עובדי „תנובה" לשעבר.
השתתפותנו בצערה של המשפחה.

מרכז תנובה
ההנהלה והעובדים

לחברנו ישראל אשכנזי

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

רכוש ספר מספרית דבר

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
מאניאן יצחק
במות אחותו מלכה ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה

תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
אריה לנצט
במות
אביו ז"ל
תנובה, סניף מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

לחברנו חנן סלנסון

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף רמת אמעל
ההנהלה והעובדים

לחברתנו פנינה אמינוב

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

דבר היום

לקחים

העיסוק הציבורי, שנאה לו ההגדרה סערה ציבורית, בפרשת התנאים החריגים שבהם פרש מתפקידו יו"ר ההנהלה של בנק לאומי, התעקם רחוק מכדי שאפשר יהיה להתעלם מן הלקחים, ומכדי שמישהו יוכל לטאטא אל מתחת לשטיח את המשמעויות הרחבות של סוגיה זו. השאלה הראשונה בעניין זה היא מבין לקחה מועצת המנהלים של הבנק את מושגי הנדיבות הבלתי רגילה בקבעה לו פיצויים וגימלאות בהיקף שאי־אפשר אפילו להבינו, לא כל שכן להשלים עמו.

התשובה היא כמובן שמושגי הפיצויים נעוצים במושגי השכר. תביעת יפת היתה מבוססת על חוזה השכר שלו. על כן הבעיה הראשונה הטעונה טיפול היא החריגה הבוטה ממערכת השכר, שלא היתה מיוחדת לאיש אחד בלבד, ואשר גם עם הליכתו לא נעלמה מחלק מהבנקים וממגזרים אחרים במשק הישראלי. מדובר כאן בשכר, בתנאי התשלום וההטבות הנלוות שמהם נהנים הבכירים (שמענו, למשל, על הקצבה למשקאות העולה על משכורת של אדם רגיל) ואשר בדרך כלל מוסתרות בסעיפי הוצאה שונים ומשונים של המוסד.

על כן התובנה הציבורית הראשונה בעקבות סערת הרוחות היא לחשוף את מערכת השכר הכוללת את ההטבות המופלגות לפחות במוסדות בעלי אופי ציבורי. השאלה מי יתפטר מן הדירקטוריון של בל"ל היא חשובה, אבל אסור שהיא תסיט את תשומת הלב מן הבעיות היסודיות יותר הגלומות בשערוריית השכר־פיצויים־גימלאות לאיש אחד.

שאלה נוספת, שגם לה השלכות הרבה יותר רחבות מאשר המקרה שבו אנחנו דנים, היא הפעלת הפיקוח הן על־ידי הדירקטוריונים והן על הדירקטוריונים עצמם. במקרה של יפת התגלו ניגודי אינטרסים של המחליטים. מי לידנו יתקע שמדובר במקרה מבודד? ההיפך נראה סביר יותר. האם מוסדות הפיקוח, במקרה זה הפיקוח על הבנקים, קופאים מרוב יראת כבוד לתקיפים? ויש לקחים נוספים שתוקפם חורג מהחריגה הבודדת ואסור להסיח מהם את הדעת.

הטרמפיסט אמריקאי – הנהג ישראלי

מאת אמיר אורן

בלי נכונות להשיב לארה"ב מסמך כנגד מסמך (תזכיר פוינדקסטר), מתבקשת המסקנה שהתשתית הצודקת של ישראל אינה כה מבוססת; בלעדיה מסופקת התועלת בביקור ראש־הממשלה בבית הלבן בעוד חמישה שבועות

במחלוקת הישראלית־אמריקאית בפרשת איראן־קונטראס נשענת עמדת ישראל על תשתית צודקת הרבה יותר. עובדה: בעוד דוברי מימשל רייגן מפזרים נתונים לרוב – שמות, תאריכים, ציטוטים – לחיזוק טענתם כי רעיונות־הנפל נרקחו בתובענות ישראלית, ממשיכים בכירי ממשלת ישראל לדבוק בהכחשות כוללניות. מי שמשוכנע כי הצדק עימו, אינו חש בצורך להגיב בתיעוד מפורט על טענות־הנגד.

אם אכן מנחה גישה זו את התגובה הירושלמית על מבול הפירסומים הוושינגטוניים, יש בה תמימות מיושנת ומזיקה. לציבור הישראלי ולנבחריו יכולה הממשלה למסור שלילה תמציתית, שהרי הציבור אדיש והכנסת עקרה. אך בזירה האמריקאית, שם נפגעה האמינות הישראלית קשות בסידרת הכחשות מופרכות בשנים האחרונות, אסור להסתפק במיחזור הכותרות הקבועות, "אין יסוד", "אין שחר", "אין דיוק" ואחותן הנדושה, "אין תגובה".

רונלד רייגן, עדיין בעצמו אך כבר לא בכבודו, ניסה שיטה זו בתחילת הפרשה, בצעקה לעבר כתבי הבית הלבן ("אין בסיס לסיפור שבא מהמזרח־התיכון") ובנאום משודר. השקרים היו בוטים מדי והעובדות שתכפו ממקורות אחרים, בתוככי המימשל ומחוץ לו, הגבירו את חשדנות קהלו של הנשיא. מאחר שמקובל כי ממשלות משקרות למען העניין הלאומי וכי גם ישראל אינה מתנזרת מכך, אין האמריקאים מתפתים להאמין כי שמיר ופרס צמודים לאמת יותר מרייגן, כמדיניות כללית ובפרשה פרטית זו.

הביקורת על רייגן בתקשורת ובקונגרס חדלה כמעט כליל לעסוק בסוגיית המצע לקשרים החשאיים עם איראן והיא מתמקדת בחוקיות הפעולות. גם המבקרים מוכנים להסכים כי גישוש אחר אפיקי השפעה על המשטר הבא בטהראן הוא רעיון מבורך, העשוי להניב תוצאות חשובות. רבים נדים לרייגן על נכונותו לשלם כופר־נשק לסוחטני־חטופים, אך צביעותו של הנשיא, שהאשים את המתנגדים להשארת המארינס בביירות בפחדנות ברגע שאישר את פינוי הנותנים משם, אינה מפתיעה. הבעייה היא הפרת כמה וכמה חוקים – לאיסור מכירות נשק, לחובת דיווח לקונגרס על פעילות הסי־איי־אי, למימון לחימת ה"קונטראס" בסאנדיניסטים – בידי מי שמופקדים על אכיפת החוק. לרשות המימשל עומדים פרקליטים מיומנים לרוב, ביניהם שופטים פדראליים לשעבר (כמו היועץ המשפטי של הסטייט־דפארטמנט, אברהם סופר) ועמיתים שעברו מפקידות לשיפוט. אחד מהם, כעת שופט פדראלי ועוד אשתקד היועץ המשפטי של הסי־איי־אי, סטנלי ספורקין, תלש דף מספרם של עורכי־הדין חיים הרצוג ורם כספי, בחברו חוות־דעת שלפיה יכול הנשיא להלבין־בדיעבד פעולות שהוכתמו באי־חוקיות, משום שבידי הנשיא סמכות־חנינה. התפלפלות זו הועילה לא יותר ממקבילתה הישראלית בפרשת השב"כ: בוושינגטון היו ראשים צלולים יותר מבירושלים והעצה נגנזה, בידיעה שאין טיהור־שרץ לאחר מעשה.

כעת, כשמוסכם על הכל שהמוקד הוא בהפרות־החוק, השאלה היא מי ביצע את ההפרות מקרב פקידי המימשל וקציניו, אך גם מי הסית והדיח לדבר־עבירה. משפטית, ברור שאין חשיבות לתפקיד הישראלי בשכנוע רייגן או עוזריו לבצע את העבירות, בין שהישראלים ידעו שהחוק האמריקאי יופר ובין שלא היה מעניינם להתעניין בהיבט זה. ציבורית, חשוב מאוד לשכנע שלא להיטות־היתר הישראלית המיטה על אמריקה את המשבר, לפרקיו. בנקודה זו לוקה העמדה הישראלית בחולשות מיוחדות: עד עתה טענה ישראל כי העניקה סיוע ידידותי למימשל בצר לו, שלא על מנת לקבל פרס זה או אחר, אך מסמכי המימשל מבהירים, כי גם ידידים מובהקים כג'ורג' שולץ

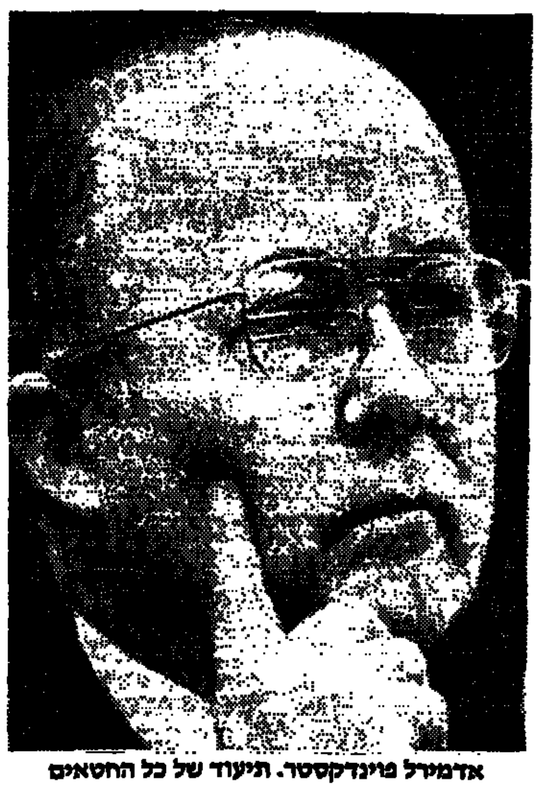

אדמירל פוינדקסטר. תיעוד של כל החטאים

הרגישו, שאין זהות בין האינטרס הישראלי והאמריקאי וחשדו בישראל כי היא עושה גם לביתה. אין בכך כל פסול. ראוי לצפות מהקברניטים הישראלים שיקדמו את עניין המדינה ששכרה אותם, ישראל, לצד המעצמה המבקשת להשתמש חינם בשירותיהם, אלא שמי שנוהג כך חשוף לטענה שלא רק נדיבות היתה כאן, אלא גם נצלנות.

התורפה העיקרית בקו־הטיעון הישראלי מתייחסת לאירועי 1986. אירועי 1985 החלו בביקור מייקל לדין (לשעבר שליחו של אלכסנדר הייג למגעים עם מדינאים החברים באינטרנציונל הסוציאליסטי, כמו ברונו קרייסקי) אצל שמעון פרס. כאן ברור למדי שהיוזמה היתה אמריקאית ושישראל נענתה, ניסתה, ניצלה את ההזדמנות לצרכיה, סייעה חלקית לאמריקאים ולבסוף נכשלה. לו היתה הפרשה מסתיימת אז, בהפקת־לקחים הדדית, היו רייגן וישראל גם יחד חומקים מהסתבכות. אבל במקום שהנהג הישראלי יוריד את הטרמפיסט האמריקאי בתחנה הקרובה, התעקש הישראלי להמשיך בנסיעה משותפת הלאה, בשדלו את הטרמפיסט כי כדאי לו. למרות האכזבה מהימנעות איראן משחרור בני־הערובה, למעט אחד, שידל יועץ־פרס עמירם ניר את אדמירל פוינדקסטר וקולונל נורת להמשיך במבצע. כך, לפחות, הקפידו פוינדקסטר ונורת לתעד – ועד שלא יוצג תיעוד ישראלי סותר, יאמין הציבור האמריקאי למסמך זה, שחובר בשעתו ולא לאחר מעשה. החטא הקדמון היה אמריקאי, אך לאחר שכביכול תמו החטאים, באה ישראל ופיתתה לחטוא עוד.

בלי נכונות להשיב במסמך כנגד מסמך, מתבקשת המסקנה שהתשתית הצודקת של ישראל אינה כה מושתתת ואינה כה צודקת. בלי נכונות כזו, ספק אם תהיה תועלת ציבורית רבה בקיום ביקור ראש־הממשלה שמיר בבית הלבן בעוד חמישה שבועות. רייגן כבר יתאושש עד אז, לאחר שנמצא לו מי שהוציא את הערמונים מהאש, אך האמינות הישראלית, שלקתה בחולי הכפול של איראן ושל גזר־הדין על ג'ונתן פולארד, אולי בליווי כתב־אישום נגד מפעיליו הישראלים, עלולה להמשיך ולשתות ברוב מכאובים.

בזווית חדה / חגי אשד

לתפוס מרחק, כמה שאפשר

אמריקה זה לא מה שהיה פעם. ב"איראנגייט" מאשימים את הישראלי שהוא־הוא אמר לעשות את מה שעשו. את זקהיים שלחו לפתות אותנו בסיפורי "אף־16". אפילו חוסיין כבר לא מתייחס אל מרפי ברצינות

אמריקה היא כבר לא מה שהיתה פעם. לא כלפינו וגם לא כלפי עצמה. מלה זה לא מלה. ייצור זה לא ייצור. יצוא זה לא יצוא. "מטריה" הגנתית היא לא "מטריה" הגנתית. השוטר של העולם כבר לא מפחיד אף אחד. [illegible] כינינו, הוא מטבע קשה כמעט רק בישראל. בהשוואה לשקל. זה לא עיסקנו, אבל היפאנים והאירופים מאשימים את האמריקאים, שהם חדלו להתעניין בייצור וביצוא של מוצרים טובים יותר במחיר סביר יותר, ובמקום זה הם עסוקים במשחקי בורסה של קניית חברות ענק, שבהם הם מרוויחים אחד מהשני מאות מיליוני דולר של נייר, במקום להרוויח כאחרים, בשוקי העולם, מיליארדי דולר של ייצור ויצוא. ואחר־כך הם מסתבכים בגרעון מסחרי ענק ובמלחמות מכס.

ואולי זה שייך בכל־זאת גם לסיפור "הלביא", שהם רוצים לחסל אותו במקום להתחרות בו בשוקי העולם? הם גיבורים בעיקר נגדנו. אצלנו דב זקהיים, הוא אחד שרועדים מפניו. איך היינו אומרים פעם על ילד שמרביץ לילדים קטנים ממנו? "גיבור בשכונת הקטנים". נראה אותו גיבור בשכונת הגדולים".

בינתיים זקהיים לא מרביץ. הוא רק מספר לנו מעשיות לילדים קטנים. מעשיות נעימות ומרגיעות וגם מעשיות מפחידות ומאיימות. מעשיות על מטוס "אף־16", שפתאום הוא יעלה לנו רק 14 מיליון דולר במקום 38 מיליון. איך זה יכול להיות? לא שואלים שאלות על סיפורי מעשיות לילדים, בעיקר כשהמעשיות מכוונות לקחת מהילד צעצוע שיש לו ביד ולהרגיע אותו בסיפורים על כך שהוא יקבל עוד מעט צעצוע שעף באוויר.

הוא גם מספר מעשיות על הנשיא האמריקאי, שיקח לנו את הכנפיים של ה"לביא" מתי שיתחשק לו. ככה זה. ירצה – ייתן לנו את הצעצוע. לא ירצה – יקח אותו בחזרה וישבור לו חלק, שלא יוכל לעוף יותר. ככה זה באמריקה של היום. מלה זו לא מלה. הסכם ייצור עם חברת מטוסים אמריקאית זה לא הסכם. התחייבות נשיאותית היא בערך כמו שאמר פעם לוי אשכול שלנו: הבטחתי, אבל לא הבטחתי לקיים את מה שהבטחתי. האופנה הירושלמית הגיעה, כנראה, לוושינגטון. סוף־סוף גם הם לוקחים מאתנו משהו.

והגילויים האמריקאיים האחרונים על תפקידה של ישראל ב"איראנגייט" – האם הם לא מזכירים סיפורים מימי הילדות הרחוקים, על התלמיד שמתלונן על חברו שהוא־הוא שאמר לו להעתיק בבחינה: והוא שהציע לו לעשן בבית־שימוש בהפסקה: והוא זה שתמיד מפתה אתו לעשות את כל הדברים הרעים שהקונגרס, סליחה המורה, לא מרשה לעשות?

מה הם רוצים שנחשוב עליהם, האמריקאים הללו? שהם ילדים? שאנחנו ילדים? שהם מפתים אותנו בסיפורי "אף־16" ואנחנו מפתים אותם בסיפורי איראן? ככה זה הולך? צריך להכיר את עמירם ניר כדי להבין עד כמה הם עושים מעצמם צחוק. העמירם ניר הזה הוא זה שסובב את "הבית הלבן" כולו סביב עצמו כמו סביבון של חנוכה? וזה תירוץ למה שהם עשו? וזו רחיצה בנקיון כפיהם והטלת האשמה על ישראל, שהיא שהוליכה שולל את "הפתי מאמין לכל דבר" הזה, שעומד על משמר הנשיא בבית הלבן?

אפילו המלך חוסיין לא מתייחס אליהם ברצינות. גם לא אל ריצ'ארד מרפי. הוא קורא לו לבוא ושולח אותו בלך ושוב. הוא לא מתייחס אליהם ברצינות, כנראה, המלך הקטן שלנו. הם אצלו רביעים בתור – אחרי סוריה, אחרי סעודיה, אחרי הטירוריסטים הפלשתינאים ואחרי ברית־המועצות. בכל התנגשות בין כל אחד מאלה לבין ארה"ב – כל אחד מהם מכריע את הכף אצל חוסיין נגד ארה"ב. מי היה מאמין שככה זה יהיה?

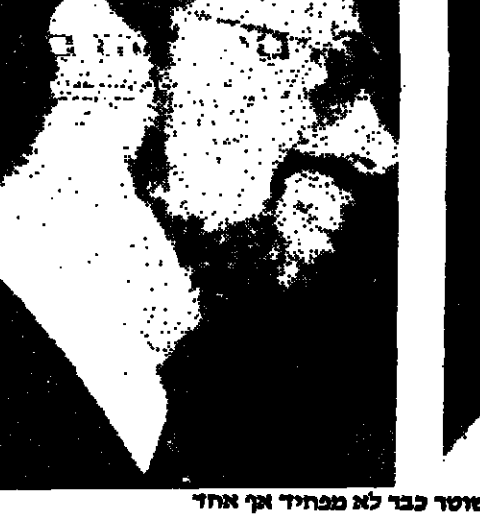

שליחים באים לבקר: מרפי וזקהיים. השוטר כבר לא מפחיד אף אחד

זה לא מנחם אותנו. להיפך. אנחנו תלויים באמריקאים יותר מאי־פעם וכשהם מתנדנדים ומאבדים שיווי־משקל אנחנו צריכים להשתדל לתפוס מרחק, כמה שאפשר. אם הם יפלו, הם יפלו קודם־כל עלינו. הם יקומו בתוך זמן קצר מאד, אבל אנחנו נשאר שרועים על האדמה וזמן רב אחר־כך. קל יותר ליפול מאשר לקום, בעיקר לחלשים. בעיקר כשהם נופלים תחת משקל כבד ומכריע כזה, שאינו יודע מה הוא רוצה ולהיכן הוא הולך ומתי יפול ועל מי, ולאן הוא יפנה כאשר יקום ויתחיל שוב ללכת.

אצלנו לא נזהרים ולא תופסים די מרחק מהענק המתנדנד, שאיבד את שיווי־משקלו. כמה מהשרים, חברי הכנסת, העתונאים, הסופרים והמבקרים – הם וכל היתר – כל מעצבי דעת־הקהל שלנו. בשביל רובם אמריקה היא מה שהיתה פעם. ארץ החלומות שהתגשמו ויתגשמו לעולמי עד. שיא הקידמה. שיא העוצמה. שיא הדמוקראטיה. שיא האמון והאמינות והיציבות והרגשת הבטחון שאפשר להשרות מבית ומחוץ.

כל מה שצריך לעשות זה רק להסתופף בצילה וללכת בדרכיה. היא המופת לכל. כל מה שטוב לאמריקה טוב גם לנו. תראו איך העתונות האמריקאית "מקרקסת" את הנשיא ויועציו ועוזריו וכל אנשי המימשל. וחברי הקונגרס – אצלם הנשיא הוא בכלל פסיק קטן. ככה צריך להיות. זו דמוקראטיה. זה מה שצריך לעשות כל הימים. לחקור את המימשל ולשתק אותו ולהראות לו שיכולתו מוגבלת. ושלא יחליט יותר מדי ושיבצע אפילו פחות. הם [illegible] – אנחנו [illegible]. הם משותקים – גם אנחנו משותקים. ככה נהיה חכמים וחזקים בדיוק כמו האמריקאים.

זה האידיאל. זו דמוקראטיה אמיתית. נשיא שמשותק לשנתיים. קונגרס שלא יכול למלא את תפקידי הנשיא, רק לכבול אותו. מימשל שחוסר־האונים שלו כופה עליו התנהגות ילדותית של משחק ב"שוטרים וגנבים" ובריחה מאחריות וסיפורי מעשיות על ישראל, שהמציאה את איראן ואת ה"קונטראס" ואפילו גילתה את אמריקה ואת הבית הלבן ו"סובבה" את כולם יחד. זוהי אמריקה שמסוגלת להבטיח לנו, בלי בושה, שאפשר לייצר בישראל "אף־16" כמעט בחינם ובלבד שלא נייצר את ה"לביא". זה לא רציני, כמובן. אבל זה מה שיש.

באלה ובכאלה אנחנו תלויים לגמרי. זה לא טוב. זה מסוכן. להם יש שוליים רחבים של בטחון. הם יפלו ויקומו. לנו אין. כשניפול, יהיה קשה לנו מאד לקום. צריך לתפוס מרחק. כמה שאפשר. לא להאמין לכל סיפורי המעשיות שלהם. צריך לבדוק אותם טוב טוב. וגם לא להתרשם מההאשמות ומהתירוצים הילדותיים שלהם. אסור לנו להיסחף. אנחנו קטנים. אין לנו די כוח בשביל זה. לא כל מה שטוב לאמריקה טוב לנו. על אחת כמה וכמה שכל מה שרע לאמריקה, רע שבעתיים לנו. ורוב הדברים שאמריקה עושה לאחרונה רעים מאד גם לעצמה. זה יכול לשמש אזהרה לפוליטיקאים ולמעצבי דעת־הקהל שלנו: לתפוס מרחק, לא לרוץ אחרי האמריקאים בעיניים עצומות.

עיין ערך יפת

מאת מירי פז

מעבר לקלות הבלתי נסבלת מסעירה פרשה זו משום שהיא מטלטלת טלטלה עזה מושגים שנשתבשו בפרשיות האחרונות שעל סדר יומנו – משום שהיא מחייבת לרענן בדחיפות את מלון מושגינו

על גינוי פרשת יפת כבר התאחדו ימין, שמאל ומרכז בפני־רלשון. אולי זה הזמן לדקת דומיה שבסופה מותר יהיה להודות: מקרה יפת הוא סמן קיצוני, אך בערכים אבסולוטיים אינו הקיצוני ביותר, אולי גם לא החמור ביותר; ודאי לא היחיד. מדוע, אם כן, מלכדת אותנו פרשת יפת בקונסנזוס־הגינוי הנחרץ ביותר, אף יותר מפרשת השב"כ ומתן החנינה לאשמים בה [illegible] מקוממת יותר ממעשה ועננו, הרבה יותר מהתגובות השווה המוקדם לנאשמי המחתרת היהודית?

אולי הסערה קמה מפני שמקרה־יפת הוא מפורש וחד־משמעי כל־כך. כדי להתמצא בפרשת השב"כ או בפרשת מעורבותנו בעסקת־הנשק עם איראן, חייב אדם להצטייד במפה ובמורה־מקום הכרחיים, והרי בכל אחת מן הפרשיות יש, מבחינת דעת־הקהל, פנים לכאן ולכאן; בפרשת יפת הכל נהיר. הבנה של אחד לאחד. הבנקאי המפואר, שהטיף להידוק החגורה ונגש בשכר עובדיו, לא די ששרת, הוא גם שדד את הקופה. פשוט מאוד.

מעבר לקלותה הבלתי־נסבלת, מסעירה פרשת יפת משום שהיא מטלטלת טלטלה עזה כמה מושגי יסוד, כמה אמות־מידה שנשתבשו בכל הפרשיות שהזכרנו (וגם אלה שלא הזכרנו). בקצרה, case study מובהק, המחייב לרענן בדחיפות את מלון המושגים שלנו.

● מועצת מנהלים. במלון ההגדרות מעלה האבק, מועצת מנהלים היא אותו גוף שמתפקידו לפקח על פעילות החברה, ראשיה ובכיריה, מעין פארלמנט בזעיר־אנפין, שאמור לשים סייג לכוח המנכ"ל. זו ההלכה. למעשה, מועצת המנהלים היא גוף נבחר, לעיתים קרובות על־ידי בכירי החברה עצמם (או בלחצם), כלומר על־ידי אותם בכירים שעליהם היא אמורה לפקח. מכאן, שלחברי מועצת המנהלים יש מחוייבות של נאמנות והכרת תודה למי שמינה אותם. ידוע גם שחברות בדירקטוריונים, לבד מן הכבוד השמור בצידה, כרוכה באי אלו הטבות או טובות־הנאה סמליות, שלא יסולאו בפז. לפיכך טועה מי שסבור כי חברי הדירקטוריון ימנעו עיוותים או קלקולים. לעיתים קרובות הם נשכרים למטרה זו בלבד: לעשות הכל כדי שהעיוותים והקלקולים לא יתגלו ברבים, כלומר להנציח אותם. מכאן ואילך מונעת מועצת המנהלים מתוך דינמיקה משומנת וידועה היטב:

● שמור לי ואשמור לך. במקום לשמור על ראשי החברה שלא יסטו מתקנונים, מכללי אתיקה ולעיתים אף מן החוק עצמו, שומרים חברי הדירקטוריון על עצמם, שומרים על ליטרת הבשר שלהם ושומרים – איך לא – זה על זה. השד, כמסתבר, אינו נורא כל־כך. אתה משלים עם היותך חותמת גומי, ובתמורה אתה נהנה מתוספת הכנסה צנועה, אך בעיקר, מעצם הצטרפותך למועדון אקסקלוסיבי בעל חוקים משלו, חוקים מכוכב אחר. למשל, משברי המשק התכופים, המשפיעים על כלל ישראל, אינם בשום פנים ואופן מעניינם של חברי המועדון. יצטמצמו נא העובדים. הרי לשם כך קיים מעמד העמלים. חברי המועדון ימשיכו לטוס לסוויטותיהם במחלקה ראשונה. שכרם של העמלים יישחק, חינוך ילדיהם הרכים ייפגם, שכר הלימוד של ילדיהם הבוגרים יעלה. לחברי מועדוננו אין זה נוגע. ילדיהם רוכשים חינוך עילי בפנימיות בשווייץ או באנגליה וממשיכים באחת ממכללות Ivy League.

● כת סגורה. חבר דירקטוריון אחד מכיר חבר דירקטוריון שני, ושניהם חברים בדירקטוריון שלישי, וכולם נפגשים ביובלות הפילהרמונית ובנשפי ארץ־ישראל היפה, וארץ־ישראל הטובה, ובנשף הדיפלומאטים השנתי, ובנשפיות סתם בבתי הסגל הדיפלומאטי, בשיחות רעים אצל ראש הממשלה, על מגרשי הטניס ובמועדוני הגולף. כך הם שומרים על קשר איש עם רעהו, שומרים על קשר שתיקה בכל הנוגע לעסקות עדינות, מניפולאציות, כספים וכיבודים, שהם משפיעים איש על רעהו ואיש על מיטיבהו, מבפנים ומבחוץ.

מדובר בכת של ג'נטלמנים, המדברים בנינוחות בתוך חליפת המנהלים המתויירת. לעולם דבריהם בנחת מושמעים, הם מחושבים, שקולים, קרירים, תרבותיים למראה. יועצי התקשורת שלהם עשו שימוש מופלא בנינוחותם וחזות־הדעת, כשעימתו אותם לנוכח מצלמות הטלוויזיה עם נציגי העובדים. הרי אלה מול אלה: נציגי העובדים המדברים בזעם ובכאב גועש מזה, וחברי הכת, שאף קצה שערה לא יזוע בסבך גבותיהם העבות, אף שריר לא ינוע מתחת לעור הפיל שלהם, מזה. אטימות מוחלטת. אטימות פוטוגנית, לעומת הלהט המר של נציגי העובדים. איזה ניכור. איזו זרות. מדובר, ככל הנראה, בשני עמים שונים.

● שני עמים. תהום עמוקה שאין לגשר עליה פעורה בין שני העמים: עמך ישראל, הנתבע להצטמצם והוא מהדק, מקריב, משלם – גם את מחדלי מנהליו [illegible] היחסנים, התובעים להדק ולקבל ומקבלים, לוקחים, נוגשים ומחלקים שלל.

● בגידה. על־פי מלון הקולג' המצומצם של "ראנדום האוז", "בגידה" פירושה: "1. מסירת עצמך או דבר מה לאויב; 2. אי־נאמנות בשמירה על אינטרסים של שולחיך; 3. מעילה באמון; 4. הכזבת ציפיות של פרט ו/או של ציבור".

המונח בגידה חל במלוא חומרתו על מעשה ועננו. "רק" בשלושה מתוך ארבעת פירושיו חלה בגידה על הדירקטוריון הלאומי.

● אחריות – יוק. ומשרת אחריות מוחלט הוא המאפיין הדומיננטי בהתנהגותם הציבורית של חברי הכת. אחריות אישית – יוק. לא ידעתי, לא שמעתי. נכון שאלי הורביץ היה חבר בדירקטוריון לפני שהיה היו"ר שלו, נכון שהיה שם בעת חתימת הסכם הפרישה המהולל. נכון גם שהוא בעד הסקת מסקנות, אבל אחד גיבורי התהילה, עכשיו לנטוש את המערכה?

● תגמולים ותקבולים. כיוון שעניין האחריות האישית זר להם, יש להם גם מערכת תגמולים מתואמת. משהו כמו שכר ועונש. למשל, הבנק משגשג – הם נהנים ומתוגמלים מעל ומעבר. מפולת? – מתוגמלים כפליים. סרחו – מתוגמלים שבעתיים.

● הסטאנדרט האמריקאי וההשוואות הבלתי־סבירות. חברי הכת מקבלים שכר על־פי סטאנדרטים אמריקאיים, אבל את המו"מ על שכרם ואת ההסכמים הכרוכים בו מנהלים וחותמים בחשאיות מרבית, מאחורי מסך ברזל חסום, כמו ישיבות הפוליטביורו. אגב, לא רק זוטות כעניני שכר נחתכות בחדרי־חדרים; גם הפאשלות. הסטאנדרט האמריקאי הוא, כמובן, בערבון מוגבל מאוד. כי באמריקה מתפרסמות משכורות בכירי הבנקים במאזנים גלויים לציבור. לעיתים קרובות הן גם נמוכות במקצת משכר העמיתים הישראלים. כי בארץ היוזמה החופשית מתגמלים בכירים על־פי הצלחת הבנק או כשלונו. המנהל הוא בעל מניה או יותר, ועל־כן יש לו אולי מוטיבאציה להצליח יותר מאשר לעמיתו הישראלי. קרוב לוודאי שהוא לא יגרור את הבנק למפולת, שהרי אז יפסיד גם הוא. עוד הבדל מהותי: בלאומי שלנו מדובר בכ־70 אחוז כספי ציבור. בצ'ייס מאנהטן מדובר בכספי פרטי. הבדל זה מסביר את הקלות הבלתי־נסבלת: קל לשחק בכספים ולהמשך אשראי בלתי־מוגבל מחשבון O.P.M (Other People's Money).

● הטוב שבכל העולמות. בדרך זו מיזגנו כאן, בארץ ציון, את הטוב שבכל העולמות. מנהל מפואר שיש בו שילוב בורסות מזרח ומערב – קפיטאליזם ובולשביזם: מזרח ומזרח – שטעטלאך מזרח־אירופיות וחצרות ביזנטיות.

● אי־הנורמה היא הנורמה. חשבתי שזו הנורמה, אמר מיכה אפרתי, נציג התנועה הקיבוצית – הו, איזו פארסה נחמדה – כששאלו אותו על פנסיית יפת ועל המיליונים הגלומים. ה"נורמה" הזאת כבר הכתה אצלנו שורשים עמוקים מוצקים. כל־כך השתוממתי כשיוסי פקר מיהר להתפטר מהדירקטוריון הלאומי, עד שנעצרה לי הבליעה. מה קרה לו? השתגע? מה הוא חושב, שכאן זה אמריקה? קם ומתפטר? הוא לא מעמנו. לא בשר מבשרנו, צריך להגלות אותו!

הרפורמה בבחינות הבגרות

חרף כל האזהרות

מאת יעל פישביין

אולי תועיל לצמיחה הכלכלית. הורים ישברו חסכונות ויעבדו עבודות צדדיות כדי לשכור מורים פרטיים ובלבד שיבטיחו סיכויי ילדיהם לזכות בכרטיס־הכניסה לחיים

דבר אחד בטוח: הרפורמה בבחינות הבגרות, כפי שהתקבלה, תיתן תנופה אדירה למערכת החינוך הפרטית, שהיא – דרך אגב – בחלקה הגדול מערכת שחורה, המתנהלת ללא קבלות וללא תשלומי מס.

כבר היום נזקקים אלפי תלמידים לעזרת מורים פרטיים שתמורת כסף טוב (בין 8 ל־15 דולר לשעה) משלימים את מה שהחסירו המורים הממלכתיים. מורה לאנגלית בכיתה י' מצטיינת בבית־ספר תיכון תל־אביבי גילתה השבוע בסקר ששליש מתלמידיה לומדים אנגלית עם מורים פרטיים. המגמה אך תלך ותיגבר כשתיכנס לתוקפה הרפורמה בבחינות הבגרות הכוללת החמרת הדרישות במתמטיקה (3 יחידות חובה) ובאנגלית (4 יחידות חובה). הורים אחוזי חרדה, שמא לא יקבלו ילדיהם את כרטיס הכניסה לחיים מאושרים – את תעודת הבגרות – יעשו כל מאמץ ובלבד שיקבלו עזרה בשני מקצועות מכשילים אלה.

הם, ההורים, יהיו מוכנים לעבוד שעות נוספות, לשבור תכניות חיסכון, לקבל עבודות צדדיות ומה לא, רק כדי להיות בטוחים שילדיהם יצליחו. המשק הישראלי יצא נשכר ומשרד החינוך יוכל להתברך בכך שהאיץ את הגלגלים האלה.

נכון שלא כולם יוכלו להשתתף בחגיגה. בבית־שאן תהיה להורים בעיה. אין ביטחון שיהיה להם מהיכן להשיג כסף למורים פרטיים: ומה שחמור יותר, גם אם יהיה להם כסף, לא יהיו מורים כאלה. כבר היום אין מלמדים בבית־שאן אנגלית בהיקף מלא בגלל מחסור המורים והסיכוי שהמצב ישתנה בעתיד הנראה לעין אינו גדול במיוחד. אבל משרד החינוך פועל לטובת כל העם ובית־שאן איננה כל העם.

לרפורמה בבחינות הבגרות ישנו גם אספקט פוליטי חשוב מאין כמוהו בתחום קידום הדו־קיום עם העם הערבי. אחינו הערבים נכשלים בבחינות בגרות באנגלית כמעט פי שניים יותר מהילדים היהודים. אחרי ההחמרה הם ייכשלו יותר ויקבלו פחות תעודות. כך מנבאים הסוציולוגים המתנגדים להחמרה. וכאן טמון הסיכוי לדו קיום. נכשלי הבגרות היהודיים שלא יתקבלו לשום עבודה מהוגנת ללא תעודת בגרות, יוכלו לעבוד בבנין, בתעשיה ובחקלאות, שכם אחד עם נכשלי הבגרות מהעם הערבי.

לא צריך להיות סוציולוג, די לקרוא את מודעות הדרושים בעתון יום שישי כדי להבין שאין זאת פטהמורגנה. גם זבנית בסופר או פקידה בבנק נדרשת היום כתנאי מוקדם להציג תעודת בגרות. חסרי התעודה נאלצים להסתפק בפחות. מכיוון שידוע כי העדר ידיים עובדות עבריות במלאכות נעדרות יוקרה הוא בעיה, נעים להיווכח שמשרד החינוך נותן לכך את הדעת ומנהיג רפורמה שעשויה להזרים מאות או אלפי פועלים עבריים חסרי תעודות בגרות למאגר העובדים שאין להם דרישות שכר מופלגות.

שנה וחצי דנים נציגי משרד החינוך עם נציגי האוניברסיטאות ברפורמה בבחינות הבגרות. כלי התקשורת עוסקים בה כבר למעלה מחצי שנה, שר החינוך הוזהר על ידי ועדת מומחים לענייני חברה שפעלה לצד ראש־הממשלה הקודם שמעון פרס, שלא להיחפז בקבלת הכרעות בנושא כה חשוב שעתיד לחרוץ את רישומו בגורלם של מאות או אלפי תלמידים. למרות האזהרות, התקבלה הרפורמה בלחץ האוניברסיטאות, שאיימו להתעלם כליל מתעודת הבגרות, לנוכח ירידת רמתה.

אזהרות האוניברסיטאות אינן דבר חדש. שר החינוך הקודם לא שעה לאזהרות מתוך גישה חברתית כוללת ומתוך רצון לא לקפח את סיכויי ההתקדמות של תלמידים חלשים במתמטיקה ובאנגלית ומתוך היכרות עם בעיית המורים. הרפורמה הנוכחית בפירוש מתעלמת מאספקטים אלה. לא נבדק מדעית כמה תלמידים ייפגעו ממנה, לא נעשו תכניות מדויקות כיצד להגדיל את מאגר המורים, כך לפחות טוענים המתנגדים.

גורמים ציבוריים, ביניהם המרכז לחינוך ולתרבות בהסתדרות, שיגרו מכתבים לשר בבקשה להמתין קצת, עד שייערך דיון ציבורי אמיתי בנושא, אבל לא נענו. הרפורמה הפכה לעובדה קיימת, לפני שמסוגל מישהו במשרד החינוך להבטיח, שלא ייגרם נזק חברתי בלתי־הפיך לתלמידים החלשים והבינוניים.

מכתבים למערכת דבר

לגנוז מסקנות הוועדה?

הריני מתייחס לדברי יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, הרב אברהם שפירא, בדבר העלאת שכרם של חברי הכנסת, השרים וסגני השרים ואלפי „יחסנים", אשר הצליחו, בדרכים שונות, להצמיד עצמם אליהם, בלמעלה מ־1000 שקל לחודש, על פי המלצות של ועדת נבנצאל. אודה, שאני מתקשה להחליט, וכמוני, ללא ספק, רבים אחרים, מה עולה על מה: אטימות לב על חוסר תבונה או להיפך.

איך אפשר להעלות על הדעת צעד מעורר רוגז וזעם בעצם הימים בהם מתקיים דיון על תכנית כלכלית, אשר חרף כל ההסברים וההתחכמויות, היא עתידה, בסופו של דבר, לפגוע בשכירים ובגימלאים שכל הכנסתם – ברוטו – פחותה בהרבה מגובה התוספת הנ"ל. מחר, מטריפים את דעתו של הציבור הרחב על־ידי תכניות לבטל „פטורים" ממס, הקיימים כדין עשרות בשנים – לאבות שכולים, אלמנות נכים או הטלת מס הכנסה על קיצבאות הביטוח הלאומי, ומאידך מעניקים לעצמם תוספת שמנה שלכמותה לא זכה אי פעם שום ציבור של שכירים בישראל.

אם היתה נחוצה הוכחה נוספת, כי נבחרי העם מנותקים משולחיהם וחיים על פלנטה אחרת, זו סופקה במלוא כיעורה על־ידי עצם הדיון הזה בעיתוי כזה.

יתירה מזו, לאחרונה פורסם בעיתונות, כי חברי הפרלמנט היווני ויתרו מרצונם על תוספת שכר של 13%, לה היו זכאים בהתאם להסדרים הקיימים, במדינה זו. מסתבר, שרחוקים אנו מלשמש אור לגויים בנושא זה!

ארשה לעצמי לשאול, מה תפקידו של יו"ר הכנסת בהכרעה הנוכחית.

ח"כ אברהם שפירא טוען, שוועדת הכספים היא הגוף המוסמך להחליט על כך. יתכן שמבחינה חוקית הצדק עימו, אבל נראה לי, שבמדינת ישראל אנו מצווים לפעול גם על פי קנה־מידה של מוסר ותבונה. לעניות דעתי, היה ויש ליו"ר הכנסת תוקף חוקי, וללא ספק מוסרי, לגנוז את מסקנות ועדת נבנצאל, כי הוא הרי שמינה ועדה זו.

שלמה דיאן
יו"ר גימלאי משרד התקשורת

מוסדות אינם לבני־אדם

תחת הכותרת „מוסדות אינם בשביל בני־אדם" הופיע ביום 1.12.86 מאמר ב„ג'רוזלם פוסט" מאת מר ארנולד גרוס, מנהל מחלקה במכללת ספיר, שער הנגב. במאמרו הוא מתייחס לאירועים המזעזעים שקרו במוסד „רוחמה" בכפר סבא. הוא מדגיש, שמוסד סגור הוא סביבה אנורמלית ולא מקום מתאים ללמד מישהו כיצד לתפקד בחברה. הכיוון בעולם הנאור הוא לשכן מפגרים בתוך הקהילה היכן שהם יכולים ליהנות מן השירותים מהם נהנים כל אזרחי המדינה והיכן שהם משתדלים לפתח את הפוטנציאל שלהם עד כמה שאפשר.

מר גרוס מסיים את מאמרו בדברים כדלקמן: „מסוכן הוא להאמין שמשאבים נוספים ישפיעו באיזו דרך משמעית שהיא על מה שיקרה במוסדות. מוסדות הם פצצת זמן, הוספת כספים תאריך רק את הנפץ לפני ההתפוצצות. מה שבאמת נחוץ זאת מדיניות אשר תספק משאבים למציאת אלטרנטיבה למוסדות".

„אקי"ם", האגודה לקימום המפגר, ערה לבעיה זו ופועלת כבר שנים רבות בכיוון הוצאת המפגר לקהילה. בגין זה היא נתקלת לא אחת בהתנגדות הציבור, דבר שמפליא ביותר, היות ודווקא עם למוד סבל היה צריך להיות פתוח יותר לבעיית הפיגור. למרות כל המכשולים הצליחה „אקי"ם" לפתוח „מע"שים" – בתי מלאכה עיסוקיים שיקומיים, מועדונים לנוער המפגר, הוסטלים לתפארת ודירות מגורים למפגרים בתוך הקהילה. גם סניפנו בכפר סבא יכול לרשום הישגים מרשימים. יש לנו מעון „לימן" לילדים, מע"ש פעיל זה שנים רבות, מועדון לחברי מע"ש שעל השגתו ומיקומו נאבקנו הרבה, ושאיפתנו לעתיד היא הקמת הוסטל לחניכי מע"ש.

באשר למוסדות סגורים, הרי הדאגה העיקרית, עד שתימצא דרך לביטולם, צריכה להיות השגת עובדים מאומנים שיהיו מסוגלים לתת לחוסים במוסד את הטיפול הנאות, אהבה ומסירות. ודבר זה בלתי־אפשרי כל זמן שמטפלת אחת חייבת לעבוד עם 12 ילדים. בבתי ספר ממלכתיים, טרם הקמת חטיבות־הביניים קיבלנו הוראות מן המפקחים שהמספר המקסימלי של תלמידים בהקבצות „ג" חייב להיות 12, ומוטב 8. וכאן היה לנו עניין עם ילדים בריאים שפשוט התקשו בלימודים, ולכן גם התנהגותם לא תמיד השביעה רצון. אך לא היה צורך לרחצם, לנקותם, להאכילם. הם היו עצמאיים לכל דבר.

לכן, משרד הרווחה צריך לדאוג להוספת תקנים. שהממשלה תקצץ במקום שיש בזבוז יתר, ולא מן הטיפול במפגר ומן החינוך בכלל!

דלילה וידרא
כפר סבא

לא בגלל זה הם עוזבים!

רשימתו של חיים ביאור „בגלל זה הם עוזבים" („דבר", 1.1.87) גרמה עוול למרפאת קופת־חולים ע"ש רבינוביץ בצפון תל־אביב ולצוות הרופאים, האחיות והעובדים המינהליים במרפאה זו. יש הגזמה רבה במצב המתואר על־ידי ביאור „התור לרופא המשפחתי משתרך מכאן ועד להודעה חדשה. בית המרקחת של המרפאה פקוק" וכו'.

אני קשור למרפאה זו ואף־על־פי שאני נמנה עם ה„חברים מן השורה" (כהגדרתו של חיים ביאור) אינני חש „תסכול בגלל רמת השירותים הירודה והיחס האדיש לפונים". מנסיוני אני יכול להעיד, כי השירות במרפאה הוא טוב והיחס לפונים הוא יחס של התחשבות, חברי ואדיב.

סיבות רבות לנשירת חברים מן ההסתדרות ולא אפרט אותן. ודאי, שדרושים מאמצים רבים כדי לשפר את השירות במרפאות קופת־חולים. אולם, מי שבוחר מרפאה הפועלת כהלכה ומשרתת את חברי קופת־חולים כראוי ומצביע עליה כסמל ודוגמה לסיבות שבגללן עוזבים את ההסתדרות גורם עוול למוסד זה ומחטיא את המטרה.

אליהו אגרס
תל־אביב

★

כתבתו של חיים ביאור („דבר", 1.1.87) מתארת תלונות שהושמעו באסיפה על שירותי קופ"ח במרפאות ואפשר להתרשם שזוהי דעה כללית.

על כן ברצוני להעיד, כי כחבר קופ"ח הנזקק לשירותי המרפאה בסניף רסקו (רבינוביץ), אין לדעתי אמת בתיאור שפורסם בגנות השירות. ההיפך הוא נכון: החברים הנזקקים למרפאה מקבלים את השירות במלואו. גם בית המרקחת ראוי לציון חיובי בשירותיו. אני סבור, שהכתבה גרמה עוול לעובדי המרפאה, לרופאים, לאחיות ולרוקחים.

ישה קסלמן
תל־אביב

כלכלה של עשירים

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא החליט להביא לאישור הוועדה את הצעתו להעלות את שכר השרים, שכרו ושכר חבריו, ב־40%. החלטה זו באה בניגוד לעמדת משרד האוצר, אך בהיות ועדת הכספים ועדה עצמאית המפקחת על האוצר, יש להחלטה כמעט־פרטית זו מישנה תוקף.

להבדיל, ואולי באותו עניין, החליט שר התחבורה להוזיל את כלי הרכב המיובאים. וכי זו לא כלכלה של עשירים? בוודאי שכן. למי שיש – שיהיה יותר ומי שיכול לרכוש רכב – שיוכל לעשות זאת ביתר קלות.

יתר־על־כן, זו בפירוש כלכלה של פריצים־שליטים היושבים ליד הגה המדינה ומחזרים על פתחי העשירים בתקופה של טרם בחירות. אכן, ח"כ שפירא יושב ממש על צלחת העוגה הממלכתית ושוכח אותנו, ועל כך כבר נאמר: „וישמן ישורון ויבעט".

סמי ארגון
רמת־פולג, נתניה

האם זאת השיטה?

ביום ו', 26.12.86, הגיעה משלחת נוער מארצות דרום אמריקה. היו אלה המצטיינים בלימודי תנ"ך והכוונה, כנראה, לחבב עליהם את ארצנו כדי להחיש את עלייתם ועליית משפחתם.

לאחר שבוע הם הובאו לקרובי משפחה לשבת בערי הארץ השונות. גם קרובתי, דורה שורק, ביקשתני בטלפון להמתין לה ברציף העליון בתחנת „אגד" המרכזית בחיפה, ביום ו' 2.1.87 בשעות 14–14.30.

הגענו למקום כ־10 מבוגרים והמתנו משעה 14 עד 15.15. רק אז הודיענו מישהו, כי הצעירים הגיעו וממתינים לנו קומה יותר נמוך, ליד ה„מודיעין". קרובתי, נערה בת 14, שנולדה בברזיל ושלא הכירה אותי לפני כן, נענתה לפנייתי מבלי שמדריך או אחראי יבדוק את הבוגרים שלקחו עימם את הנערות (רק נער אחד היה שם).

ביום א', 4.1.87, התייצבנו בהתאם לנאמר לקרובתי לפני הפיזור, בכניסה למנהרה מול התחנה המרכזית, בשעה 6.55 („ריכוז" 1). בדרכנו לשם ראינו אחרים שצוו להמתין בתוך התחנה, ליד ה„מודיעין" („ריכוז" 2). בשעה 7.15 הגיע המדריך לפתח המנהרה והורה להתרכז ממול, ליד תחנת האיסוף הצבאית שבכניסה לתחנה המרכזית („ריכוז" 3). שם חיכינו, במזג אוויר חורפי ושרועים עם החבילות על המדרכה עד השעה 8.10. רק אז הגיע נהג הטיולית והודיע, כי האוטובוס חונה ביציאה מהתחנה (לכיוון דרום, „ריכוז" 4).

אין לתאר את הרוגז ואת אכזבת הנוער, רובם בני טובים, כשהם מבקשים את סליחת הקשישים מלוויהם על הטירדה. אם רוצים להמאיס את הארץ ואת תושביה על הנוער היהודי בחוץ־לארץ – זו השיטה! חבל על הממון שמושקע בהבאתם והחזקתם ומטוב שאנו, קרובים, נשפיע בעצמנו ונקרבם לארצנו.

שמחה הרובי
חיפה

שני סיפורים

בשנת 1933, בעיר לייפציג שבגרמניה, גרו בדירה קטנה שתי אחיות. שמותיהן היו רחל וחנה. הן היו שתי נערות ישרות, נקיות ושקטות, אבל – יהודיות. והשכנים לא אהבו את זה. לכן, מירורו השכנים את חייהן, עד שחזרו הנערות לבית הוריהן.

בשנת 1986, בעיר רמת גן שבישראל, גרו בדירה קטנה שתי חברות. הן היו סטודנטיות ישרות, נקיות ושקטות. טיפחו את הדירה השכורה וגידלו שתילים על מפתנה. אך השכנים לא אהבו אותן. השכנים זרקו זבל אל מפתן דלתן, ניתקו את זרם החשמל לביתן, עקרו את השתילים, ולבסוף סילקו אותן.

הסיפור הראשון התקיים בפרטים אלה או אחרים. הסיפור השני התקיים במציאות, במרוייק, מלה במלה, כפי שסיפרתי, ברמת גן, ברחוב הראשונים 17/ב. הסטודנטיות הן – (ניחשתם?) ערביות.

האין שני הסיפורים דומים במקצת?

נעמי עדן
תל־אביב

כן, אומבודסמן לעולים

הנושא של טיפול בעליה ובעולים, כבר נאמר ונכתב עליו למכביר, אך אסור שיירד מעל הפרק ויש לשוב ולדרוש ולא להניח לו. כנראה שמאז אימרתו הקולעת של גיורא יוספטל ש„אוהבים את העליה ולא את העולים..." לא השתנה הרבה.

הדברים אמורים למאמרו של אורי גורדון „עליה וקוץ בה" („דבר", 2.1.87). ואני תמה ושואל לאן ולמה הגענו? חבר הנהלת הסוכנות – אותה סוכנות שיסוד קיומה הוא ציונות ועליה, כותב במאמרו: „שמדינת ישראל, הזועקת לעליה, עושה מאמץ מיוחד להציב דרך יסורים בפני עולה חדש, למרר את חייו ולגרום לו לשוב לארצו".

נכון, שמנוחת כל אזרח בישראל צריכה להיות מוטרדת ממסקנה מבישה כעין זו ובוודאי ראשי הסוכנות, ראשי המדינה וראשי התאחדויות העולים למיניהן. קביעתו של גורדון מזעזעת ואין לדחות עריכת חשבון־נפש נוקב בנושא, ולא להרפות ממנו עד שתימצא דרך טיפול נכונה, באותה סוגיה מסובכת של מאזן העליה, הקליטה, הירידה והנשירה.

באחת, הנני מסכים עם גורדון, שהקמת מוסד אומבודסמן לעולים עשוי במשהו לשפר את המצב, אך בתנאי שבראשו תעמוד אישיות דגולה ובלתי־תלויה, לא בסוכנות ולא במשרד הקליטה.

לעניות דעתי, הייתי ממליץ לתואר זה על לובה אליאב.

שלמה סלע
תל־אביב, ביה"ס לפעילים

קלע למטרה

לאחר שקראתי על אודות ספרו „עלוקה – מדריך למהפכה בישראל" הזדמנתי למשרדו של המחבר – עו"ד שלמה כהן־צידון.

אין מלים בפי כדי לתאר עד כמה קלע עו"ד כהן־צידון למטרה בספרו זה, כאשר הוא דורש ממשלה של לא יותר מ־10 שרים וללא סגנים, עם כל המשתמע מכך.

חשוב לציין את המרירות על המשכורות המופרזות של בעלי משרות שלטון – שחייבים לשמש דוגמה לעם – והפכו לעלוקה המוצצת את דמו של תקציב המדינה, ואשר כתוצאה מכך אין חינוך נאות ואין תקציב עבור 40,000 נכי צה"ל, הזקנים החולים המתרבים.

אדם מאירי (מאירזק), עו"ד
תל־אביב

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: „בורר הבדולח".
5.55 הופה היי – סדרה לילדים בהשתתפות: שלישיית „כמו צוענ'", ציפי שביט, ספי ריבלין, הראלה בר ואחרים.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות – (ערבית).
6.35 תכנית ספורט (ערבית).
7.30 החדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „המרדף אחר הגלימה" – פרק שמיני: „היום שבו נעדר קינגספילד".
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „בשידור חוקר" – תכנית בשידור ישיר בחלק הראשון שיחזורים של מעשי הפשע, בשיטות פריצה והצגת פינות חדשות. החלק השני, בסיומו של ערב, יעסוק בסיכומים ובעדכונים. הציבור יוכל להתקשר בטלפון בשני חלקיו של המשדר.
זו התכנית השלישית בסדרה.
10:30 „קנוניית קאראוואג'ו" – דרמה תיעודית אנגלית: שחזור סיפור התחזותו של העיתונאי פיטר ווטסון לסוחר אמנות כדי לאתר יצירות מופת גנובות. העיתונאי עבד תחת חסותן של החברות הידועות סותבי'ס וכריסטי'ס לממכר יצירות אמנות.
11.35 בשידור חוקר – חלק שני. סיכומים ועדכונים.
12:00 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אזרחות, תמ"ב: כלכלה.
08.40 בלי סודות: שווא 2.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 החשבון פשוט ד': המבנה העשרוני (ב).
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רגע עם דודלי.
11.00 ערבית מדוברת (ד'–ה').
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: אל מחוץ לגדר (ב).
12.00 אנגלית ה'.
12.25 תלמוד: שניים אוחזין: מי מפחד מארמית.
1.00 מדעי הטבע (ה'–ו'): חורפן.
1.30 צרפתית: העשרה.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 מאה ציורים מפורסמים: ג'ורג' דה לה טור.
2.25 קסם קסם: חלונות.
2.50 רכבת ההפתעות: פרס אניגמציה.
3.15 קשר משפחתי: עם משפחת כוהן.
4.00 הפונדק בערוץ חמשת המייל: פרק 9.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – הנדל: קונצ'רטו בפה מג'ור לשתי תזמורות (נגנים/התז. הקאמרית פילהרמוניה/פ. בולזא) היידן: סימפוניה קונצרטית בסי במול מג'ור לכנור, צ'לו, אבוב ובסון אופוס 84 (ס. אקרדו/ה. שיף/ב. בלק וג. שי/תז. הקמרית האנגלית/פ. אקרדו); מוצרט: סונטה בפה מג'ור לכנור ופסנתר ק. 376 (א. שומסקי וא. בלום); רודריגו: קונצ'רטו ד'ארנחואז לגיטרה ותזמורת (ו. ברנר/תז. הפילה. של ברלין/ר. פסרס); צ'ייקובסקי: סויטה מתוך הבלט „ספרטקוס" (התז. הסימפ. הלונדונית בניצוח המלחין).

09.00 קונצרט בוקר – באך: סויטה מס' 1 לתזמורת (תז. חבל הסאר/ק. ריסטנפרט); פרנטישק ריכטר: קונצ'רטו ברה מג'ור לחליל, תז. כלי קשת וקונטינואו (ו. ברגנר/התז. הקמרית הסלובקית/בנצוח ב. וורחל); שוברט: סונטה בלה מג'ור לפסנתר „מן העזבון" (ק. אראו); דבוז'אק: קונצ'רטו בלה מינור לכנור ותזמורת אופוס 53 (י. פרלמן עם התז. הפילה. הלונדונית/ד. ברנבוים); ארנה: שלושה קטעים קצרים (סולני כלי הנשיפה של עין מרינה); קית ג'ארט: „הגיע השמימי" לתזמורת, כלי הקשה ופסנתר (ק. ג'ארט עם התז. הסימפ. של סירקוז בניצוח כריסטופר קין); מנואל דה פייה: מוסיקה לבלט „האהבה המכשפת" (זמרת המצו־סופראן הגנס טורניי עם התז. הסימפ. של מונטריאול/ש. דיטואה).

12.00 מן הפרסה.
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 הסברה מוסיקלית – „פסנתרו של רביסי" – תכנית ראשונה בסדרה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל ברגן – התז. הקאמרית מרינה/פ. אנסרמה: סטרווינסקי: קונצ'רטו ברה מג'ור לכלי קשת; מוצרט: קונצ'רטו במי במול מג'ור לפסנתר ותז. ק. 449; צ'ייקובסקי: סרנדה בדו מג'ור לכלי־קשת, אופוס 48; רגר: ארנטה לידי: תכנית ראשונה מתוארת הבה נשיר מקהלות ילדים.
18.00 רגש על הביצוע „המבצע לרשותך".
19.00 תזמורות כלי נשיפה, מיצירות: וויליאמס, תומס ווילסון, רוג'ר קולטר, בינג', אריך בול, וואודבול, פלטשר, ברלין/רובינסון.
20.05 אינטרלודה.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין – ר. שאיי – שנברג: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת, אופוס 42 (א. ברנדל); זמלינסקי: גברת האגם, אופוס 24 למקהלה ותזמורת (המקה. הקאמ. של ארנסט נבק).
22.30 פעם ועוד – ויליאם היבארד: „מנד" (פ. ברין ג'אלסון/ב. הארסון/א. דיין) – תנוגן 3 פעמים.
23.00 מחזורי יצירות – הסויטות לצ'לו סולו מאת בריטן: סויטה מס' 2, אופוס 80; הלידר של סיבליוס: שיר אופוס 3; מוצרט: מוסיקה ל„בונים החופשיים".

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „מבוא לתכנות ולהכרת המחשב".
12.05 ספר ושיר.
14.06 תכניות לילדים – „קוקי תבקוקי" – מאת טובה הרשקוביץ; „השלושים מכפר עליזה" – מאת מיכאל ריבבי; ספור השבוע – „פריחת האלמוגר" – מאת יפה האזור.
14.45 לילדים הגדולים: בארץ הלמה – חידונים בשידור חי.
15.25 הכדור עגול – ספורט לנוער.
16.05 מקום באמצע.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה – „השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל בסוף המאה הקודמת ועד ימינו" הפעם: „אוטופיה".
19.05 עיונים בפרשת השבוע – „ויחי".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

18.06 שעה חפשית – ענייני חנוך.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 סלון המזרחית.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 חמישה בעקבות אחד (ש.ש.).
00.15 הדי ארצי מולדתי.

רשת ג'

18.06 היה היו.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 גבול השלום – סיור מוקלט בקו הגבול עם מצרים (ש.ת).
20.00 צעד חצי – F.M.
20.05 „לאור הזרקורים" – אבי קורן משוחח עם רותי ירקוני על אמה, הזמרת יפה ירקוני (ש.ת).
20.55 פינה חמה ללב"י.
21.30 אוניברסיטה משודרת – דרמה יוונית – הגורם כזיה.
23.00 לילה לילה – F.M.
23.55 שיחת חצות – עם סאלם טאריף ראש המועצה המקומית ג'וליס.

קולנוע

תל־אביב

אלנבי: עיסקה ללא רחמים 9.40, 7.15, 5
אורלי: הורה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
גת (אלנבי לשעבר): ואיפה העינונת?... לעזאזל! 9.40, 8.30
בן־יהודה: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
גורדון: אונטי פופולו 9.30, 7.15
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.40, 7.15, 5.00
דיזנגוף 1: מכבסה יפהפיה שלי 9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 2: מונה ליזה 9.40, 7.15, 4.45 1.30, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7.15, 4.45 1.30, 11
דקל: פרנקנשטיין הצעיר 9.15, 7.15
דרייב־אין: ערך לי גרין לי 7.15 זכרונות מאפריקה 9.30 סקס 12.00
הוד: הקוטב הלוהט 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: בבנות 11.15
חן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.30, 5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
חן 3: קטיפה כחולה 9.40, 7.15 4.30
חן 4: דונה פלור נשואה לשניים 9.45, 7.30, 5, 12.30, 11
חן 5: שובו של הנוסע השמיני 4.45, 12.30, 11
לימור: בלגן מאורגן 9.30, 7.15
לב 1: גבר ואשה לאחר 20 שנה 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: הבבל הברמודי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 3: מסע אל האושר 9.30, 7.30, 5, 2
לב 4: בעקבות הכרך 9.30, 7.30, 5, 2
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15
סינמה 1: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: פגישות עם אנשים מופלאים 9.30, 7.15, 4.30
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: קציר הזעם 9.30, 7.15 4.30
פריז: את מכוכב אחר 9.30, 7.15, 4, 2, 12
11.30 תרמית הרוקנרול הגדולה
בית ציוני אמריקה: אהבה במחתרת 9.30, 7.15, 4.30
צפון: המשימה 9.30, 6.50, 4
תמוז – רמת־אביב: בארי לינדון 8.30
שחף: חנה ואחיותיה 9.30, 7.00, 4.30
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 4.30

ירושלים

אורגיל: המשימה 9.15, 7.00, 4.30
אוריון 1: המשימה האחרונה 9.00, 7.00, 4.30
אורנע: עסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
בית אגרון: תקלה מופלאה 4.00
הרולד ומוד 6.00
עמק הבכות 7.45
חצות – הנוסע השמיני 1
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: אונטי פופולו 9.15, 7, 4.30
אור 3: שתי אצבעות מצידון 9, 7, 4.30
אור 4: כל אהבותי 9, 7, 4.30
אור 5: הצבע ארגמן 8.30, 5.30
גיל אור: חטיפה נעימה 9.30, 7.15, 4.30
כפיר: חנה ואחיותיה 9.00, 7.00
סמדר: דונה פלור נשואה לשניים 9.15, 7
עדן: שוטר ללא חוק 9, 7, 4.30
רון: שוברי הלבבות 9.00, 7.00, 4.30
מיטשל: משפט הנשרים 9.15, 7.00

חיפה

אורה: המשימה 9.00, 6.30
אורלי: הבבל הברמודי 9.00, 6.45
אמפיתיאטרון: רעם הנינג'ה 9.15, 7.00, 4.30
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00, 6.45, 4.30
עצמון 1: הורה לנעורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: אונטי פופולו 9.30, 7.15
חן: כולם נפלו על הראש 9.00, 6.45, 4.30
מאור: חטיפה נעימה 9.15, 7.00, 4.30
קרן אור: ג'נג'ר ופרד 9.00, 6.30, 4.00
רון: משפט הנשרים 9.00, 6.45
רב גת 1: קטיפה כחולה 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.15, 7.00, 4.30

קרית־ביאליק

סביר: הרומן של אתמול בלילה 9.15, 7.00
סביון: חטיפה נעימה 9.15, 7, 4.30

קרית־חיים

בית העם: גבור מגזע אחר 9.15, 7.00
היובל: פולטרגייסט 2 9.15, 7.15

קרית־ים

ניצן: אהבה בשחקים 9.15, 7.00, 4.30

קרית־מוצקין

אורות: חנה ואחיותיה 9.15, 7.00, 4.30

אשדוד

אסתר: אהבה בשחקים 9.30, 7.15
אשדוד: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: שבט רב המערות 9.30, 7.15
מאור: כל אהבותי 9.30, 7.00
רחל: עיסקה ללא רחמים 9.30, 7.15, 4.30

באר־שבע

חן: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 4.30

בת־ים

עצמאות: משפט הנשרים 9.30, 7.15

הרצליה

היכל: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30

עפולה

מיתחם: עוברת אורח 8.30

חולון

ארמון: אהבה במחתרת 9.30, 7.15
מגדל: עסקה ללא רחמים 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: הצבע ארגמן 9.30, 6.45
תופשה מטורפת באירופה 4.00
סבוי: שוטר ללא חוק 9.30, 7.15, 4.30
רינה: שבט רב המערות 9.30, 7.15, 5

טבריה

אביב: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15

כפר־סבא

עמל: אהבה בשחקים 9.15, 7
חן: רכבת אל החופש 9.15, 7

לוד

אורלי: צביטה בלב 9.30, 7.15
נוה זית: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7.00
מתנ"ס קרית אונו: יפה בורוד 6.30 סיפורה של אנגב 9

נהריה

הוד: תעלול קטלני 9.30, 7.15

נתניה

סמדר: נשיקת אשת העכביש 9.15, 7, 5
אסתר: אהבה בשחקים 9.15, 7, 5
שרון: המשימה 9.30, 7, 5

פתח־תקוה

שלום: מחיר הסקופ 9.30, 7.15
היכל 1: הורה לנעורים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: אונטי פופולו 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30

ראשון־לציון

נעמן: שבט רב המערות 9.30, 7.15
ראשון: הפיראטים 9.30, 7.15

רחובות

בית העם: ג'ושוע אתמול והיום 9.30, 7.15
הוד: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
חן: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

אראזים: המשימה 9.40, 7
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.30, 7.15, 5
לילי: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15
הדר: משפט הנשרים 9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: חטיפה נעימה 9.45, 7.25, 5
רב גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.00, 4.45
רב גן 3: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.40, 7.20, 5
רב גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.40, 7.20, 5
שבים: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.15

רמת־השרון

כוכב: ראו"ל 7 / תעלול קטלני 9.30

רעננה

אורות: הטרמינטור 9, 7, 4.30

רמלה

אורן: שובו של הנוסע השמיני 9.30, 7.15

תורנות בית מרקחת

תל־אביב
בס – פרישמן 66 – 237326
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 225142
ירושלים
צרפתי – גילה, מול הפארק – 766943
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
כפר גנים – לוחמי הגטו 6 – 9227416
בני־ברק – רמת־גן
המגן – ביאליק 30 ר"ג – 723674
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון 884854
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

מידען
מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הגפן 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

מנת דם חיים לאדם

לתרומת דם פנה לבנק הדם מגן דוד אדום הקרוב.

מודעות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר „תכנית מס' ח–2/277" שינוי לתכנית מיתאר מקומית מס' שינוי לתכנית שכון צבורי מס' 5/40/27

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש: 6018 חלקות: 147, 164, 165, 170, 175, 178, 180, 182 גוש: 6779 חלקות: 33, 40

עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת אזור מגורים מיוחד, שטח לבנין צבורי (בית כנסת) שטח פרטי פתוח הרחבת דרכים.
ב. קביעת תחומי הבנוי, גובהים מקסימליים לבנינים ומס' הדירות בכל הבית.
ג. קביעת אזורי חניה. ד. סימון מבנים להריסה.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3327 מיום 1.5.86 תשמ"ו עמ' 1952

השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ
תאריך 17.12.86
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות

חלקה 60 בגוש 3947 רחוב שד' 10 לפי תכנית בהאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 2 קומות 2 דירות.

בקשת בעלי החלקה – הקלה 2.5% למבנה עזר קיים והעברת זכויות בניה ממגורים למבנה עזר.

לכל מי שיש התנגדות באיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל ביום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
ראשון־לציון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' במ/5006" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
קביעת חלוקה למגרשים, גודל מגרש מינימלי, כסוי קרקע, מספר קומות, יחידות ושטח בניה מקסימלי.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי בתכנית:
גוש 6720 חלקי חלקות 527, 433, סמכות המהל גני תקוה

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. זהבי
מ"מ יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה.

בהתאם לסעיפים 146־150 בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 10% לקו בנין צדדי לתוספת בניה בבנין על חלקה 105 בגוש 3656 רח' יעקב הלל 7 רחובות, כך שקו בנין הצדדי בבנין יגיע להה"ב של 3.60 מ' במקום 4.0 מ' המותרים והקלה לקו בנין צדדי 3.10 מ' בקיר אטום במקום 4.0 מ' המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רחובות.

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2053/2
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 82 בגוש 6996 רח' חזית חמש מס' 12 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 1930/2 מ"ר בקומה ב' בלבד. לכל דיירי הקומה. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים 2 קומות.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

שייד ת. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

לשכת ההוצאה לפועל
בחיפה

תיק מס' 20754/86

מודעה בדבר מכירה
פומבית של מיטלטלין

ביום 19.1.87 בשעה 15.30 יצאו למכירה פומבית המיטלטלין המתוארים להלן של החייב אטלס שירות נסיעות בע"מ לג"ב בית תוב בסך ל"י, הנגיע לזוכה אופיר כהן

תיאור המיטלטלין
3 מזגני אויר 1 ארון הקיפה 6 כסאות 1 מערכת אזעקה הוערכו בסך של 2250 ש"ח.

המכירה תתקיים בחיפה ברח' בלפור 9 אצל מאני אלקטריק שם ניתן לראותם.
אין לשכת ההוצאה לפועל אחראית על טיב המטלטלים.

בעריכת תרזה איזנברג

„תראו ממי הם הולכים לקחת!"

מדי יום נפגעים בישראל בתאונות עבודה כ־230 עובדים. כ־13 מתוכם נעשים נכים. בכל יום עבודה נהרג אדם בישראל מתאונת עבודה ומשאיר אחריו אלמנה ויתומים. גובה קיצבת הנכה הוא 75% משכר עבודתו בשלושת חודשי עבודתו האחרונים. עכשיו רוצים להוריד מסכום זה מס נוסף, וכך להנחית עליו מכה נוספת. והמדובר, לרוב, בפועלים, אנשי עבודה קשי־יום, לא במנהלי בנק ובעובדים בכירים אחרים. גם נכים אחרים, נפגעי מחלות, חוששים מאותה הגזירה.

בימים אלה הוקם מטה משותף לכל הנכים, להוציא נכי צה"ל, והם יוצאים למאבק פעיל, באסיפות, במסיבות עתונאים, במודעות ובהפגנות, כמו זו שהתקיימה אתמול בתל־אביב.

האם יעמדו נבחרי הציבור לימינם ולא ירשו קיצוץ קצבאותיהם?

כמה מן המפגינים אתמול בתל־אביב. צילום: י.פ.פ.א.

מאת נורית חליף

זו הפעם הראשונה בישראל, שארגוני הנכים מקיימים הפגנות, כדי להיאבק כנגד פגיעה בחבריהם. אתמול התקיימה הפגנה בתל־אביב הקוראת למשרד האוצר לא לקצץ בקצבאותיהם; בשבוע שעבר התקיימה מסיבת עתונאים בנושא ופורסמו מודעות. בשם 400.000 נכים בישראל, התובעות מן הממשלה והכנסת, לפרוע את השטר, שהרי רובם ככולם בממשלה ובכנסת, הצהירו מעל במות שונות, כי יעמדו לימין הנכים, לא ירשו קיצוץ קצבאותיהם.

והנה עכשיו תכנית כלכלית חדשה בפתחנו, ורפורמות. האם יעמדו נבחרי הציבור לימין הנכים?

גיורא אבדסוב, הדובר וחבר הנהלת „ארגון נכי תאונות עבודה והאלמנות נפגעי עבודה בישראל", אומר: „הנכים תובעים ביטול גזירות המיסוי על קצבאותיהם, ולא נצא כולנו למאבק. ארגוני הנכים היו תמיד סובלניים מאד, אבל הפעם הגיעו מים עד נפש. אם לא תהיה נסיגה מן הרעיונות שהושמעו במשרד האוצר – נפגין ברחובות. זה יהיה קשה ולא נעים לעם ישראל. ראש הממשלה יצחק שמיר הודיע בימים אלה שנכי צה"ל לא ייפגעו. ומה איתנו? למה הוא סלקטיבי? אנחנו נכים מסוג אחר?"

מדי יום נפגעים בתאונות עבודה בישראל כ־230 עובדים. כ־13 מתוכם נשארים נכים. בכל יום עבודה במדינת ישראל, נהרג אדם בגין תאונת עבודה, ומשאיר אחריו אלמנה ויתומים. חלקם הגדול של מקרי המוות נגרם עקב תאונות דרכים של עובדים בדרכם לעבודה. על פי הנתונים אותם מוסר מר גיורא אבדסוב, מתברר שכ־10% מן האוכלוסיה במדינות דבות הם נכים. בישראל האחוז קצת יותר גבוה, בגלל המלחמות. זהו ציבור גדול, בעל צרכים מיוחדים, שצריך להתחשב בקשיים היום יומיים.

מה מתכוונים „לקחת" מ־18 אלף חברי ארגון נכי תאונות העבודה והאלמנות? בראש וראשונה מאיימת עליהם הכוונה להטיל מס על קיצבאות הנכות. על אותה הקיצבה הניתנת לנכה כחוק. לאחר שבמשך כל שנות עבודתו הפריש משכרו ליום סגריר. במלים אחרות: העובד שילם בעבור הקיצבה שהוא „נהנה" ממנה לאחר שנפגע. גובה קיצבת הנכות נקבע על פי תחשיב שכרו הממוצע של הנפגע, בשלושת חודשי עבודתו האחרונים, אבל מסכום זה נותנים בידו רק 75%, ¾ משכר עבודתו. כלומר, לא רק שהאיש שילם והפריש ממשכורתו לאורך כל שנות עבודתו, הנה בשעת המשבר נותנים בידו על פי החוק 25% פחות משכרו, המהווה למעשה כבר שכר נמוך. עכשיו בשלישית, רוצים להוריד עוד מס בשעור שאינו ברור עדיין, וכך למעשה „מוכה" הנכה פעם ועוד פעם.

גיורא אבדסוב: „80% מנפגעי תאונות העבודה הם פועלים, אנשי עבודה קשי יום. הסיכוי שמנהל בנק ייפגע בעבודה, הוא קטן. הסיכוי שעובד תעשיה ייפגע גדול הרבה יותר. חוץ מזה, מנהלים ועובדים בכירים דואגים להגן על עצמם בביטוחים למיניהם, לא כך הפועל, שכל בטחונו בבטוח הלאומי".

ענין אחר: אדם נפגע בעבודה ונמצא שהוא זכאי לקבל קיצבת נכות. כאשר ישתפר מצבו הפיזי, יבקש לחזור למעגל העבודה, ימצא לו תעסוקה שמתאימה לנכותו ולמצבו הגופני. הבטוח הלאומי יוריד לו, כמובן, כחוק, את המס המגיע משכרו בעבודתו החדשה. אבל כאשר יגיע לגיל 65, גיל הפנסיה, הוא לא יקבל קיצבת זיקנה, למרות שהוא מקוזז ממשכורתו מדי חודש בחודשו. מדוע? יאמרו לו: אי אפשר להנות מכפל קיצבה. זאת יאמרו גם לאלמנה שיצאה לעבוד והגיעה לגיל 60 תגלה שאינה זכאית לשתי קיצבאות. אם הנכה אינו זכאי להנות משתי קיצבאות, מדוע מפרישים מדי חודש משכרו? האלמנה, זו המקבלת קיצבה בגין מות בעלה שנפגע בעבודה, אם תתחיל לצאת לעבודה, אם תיפגע אישית בתאונת עבודה, היא לא תקבל קיצבת נכות, אלא אם כן תוותר על קיצבת בעלה. שוב: כפל קיצבה! מדוע מורידים משכרה עבור הבטוח הלאומי, אם מראש ברור שתצטרך לוותר על הקיצבה?

הביטוח הלאומי, מבהיר אבדסוב, עושה מחד עבודה מבורכת מאד בנושא השיקום, מאידך הרפורמה עשויה לפגוע במוטיבציה של הנכה לשוב למעגל העבודה, ענין שכולנו הרי מנסים לעודדו, כאשר היא מרעה את תנאיו והטבותיו. גם בלא המיסוי החדש המאיים עתה על הנכים, הרי בגין קיצוצים שנדרשו לאחרונה, נכפתה הרעת תנאים על הנכים. למשל, בנושא ניידות. אם בעבר יכול היה נכה להחליף את מכוניתו אחת ל־36 חודש, עכשיו יוכל להחליפה רק אחת ל־48 חודשים, כלומר, מדי ארבע שנים. פרוש הדבר ירידת ערך הרכב, אמורטיזציה גבוהה יותר ופחות בטיחות. ואל נשכח: הרכב משמש רגליים לנכה, לאותו נכה שכמובן גם אינו מסוגל לתקן בעצמו את ריכבו, אינו יכול להחליף לבדו גלגל, נזקק לשרותי המוסך בכל ענין קטן כגדול.

„היום, יותר מאי פעם בעבר, „מטורטרים" נכים לבוא לבדיקות חוזרות בפני ועדות רפואיות לקביעה מחדש של רמת נכותם. מן הוועדות הבודקות ממשיך הנכה הלאה אל ועדות ערעורים וחוזר חלילה. הבודקים הם של משרד הבריאות, הוועדות לערעורים הן של בטוח הלאומי. אני יכול להוכיח שאדם קטוע רגל שהוזמן לוועדה רפואית, התבשר כי הורידו לו באופן שרירותי את אחוזי נכותו. וכי מה, מצב רגלו השתפר?"

מעין בדיחה מהלכת בין נכים, הלומדים מהר מאד לדעת, שאם יקטעו 14 ס"מ של רגלם, לא יהיו זכאים להטבה מסויימת, אבל אם יקטעו 15 ס"מ ממנה, יהיו זכאים להטבה. ומספרים שכאשר קטוע מתעורר מן הניתוח, הוא שואל מיד: „הורדתם 14 או 15?"

אבדסוב: „נכים רבים אינם יודעים את זכויותיהם, אינם מטיבים לעמוד לעצמם, לא בנושאים של בריאות ולא בנושאים של הלוואות, שיכון וכדומה. לשם כך קם ארגוננו, בו כולנו עושים את העבודה בהתנדבות ובתקציב זעום. בגלל מגבלות ארגוניות שלנו, אנו מאד מתקשים להגיע אל כלל הנכים ברחבי הארץ, על כן אני יוצא בקריאה ובבקשה, שהנכים עצמם יפנו אלינו (03־281997) כדי שנדריך אותם ונסייע להם. עשוי אדם להיות נפגע בתאונת עבודה ובעל העסק אפילו לא יטרח למלא טופס המתבקש בעקבותיה, יאמר לנפגע שילך הביתה, בסך הכל פגיעה ברגל, סתם מכה בגב. מאוחר יותר, כשהפגיעה תהפוך לסיבוך, לא יועילו תביעות וכדומה, אם אין מסמך כתוב, או אם בעל העסק, למשל, ייעלם."

קיצבתם של נכי תאונות עבודה נעה בממוצע בין 250 עד 600 ש"ח לחודש, כולם נכים שהם פחות מאורגנים ומסודרים מנכי צה"ל, למשל. לדוגמא: נכה צה"ל קטוע רגל מוכר כבעל נכות של 100 אחוז ואילו נכה תאונת עבודה קטוע רגל, מוכר כבעל 50 אחוז נכות, אף על פי שרגל היא רגל. אין להתעלם מכך שהמקור המשלם את הקיצבה אינו אותו מקור.

„צרכיו של קטוע רגל כזה או כזה הם שווים והחסר הוא אותו החסר", מדגיש גיורא אבדסוב, בעצמו נכה תאונת עבודה. „עינינו לא צרה חלילה בזכויותיהם של נכי צה"ל, ובכל זאת אני שואף לכך שהקריטריון הרפואי לגבי נכות יהיה שווה, שכן מההתחלה יהיה אותו קו כלפי כל נכה. לסיכומו של דבר, כל העיוותים הללו שציינתי, והם רק אחדים, מבהירים אך במעט עד כמה הרבה צריך להעשות למען נכים ואלמנות נפגעי תאונות. לכן עכשיו, כאשר לפתע שם לו משרד האוצר מטרה לוותר על הפטורים ולהטיל מיסוי חדש, אנו נהיה נאלצים לעמוד מנגד. על דברים שצריך לשפר, נוותר בשלב זה, שהרי מצוקת המדינה מוכרת לנו. אבל לסגת אחור לא נסכים. נשמור לפחות על הקיים. על ערך הקיצבאות שלנו".

בימים אלה הוקם מטה משותף לכל הנכים (להוציא נכי צה"ל) לאיל"ן, לאקי"ם, ל„ניצן", לנפגעי תאונות עבודה ואחרים. מטה זה יפעל למניעת עיוותים. אם יקצצו את הפטורים, מצב הנכים יהיה קשה הרבה יותר, שכן מחיר השרותים יעלה, מחיר המזון והשכר־דירה והעזרה בבית והתשלום לליווי שנכה זקוק לו. „הפגיעה תהיה ממשית מאד. על כן, הפעם יצאו ארגוני הנכים ביחד, להגן על מה שמגיע להם ביושר וכחוק."

במסיבת עתונאים קצרה, במשרד הקטן של „ארגון הגג של ארגון נכים ונכים בלתי מוגדרים", הצטופפו נציגי ארגוני הנכים השונים ועתונאים, לשמוע, שהפעם הזו הנכים אינם מתכוונים לוותר. שהפעם הם יצאו לרחובות ויפגינו. צפורה ברון, יו"ר ארגון הגג, מצהירה חד־משמעית מתוך כסא הגלגלים אליו היא רתוקה: „ככל שאנו יודעים יותר על התכנית הכלכלית, יותר אנו נחושים בדעתנו. פנינו לכל השרים, לראש הממשלה, לממלא מקומו, לשר האוצר ולאחרים, פנינו אליהם במכתבים ובמברקים ובטלפונים ואיש לא נענה לנו. שום תשובה לא קיבלנו. איש מהם אינו רוצה לפגוש אותנו. הממשלה מצאה זמן לשוחח עם נציגי ארגון הקבלנים ונציגי עיירות הפיתוח, אך לא אתנו. זה לא רק חוסר נימוס, אלא הרבה למעלה מזה". ונתנה דוגמא מוחשית מאד לנושאים המטרידים אותה ואת חבריה:

„בעל נכות כללית בדרגה של למעלה מ־40% נכות, מקבל קיצבה שהיא רבע מהשכר הממוצע במשק. השכר הממוצע כיום הוא 1165 ש"ח. הנכה מקבל 25% מאותו סכום, כלומר 311 ש"ח לחודש. ועל סכום זה מבקשים להטיל עוד מיסוי. מעשה כיבשת הרש: החלטנו שעל דברים כאלה אין מקום למו"מ, נלחם על כך שנושאים שעוגנו בחוק לאחר מאבקים שנמשכו שנים, לא ישונו. אנחנו לא מבקשים פיצוי, אנחנו רוצים שלא יקחו מאתנו. עוד השבוע נקיים כנס חרום בבית הוועד הפועל, שם נותנת לנו ההסתדרות אכסניה לערב. המאבק אינו שלה, הוא כולו שלנו. בכנס נקבל את אישור הפורום, לערוך צעדת־מחאה של הנכים בישראל הפעם בתל־אביב, שכל העם יראה, אולי יבינו".

הרצל מוכתר, מנהל „המרכז לעיוור": „מאז נכנס שר האוצר ניסים לתפקידו, הוא לא נענה לשום פניה שלנו ולא פגש איש מאיתנו". 8000 עיוורים רשומים באגודה, מתוכם רק 1000 עובדים. העיוורים אינם ציבור שיכול לסגור את החשמל של המדינה, זהו ציבור שאינו מקבל שום תמיכות. אתם שואלים מה אנחנו כן מקבלים? 60 ש"ח לחודש דמי ליווי לעיוור שעובד. 30 (!) ש"ח לחודש דמי ליווי לעיוור שאינו עובד!"

הנכים בישראל נאלצים לשלם מכיסם סכומים גבוהים למכשירים רפואיים. דוגמאות: כסא גלגלים – 1000 דולר. מכשיר שמיעה – 1000 ש"ח. מכשיר אורטופדי להליכה – 4000 דולר. נעליים אורטופדיות בין 500 ל־800 ש"ח. עין תותבת – 500 דולר. משקפיים מיוחדים לבעלי שייר ראיה – 800 דולר. כמעט כל הסיבסודים למכשורים האלה הורדו. הנכה עובד כיום כדי שיהא מסוגל לשלם לצרכיו הרפואיים. ישנה הרעת תנאים לכל אורך הדרך. דרוג רמת הנכות השתנה מאד בשנים האחרונות. 1500 נכים הוצאו מן המערכת, מבהיר יהודה דורון, יו"ר „ארגון נכים שנפגעו מבחינה מוטורית". זו גזרה שאין כמוה. 67% של נכים שהיו הוכרו כבעלי דרגת נכות של 100 אחוז, פתאום הוכרו כלא נכים, ביניהם כאלה שמרותקים לכסא גלגלים. גם כאלה שבעבר התאימו לסעיף 7/א המדבר על אנשים בחוסר מלא של כושר התנועה בשתי הגפיים התחתונות כתוצאה מליקויים במערכת העצבים המרכזית. סעיף 7/א' פשוט נמחק, כמו 70% מכל הסעיפים האחרים, שבעבר העניקו זכויות לבעלי נכות גבוהה. סעיפים נמחקו, אינם עוד, משמע הנכים כביכול כבר אינם נכים: כל אלה גזרות שמחוץ וקודם לתכנית הכלכלית החדשה. גזרות שכבר הוטלו ומומשו על גבם של הנכים.

יהודה דורון: „מוכר לנו מקרה של קטוע שתי רגליו שנאמר לו כי אינו זכאי" וזה לא צחוק. הציבור, כנראה, אינו יודע. הדברים נשמעים, באותה התכנסות, כה חמורים, שדומה כי גם בכנסת ישראל הם אינם ידועים, שאם לא כן מישהו הרי צריך היה לצעוק סט. יגיע המצב לידי כך שנכים שלא יוכלו לעזור לעצמם, יתדרדרו ויאלצו לבוא אל המדינה כדי שזו תטפל בם והמדינה אז תצטרך לבנות להם מוסדות שיהיו בם וחוזר חלילה... מישהו אומר באותה מסיבת עתונאים: „אם צעדת המחאה שלנו לא תעזור לנו, נצא להפגנה אלימה!" ומישהו אחר מוסיף: „מאיתנו דורשים להוריד את גודל הרכב, שמכוניתנו צריך להיות בטיחותי, ואילו לשרי ישראל ולח"כים לא די בוולוו שלהם, הם כבר הודיעו שעכשיו הם רוצים מכוניות אמריקאיות גדולות!"

הגשם יורד והכביסה בכל־זאת מתייבשת

הסל של מרתה

מכונות לייבוש כביסה הן הלהיט החדש של שוק מכשירי החשמל בישראל. אולי זה בגלל ריבוי הגשמים, בוודאי מסימניה של רווחה. הם חשובים ביותר לעקרת הבית, בעיקר לזו המטופלת בתינוקות או בחיילים הבאים לחופשה.

אילו הם המייבשים המצויים בשוק? כמה הם עולים – בקניה ובשימוש שוטף? האם הם מזיקים לבגדים? – תשובות לשאלות אלה ואחרות בתחקיר זה.

מאת מרתה מיילס

איש בעסקי מכשירי בית אינו מבין מדוע עלו החודש כל כך מכירות מכשירי הייבוש לכביסה. ברשת השק"ם, למשל, מעריכים שהדרישה השנה גבוהה ב־100 עד 150 אחוז מזו של שנה שעברה ועל כל ארבעה־חמישה קוני מכונת הכביסה, יש קונה גם למייבש. יש המייחסים זאת לגשמים המוקדמים, אחרים – למחירו הזול יחסית של החשמל השנה ויש הטוענים שמן הנמנע היה שהישראלי, שהתוודע כבר למקפיאים ולמכשירי שטיפת הכלים, לא יגלה את המייבש.

ב„תל אביב החמימה" אני, המחזיקה מייבש, כבר כעשרים שנה, ובלי רגע של חרטה, איני יכולה שלא להודות לעצמי.

נראה, שבשני שלבים בחיי משפחה ישראלית גובר כוח המשיכה של המייבש: כשיש תינוקות וילדים קטנים וכשהם גדלים, ובאים לחופשות קצרות מהצבא. מדי מוצ"ש רטובה היתה שכנתי הבוסרדת באה לבקשני לאפשר לה לייבש אצלי את המדים של בנה. אוהדי מייבשי הכביסה נחלקים לשניים: אלה הסבורים – וכמקובל בארה"ב – שיש לייבש תמיד, כל כביסה, שהיא במכשיר, משום שזה חוסך עבודה וזמן, ומקנה לכבסים רכות בלי להזדקק לנוזלים לריכוך מים ולעיתים חוסך גם גיהוץ: האוחזים בגישה השניה, ואני נמנית עימם, מחזיקים במייבש כפוליסת ביטוח נגד מזג אויר קשה, שבו מונחת הערימה הרטובה בבית, תולה על כיסאות ושולחנות ובדיוק מגלים שבגד שזקוקים לו נמצא בתוכה. אלה גם מוטרדים פחות מההוצאות גדולות על חשמל ומאריכים את חיי המייבש שמשתמשים בו בחסכנות.

ההנחות במיסי יבוא האמורות להיכנס לתוקפן החודש יוזילו, יש להניח את מחירי המייבשים – ייתכן עד 30 אחוז. המחירים המובאים במדור זה יהיו הישנים – לדצמבר '86 – וזאת כדי לתת תמונה יחסית של המכשירים היקרים והזולים. עתה, כאשר אתם קוראים שורות אלה, על המחירים להיות נמוכים הרבה יותר – ואם לאו, כדאי שתחשדו שמשהו לא כל־כך כשורה.

טווח מחירים

טווח הגדלים, הסוגים והמחירים של המכשירים המוצעים לצרכן הישראלי הוא רחב במיוחד, החל מה„פולאריס" האנגלי, שתכולתו שלושה ק"ג ומחירו (בשק"ם) 663 ש"ח ועד ל„מייטאג" האמריקאי, בן שמונה הק"ג, שמחירו (ביבוא אישי ברשת א.ל.ה) 2,600 ש"ח. ביניהם יש לפחות כחצי תריסר מכשירים אירופיים, לארבעה עד חמישה ק"ג, רובם בתחום 1000־1200 ש"ח.

הצרכנים, בדרך־כלל, מודאגים בעלות התיפעול השוטף של המכשיר, יותר מאשר ממחירו. ואמנם לא קל לעשות תחשיב העלות. בפירסום חדש של חברת החשמל ושמו „מכשירי חשמל נפוצים – נתונים טכניים והערכת צריכת החשמל", בהערכת צריכת החשמל לייבוש ארבעה עד חמישה ק"ג כביסה לכשלושה קוט"ש. זה אומר, במחירים היום, קצת פחות מ־30 אג' לפעם אחת. כיבוס אותה כמות של כבסים עולה לפי חברת החשמל, כמחצית מייבושם. המספרים אמורים לשקף מטען ממוצע של כבסים מכותנה, המתייבשים ייבוש בחום גבוה עם כבסים מבדים סינתטיים שייבושם קצר יותר ובטמפרטורות נמוכות יותר.

עלות התפעול השוטף

תחשיבי חברת החשמל, לחודשי החורף, לכביסה וייבוש, לפי קטגוריות של משפחות הם כלהלן: זוג בלי ילדים – חמש „מכונות" לחודש, שיעלו 76 אגורות לכביסה + 1.52 ש"ח לייבוש: זוג עם תינוק – תשע „מכונות" שמחירן 1.61 ש"ח לכביסה ו־3 ש"ח לייבוש: משפחה עם שני ילדים, 14 „מכונות", שיעלו 2.37 ש"ח לכביסה וכ־4.50 ש"ח לייבוש: משפחה גדולה תכבס כ־19 „מכונות" לחודש, ב־3.14 ש"ח לכביסה וכ־6 ש"ח לייבוש. משפחה שנעזרת את ימי השמש לייבוש תשלם, כמובן, פחות לחודש.

תחשיבי חברת החשמל

מצד שני, ייתכנו עיוותים בתחשיבי חברת החשמל, המתאימים מטען של מכונת כביסה למטען של מכשיר ייבוש. לפי רוב המומחים בענף, מכשירי הייבוש האירופיים אינם נותנים תוצאות טובות כאשר מטעינים לתוכם בבת־אחת את כל הכמות הנכנסת למכונת כביסה אירופית – אפילו אם יכולת קיבולם, כמצויין בהוראות – נשמעת שווה. אם דוחפים למייבש את כל כמות הכביסה שיצאה ממכונת הכביסה – יהיה זמן הייבוש ארוך מאוד והכבסים יצאו מקומטים להחריד.

במונחים אחרים: אם מצויין על מכונת כביסה אירופית שהיא מכילה „ארבעה" או „חמישה" ק"ג – הכוונה למשקלם של בגדי כותנה כשהם יבשים. אם כתוב כך על מייבש אירופי, הכוונה תהיה למשקל בגדי כותנה מכובסים עם המים שנשארו בהם אחרי הסחיטה הסופית. כך, לפחות, אמרו לי במחלקה הטכנית של „קריסטל", מוכרת מכונות הכביסה הגדולה בישראל, המייבאת גם מכשירי ייבוש ומערכות משולבות של מכונות כביסה וייבוש. ב„קריסטל" ממליצים לשים בתוך המייבש, בפעם אחת, רק כמחצית עד שני־שלישים ממטען הכביסה שכובסה.

החישוב יהיה שונה לגבי אריגים סינתטיים: „מכונה" של בגדים כאלה שוקלת הרבה פחות מאשר כותנה – אפילו אם הנפח שלה במכונה הוא שווה. אבל העיקרון של מרחב לכבסים בתוך המייבש תופס גם כאן – משום שצפיפות במייבש גורמת לקמטים. ולכן, אם יש לחלק כל מטען של המכונה לפעמיים ייבוש, עלות הייבוש תהיה גבוהה יותר, כמובן, אם כי לא בהכרח כפולה. כדאי לקחת בחשבון, שייבוש מטען מלא במייבש אירופי בן ארבעה עד חמישה קילו, יצרוך כ־5 קוט"ש.

מייבשים אירופיים ואמריקאיים

אלה המעדיפים מייבשי כביסה אמריקאיים, על חשמל או גאז, טוענים כי עלות השימוש בהם אינה גבוהה מזו של השימוש במכשירים האירופיים, משום שהראשונים מכילים יותר כבסים ומייבשים מהר יותר. ג'ף מיכאל מ„ג'ף שירותים" ועמוס קידר ב„קידר שירותים", המתמחים שניהם בתיקון מכשירי חשמל אמריקאיים, עומדים על דעתם שמכונות הכביסה והייבוש האמריקאיות בנויות להכיל אותה כמות של כביסה כתואם – קילו לקילו. ב„מייטאג" וב„ג'נראל אלקטריק" מדובר בשמונה ק"ג. אמנם המייבש של „מייטאג" גדול יותר מאותה מכונת הכביסה, כיון שהייבוש צורך מרחב גדול יותר לטילטול הכבסים במכשיר.

בבני ברק, מספר ג'ף, מקובל במשפחות מרובות הילדים, לקנות מכונת כביסה סטנדרטית של „קריסטל" או „זנוסי" עם מייבש ה„מייטאג" הגדול כאחת. כך אפשר לייבש בנוחות את כל מטען חמשת הקילוגרמים המכובסים במייבש בן שמונת הקילוגרמים, בשעה או פחות. עלות השימוש בדלק – חשמל או גאז – נמוכה בשימוש מסוג זה כמו זו של המייבשים האירופיים, ואפילו נמוכה יותר. ג'ף מעריך, שמחיר השימוש ב„מייטאג" למשפחות גדולות הוא כ־10 ש"ח לחודש.

חסרונות המייבשים האמריקאיים הם: גודלם, הספק הזרם שהם צריכים ומחירם הגבוה. גודל מייבש „מייטאג" 74X64 ס"מ בהשוואה למידות הסטנדרטיות של 60X60 למכונות הכביסה האירופיות הנטענות מלפנים, או 60X45 לאלה הנטענות מלמעלה. ב„ג'ף שירותים" טוענים שאפשר להתגבר על בעיית המקום ע"י התקנת מדף מיוחד למייבש, מעל למכונת הכביסה, שלא יפריע לפעולתה, והגבהת לוח הפיקודים של המייבש, למתן גישה נוחה.

המייבשים האמריקאיים דורשים הספק־זרם בן 5 קילוואט־שעה, בעת ייבוש בחום מלא, בהשוואה ל־1.9 עד 3.3 קוט"ש הדרושים למכשירים האירופיים. כלומר, יש צורך בהתקנת מערכת תלת־פאזה בבית כדי להגביר את הספקת החשמל.

אם אין אפשרות להתקין מערכת זו, ג'ף ממליץ על מייבש „מייטאג" הפועל על גאז, שאפשר להפעילו עם צינור היונק מבלוני הגאז הביתיים. כושר הפעולה של מייבש זה הוא כמו של החשמלי, אך מחיר הקניה שלו מעט יותר גבוה.

חסרון בולט של המכשירים האמריקאיים, לבד ממחירם, הוא הדרך שבקנייתם. אינני בטוחה אף ספק בארץ שאפשר לקנותם ממנו ישירות. יש צורך להזמינם מחו"ל כיבוא אישי – וזו הדרך הזולה, או באמצעות סוכנים המטפלים ביבוא אישי תמורת עמלה. בכל מקרה יש לקחת בחשבון זמן אספקה של חודשיים. עמוס קידר ב„קידר שרותים" בפתח־תקוה מוכן לייעץ לצרכנים איך לייבא „מייטאג" בעצמם תמורת הסדר שהוא ידאג להתקנה ולביטוח־שנה־ראשונה. מס' הטלפון שלו: (03)9234293 או 9234295. הוא שותף לכרגע העבודה של „ג'ף שרותים". טל: (03)924901 או 9234039. ג'ף מתקן גם מכשירים אמריקאיים וגם אירופיים. עמוס מתמחה רק באמריקאים.

מידות ומחירים

מחירו של מייבש מייטאג, לפי דצמבר, אפילו ביבוא אישי, הוא מעל 2000 ש"ח – פי שלושה מהמייבש הקומפקטי האנגלי „קנווד", שמחירו 750 ש"ח בשק"ם – מחיר שירד ברגע שיוזלו ההנחות במיסי יבוא.

ובאמת קיבלתי לא מעט טלפונים ממתעניינים ב„קנווד". מדובר על קיבול של 4 ק"ג ומידות צנועות של: 49 ס"מ רוחב: 53 ס"מ עומק ורק 67 ס"מ גובה. תצרוכת החשמל שלו קצת למעלה מ־2 קוט"ש. חברה שלי שקנתה אותו בעבר ימים ירושלמיים גשומים, ולה שני ילדים, מרוצה שהיא מרוצה ממנו, אפילו אם עליה לייבש בפעמיים מטען יחיד של מכונת כביסה. כך, היא מציינת, בד"כ היא מכבסת במכונה אחת תערובת של בגדים מכותנה ובבד סינתטי, שממילא יש להפרידם לייבוש בטמפרטורות שונות.

מכונה מכבסת ומייבשת

פתרון אחר לזוגבלי אמצעים ומקום, שמבקשים בכל־זאת לאבטח עצמם נגד ימי גשם, הוא התשלובת של מכונת כביסה/ייבוש. למיטב ידיעתי, בשוק המקומי יש רק אחת כזאת, המיובאת ע"י „קריסטל" מחברת „תומסון־בראנדט" הצרפתית, המייצרת מכונות כביסה וייבוש בשביל „קריסטל". אפשר למצוא גם את המייבש וגם את התשלובת מכבסת/מייבשת בשמות „בראנדט" או „קריסטל".

מחיר המכונה המשולבת, לפי דצמבר, 1,421 ש"ח. יש לה גודל סטנדרטי של מכונת כביסה קומפקטית הנטענת מלמעלה. ב„קריסטל" דואגים להבהיר שהמכונה כפולת הפעולות מכבסת 5 ק"ג כביסה אך מייבשת בפעם אחת רק כמחצית המטען הזה. במלים אחרות: אפשר לכבס רק כ־2.5 ק"ג ולתת למכונה לעבור אוטומאטית לפעולת הייבוש, או אפשר לכבס מטען מלא, בתום פעולת הכביסה להוציא חצי ממנו, ולהפעיל את הייבוש פעמיים. ייבוש בסוג זה של מכונה אורך כ־20% יותר לכל פעולה. אנשי „קריסטל" עצמם – אף שהם בטוחים שהמכונה כפולת־הפעולות עובדת יפה מאוד – ממליצים על מכונות כביסה וייבוש נפרדות – אם יש מקום בבית. החסרון של המכונה המשולבת הוא, שאי־אפשר לכבס ולייבש בה בעת ובעונה אחת. אם מתקלקל רכיב בה, אי־אפשר לנצלה לפעולה אחרת. וכן הבלאי שלה מהיר יותר. מצד שני: המנהל אשר על האגף הטכני של „קריסטל" מחזיק בביתו מכונה כפולת־פעולה כזו.

למעשה, יש למכונה זו יתרון נוסף: לא דרוש לה מפלט לאדים כיון שהיא פועלת על עקרון מכאני אחר מהמייבשים הרגילים, שבהם, אם אין מתקן לפליטת האדים, ייכנסו אלה בחזרה למכשיר ויפריעו את פעולת הייבוש, וכן יש חשש לסתימת סיבים. בדרך־כלל מספיקה התקנת מכשירי הייבוש במרפסת מאווררת אך לעיתים לא די בכך ויש להוסיף צינור איוורור המוביל אל מחוץ לבית.

האם המייבש „הורס" בגדים?

האם המייבש „הורס את הבד"? שאלה זו עולה לעיתים קרובות, מתוך חוסר היכרות עם המכשיר וכן מתוך ההנחה, שייבוש במכונה מזיק יותר מייבוש על חבל, לאחר שרואים את הסיבים הנאספים אל המסננת, שיש לרוקנה לאחר כל שימוש.

ד"ר אמוץ ויינברג, ראש המעבדה הכימית של המיכללה לאופנה וטקסטיל „שנקר", בטוח שלא. „אם מכבסים ומייבשים נכון לפי ההוראות שעל הבגד, אין מכשירי הייבוש גורמים הרס או חיים קצרים לבגד", הוא אומר ומוסיף: „גם קרני האולטרא־סגול של השמש גורמות נזק לבדים – אולי אף יותר". הוא אינו ממליץ לייבש בגדי צמר במייבשים, שכן הם עלולים להתכווץ ולהתקשות. באריגים אחרים יש לטפל „כמו שכתוב בהוראות – או לפי השכל הישר".

לדעת המהל, בבגדים תוצרת הארץ אין בכלל הוראות ייבוש. גם הוראות כביסה הן מקריות בלבד למרות שהחוק דורש זאת. בבגדים אמריקאיים יש הוראות ייבוש מפורטות או מסומנות בסמלים בין־לאומיים, במקביל להוראות כביסה. אולי פרץ הקניה של מכשירי הייבוש בארץ ישכנע את היצרנים כאן לאמץ את ההוראות האלה – עד שיעשה זאת, כנראה, החוק.

בהיעדר הוראות כאלה, ד"ר ויינברג מציע להשתמש בתוויות המציינות את תכולת הבד וטמפרטורות הכיבוס המותרות כהדרכה לצרכי ייבוש. אין לייבש בגד בטמפרטורה גבוהה מזו המותרת לכביסתו. למייבשים יש בדרך־כלל כפתור להם „גבוה" או „נמוך", ויש לבחור ב„נמוך" לכל בגד שמכבסים בפחות מ־60 מעלות צלזיוס וכמובן לבדים שטמפרטורה זו מותרת אבל הם ב„גיהוץ תמיד" (Permanent Press).

לרוב המייבשים המודרניים ישנו שלב של „התקררות" בסוף תהליך הייבוש. זה מאוד חשוב למניעת קמטים. בגדים שהם חמים עדיין כשתוף המייבש מפסיק את סיבוביו יתקמטו מהר מאוד אם יישארו בתוכו, מוטלים זה על זה. אם הם יבשים – יתקמטו פחות, אם כי מוטב להוציא אותם מהמייבש באותו רגע שתוף הייבוש נעצר מסיבוביו.

עם תשומת לב לפרטים

אילנה אפרתי

נינה אורלוב

מאת ורדה צימרמן

ובכן, לא רק מ„שנקר" יוצאת אופנה. שתי מעצבות אופנה צעירות, שפתחו לאחרונה עסקים עצמאיים, הן ההוכחה.

אילנה אפרתי, בת 28, היא בוגרת בית־ספר לאמנות. לפני כשנה פתחה סטודיו לאופנה ומשם היא משווקת את דגמיה לחנויות. קו נשי ורך. גזרות נקיות. אריגים טבעיים וקשת צבעים מצומצמת: אפור, שחור, לבן, ורוד וחום. גוונים אחידים בדרך כלל, המשתלבים ביניהם (צוארונים בצבעים שונים. ג'קטים דו־צדדיים) ומעט מאוד הדפסים. חצאיות ארוכות מאוד המסתיימות בקרסול או קצרות מאוד ומסתיימות מעל הברך. הרבה חצאיות ושמלות, מעט מכנסיים ואלה בגזרה קלאסית עם קפלונים או רחבים־רחבים. פרטים עדינים כמו כיסים, המגלים צבע נוסף, צוארוני תחרה, סלסלות ספרדיות, חגורות בגב הבגד, חיתוכים עדינים המדגישים את קימורי הגוף ועוד. בנוסף לדגמים מסריגים, כותנה או פשתן, מעצבת אפרתי גם בעור – ובעצם, כך החל „הרומאן" שלה עם האופנה: בעיצוב תיקי עור ובגדי עור משולבים בסריג ומצויירים ביד. מחירים מייצגים: 120 ש"ח לחולצות וכ־400 ש"ח לחליפות.

•

נינה אורלוב, צעירה יותר. בת 25. למדה דיגום־חופשי בארה"ב ותדמיתנות בישראל. החנות שלה נקראת „נגה". סתם כך. צלצול השם מצא חן בעיניה. אחר כך גילתה כי יש כוכב לכת בשם זה. ולאן היא עצמה הולכת? להלביש את הנשים בבגדים שהיא עצמה אוהבת ללבוש. בגדים ניאו־קלאסיים בגזרות גבריות ומצד שני ג'קטים וחצאיות ושמלות המדגישים את קוי הגוף הנשי ומעוטרים בדרך כלל בכפתורים רבים. בגדים המתחילים מן הבד. כפי שהיא אומרת. ומן הצבע המוצא חן בעיניה. צמר ופוטר. פשתן, שאנטונג וג'רזי. בקולקציה, המתחדשת בכל חודש וחצי, בגדים שנראים טוב. שנעים ללבוש אותם. עם תשומת־לב גם לפרטים ולא רק לצלליות. המחירים: בין 100 ל־350 ש"ח לדגם, שממנו היא יוצרת בדרך כלל בין שלושה לארבעה בגדים זהים. בינתיים רק ב„נגה", בקרוב בחנויות ברחבי הארץ.

هكذا من الأصل

על הדשא

בעריכת ארנון מגן

מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן־מאיר:

גם מושבים שלא „חגגו" נתונים במשבר

מאת דויד מושיוב

עצוב בימים אלה בבית תנועת המושבים. תנועה זו, שהקימה מאות מושבים ברחבי ישראל, נטעה בקרקע רבבות עולים חדשים, שלא ידעו מימיהם חקלאות מהי, הפכה אותם לחקלאים חרוצים הזיים מפרי עמלם תוך שמירה על עקרונות הקואופרציה, העבודה העצמית, הערבות, העזרה ההדדית, השיווק המאורגן – נמצאת בשנים האחרונות במצוקה נוראה ובמשבר כלכלי וחברתי, העלול לערער את יסודותיה ואולי אף לפרקה, אם לא יימצא פתרון הולם לבעיותיה. חוב עצום של 840 מיליון דולר רובץ על המושבים (מכל התנועות) ועל ארגוני הקניות שלהם. הבעיה הקשה ביותר מתרכזת ב־130 מושבים, שכלל חובותיהם לבנקים ולספקים מסתכמים בין 300 ל־350 מיליון דולר. המושבים האלה נושאים „גבנון" פיננסי, שאין הם יכולים להיפטר ממנו בכוחות עצמם. לעומתם 270 מושבים אחרים, המהווים 65 אחוז מכלל המושבים, נמצאים במצב כספי סביר והיקף חובותיהם לבנקים ולספקים אינו חריג.

ארגוני הקניות בחלקם אינם מתפקדים, בחלקם נתונים בקשיים רבים. רשת תנובות מת"מ, השייכת לתנועת המושבים, נסגרה בגלל חוב של 15 מיליון דולר, ובית המשפט מינה לה כונס נכסים.

50 יישובי רמת־הגולן ובקעת־הירדן, מסובכים בחוב כולל של 240 מיליון דולר (חוב זה כלול בתוך החוב הכולל של המושבים). הם דורשים סיוע מיידי ותובעים, כי השרים הנוגעים בדבר יקבלו את ההחלטות הדרושות למחיקת חובות בגלל ריבית מסחררת ופריסת חובות אחרים על פני שנים רבות, כדי שיוכלו לעמוד בנטל ולהחזיר את חובותיהם מהייצור. המתיישבים עובדים ומותירים עודף, אחר הוצאות המחיה, של 11 עד 12 אחוז, אבל הם אינם מסוגלים לעמוד בריבית הגבוהה, שהגדילה חובות קטנים וסבירים לממדי ענק.

בגלל מצוקת האשראי המחסור בהון חוזר לייצור קיימת במושבים רבים התופעה של בעלי הון ערבים, דרוזים ויהודים, המממנים את הגידולים החקלאיים של המושבים ובתמורה הם מקבלים את התוצרת החקלאית. כן יש תופעות של רכישת יבולים „דמאן", כלומר בעודם בשדה, לפני האסיף והקטיף. בשתי שיטות אלה, אליהן נדחפו המושבניקים שלא מרצונם בגלל מחסור בהון חוזר, מפסידים החקלאים חלק גדול מהתמורה בעד עמלם. חלק זה עובר לבעלי ההון שאינם נושאים במשימת התיישבות.

תכניות השיקום של המושבים קובעות בין היתר, כי יש לפרק כ־3,000 משקים חקלאיים בתנועת המושבים, שנקלעו למצב כלכלי קשה ואי־אפשר עוד לשקמם, ולהעביר את אמצעי הייצור שלהם לאגודה השיתופית של המושב. מספר מסוים של מושבים, 20 עד 30, שאינם מייצרים, יש להפוך ליישובים קהילתיים תוך נטילת אמצעי הייצור שלהם.

פשיטת רגל של מושב מצניע־לכת

מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר בן־מאיר, מביע

בשיחתו איתי את דעתו הנחרצת, כי אין כל אפשרות לעמוד במשימה של התיישבות צפופה המושתתת על משקים קטנים יחסית אלא בקואופרציה. אדרבה, מעמסת הצבות מגבירה את הצורך בתלות בקואופרציה ולא להיפך. בן־מאיר מסביר ואומר, כי על כל המשגים בניהול המערכות הקואופרטיביות אפשר היה להתגבר אלמלא אינפלציה של מאות אחוזים, שרווחה עד יוני 1985, וריבית רצחנית מאז ועד היום. לדבריו אין שום מגזר יצרני, הזקוק למקורות הון חיצוניים – והחקלאות זקוקה למקורות הון – שמסוגלת לתפקד תפקוד כלכלי סביר בתנאים שנוצרו, ואין זה משנה מהו הארגון הפנימי שלה.

אמת, אומר מנכ"ל משרד החקלאות, „החגיגה" שפקדה את כל עם ישראל לא פסחה גם על המגזר החקלאי, אבל לא בגללה הגיעה המערכת ההתיישבותית לאן שהגיעה. כדוגמה הוא מביא את מושב אליעד ברמת־הגולן. שום משפחה במושב זה לא השקיעה ולו גם אגורה שחוקה אחת בתשתית הצרכנית, לרבות בתי המגורים, מעבר למה שסיפקה חטיבת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית. כספי ההסתדרות הציונית בהתיישבות החדשה אמורים לבוא במקום ההון העצמי, שלא היה מצוי בידי המתיישב. ברמת־הגולן חלקה של חטיבת ההתיישבות בבניין המשק החקלאי לא חרג מעבר ל־40 אחוז מערכו. באליעד בנו רפתות לתפארת, טובות ויעילות, אולם השלמת ההון, בין 40 ל־100 אחוז, נעשתה תחילה בריבית אינפלציונית של מאות אחוזים, ומאז יוני 1985 בריבית חריגה של 171 אחוז. למושב זה אין שום סיכוי להתאושש ללא סיוע, שיסיר ממנו את הגבנון הפיננסי.

בן־מאיר אומר, שהוא אינו בא בטענות על אנשים בשטח, המחפשים כתובות או שעירים לעזאזל למצוקה, אשר נכפתה עליהם בגלל שיבוש מערכות כלל־ארציות. יש חקלאים הפונים עורף לקואופרציה. אולם ארץ־ישראל החקלאית לא נבנתה בהון הגדול, אלא בזכות השותפות, הערבות ההדדית. לאחר שהכניסו את מערכת הקואופרציה היצרנית בחקלאות לתנאים בלתי־אפשריים, אין לצפות מן המתיישב הבודד, שאינו יודע אפילו לפענח את הסיבות למצוקתו, כי יסיר בכוחות־ידהוא את הגבנון הפיננסי שמערכות חיצוניות העמיסו עליו.

אין תחליף לארגוני הקניות

לשאלה, אם ארגוני הקניות לא חרגו מתפקידם, אם לא הסתכבו לשווא במקום לדאוג לאספקת תשומות לחקלאים, משיב בן־מאיר, שהיו ללא ספק השקעות בלתי־שקולות מצד ארגונים אלה, ואין הוא בא לסנגר עליהן, אבל לא הדהן שמזהות את הגורם שישבור היום את גב ההתארגנות האזורית. הן נועדו לפיתוח מערכות של עיבוד תוצרת חקלאית, ומבחינת תפקידם זה אין לארגוני הקניות תחליף.

מנכ"ל משרד החקלאות מביא דוגמה מאחד מארגוני הקניות, שביקש מאחד הבנקים הגדולים הלוואה מיוחדת לצורך שיקום יישובים הנתונים במצוקה כלכלית. הבנק נענה לבקשה ואישר הלוואה בסך 5 מיליון דולר, אך בכפוף לתנאים הבאים: מיליון דולר במזומן ו־4 מיליון דולר באמצעות רכישת מניות בנקאיות. הארגון נאלץ לקבל תנאים אלה וימים ספורים אחר ביצוע ההסדר של ההלוואה באה מפולת מניות הבנקים. התוצאה: הארגון הפסיד 60 אחוז מערך ההלוואה. הוי אומר, יש פנים רבות להתנהגות ארגוני הקניות, הנמצאים היום בתנאי לחץ ומצוקה. המפעלים שהקימו ארגוני הקניות אושרו ברוב המקרים במרכז ההשקעות ונבדקו על־ידי משרד החקלאות.

בן־מאיר מוסיף ומספר, כי לפני כארבעה חודשים אושרה עזרה כספית למשבי בקעת־הירדן. המערכות הכספיות סירבו לקבל את הערבות ההדדית כבסיס למתן הסיוע. המושבים חייבים בינתיים להתקיים ולייצר. הכסף שנועד לסיוע מנה לבנקים והמושבים נזקקים שוב לשוק האפור כדי לייצר. מחר יאשימו יישובים אלה בכך, שאינם יודעים לנהל עסק.

לדעת בן־מאיר אפשר להיחלץ מן המצב המסובך על־ידי כך שיחזירו להתיישבות וגם לעבודה את ערכן הכלכלי, הלאומי והחברתי. ארץ־ישראל אינה תוצאה של משחק חופשי של כוחות כלכליים. פיתוח הערבה אינו תוצאה של הליכת הרפתקנים לחפש אוצרות זהב. אם הממשלה תסיר מן המערכות ההתיישבותיות את מה שהועמס עליהן בגין חגיגה פיננסית שחגגנו שבע עד תשע שנים, אם המדינה תאמר במפורש שהיא רואה חובה לעצמה לסייע ולפקח על תפקודן של המערכות בעתיד, כפי שעושה כל בנק במשטר קפיטליסטי, יתגלה משקלה העצום של השותפות לעומת האידיאולוגיה של האינדיבידואליזם והמשחק החפשי של כוחות הכלכלה. אידיאולוגיה זו עלולה להביא לכך, שהמשקים במרכז הארץ יהיו חזקים יותר ואילו הפריפריה ההתיישבותית תתנוון.

עוד אומר מנכ"ל משרד החקלאות, כי אחרי מאה שנות התיישבות יש בהחלט מקום לרוויזיה, לבחינת כלים לארגון מחדש, לשינויים מבניים. בן־מאיר מטעים, כי לא אבד כלח על המושב, אלא שהוא צריך ללבוש צורות חדשות. הקהילה החקלאית, המקיימת מערכות משותפות גם ברמה של היישוב וגם ברמה האזורית, דרושה לפריסת ההתיישבות על מפת ישראל.

אין תחליף לשיווק המאורגן

בן־מאיר מוסיף להאמין בשיווק המאורגן. כוחם של חקלאים קטנים בתקופה, שיש בה יש יתרון לגודל, הוא בצירופם לזרוע גדולה אחת בתחומי שיווק, ייצור ומימון. *100 שנים הוכיחה מערכת זו את עצמה.* אם זועזעה פעם אחת, משום שהעמידו אותה במבחן חריג ובתנאים חריגים, אין זו עדיין סיבה להסיק מסקנות הפוכות. האם החקלאי הקטן, שיהיה טרף לבעלי בסטות, יהיה מוגן אצלם יותר מאשר ב„תנובה"? האם, כאשר יישען על מימון של סיטונאים פרטיים, מצבו יהיה טוב יותר מאשר בהיותו קשור בארגונים שלו? תאונת דרכים, קשה ככל שתהיה, אינה סיבה לשינוי תפיסה בסיסית שגם הוכיחה את עצמה.

בהתייחסו לעזרה ההדדית דוגמת זו שהופעלה לאחרונה בצורה מרחיקת־לכת בתק"ם, מטעים בן־מאיר, כי המבנה הקיבוצי מאפשר יותר היחלצות מן הסוג הזה. חבר בקיבוץ אינו עומד חורש־ודש מול החשבון האישי, כמו חבר במושב. אין ספק, שהמושב נדרש להיחלצות פנימית, אבל זו תבוא רק כאשר יהיה גם פתרון ממלכתי למצוקה הנוכחית. היחלצות פנימית ללא סיוע חיצוני לא תפתור את הבעיה.

סכנה של תגובת שרשרת

עד כאן דברי בן־מאיר. לכותב שורות אלה נראה, כי על הממשלה לקבל החלטה חד־משמעית, התומכת בהמשך קיום המגזר המושבי והמשק המשפחתי החקלאי. החקלאות בישראל איננה אך ורק מגזר בכלכלה הלאומית. זהו הביטוי לתפיסה אידיאולוגית של הגשמת הציונות. היישובים החקלאיים הפזורים ברחבי הארץ ובגבולותיה הם תגורת בטחונה של ישראל, הם הבסיס המספק לתושביה את מזונם ומייצא בסכום של יותר מוצי מיליארד דולר בשנה. החקלאות המושבית מהווה מקור פרנסה לאלפי משפחות מושרשות בקרקע.

קשה לתאר, שמדינה אשר החליטה בהינף יד אחד להעניק 7 עד 8 מיליארד דולר לאנשים שעסקו במסחר במניות תקפוץ את ידה ולא תגשים באורח מיידי תכנית לשיקום מושבים במצוקה, בהתאם לתכניתו של ד"ר שמעון רביד, המחייבת השקעה של מאות מיליוני דולר בלבד. אי ביצוע התכנית ואי שיקום המושבים עלולים לגרום תגובת שרשרת, להביא להרס של מאות מושבים ולהפוך רבבות אנשים למובטלים. התמוטטות כוללת של המערכת המושבית תעלה למדינת ישראל סכומים גדולים בהרבה מאלה הנדרשים היום לשיקום המושבים, שנתונים במצוקה כלכלית וחברתית, לא מעט באשמת הממשלה. מדינת ישראל זקוקה להם מכל הבחינות.

חניתה – בערך כמו כפר־בלום

הרשימה שהתפרסמה במדור זה ב־1 בדצמבר 1986, תחת הכותרת „השליש הקשיש של כפר־בלום", ובה סיפור על סקר שעשו בקיבוץ זה לגבי חלקם של הקשישים בכלל אוכלוסיית החברים, תרומתם למשק בעבודה, השתתפותם בחיים החברתיים, וכו' וכו' – זכתה להדים בקיבוץ אחד לפחות (ואנו מעיזים לשער, שבעוד הרבה קיבוצים אחרים).

אותו קיבוץ הוא חניתה שבגליל המערבי. כותב שמעון ר. בעלון קיבוצו:

„איני יודע מה המצב בקיבוצים זולת כפר־בלום, אבל בחניתה המצב דומה.

„השכבה המבוגרת (מגיל 60) מהווה כ־25 אנשים. חלקם עובדים יום מלא ורובם הגדול ארבע עד שש שעות ומועסקים בענפי שירות ובענפים יצרניים חשובים. יש להבין, שאם נבדוק את הכנסת המבוגרים בחניתה כולל פנסיה, יתברר שגם אצלנו המבוגרים רחוקים מאוד מלאכול לחם חסד.

„גם באשר להשתתפות המבוגרים בחיים החברתיים והמשקיים של הקיבוץ, המצב דומה למצב בכפר־בלום. מהשכבה המבוגרת משתתפים 46%, לעומת 33% משכבת הביניים ו־15% מהצעירים. אך הוועדות בחניתה מורכבות מ־150 חברים, מהם רק 12 מבוגרים (לא מעודכן להיום)".

דרכו של קיבוץ, של ספר, של מחברו

אריה אופיר חוזר אל חצר ביתו

מאת עלי קדם

אריה אופיר, 80 פלוס, איש ספר. מי שערך בעבר את „ניב הקבוצה", מחברם של „הקיבוץ בתנועת העבודה" ועורך „אנתולוגיה למחשבה סוציאליס־טית" – חוזר, בספר שלפנינו, אל חצר קיבוצו. מכאן, מן הבית, הוא שב ובוחן את הדרך לכל אורכה, תוך שהוא משרטט בפנורמה רחבת היקף את ימי ראשית התנועה הקיבוצית. שעל כן, „אפיקים – דרכו של קיבוץ" איננו מצטמצם לכדי דו"ח על יישוב אחד על־פי תעודותיו, עלוניו וזכרונות חבריו. יש בו כמובן גם זאת – אבל גם הרבה יותר. אופקיו משתרעים לעבר העליות והמורדות, הנצחונות והמשברים של כלל ציבור העובדים החל באמצע שנות ה־20 (הכרך הראשון שיצא לאור מסתיים באמצעות תרצ"ז). במיקרוקוסמוס המקומי, בחיי חבריו, משתקפים אירועי הדור ולבטיו. לצד „גיבורי הספר" הלא הם חברי אפיקים, מופיעים מנהיגי התנועות הקיבוציות ומפלגות הפועלים, שעם רובם היה למחבר שיח ושיג במשך שנות פעילותו הרבות.

לקיבוץ הצטרף אופיר – וכי אפשר אחרת – מסיבות אידיאולוגיות. בשיחה עימו הוא נזכר בנסיבות ומחזיר אותנו לאירוע הקמת הקיבוץ הארצי. הזמן: אפריל 1927. אופיר, בוגר „השומר הצעיר" בגליציה, מתבקש לברך. „אמרתי את שבליבי, שאני מקווה שהגוף החדש יצטרף לתנועה קיבוצית מאוחדת. בקרב ראשי התנועה שזה עתה קמה השתררה תדהמה. מאיר יערי כעס על ה'תכשיט' שסטה מן הדרך. חששו שאעורר לאופוזיציה בתנועה החדשה. ואז פניתי לקבוצה, שמאוחר יותר ייסדה את אפיקים, שרעיונותיהם היו בעניין זה כרעיוני, והתקבלתי ברצון".

„פורסם אז שאחד הסופרים הצטרף אליהם, שכן ברל נהג לפרסם דברים משלי ב'דבר' ובקונטרס, מה שלא הגביר את הפופולאריות שלי בעיני יערי. בכל מקום לא היה בכוונתי להקים סניף של אחדות עבודה ב'שומר הצעיר', אלא אני סברתי ברוב תמימותי, שאחדות התנועה הקיבוצית היא מחויבת המציאות ואליה יש לחתור".

„אני אוטודידקט, אין לי שום תואר אקדמי. התואר שלי זה חבר קיבוץ", אומר אריה אופיר ומעיף מבט במאות כרכים המאכלסים את כל חדרי דירתו.

כיצד הגיע לכתוב את תולדות קיבוצו?

ידידו, המזכיר דב סדן, המליץ לפניו להתרכז ההקף בסיפורו של היישוב. „יש יתרון לכך, שאדם שהיה עד לאירועים יספר עליהם. כשאני מצטט דברי חברים, המנוחים ניצבת לנגד עיני כאילו הם חיים. בשנים הראשונות כל דבר נמדד בקנה־מידה אידאולוגי. למשל, באחת האסיפות התקיים דיון, אם לקנות פסנתר בכסף שקיבלה אחת החברות במתנה. הנה, דווקא חבר שהיה פלאח ומשקיסט – תמך ברכישה, בעוד חבר אחר, איש ספר ורוח – התנגד. כיפורים כאלה מהחיים מדברים מאוד אל הבנים והנכדים של אותם חברים".

בין דפי הספר ימצא המעיין השקדן גם גילויים לא מעטים. מי ידע שתהילתו של ארגון „הפועל" היתה באוהל של חברי אפיקים בעפולה? או שבן־אהרון, כשהתפלג עם „מתונים" אחרים מקיבוץ ג' של „השומר הצעיר" ב־1929, בא לספר על כך לחברי אפיקים בחצר כנרת? מעניין גם לציין שבאפיקים, המתחרה היום עם גבעת־ברנר על התואר של הקיבוץ הגדול בתק"ם, ירשו את תפיסת הקיבוץ האורגאני נוסח השה"צ.

אופיר: „התמכנו בגידול הדרגתי, אורגאני. בנוסחה של הקיבוץ המאוחד, 'קיבוץ גדול גדל ופתוח', לא קיבלנו את המלה, 'פתוח'. או בהחלט לא היתה לנו אמביציה להיות ראשונים".

לאפיקים, קיבוץ השומר הצעיר ס.ס.ס.ר, יוחד כידוע מעמד מיוחד בקבה"מ. „אוטונומיה" קראו לכך. „והסתכלו עלינו קצת בחשד, נזכר אופיר. ייתכן שיש בפרשה זו הסבר חלקי לכך, שהפילוג של 1951 דילג על אפיקים. היא נותרה יישוב שלם ולא־פגוע. אך כאן אנו כבר מפליגים אל הכרך השני, שאריה אופיר ממשיך בכתיבתו בעצם הימים האלה".

684 עמודים יש ב„אפיקים, דרכו של קיבוץ". כרך עב־כרס. למי אהה עמל?

„לכבוד יציאת הספר לאור היסבנו כאן בחדר־האוכל לאסיפה רבת משתתפים, ובכללם החברים שעזרו במלאכה. היתה זו שעה של התרוממות נפש וחג ליישוב. הקיבוץ הוא ים של אנשים. אחד קורא רק את הכותרות, שני מעיין בתוכן ויש מי שמתעניין במחשבה אידיאולוגית־פוליטית. אני מודע לכך שזה לא ספר לכול. מורה אחת אמרה לי: 'מהספר הזה למדתי ציונות'".

ישראל אשל: אבא של „ערוץ לקיבוץ"

מאת שמעון וייס

בתחילת הקריירה הקולנועית שלו חטף בראשו ספל קפה מאחד מחברי קיבוצו, אבל דבר זה לא הפריע לישראל (שרוליק) אשל, חבר קיבוץ אילת־השחר, להיות פורץ הדרך הטלוויזיוני בתנועה הקיבוצית. אולי זה אפילו חיזק את נחישות הרצון שלו לפעול בכיוון זה.

שרוליק, בן קיבוץ טוב ונאמן, החליט בתום שירותו הצבאי להמיר את המסלול הקבוע, העובר דרך מטעי התפוחים או הכבנות והמפעל במשק, במסלול לימודים אקדמי בתחום שהיה, ואולי עודנו, זר לחצר הקיבוצית – קולנוע וטלוויזיה. הוא מעיד על עצמו, כי הג'וק הקולנועי חדר אליו בצורה מהולה בערב ראש השנה תשמ"ד, זמן קצר לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים. אשל וכמה מחבריו הצעירים למשק החליטו לגוון את ההווי הקיבוצי השגרתי במהתלה קולנועית יוצאת־דופן: הם הציבו מצלמה נסתרת בחצר ושאלו חברים עוברי־אורח לדעתם על הרעיון החדש המתגבש בקיבוץ, לפתוח חנות אֵרוֹס לאביזרי מין במשק. כצפוי נעו תגובות החברים מתדהמה מהולה דרך צחוקי מבוכה ועד „תגובה חיובית עקרונית", כלשון אחד החברים בעל השקפה ליברלית, אם לא פורנוגראפית... אחד החברים, דמות מכובדת וותיקה במשק, לא יכול היה להבליג על העלבון וניפץ לשרוליק על הראש את ספל הקפה שהחזיק בידו. היה דם והיו תפרים, אבל היתה גם החלטה נחושה אצל שרוליק שהוא הולך לתחום הזה, ויהי מה.

לאמיתו של דבר, כבר מגיל צעיר ידע שרוליק להשתמש במצלמת „סטילס" ברמה קצת יותר גבוהה מזו של סתם צלם חובב. עד שהגיע ללימודים אקדמיים ב„בית־צבי" ברמת־גן, כבר רשם לזכותו מספר סרטי חובבים, שצילם במצלמת "סופר 8", אבל רובם ככולם היו חסרי יומרות.

בגיל 30 הוא סיים את מגמת הקולנוע והטלוויזיה ב„בית־צבי" ושב אל מפעל התעשיה של המשק, כי פשוט לא מצא אפיק למימוש עצמי בחצר הקיבוצית. מי חשב אז על קולנוע וטלוויזיה בהפקה עצמית בקיבוץ?

סרט ראשון על הרכוש הפרטי

ב־1983 הוזמן שרוליק להדריך בקורס הווידאו הראשון של התנועה הקיבוצית, שנפתח בגבעת־חביבה ליד חדרה. כאן התוודע סוף־סוף אל עוד כמה משוגעים לעניין שסברו כמוהו, כי הגיע הזמן שהתנועה הקיבוצית תנצל את המדיום הטלוויזיוני לצרכיה. היה ברור לאשל ולחבריו, כי יש להחדיר את המדיום הטלוויזיוני ברמה המקומית של החצר הקיבוצית, ברמה האזורית של תחנות וידאו אזורית, שתאגד כמה קיבוצים באותו איזור, וברמה התנועתית של התנועה הקיבוצית כולה.

באותה תקופה היו התחלות של וידאו בכמה וכמה קיבוצים, אבל הכול על תקן של ניסויים חובבניים. שרוליק אשל חשב כבר אז בגדול.

„הייתי חם על הנושא", הוא מספר, „והייתי מוכן להיות מגיש התה בהפקה כדי להיות מעורב בה". הפרמידה הצלולואידית־קיבוצית שלו היתה אמורה להיות בתפקיד של עוזר־במאי בסרט על הלינה המשותפת בקיבוץ, שתוכננה להפקה על־ידי המדור לתיעוד והסברה של ברית התנועה הקיבוצית, אבל עד־מהרה הוא מצא עצמו במאי של סרט אחר, בנושא הרכוש הפרטי של חברי הקיבוצים, שיועד להיות מוקרן בקיבוצים לקראת מועצת התק"ם. אשל מודה, שכאשר הוטלה עליו משימה זו, קצת בבהל והפופיק רעד. „לעשות סרט זה כייף לא נורמלי, אבל גם מפחיד. אתה מת לעשות סרט, אבל גם נרתע קצת. אמרתי לעצמי אז: שרוליק, אתה חייב לעשות את זה ולהצליח, אחרת לעולם לא תראה מצלמת קולנוע וטלוויזיה".

ואמנם בעזרת חברים ואנשי מקצוע, בהם גם מחוץ לתנועה הקיבוצית, כמו ניסן בלקינר, מנהל חברת „טלמדיה" לצילום, הפקה ועריכת סרטים, הורם הפרויקט. גם השחקן־במאי איציק וינגרטן היה שותף לכתיבת התסריט. משך שבועיים ישבו השלושה ביום ובלילה וכתבו את התסריט. התוצאה: סרט וידאו הנושא את השם „בין פנצת וזמן לתיבת פנדורה". הסרט דן בצורה כואבת, אבל אמיתית ונכונה, בסוגיית הרכוש הפרטי של חבר המשק. „באנו להקרין את הסרט לפני אנשי ועדת החברה של התנועה ומוזמנים אחרים, ואיך שהוקרנה המלה 'סוף' ונדלק האור, ראיתי באולם הקטן אנשים מוחים דמעות. ידעתי שהצלחתי והסרט הופץ בקיבוצים", נזכר אשל.

הצלחת סרט התעודה העלתה מחדש את הצורך ביצירת מגזין טלוויזיוני של התנועה הקיבוצית שיופק, יצולם וישודר על־ידי חברי קיבוצים ובקיבוצים עצמם, מעין „מבט לחדשות" של התנועה הקיבוצית. אבל קשיים כלכליים שהתרגשו אז, בימי פרוץ משבר המניות והשיפתה של התנועה הקיבוצית לתקשורת הארצית, העיבו על כל יוזמה בכיוון זה. הנושא חשוב, אמרו ראשי התנועה לאשל הנמרץ והנודניק, אבל לא עכשיו. יש דברים יותר דחופים. כאן שוב נחלץ לעזרה ניסן בלקינר, איש „טלמדיה", שהציע לערוך מגזין חדשות קיבוצי נסיוני על חשבון חברתו. בתנועה הקיבוצית אמרו לאשל: אם זה לא יעלה לנו כסף – אז קדימה.

ואמנם בסוף '83 יצא ה„פיילוט" הראשון של תכנית „ערוץ לקיבוץ" – מגזין החדשות של התנועה הקיבוצית. „זה היה סופר־תוכבני, אבל ממוצה מבחינה טכנית", נזכר אשל ומוסיף, שהיעד הושג בעצם התרשמותם החיובית של ראשי התנועה הקיבוצית. סוף־סוף הם הכירו בחשיבות הכלי והבינו, שהוא לא רק יעלה אותם־עצמם על המרקע, אלא גם יועיל להם בהעברת מסרים ובהסברה ויהדק את הקשר ביניהם ובין החצר הקיבוצית ובין הקיבוצים עצמם, והרי זה, בין השאר, יעודו של המדיום הטלוויזיוני. שרוליק אשל ידע את זה כבר קודם לכן.

הבחירות שברו את הקפאון

על־פי בקשת התנועה הגיש אשל תכנית להפקת שישה מגזינים של חדשות בשנה הראשונה לפרויקט. „אז שאפנו להגיע למגזין חודשי והיום אני אומר, שצריך מגזין חדשות קיבוצי־תנועתי לפחות פעם בשבוע". בתנועה הקיבוצית הבינו, שאם יש מישהו שיכול לדחוף את העניין – ישראל אשל הוא האיש, ומשום כך גויס כפעיל תנועה למחלקה לתיעוד והסברה של ברית התנועה הקיבוצית עם משימה ברורה: להפיק את מגזין החדשות של התנועה הקיבוצית. בפועל היו הדברים מסובכים יותר. תקציבים הוקפאו ובעצם לא כל־כך ידעו איך אוכלים את זה. שרוליק עוד הצליח להפיק מגזין חדשות נוסף, ואחר־כך נעצר כל העסק. באותה תקופה ישב מתוסכל במשרדו עם הרבה רעיונות ושאיפה לעשות, אבל בלא יכולת לממש דבר. פשוט לא נתנו כסף. „כבר חשבתי לזרוק את המפתחות וחששתי שבסופו של דבר אין בכלל כוונה לעשות מגזין וידאו בתנועה", הוא מספר, אלא שאז פרצו הבחירות של יולי '84 ואשל ידע, שזו הזדמנות בלתי־חוזרת לשכנע את הממונים עליו לנצל את המדיה להסברה ותעמולת בחירות פנים־תנועתית. אחרי שגם ראשי התנועה נדלקו לרעיון, הוצרך שרוליק אשל ליומיים בלבד כדי לגייס צוות של אנשי מקצוע קיבוצניקים, שלכולם מכנה משותף: יודעי־טלוויזיה, אבל חסרי מימוש עצמי. התוצאה – מגזין חדשות מס' 3 של ברית התנועה הקיבוצית שעיקרו, כמובן, מערכת הבחירות. שרוליק אשל מעיד על המגזין הזה, שהוא היה מלא בעיות וחולשות עתונאיות, אבל הוא עלה על המרקעים וזה העיקר. „זה נתן את הכוח להרוס את המלחמה על תקציבים וזכות קיום", ובאמת בעקבות אותו מגזין אישרה התנועה תקציב לסדרה של מגזינים במסגרת „ערוץ לקיבוץ".

צוות „ערוץ לקיבוץ". הימני ביותר – ישראל אשל

עדיין לא בוקס בפרצוף

עד כה רשם שרוליק אשל לזכותו הפקתם ועריכתם של לא פחות מ־51 מגזינים ועוד אחד בדרך, לצד הפקות של סרטי הסברה ותיעוד. לא את הכול עשה לבדו. עימו עובד צוות קבוע כמעט, המורכב ממספר אנשי מקצוע קבועים, פחות מעשרה, ומעוד כחמישה־עשר חברי־קיבוצים אוהבי טלוויזיה, הנקראים לעבודה בעת הצורך. ביחד הם מרימים מגזין פעם בחודש, המופץ בכ־200 קיבוצים שיש בהם מערכת וידאו פנימית.

שרוליק אשל וחבריו יש להם חלק יותר מנכבד בהיכרות החדשה של התנועה הקיבוצית עם המדיום הטלוויזיוני. אשל נתקל עדיין בקשיים ביורוקרטיים ותקציביים, אבל הוא גאה היום על קיומו של הערוץ הטלוויזיוני. „ההרגשה שלי היא, שלא הצלחנו עדיין לבנות את הכלי שאליו אני שואף, לעשות את הכתבה שתיתן את ה'בום' התנועתי ומעבר לה. היו ויש בכתבות שעשינו צביטות כלפי הממסד הקיבוצי, אבל עוד לא הגענו לבוקס בפרצוף".

המגזינים החודשיים עוסקים בנושאים שונים המצויים על סדר היום של הקיבוץ והקיבוצניק המצוי. כל מגזין נמשך כמחצית השעה והוא כולל בדרך־כלל ארבע עד חמש כתבות וקטעי קישור ביניהם. אילוצים כספיים הולידו את הרעיון לפנות לחברות כלכליות שיפרסמו במסגרת המגזין, ואכן החברות רבות נענו. בין השאר אפשר לראות תקדימי פרסום קצרים של מפעלים קיבוציים וארגונים כלכליים גדולים, המסובצים בין כתבות המגזין.

בצד פריצת הדרך התנועתית־טלוויזיונית יש עדיין, כך נדמה, חברי קיבוצים רבים המסתכלים במידה גדולה של חשדנות בצוות טלוויזיה המשוטט בחצר ביתם. אמנם בדרך־כלל מקבלים אותם במידת הכנסת האורחים המקובלת בקיבוץ, אבל לא פעם ולא פעמים אילצה אותו המסגרת שבה הוא עובד להיכנע לתכתיבים. שרוליק אשל יודע, שזה חלק מן המחיר שעליו לשלם. לא מכבר צונזרו קטעי צילומים של מפעל התעשיה בקבוצת יזרעאל לפי דרישת החברים שם, וכה שנותר לכתב הוא לקריין באולפן את סיפורו של הקיבוץ. אף שהכתבה היתה אובייקטיבית והתייחסה לבעיה כלל־תנועתית, עמדו אנשי יזרעאל בסירובם העיקש להקרין צילומים מחצר המשק. במקרה אחר כמעט שבוטלה תכנית מגזין שלמה, לאחר שמזכיר התק"ם סירב להתראיין אצל עתונאי חבר בסק, שבזכנו העביר ביקורת על תפקוד התנועה בזמן משבר הבורסה.

לא במקהלה „שורו הביטו וראו"

„ניסיתי ואני מנסה לעשות כלי־תקשורת קיבוצי, שאינו רק 'שורו, הביטו וראו מה גדול היום הזה', אלא כלי שמציג בעיות ומראה שהקיבוץ אינו רק פרחים דשמש וברכות שחיה ושאנחנו חברה שכות לבטח. זה קשה ולא מקובל, אבל אני יודע שכך מתחילים. הביד הקושי הוא של הראשונים, יחד עם זאת טיפלנו במגזינים שלנו בפרשת בלס, במשבר הכלכלי של הקיבוצים, בהיבוץ הטכנולוגי הפוגם בתנועה הקיבוצית ועוד בשפע של נושאים שאולי לא נעים לקיבוץ להציג אותם, אבל בהחלט אפשר להיות גאים שהם מועלים לדיון. לא כל חברה היתה ערוכה את זה", אומר ישראל אשל.

עד כמה פופולארי כיום מגזין החדשות של „ערוץ לקיבוץ"? יעידו התגובות הרבות שמקבלים אשל וחבריו. במכתבי צופים־קיבוצניקים רבים מערימים על שולחן המערכת של „ערוץ לקיבוץ", ואשל מקפיד להתייחס בכובד־ראש לכל תגובה. לעיתים מגיעות תגובות קצת מוזרות, כמו של אלה שביקשו לקבל את תוכנית המחשב בעקבות כתבה מדירה שהציגה מסלול ממוחשב של צעיר בן קיבוץ מיום היוולדו ועד היותו חבר ותיק במשק, או, במקרה אחר, תגובה נזעמת של חברי קיבוצים שהתייחסו לכתבה על הזרעה מלאכותית לכבשים בקיבוץ כפר־הנשיא כאל... סרט כחול.

„לדעתי", מסכם אשל, „'ערוץ לקיבוץ' יוסיף להתקיים גם בעתיד, ולא חשוב מה ואיך תהיה אכסנייתו. הוא כבר קיים בזכות עצמו והדד להתודעותה של התנועה הקיבוצית. השם 'ערוץ לקיבוץ' הוה ויהיה כותרת־על להפקות וידאו עטנות ומגוונות של התנועה הקיבוצית. זה דבר שיכול לתפקד. יהיו לו הרבה צורות: תכניות אולפן, דראמה, שירות וידאו וטלוויזיה לקיבוצים ותכנה להם. ולא פחות חשוב – הדבר הזה יאפשר פעילות ומימוש עצמי לעשרות בעלי מקצוע, חברי קיבוצים, שסיימו מגמות טלוויזיה וקולנוע באוניברסיטה ורוצים לנצל את מה שלמדו".

שרף: מכבי בכושר מצויין רק בודדים שרויים במשברון

מאת מאיר לוי

„הנצחון הגבוה על מכבי ר"ג אינו יכול להוות מדד לגבי יכולתה האמיתית של מכבי ת"א, ימים לפני צאתה למפגש הכפול נגד זאלגירים קובנה", כך אמר אמש המאמן צבי שרף לאחר שקבוצתו הביסה את מכבי ר"ג 65:127 (30:55) במשחק ליגה שהוקדם לאמש.

„למרות שהפסדנו נגד אלופת צרפת, אורטס, זה היה משחק מצויין של מכבי", הוסיף שרף, „להוציא את הדקות האחרונות, שבהן ביצענו מספר משגים".

לגבי ההתקפות על אי חילופו של מיקי ברקוביץ' החלש בדורון ג'מצ'י, אמר שרף: „אם היינו מפסידים את המשחק גם עם ג'מצ'י, כולם היו מאשימים אותי מדוע לא ניצלתי בדקות האחרונות את נסיונו הרב של מיקי. בסך הכל, הקבוצה נמצאת בכושר מצויין, להוציא שחקנים בודדים השרויים במשברון" אמר ולא פירט.

דורון ג'מצ'י, שקלע 15 נקודות באורטס ואתמול 33 נקודות לסל קבוצתו לשעבר, היה אופטימי ואמר: „למרות המצב הקשה אליו נקלענו בבית הגמר, המפגש הכפול עם הרוסים הוא יותר ממשחק על היוקרה. נגד האיטלקים, הרצון לנצח גרם לנו פיק ברכיים והפסדנו, אבל נגד הרוסים אנו חשים מחוייבות לנצח ולרומם את מצב רוח האוהדים".

הרכז הצעיר, חן ליפין, ממצטייני המשחק בצרפת, היה גם אמש מצויין. בסיום המשחק אמר: „רק סל אחד הפריד בין התהילה להפסד. יש סיבה לאופטימיות לפני היציאה לבריסל. הקבוצה בכושר וניתן את כל מה שיש לנו".

תופעה מוזרה במשחקי מכבי ת"א העונה. חלק מהקהל נוהג לנטוש את היציעים דקות אחדות לפני הסיום. כשהזכירו לג'מצ'י את התמונה העגומה בניגוד למתרחש למשל באולם באורטס, כשהצופים יושבים במקומם גם אחרי הסיום, הוא הגיב: „אלה שעוזבים הם לא אוהדים, אלה סתם צופים".

מכבי צלפה 127 נקודות מיקי הסתפק ב־4 בלבד...

מאת מאיר לוי

התוצאה האסטרונומית בה הביסה אתמול מכבי ת"א את מכבי ר"ג, במשחק ליגה שהוקדם, 65:127 (30:55), אולי מעניינת פחות מאשר העובדה שמיקי ברקוביץ' קלע בכל החגיגה הגדולה הזאת רק 4 נקודות...

ברקוביץ' המשיך בקו הנסיגה הבולט בו הוא מצוי לאחרונה. כשהוחלף על ידי הנער, ליאור ארדיטי, כשלוש דקות מהסיום, ירד ברקוביץ' אל הספסל חפוי ראש ודרך שולי המגרש ולא דרך האמצע כפי שנהג. ארדיטי הספיק עוד לקלוע 5 נקודות, אחת יותר ממיקי...

המשפט שאמר מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, בסיום, מלמדת יותר מכל על שהתרחש בהיכל הספורט אתמול: „איני מאשים את מאמן ר"ג, אפי בירנבוים. אלה הכלים העומדים לרשותו. משחק כזה הוא לא קנה מידה".

ואכן, המשחק נראה בקושי כמו אימון קל. קווין מגי, דורון ג'מצ'י ולי ג'ונסון עשו במגרש ככל העולה על רוחם. בר"ג הצליח רק לארי גיבסון (20) לשמור על שיווי משקל ולהתמודד מול האלופים „בטירוף".

שפטו צבי שגב ובורנשטיין לעיני 300 צופים ביד־אליהו

★ קלעו למכבי ת"א: ג'מצ'י 33, מגי 29, ג'ונסון 27, ליפין 12, לאמונט 8, ארדיטי 5, אוראסטי וברקוביץ' 4 כ"א.

★ קלעו למכבי ר"ג: גיבסון 20, גודך 12, בינו 11, תומאס 10, בריצמן 4, נעמן, שורצמן, תייר והאוזר 2 כ"א.

הליגה הארצית

מהפך בצמרת: ראשון נוצחה רמלה בראש

במשחק המרכזי במחזור ה־12 בארצית גברה אמש אליצור רמלה בביתה על אליצור קרית־אונו 80:100 ואילו הפועל גנן תוללה הפתעה בנצחון על מכבי ראשל"צ 79:81, לאחר קרב צמוד ומתוח.

באולם ברמלה שלטו המקומיים בראשות מייק אוליבירי (25 נק') ואורל ויליאמס (15). מאיר אליהו ובורלי הוסיפו 18 נק' כ"א וסגיור 15. בקרית־אונו בלטו חנן קרן ודייס (20 נק' כ"א).

יתר התוצאות במחוז דרום: מכבי ירושלים – קרית־גת 58:76; מכבי פ"ת – הפועל גבעתיים 63:64; רמת־השרון – אליצור פ"ת 59:63; מכבי דרום – בית"ר ירושלים 59:116.

צמרת הטבלה: 1. אליצור רמלה 23 נק'; 2. קרית־אונו 22; 3. מכבי ראשל"צ 22.

התוצאות במחוז צפון: מכבי נתניה – עמק הירדן 59:91; קרית־מוצקין – ק.שמואל 71:80; הפועל נהריה – עמק הירדן/בית־שאן 90:111; בת־גלים – מכבי חדרה 61:68; עין דור – בית־אלפא 78:91.

צמרת הטבלה: 1. מכבי נתניה (היחידה בארצית ללא הפסד) 22 נק'; 2. הפועל נהריה 21; 3. קרית־מוצקין 19.

המוקד בכדורסל: בגליל העליון

מאת ניסן פרידמן

במוקד משחקי המחזור ה־17 בליגה הלאומית בכדורסל, יעמוד הערב הדו־קרב על המקום השני בין הפועל גליל עליון לאליצור נתניה.

בסיבוב הראשון אירחו הנתנאים אליצור את גליל עליון בהיכל הספורט ביד־אליהו, אך הצפוניים שלפו את השפן מן הכובע וניצחו. בשלב זה של העונה נראית קבוצתו של אריה מליניאק, כאחת הקבוצות הבודדות בליגה המסוגלות לסכן את מעמדה של מכבי ת"א בפיסגה.

שובם להרכב של קורטיס ברי והרכז שמואל זיסמן, בתוספת אירחת הבית, מעניקה למאמנו מליניאק יתרון על פני יריבו של יוסי הררי, אם כי אשפים אלה מסוגלים להולל גם בכל משחק.

קרב תחתית רב משמעות ייערך באולם „רוממה", בו תארח הפועל חיפה, הבעירה במקום התשיעי, את הפועל ירושלים, המדורגת במקום ה־11 מתחת לקו האדום.

המאמן הירושלמי, רני כהנא, מכיר היטב את הדרך לחיפה ואת הסגל החיפאי, אותו אימן בתחילת העונה לפני התפטרותו. צפוי קרב שקול. לחיפאים יתרון קל ובמצב שנוצר בתחתית הטבלה, הם חייבים לזכות בנצחון הביתי, כדי לא להסתבך ולצפות לסיוע קבוצות אחרות. הירושלמים עשויים להפתיע בכל זאת.

הפועל ר"ג, שתארח באולם ביהוד, את הפועל ת"א, זקוקה לסידרת צירופי מקרים כדי לנצח ולשפר את מצבה כמותרף הטבלה. הפועל ירושלים גברה השנה באולמה על הפועל ת"א חסרת היציבות ודבר זה יעניק ודאי מוטיבציה לר"ג לעשות זאת שנית.

באולם „אוסישקין" תארח קבוצת מרכז הטבלה הרצליה, בית"ר ת"א, את הפועל חולון בעלת הציפיות הגדולות. חולון מועמדת לנצח, אך גם היא מגלה העונה חוסר יציבות בולט.

הפועל איתן/גבת, המדורגת עתה במקום השמיני, תנסה להפתיע באולמה את מכבי חיפה, המדורגת מקום אחד מעליה. בהרכב החיפאי ארבעה בין־לאומיים, גורדון, שטיינהאור, רוזנברג ושפע, ששבו ממסע הנבחרת המוצלח בשוודיה.

משחק נוסף במסגרת המחזור, מכבי ת"א נגד מכבי ר"ג, נערך כבר אתמול.

ז'אלגיריס: הכל מתחיל ונגמר בארווידס סבוניס

מאת שמואל טל

המיפגש הכפול של אלופת ישראל בכדורסל, מכבי ת"א, עם האלופה הסובייטית הפך כבר לעניין של שיגרה. אולם למרות זאת מיוחס עדיין להתמודדות נגד הדב הרוסי משמעות מעבר להיבטים הספורטיביים. גם לשני המשחקים שיערכו השבוע בבריסל, תוך 24 שעות, יתייחסו במחנה המכבי ביותר ענין מאשר למשחקים נגד יריבות אחרות.

כמו לפני שנה כך, גם הפעם, תהיה יריבתה של מכבי נציגת ליטא, קבוצת ז'לגירים קאונס (שהנה הליטאי של העיר קובנה) שהפכה לקבוצת היצוג של הכדורסל הרוסי לאחר שנים בהן שלטה בכיפה נציגת הצבא האדום, קבוצת צ.ס.ק.א. ממוסקבה.

ז'לגירים עשתה את ההכרות הראשונה שלה עם גביע אירופה לאלופות אשתקד. היא הרשימה כבר בהופעת הבכורה שלה והגיעה למשחק הגמר, בו נוצחה לאחר דו קרב נוקשה ומורט עצבים ע"י ציבונה זאגרב. בהמשך התעלו הרוסים על עצמם וזכו בגביע הבין־יבשתי.

אמרת ז'לגיריס – ארווידאס סאבוניס. ואמנם אין ספק שאיש המפתח בקבוצה הוא אותו ענק צעיר (21, 2.17). שהפך תוך פרק זמן קצר לשחקן המדובר ביותר ביבשת. למעשה בנוי כל משחקה של ז'לגיריס על סאבוניס העושה מתחת לסלים ככל העולה על רוחו. ביום טוב אין שחקן באירופה המסוגל לעצור אותו.

ארוידאס סאבוניס

סאבוניס משתף פעולה עם עוד שני בין־לאומיים מנוסים המשחקים איתו בנבחרת. האחר ואלדמארס חומיצ'וס (25, 1.95) צלף מעולה, שכמעט מוסט את טרסר מילאנו במשחק האחרון בין שתי הקבוצות בשבוע שעבר, ורימאס קורטינאייטיס (25, 1.97) שועל מנוסה וממולח. משלימים את החמישיה הראשונה ה„זקן" שבחבורה סרגיי יובייצשה (32, 1.94) ורימנטס ציבליס (2.05). כמחליפים ראשונים משמשים בראוזיס (1.92) וקראפיס (2.00).

בניגוד למאפיינים של הכדורסל הרוסי המסורתי, המבוסס על משחק שאבלוני איטי וכוחני, מפגינים שחקני ז'לגיריס כדורסל מהיר מאד, קליעות מדוייקות מבחוץ ומשחק פנים מצויין של סאבוניס.

את בית הגמר העונה פתחו בני קובנה ברגל שמאל. לאחר שניצחו בבית את ריאל הספרדית, נוצחו פעמיים ברציפות ע"י זאדאר היוגוסלאבית וטרסר האיטלקית. כדי להשאר בתמונה הם ישאפו לנצח פעמיים את אלופת ישראל. מאחר שכוונותיה של מכבי ת"א זהות, יקיימו שתי הקבוצות את העימות הכפול בינהן כמו אשתקד. אז ניצחו הרוסים במשחק הראשון 77:94 ומכבי בשני 86:88.

שום: אלמלא גל הפציעות היו לנו יותר נקודות

מאת ניסן פרידמן

הפועל חיפה זכתה באליפות החורף של הליגה הארצית. לא היתה בקבוצה זו משום הפתעה. קבוצתו של יצחק שום, המתגברת בין הלאומית והארצית במשך השנים האחרונות, נחשבת לאחת המועמדות הרציניות לזכות בכרטיס העליה היחידי העונה לליגה הלאומית.

ב־15 המחזורים הראשונים צברה חיפה 29 נקודות ויחס שערים 9:21. מקום ראשון בטבלה ומקום שני הן בטבלת ההתקפות המוצלחות והן בין ההגנות החזקות.

יצחק שום

★ המאמן שום, האם המאזן הזה עונה על ציפיותיך?

„מבחינתי מקום ראשון עונה על ציפיותי. אך יכולנו להשיג עוד כמה נקודות אלמלא גל הפציעות שתקף אותנו לאחרונה. הייתי אומר שעברנו שמונה משחקים עם חצי הרכב. בשבועיים האחרונים שיחקנו עם שישה מחליפים, לכן גם מספר הנקודות סביר".

★ האם קבוצתך ברמה מספיק טובה להמשיך ולהוביל גם בסיבוב השני?

„אין ספק שהרמה נפגעה בגלל הפציעות. 3 נקודות יתרון על פני המקום השני זה לא הרבה, אך נותנות אויר לנשימה לפתיחת הסיבוב השני. בשני המחזורים הראשונים צפויים לנו שני משחקי בית ואני אופטימי. למשחקי בית בארצית יש משקל גדול בהרבה מאשר בלאומית. למעשה, אנו הקבוצה היחידה שנוצחה בחוץ רק פעם אחת. אנו משמונה משחקים. ניצחנו שלושה משחקי חוץ וסיימנו ארבעה בתיקו".

★ איזו קבוצה זו הפועל חיפה של העונה?

„בליגה זו קבוצה טובה, תבורה של שחקנים ברמה בינונית ומעלה הן מבחינה מקצועית והן הפיזית. יש לקבוצה פוטנציאל גבוה והיה לי תענוג לעבוד באימונים. כמובן, יש עוד הרבה מה לשפר, אך צריך לקחת בחשבון שהקבוצה שיחררה לפני העונה את שמונת שחקני החיזוק מאשתקד, הכשר רק את השוער עופר גוסבסקי. השאר הם שחקנים מתוצרת בית".

★ יש מספיק כשרונות בהפועל חיפה כדי להחזירה לפסגה הלאומית?

„יש כשרונות רבים, אך לא כולם מגיעים למעלה. אחד הגדולים שבהם הוא שחקן נבחרת הנערים, טל בנין, שעדיין לא יכול לשחק בבוגרים בגלל גילו (16), אך אני מקווה שיתפתח לשחקן גדול".

★ איך הרמה הכללית בליגה הארצית העונה?

„בניגוד למה שראיתי לפני שנים אחדות, חלה התקדמות די גדולה כספית ומקצועית. יש כבר כמה קבוצות שבציוות כדורגל טוב ולא מתבססות רק על כח גופני. המקצועית יותר טובים ואפשר לשחק כדורגל יפה. אך זו עדיין לא הליגה הלאומית. יש הבדלים די גדולים".

★ מי יתחרו בכם על אותה ירושה במאבק על העליה?

„יש קבוצות מצויינות כמו הפועל חולון, הפועל חדרה, הפועל ירושלים ואפילו הפועל עכו, אך אני חושש רק מעצמנו. אם הפועל חיפה תשחק הלאה כמו בסיבוב הראשון אין סיבה לדאגה. אך היכולת תלויה גם במזל, בפציעות, בהתמודדות עם המפסידים ועוד גורמים".

★ איזה שחקנים הצטיינו אצלך בסיבוב הראשון?

„יש כמעט בכל קבוצה שחקנים מוכשרים שאינם מוכרים. בחולון מצא חן בעיני הגלי אבו־סער, אלמוגי שיכול לשחק גם בלאומית. אצלנו לצד הכוכבים השוער מאיר מירז וגיא בריק".

זכיה ראשונה לכדורידני ישראל בטורניר בין־לאומי

נבחרת במשחק המכריע בלוכסמבורג על נבחרת פורטוגל 15:24 • השוער פלטה הצטיין ועצר שישה כדורי עונשין מ־7 מ'

מאת משה כהן
שליחנו המיוחד

לראשונה בתולדותיה זכתה נבחרת הכדוריד של ישראל בטורניר בין־לאומי. הנבחרת הלאומית הצעירה שלנו עשתה זאת אתמול כשסיימה במקום הראשון את טורניר „ארבע האומות" בלוכסמבורג, לאחר נצחון גדול בקרב האחרון על פורטוגל 15:24 (7:13).

זאב קושניר

בזוק שרד כפור של מינוס 15 מעלות ובאולם משוק לוהט. פתיחת המשחק לא רמזה על ההמשך. הפורטוגלים, שיארחו בשנת 1988 את אליפות העולם דרג ג' בהשתתפות ישראל, השיבו מלחמה שערה.

למעשה, עד הדקה ה־20, התחולל מאבק צמוד ועיקש. אז עצר השוער המצטיין, ישראל פלטה, שני זריקות עונשין מ־7 מ' וחולל מהפך. הפורטוגלים נשברו והישראלים נכנסו להילוך גבוה.

במחצית כבר היה לישראל יתרון בן 6 שערים. במחצית השניה הקפיצו הישראלים את הקהל המקומי במבצעי התקפה מהירים ונאים. הקהל עודד את שחקני הכחול־לבן, ששמרו על יתרונם הגדול עד לסיום, בתשואות סוערות.

בסיכום כלל השוער פלטה בעצרו שישה כדורי עונשין מ־7 מ' ובהתנהגו את קו ההגנה האיתן. קודם לכן גברו הישראלים על הולנד החזקה 21:23 וסיימו בתיקו 22:22 עם הלוכסמבורגים המארחים.

★ הבקיעו לישראל: סומך 6, גרא 5, דיין 4, דרוקר 3, ורד וקושניר 2 כ"א, וליגנר ופרוכטר 1 כ"א.

ויצמן: הצלחנו במבחן החשוב

מאת ניסן פרידמן

יו"ר איגוד הכדוריד, מני ויצמן, שיגר אמש מברק ברכה למאמן הנבחרת איגור ביאליק לרגל הזכיה בטורניר לוכסמבורג באיחולים שזהו הצעד הראשון לקראת המשימה העיקרית: אליפות העולם דרג ג' ב־1988.

„כל הקבוצות שהשתתפו איתנו בלוכסמבורג, הן מהדרג שלנו, כולל פורטוגל שתארח את משחקי 88", אמר ויצמן. „הצלחנו במבחן החשוב הזה, שמוכיח כי הצערת הקבוצה ובניית נבחרת לטווח רחוק היו צעדים נכונים, המתחילים להניב פירות".

ויצמן הוסיף כי היציבות הכושר הטוב שהציגה הנבחרת בלוכסמבורג תביא את הקהל לטורניר הבין־לאומי, שייערך בארץ בהשתתפות איטליה ונורבגיה מדרג ב' וכן הולנד.

נבחרת הנוער יצאה לניו־זילנד

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל יצאה אתמול בבוקר בדרכה הארוכה לאוקלנד, ניו־זילנד, שם תיטול חלק בטורניר קדם הגביע העולמי לנבחרות נוער.

הנושא המדובר ביותר בשורות הסגל היה הצטרפותו ברגע האחרון של חלוץ מכבי פ"ת, טל בנין, במקום חלוץ הכח ר"ג, שחר בראל שנפצע בחדר המדרגות של ביתו ביום ששי. יתר 17 שחקני הסגל יצאו על פי הרשימה המקורית, שהכין המאמן גיגי כהן.

בנמל התעופה אתמול נפרדו מהנערים קרובי משפחה ונציגי התאחדות לכדורגל. חלק מאנשי התאחדות נפרדו מהנוער כבר במוצאי־שבת, בעת ישיבת המכירות שנערכה באופן מיוחד במלון רמת־אביב, שם התאכסנה הנבחרת לפני יציאתה.

הנבחרת תגיע לאוקלנד מחר וביום רביעי תפתח בסידרת האימונים לקראת משחק הפתיחה ביום שבת נגד הנבחרת המארחת, ניו־זילנד.

העובדה שכבר הדיכה הראשונה שלנו תהיה אחת הנבחרות המועמדות לזכיה בכרטיס לגמר הגביע העולמי, תאלץ את המאמן גיגי כהן להביא את חניכיו לכושר גבוה כבר במשחק הראשון.

קוסטה ריקה וליבריה אישרו בואן לכינוס

הוועדים האולימפיים של ליבריה וקוסטה ריקה אישרו את השתתפותם במשחקי הפועל ה־13, שיפתחו ב־4 במאי 1987.

במיברקים שהתקבלו במטה המשחקים ההתעומים ע"י יושב ראש הוועדים האולימפיים, נאמר שליבריה תשלח 5 ספורטאים ולגבי קוסטה ריקה עדיין לא נקבע מספר המשתתפים.

יוברוט איחל הצלחה למשחקי הפועל ה־13

בתשובה להזמנה להיות אורח של הוועדה המארגנת של משחקי הפועל ה־13, השיב פיטר יוברוט, היו"ר לשעבר של הוועדה המארגנת של המשחקים האולימפיים בלוס אנג'לס, שבגלל התחייבויות קודמות נבצר ממנו לבוא לישראל ואיחל לוועדה המארגנת הצלחה במשחקים.

פיטר יוברוט מכהן היום בתפקיד ראש ענף הבייסבול בארה"ב. לאחר המשחקים האולימפיים בלוס אנג'לס ב־1984, זכה בתואר "איש השנה" בארה"ב.

מיחיץ' עבר לשלב „העבודה המעשית"

מאת אשר גולדשלגר

המאמן הלאומי, מילינקו מיחיץ', יגיש היום לוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל את תכנית העבודה החדשה שלו עד ה־1 ביוני 1987.

מבחינתו של המאמן נסתיימה עד ה־1 בינואר תקופת ההיכרות עם נבחרת ישראל ואת התקופה הקרובה הוא מגדיר כשלב „העבודה המעשית".

בשלב הראשון למד להכיר את חומר השחקנים העומד לרשותו על פי מידע שקיבל מאנשי ההתאחדות וממאמני הקבוצות. הוא חזה במשחקים רבים, הדריך סידרת אימונים ועתה הוא מכיר כבר את חניכיו החדשים ויחל בעבודות גיפוי וגיבוש הסגל על פי ראות עיניו והבנתו.

בתכנית שיגיש היום כלולים המשחקים הבין־לאומיים הידידותיים הבאים: אירוח צפון־אירלנד ב־18 בפברואר ואירוח מערב־גרמניה ב־25 במארס וכן משחקי חוץ נגד רומניה ושוויץ באפריל.

מיחיץ' ישיב היום לשאלות חברי הוועדה המקצועית, אולם לדברי יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוויסה, אין מדובר בשינוי התכנית, אלא בהבנתה.

באמצע החודש יעביר מיחיץ' את פעילות הנבחרת ויכניס את השחקנים למסגרת קבועה וצפופה יותר.

העתודה מחדשת מחר את אימוניה

מאת אשר גולדשלגר

נבחרת העתודה בכדורגל תחדש מחר את אימוניה, הגם שטרם נמצא לה יריבת מבחן בתקופה הקרובה.

המאמן מילינקו מיחיץ' החליט עלפיי התוכנית לזמן למחר את נבחרת העתודה. הוא צרף לשורותיה את כוכבה הצעיר של מכבי חיפה עופר מזרחי. יתר השחקנים שנטלו עד כה חלק באימונים זומנו אף הם. סה"כ 25 שחקנים.

מיחיץ' מתכוון לקיים מחר משחק מבחן פנימי בין שחקני העתודה. הכוונה של המאמן הלאומי לקבוע את הסגל עלפיי התרשמותו האישית ולא עלפיי חוות דעת של אחרים. לדידו הסתיים עידן ההכרות של השחקנים.

בשבוע הבא יתכנס הסגל הלאומי ליום אימון והוא יחל בהערכות לקראת המפגש ב־18 בפברואר מול צפון אירלנד. האישור על קיום המשחק הגיע עוד ביום שישי למשרדי ההתאחדות לכדורגל.

מיחיץ' הבהיר, כי גם הרכב הסגל הלאומי יקבע בעתיד על ידו ולא לפי חוות דעת שקיבל.

בנצחון מוחץ על אסקולי חזרה נאפולי לראשות הטבלה

שבוע לאחר הדחתה מהפיסגה, שבה אתמול נאפולי למקום הראשון בליגה האיטלקית, לאחר נצחון מוחץ על אסקולי בשיעור 0:3. מאראדונה וחבריו נהנו מתבוסה של המוליכה הזמנית, אינטר מילאן, שנוצחה 2:1 ע"י פיורנטינה.

הגנת אסקולי הצליחה להחזיק מעמד במשך 59 דקות מול המתקפה המוחצת של דייגו וחבריו. אולם בדקה ה־59 כרעה ההגנה ואיפשרה לקירו מורו, שכבש עצמו ... לבעוט מקרוב פגימה. תשע דקות לאחר מכן הוסיף פרנצ'סקו רומנו שער שני, לאחר כדור קרן של מאראדונה.

נאפולי הוכיחה, כי התאוששה סופית מהמספר הבכורה שלה כשבוע שעבר, כשסאלווטורה באני הבקיע את השער השלישי בדקת הסיום.

אינטר פתחה את משחק החוץ שלה מול פיורנטינה בתנופה והבקיעה שער יתרון בדקה ה־32, כאשר אלטובלי ניצל מסירה של קרל היינץ רומניגה ובעט מקרוב לרשת. אולם ההמשך היה שייך לדני הבין־לאומי של המארחים, פרבן אלקיאר, שהשווה בבעיטה בדקה ה־40 והבקיע את שער הנצחון שתי דקות מהסיום.

רומא השיגה נצחון נאה על אודינזה (0:3), משערים של הפולני הבין־לאומי בוניק, רוברטו פרוצו ומאסימו אגוסטיני.

האלופה יובנטוס חזרה לסורה כשאיבדה נקודה מול בראשייה, הרביעית מהסוף, לאחר תיקו אפס. בתוצאה זהה הסתיימו גם המשחקים בין אמפולי וקומו ובין מילאן ואווליינו. טורינו גברה על סמפדוריה בתוצאה 0:2.

המשחק בין אטלנטה ופיורנטינה נדחה בגלל שלג כבד.

נסיונאל חזרה לפיסגה במצרים

האלופה המצרית, קבוצת נאסיונאל מקהיר, חזרה לפיסגת הליגה בארצה, לאחר שגברה על איתיחד באלכסנדריה בשיעור 1:3. לנאסיונאל 20 נקודות, בשתיים יותר מאשר לזאמאלק, שניצחה ביום שישי את אל מאסרי 1:3.

נוטינגהאם הודחה

נוטינגהאם פורסט, הלוטשת עין לעבר כתר האליפות באנגליה, הופתעה אתמול בסיבוב השלישי בגביע כשנוצחה ע"י קריסטאל פאלאס מהליגה השלישית בשיעור 1:0.

לוטון וליברפול, שתיהן מהליגה הראשונה, נפרדו בתיקו ללא שערים ויפגשו פעם נוספת באנפילד ביום רביעי.

במשחק נוסף גברה לידס על סלפורד 1:2.

בנפיקה איבדה נקודה

למרות שאיבדה נקודה לאחר תיקו אפס עם וארזים, נותרה בנפיקה בראש טבלת הליגה הפורטוגלית. היא נהנתה מן העובדה שהשניה, גוימאראש השלישית, פורטו נפרדו בתיקו 2:2.

חמישה משבעת משחקי המחזור הסתיימו ללא הכרעה.

ריאל מדריד ציפקה את הפער מברצלונה

בנצחון נאה 0:3 על ריאל בטיס צימקה קבוצת ריאל מדריד את הפער בצמרת מקבוצת ברצלונה (0:0 עם סביליה) לשתי נקודות בלבד.

תוצאות נוספות אתמול בליגה הספרדית: קאדיז – ריאל מיורקה 0:1; סאבאדל – ראסינג 1:1; ריאל ואלאדוליד – ריאל סוסיאדד 0:1; איספניול – ריאל סאראגוסה 0:2; ריאל מורסיה – ספורטינג 0:2; אתלטיק בילבאו – אוסאסונה 1:4; לאס־פאלמס – אתלטיקו מדריד 1:2.

צמרת הטבלה: 1. ברצלונה 33; 2. ריאל מדריד 31; 3. איספניול 30; 4. אתלטיק בילבאו 26.

מנסדורף עם המנצח בין פרימן ואנגר

אלוף ישראל, עמוס מנסדורף, יפתח היום באליפות הטניס הפתוחה של אוסטרליה, באשר יתמודד בסיבוב השני נגד המנצח בין האמריקאים מאט אנגר ומרסל פרימן ואילו גלעד בלום יתמודד עם האמריקאי בין לאמב.

האליפות האוסטרלית, שתפתח כאמור היום, תהיה האחרונה במגרשי הדשא של קויונג במלבורן. זאת משום שכבר התחילו בבניית איצטדיון טניס לאומי שיעלה 44 מיליון דולאר, עם מגרשים סינתטיים. איצטדיון זה מוקם עתה באזור העסקים של מלבורן והוא יארח את האליפות החל ב־1988.

כוכב נבחרת אוסטרליה, פט קש, שהביא את גביע דייוויס לארצו, סבור, כי בוריס בקר, המערב־גרמני שזכה פעמיים באליפות ווימבלדון, יזכה באליפות האוסטרלית.

קש אמר, כי בשחקו של בקר השתפר בצורה דראמטית מאז זכה לראשונה בווימבלדון לפני שנתיים ומשחקו מתאים בצורה טבעית יותר לדשא, מאשר משחקו של איוואן לנדל, השחקן מספר אחד בעולם.

לנדל, שזכה באליפויות צרפת וארה"ב, נמצא זה חודש באוסטרליה כדי להתרגל למגרשי דשא שאינם במיוחד אהובים עליו.

11 ניחשו 14 בטוטו

11 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 14 המשחקים במחזור האחרון בטוטו וכל אחד מהם יקבל כ־24,370 שקל.

308 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ־565 שקלים.

3,613 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־47.50 שקל.

25,713 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־6.50 שקל.

לאור ריבוי המשתתפים שניחשו 10 תוצאות נכונות לא יחולק הפרס החמישי.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא הוא 400,000 שקל.

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2617

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 1034 בגוש 6043 רח' בורסט מס' 23 ושלון הכוללת מעון הקלה כ. א. אחוזי בניה 6% בסטה המגרש 453/2 בשתי הקומות. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

מפעלי העמק

מודיעים על שינוי מספרי הטלפון והתקנת קוים ישירים, החל מהיום 9.1.87 כדלהלן:

מספר הטלפון של המרכזיה	065־44777
מספר הטלפון של מנכ"ל המפעלים	065־44794
מספר הטלפון של מזכיר המפעלים	065־44797
מספר הטלפון של גזבר המפעלים	065־44796
מספר הטלפון של מנהל פרי העמק	065־44792
מספר הטלפון של מפעל הקפאים	065־44750
מספר הטלפון של מידע העמק	065־44716
מספר הטלפון של מנפטת העמק	065־44798

אנו מודים ל„בזק" על ביצוע העבודה

מינהל מקרקעי ישראל

„בנה ביתך" - באופקים - שכ' שפירא
יתרת המגרשים

במסגרת תוכנית "בנה־ביתך" שפורסמה בחודש יוני 1985, נותרו 25 מגרשים לבניה חד־משפחתית.

מגרשים אלה יוקצו לציבור לפי ערך קרקע, תנאי התשלום, תנאי אשראי והוצאות פיתוח - מעודכנים. שאר התנאים כפי שפורסמו בברוספקט וכפוף לשינויים המתחייבים מפרסום זה.

הקצאת המגרשים לציבור תחל ביום חמישי 15.1.87 בשעה 10.00. בשעה זו תתקיים הגרלה בין הנוכחים במקום.

יתרת המגרשים יוצעו בשיטת "כל הקודם זוכה".

בעת ההרשמה שתתקיים במינהל מקרקעי ישראל, מחוז הדרום, שד' בן צבי (מעל אולמי יהלום), טל. 057-32202, בימים ובשעות העבודה המקובלים - יש להפקיד סך של 300 ש"ח בהמחאה בנקאית לפקודת מינהל מקרקעי ישראל, זאת כמקדמה על חשבון ערך הקרקע.

פרטים נוספים ניתן לקבל במחוז המינהל, בכתובת הנ"ל. תוקף הודעה זו עד לגמר שווק המגרשים ולא יאוחר מ־30.4.87.

„בנה ביתך" - בקרית שמונה

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, עירית קרית־שמונה ומשרד הבנוי והשיכון, מציעים 41 מגרשים לבניה של מבנים חד־משפחתיים.

ההרשמה לתוכנית תתקיים במשרדי מחוז המינהל, קרית משרדי הממשלה, נצרת עילית. בימים א'־ה' בין השעות 08.30-13.00 וביום ו' רק בין השעות 08.30-11.30.

ההרשמה תחל ביום שלישי, 13.1.87 בשעה 09.00 ותסתיים ביום שישי 13.2.87 בשעה 12.00.

פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרד המחוזי של המינהל בכתובת הנ"ל.

„בנה ביתך" - בכפר־יונה
אתר 03
(הודעה שניה)

בהמשך להודעה שפורסמה בעתון, בעתונות, ביום 22.12.86, הננו להודיע לכל המעונינים להרשם לתכנית הנ"ל כי מחירי הקרקע הוזלו עיי השמאי הממשלתי.

ההרשמה לתוכנית ממשיכה להתקיים בבנין המועצה המקומית בכפר יונה, בשעות ההרשמה המקובלות ותסתיים ביום חמישי 22.1.87 בשעה 12.00.

פרטים נוספים, פרוספקט מפורט וטבלת מחירים עדכנית, ניתן לקבל במשרד חברת עמים, בכתובת הנ"ל.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מכרז מס' 87/1340

החברה מזמינה בזה הצעות לביצוע עבודות פיתוח שטח בכניסה למשרדי החברה בדרך פתח־תקוה 17 ובחצר רח' החשמל 16 בת"א.

פרטים וטופסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של – 115 ש"ח (כולל מ.ע.מ.), במשרדי אגף הבצוע רח' החשמל 16 ת"א (קומה 11 טלפון 614343/691) בין השעות 12.00 – 9.00 עד יום שישי 16.1.86.

רשאים להשתתף במכרז הנ"ל רק „קבלנים רשומים".

על ההצעות להגיע למשרדנו בת"א עד יום רביעי 28.1.87 שעה 12.00.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חברה לתערוכות ישראל חיפה בע"מ

„פלוריש 87" תערוכת הפרחים הבינלאומית ה־24 בחיפה

מכרז פומבי מס' 1

החברה לתערוכות מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע עבודות חשמל בתערוכת הפרחים „פלוריש 87" כדלקמן:–

1. את תנאי המכרז, טיוטת החוזה המוצע ומעטפה רשמית להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר 412 היכל העיריה רח' שוקרי 14 חיפה, בכל יום עבודה בין השעות 08.00–12.00 תמורת סך של 162.80 ש"ח (שלא יוחזר).
2. פרטים והסברים נוספים אפשר יהיה לקבל בימי עבודה רגילים בשעות ובמקום המפורטים לעיל בסעיף 1.
3. ההצעות תוגשנה על גבי המסמכים של המכרז במעטפה רשמית סגורה שעליה מצויינים פרטי המכרז ומספרו בלבד.
4. את המעטפות יש למסור בחדר 412, היכל העיריה לא יאוחר מ־20.1.87 שעה 12.00.
5. על כל מציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסך 10,000 ש"ח כנדרש בתנאי המכרז.
6. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

שמואל ביאליק מנכ"ל החברה

כוכבים ולילות

טלוויזיה

מאת מירי פז

גלותיות מנדטורית

ד"ר אהוד שפרינצק מזהיר בספרו החדש מפני הסכנות האורבות לדמוקרטיה ולתרבות הפוליטית בישראל כתוצאה מלגיטימציה גוברת לעניינים לאי־לגיטימיים. בראיון ב„זה הזמן" הוא מבהיר אמנם שהדמוקרטיה הישראלית עדיין איננה מתמוטטת, אך הסחף באיכות החיים הציבוריים כבר מוחשי מאוד. ייאמר לשבחו של שפרינצק שאין הוא מטיל את האחריות על צד אחד בלבד של המפה הפוליטית. הוא כורך בעניין זה הן את גוש אמונים והן קבוצות בשולי השמאל. בקצרה, כל ארגוני הצודקים־על־אדמות במינוי עצמי, שהחוק הוא לגבי דידם בבחינת מפגע סביבתי זעיר שאין להתחשב בו יתר על המידה, כשמדובר במטרות נעלות כישוב הר, פרשים קיח בגדה המערבית או מפגש רעים יהודי־פלשתינאי בחסות הנשיא צ'אושסקו.

לניגוד אפשרי בין החוק לבין הצדק יש כמה תקדימים הסטוריים חשובים. אילו נהגו מנהיגי הישוב ברוח החוק הצרוף, לא היתה קמה מדינת ישראל. הרי ראשיתה של ישראל כמדינה ביוזמות ובמעשים בלתי חוקיים: המחתרות, העליה הבלתי לגאלית. איש לא יחלוק על הלגיטימיות בכל אותם מעשים בלתי־לגאליים בתקופת טרום המדינה, שהרי אז לא היתה דרך אחרת. הבעיה מתעוררת במלוא חומרתה כשהלגיטימציה לאי־לגאליות נהפכת ללחם חוק, כשאזרחי מדינה ריבונית מתנהגים כארגון מחתרת. ולא מדובר במימוש אידיאלוגיות ומטרות פוליטיות בלבד; מדובר בקיצורי דרך ביחסי האזרח והרשות. „סידורים" ו„קשרים" ומילון עתיר הגדרות לתאור מעשים שאינם עולים בקנה אחד עם חוק, או עם סדרי מנהל תקינים בלבד.

שפרינצק, ששורשיו בתנועת העבודה והוא רואה עצמו חבר בה גם ביום, מייחס את „הקושאן" ללגיטימציה שבאי־כיבוד החוק לתנועתו. על ימי בראשית אלה, לא יבואו בתלונות לתנועת העבודה. על ההמשך – היא ראויה שיבואו איתה חשבון. בתקופת שלטונה הארוך השתרשו כאן אי־נורמות שמזמן כבר נהפכו ל„נורמות". תהליך זה הסתייע בהעדר מורשת דמוקרטית. מי ממנהיגי הישוב ידע דמוקרטיה מהי? הם ידעו מהי אך לא חוו אותה. הרי רוב רובם באו מארצות לא־דמוקרטיות. אפשר לומר שההיפך הוא הנכון. 2000 שנות גלות אין מבערים גם בתום כמעט 40 שנות „עם חופשי בארצנו". העם היהודי למוד הנגישות והרדיפות ברוב ארצות פזורותיו, למד להערים על שלטונות ועל פריצים, כדי להתקיים, אפילו כדי להישרד.

אחד הדברים ההופכים את חיינו לבלתי־נסבלים כאן, היא לא בכך שבדפוסי התנהגותנו אנו חוזרים אל הגלות: איננו חוזרים אל הגלות מן הסיבה הפשוטה שמעולם לא יצאנו ממנה. בצדק אומר שפרינצק שאנו מתנהגים גם כיום כאילו המנדט לא נגמר. אכן, בפועל הוא רק התחלף. האוריינטציה נשארה אנגלוסקסית. המנדט לא נגמר הפריץ לא מת ואנחנו – עם עבדים.

פרד או פרידה

הכלל הוא, שמה שהיה שנוא עליך על גלי האתר, יגיע אליך מן המסך. שמואל שי, שהרדיופוניות של קולו משולה לשחיקה צורמנית, מנעים לנו עתה ביום [illegible] ב„זה או זה פרד", תוכנית המתמקדת על מקום [illegible] במצעד הלהיטים הלבנטיניים. שי, לא בדיוק עלם חמודות שסומק נעורים פורחת בלחייו, משתף את הצופים בהשתטות קולקטיבית. אך למבצעים כאלה יש תמיד משתפי פעולה נלהבים. מה כבר לא עושים אנשים מן הישוב בשביל דקת מסך; גם מצעד פרידות הוא עילה ראויה.

בשבוע הבא יגיע ארצה הכנר והמנצח **ג'וזף סילברסטיין**. האורח ינצח על התזמורת הקאמרית הישראלית וינגן גם קטעי סולו. יחד עם סולני התזמורת הקאמרית **עמנואל גרובר** (צ'לו), **עודד פינטוס** (אבוב), **וזיו בן** (בסון) ינגנו הארבעה סימפוניה קונצ'רטנטית לכינור, צ'לו, אבוב ובאסון מאת הידן. עוד בתכנית: אדאג'ו ורונדו לכינור ולתזמורת מאת מוצארט, רונדו בלה־מזיר לכינור וכלי קשת מאת שוברט וסימפוניה מס' 2 של הונגר.

ג'וזף סילברסטיין הוא מנצח וכנר ידוע, שהופיע עם למעלה ממאה תזמורות בארה"ב, אירופה, והמזרח הרחוק. הוא ידוע בהקלטותיו הרבות לכל חברות התקליטים הגדולות, אשר חלקן אף זיכה אותו בפרסים חשובים.

הקונצרטים יתקיימו במוזיאון תל אביב, בתיאטרון ירושלים ובאודיטוריום חיפה.

בימים אלה החלו החזרות על מופע ילדים חדש – **„הופה היי – על הבמה"**. המופע מבוסס על תכנית הטלוויזיה לילדים, „הופה היי", המוקרנת מזה שלושה חודשים על המסך הקטן. במופע משתתפים **יגאל בשן, עוזי חיטמן ויונתן מילר** וכמו בטלוויזיה יארחו גם בהצגה אמנים שונים.

גבר, אשה ובמאי, לקראת פגישה שלישית: קלוד ללוש (מימין) עם אנוק איימה וז'אן לואי טרנטיניאן

קולנוע

מאת יגאל משיח

„גבר ואשה אחרי 20 שנה". קולנוע „לב" ת"א, „גת", חיפה, „רב־חן", ר"ג

לפני עשרים שנה, כשראיתי את חלק א', כלומר את „גבר ואשה", בלעתי את הכל. את סיפור אהבתם, יופיה הרך, גבריותו המצמצמה, השקיעות, הזריחות, סתרוני המכונית בחולות, המוסיקה המוסטנג (מעולם לא נעשה לחברת „פורד" שרות טוב מזה). לפני עשר שנים ראיתי את הסרט שנית ותמהתי מאוד על רמתי השכלית מהימים ההם.

קלוד ללוש של היום מחזיק עדיין בטעמו האמנותי של שנות השישים. דבר לא השתנה. גירסה ב' חוזרת על מתיקותה הסינתטית של גירסה א', הפעם בעזרת כל שכלולי הצילום, האביזרים הטכניים, וההוקוס פוקוס הצבעוני שנוסף לרפרטואר הסינמטוגרף עם חלוף השנים. סרט זה, כמו כל סרטי ללוש האחרונים, הוא יותר על פעלולי המעבדה ואפשרויות הצילום, מאשר על הדמויות הניצבות מול המצלמה. מעין אלבום צבעוני מרי (מקלקל נוסטלגיה), שאגב הדפדוף בו אתה תמה על חוסר יכולתו של אדם כבן 50 להחלים מראיית העולם של בן 15. כך או כך, על פי גירסה זו, היו עשרים השנה שחלפו רק הפסקה בקולנוע, מהסוג שנועד לגלידה ופופקורן עד שיחזרו האוהבים זה אל זה ב־40 הדקות הנותרות. היא, (אנוק איימה), היתה בינתיים למפיקה מצליחה. הוא (ז'אן לואי טרנטיניאן), עשיר סתם. סרטה האחרון נכשל והיא מטלפנת אליו ברגע של תושיה כדי לבקש את רשותו להסריט את סיפור אהבתם: סרט בתוך סרט על סרט (ללוש לא הזולים מעולם גם מתגלית הערבוב של מציאות ואמנות). לשניים, בן ובת, שלא נפלו רחוק מהעץ: יפהפיה שהיתה לשחקנית ויפהפה שהיה לנהג מרוצי סירות. זו הסיטואציה הבסיסית ומי שמספר את השאר מזלזל לדעתי בדימיון של קוראיו.

אגב, איך הם נראים אחרי עשרים שנה של חיים קלים קשה לדעת. סיפור זה, כאמור, מוקדש לפילטרים יותר מאשר לבני אדם. בהתחשב בתפיסה קולנועית מסוגננת זו וכל מה שעשוי מן הסתם לקרות לאמנות הצילום בעשרים השנים הבאות, עוד נחזה בשנת 2006 בפגישתם השלישית בבית אבות על חוף הריביירה, צעירים ורעננים כתמיד.

אומץ חוצה קוים

הסרט „אומץ בקו העימות" עורר גם את סקרנות שכנינו המעוניינים בהקרנתו. „פלשתין", דו־שבועון של אש"ף, אף מקדיש לו מאמר המשרת את צרכי הארגון

מאת אמיר רותם

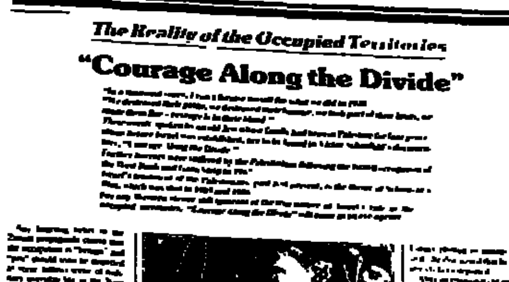
The Reality of the Occupied Territories
"Courage Along the Divide"

צילום המאמר ב„פלשתין": כל האמת (?)

הקרנת סרטו של ויקטור שיינפלד „אומץ בקו העימות", שנערכה לבסוף במועדון „צוותא" תל אביב (לאחר שמועצת עיריית תל אביב „לא הספיקה" להתכנס ולדון בסוגיית הקרנתו של הסרט לפני מועד הקרנתו המתוכנן), לא היתה ככל הנראה הקרנתו האחרונה בארץ ובוודאי שלא האחרונה באיזור. הטלוויזיה הירדנית מתכוונת להקרינו ונמסר שהיתה התעניינות גם מכוויית, ערב הסעודית, נסיכויות הנפט ולבנון. המשך הקרנתו של הסרט כאן מבטיח דיון רחב יותר, ויש לקוות שיעסוק יותר בתוכנו.

לפני מספר ימים הגיע לשולחננו מכתבו של הקורא בנימין קלגרי מירושלים ובו הוא מבקש שנביא לידיעת עמיתיו הקוראים את המידע שצירף למכתבו. אותו מידע הוא צילום של כתבה ב„פלשתין", דו־שבועון הרואה אור בניקוסיה מטעם „פלשתין אל־תאוורה, פלג מרכזי באש"ף". תחת הכותרת „המציאות בשטחים הכבושים" מפורסים כמה קטעים מתוך הסרט: ביקורה של פליציה לנגר אצל אמו של חסן פרג', שלא זכתה לראות את בנה לפני גירושו החפוז, חרף הבטחות המימשל. לנגר נשברת בפרץ רגשות לא אופייני ומזילה דמעה לפני המצלמה לאחר ביקורה אצל האם האבלה; מאמציו של מובּרק עווד, ראש המרכז לאי־אלימות להטמיע את תורתו בעם המרוכא שמאחורי הקו הירוק; מאמץ משותף של יהודים ותושבים מקומיים בהנהגת עורך הדין גינתן בכתב לשתול מחדש מטע עצי זית בן 60 שנה שנעקר על ידי הסיירת הירוקה, פעולה המדווכאת על ידי אנשי הסיירת.

המאמר מתעלם מכמה מהדמויות הישראליות „החיוביות" המופיעות בסרט, ממש כפי שמתנגדי הסרט כאן התעלמו מהדמויות ה„חיוביות" מהצד שכנגד. במסגרת המסופחת לכתבה נמסרים כמה פרטים על במאי הסרט (יהודי אמריקאי בן 31 שחי לסירוגין בישראל מאז 1969) וציטוטים התואמים את רעת העיתון, הלקוחים מהעיתונות הבריטית בעקבות הקרנתו בבריטניה.

מאיזה טעם מצא השולח לנכון לשלוח אלינו את הכתבה, לא מסר במכתבו. אם התכוון להראות שהסרט משחק לידי אויבינו, אין הוא מחדש על דעותיו של דוד יוטן, איש הליכוד בעיריית תל אביב, שהחל בזעקת החמס בעקבות הקרנתו המוקדמת של הסרט. עדיף היה אילו יכול היה הטוען להוכיח שאין הסרט משקף את המציאות. לצערנו אין זה אפשרי, סרטו של שיינפלד מראה את שהיינו רגילים לראות גם בטלוויזיה הישראלית לפני שנים לא רבות.

אם התכוון הקורא לציין את החשיבות שיש בסרט הזה כאלמנט הסברתי בין־לאומי, קשה לשמוח עם ידיעה זו. חשוב יותר לדעת שהסרט, ובו תמונת מציאות מסויימת, יגיע לעיניים מקומיות. חוגי השמאל יתאכזבו מאוד לראות את התמונה המאוזנת והלא מעורבת שמשתדל יוצרו להעביר. חוגי הימין יטענו שהסרט חד צדדי. גם כתב העת הפלשתינאי נמנע מלאזכר את הסצינות המביכות בהן מגייס היוצר סרט ארכיוני מתקופת השואה, כאילוסטרציה למשפט „רק היהודים יכולים להבין מדוע אנו רוצים מדינה פלשתינאית". לבד מהריגה זו. סרטו של שיינפלד אינו אלא סרט דוקומנטרי קונבנציונאלי שאינו מאיר אף לא אספקט חדש למי שהעז להתעניין אי פעם באופי ואופן שלטון צה"ל בשטחים המוחזקים.

לראות את הקולות

הערב נפתחת בגלריה בוגרשוב בת"א סדרת מפגשים על ג'אז, בליווי סרטי וידאו, בהנחיית יוסי מר־חיים

„זה לא אותו דבר. הריח, הדינמיקה, התנועה, משהו שונה לגמרי." לא מה שאתם חושבים. ג'אז, ההבדל בין לראות ולשמוע ובין לשמוע בלבד. אחראי על הדברים **יוסי מר־חיים**, מוסיקאי, מבקר, מורה וחובב ג'אז ותיק המתחיל הערב בסדרת־הרצאות, מלוות בסרטוני וידאו, על אמני ג'אז, בגלריה קפה **„בוגרשוב"** בתל־אביב. מר־חיים מרצה על ג'אז לא מהיום, אך מאז עידן הווידאו, הוא מודה, נפתח לפניו עולם חדש. „הייתי מכניס קסטה בטייפ, יושב ובוהה בקהל, והם היו בוהים בי. ההבדל בין תקליט להופעה חיה, שנראה מובן במוסיקת רוק, משמעותי לא פחות בג'אז. תמיד הלכו אנשים לראות מופעי ג'אז, ורקדו לצלילי המוסיקה הזאת. אי־אפשר להסתפק בתקליטים. זה, אגב, בדיוק מה שהיה חסר בג'אז הישראלי עד שהתחילו הופעות ג'אז מחו"ל."מנהלי „בוגרשוב" ביקשו ממנו סדרת הרצאות על מוסיקה. מר־חיים העריך שמספר המתייצבים לערב על ג'אז יהיה גדול מזה שיתייצב, נניח, לערב על שטוקהאוזן, המעניין אותו לא אישית פחות. „כיום יש בתל־אביב לפחות עשרה מקומות שמארחים ערבי ג'אז חיים. אין ספק שמופע עדיף, אבל אני לא מאמין שב'בוגרשוב' יהיה אפשר לדחוס מוסיקאים." מר־חיים יבחר את הטובים ביותר, לפי טעמו, ואלה יופיעו על מסך הווידאו הגדול שבבית־הקפה. מדובר בסדרה, וכל ערב יוקדש לאמן מסוים. הסדרה איננה קורס, ואינה מחויבת לסדר כרונולוגי.

מה בכל זאת לומדים מהווידאו?

„למשל, מי המנגן. ההיבט האסתטי – שכאילו אמור לא להיות מעניין (ומה איכפת לי אם הכנר צולע) נראה לי חשוב. ראיתי את **תלוניוס מונק** מנגן וזה פתח לי כיוון חדש של ראיית יצירתו. פעם ביקשתי **מדיזי גילספי** שישיר לי קטע משלו, אותו לא הצלחתי לשחזר על הפסנתר. בעבודתי העתונאית הכרתי כמה מהגדולים ואחרי ההיכרות החזותית נשמעו לי יצירותיהם אחרת. יש הבדל בין וידאו־ג'אז לוידאו־רוק. הווידאו־רוק מחפה לפעמים על דלות המוסיקה. בג'אז פשוט מראים לך את האמנים מנגנים. מה שנשמע לא טוב – נשמע כך גם בווידאו. מהווידאו־ג'אז אתה מקבל את האווירה: הבר, הרחוב הסביבה".

אמיר רותם

תיאטרון המחול הספרדי של **רפאל אגילאר** יגיע לישראל בראשית חודש פברואר ועלה תכנית המורכבת משתי יצירותיו הנודעות: „בית ברנרדה אלבה" ע"פ פדריקו גרסיה לורקה ו„אהו פלמנקו" המציגה את שורשיו ומקורותיו של הפלמנקו. הלהקה, המורכבת מ־19 רקדנים, זמרים וגיטריסטים מגיעה לישראל לאחר סיבוב הופעות בצרפת ובפסטיבל ונציה שבאיטליה. רפאל אגילאר נחשב, יחד עם אנטוניו גאדס, לאחד הכוריאוגרפים הספרדים החשובים ביותר, ויחד עם גאדס אף יצר את הכוריאוגרפיה לבאלט „רטראטו דה מוחר" על פי טקסט של ארנדה. בסקאלה של מילאנו העלה בשיתוף עם הרברט פון קאראיין את „כרמן".

פרסומים חדשים בידיעת הארץ

מאת צבי אילן

● רשות שמורות הטבע הוציאה את השלישי בסדרת ספרי הסקרים שעורך הסוקר הראשי שלה מנחם מרקוס. זהו הספר „מדבר יהודה הצפוני" ובו פירוט מלא של אתרי האיזור הנסקר, כולל מסלולי טיול, מפות ו„שושנות תצפית". בנוסף לכך יש בספר מבואות נאים על יהדות הנוף במדבר יהודה ועל נחלי המדבר, וכן רשימת מקורות מפורטת ומפתח שמות מקומות מועילים. ספר זה מהווה המשך והשלמה נאים לספריו הקודמים של מרקוס על הר הנגב ומדבר יהודה הדרומי.

● זאב צור הוציא לאחרונה את הרביעי בסדרת ספריו על „הקיבוץ המאוחד ביישובה של הארץ" בהוצאת המכון לחקר הקיבוץ ותנועת העבודה ש„יד טבנקין" והוצאת „הקיבוץ המאוחד". הכרך עוסק בשנים 1960־1980 והוא המסיים את הסידרה. בניגוד למה שעלול להיחשב משם הספר אין הוא עוסק רק בישובים החדשים וקורותיהם, אלא בסיפור המעשה של הקיבוץ המאוחד וישוביו בכללו במשך התקופה הנסקרת. יש בו איפוא בבואה לנעשה בארץ בכלל באותה תקופה.

● „בית מקרא", כתב עת של המרכז העולמי לתנ"ך, בעריכת בן ציון לוריא, הוציא את החוברת הק"ח, ובה מאמרים שונים, בכלל זה על כינויי המקרא של הארץ בפיוט ומאמר על הקרב בגלבוע. המחבר, חיים ראם, מתייחס לקרב במקומו בעמק יזרעאל ובהר שמעליו, כמקובל. לכך העיר העורך את דעתו הישנה לפיה נערך הקרב עם הפלשתים, בו נפל שאול, בעמק אילון, בין אפק לבין המורדות המערביים של הר יהודה.

● בהוצאת המכון לחקר הציונות הדתית באוניברסיטת בר אילן הופיע השני בפירסומי „בשבילי התחייה" ובו מחקרים בנושא הציונות הדתית, בעריכת מרדכי אליאב. בין 11 מאמרי הקובץ, המחזיק 200 עמודים, מאמר על ר' זאב יעבץ במבשר החינוך הדתי־לאומי בארץ ישראל ומאמר על הקשר שבין ר' שמואל מוהליבר, הרב חובב ציון, לבין רוד גורדון, עורך עתון „המגיד".

● „ראשיתן של עליות החסידים (1747־1819)" הוא שמו של ספר שהופיע בהוצאת „יד יצחק בן צבי" (138 עמ'), מאת חנה שטיימן־כ"ץ. הספר פורס את הרקע לעליית החסידים, מפרט את העליות השונות, קשרי הציבור החסידי עם הקהילה הספרדית בארץ וקשריו עם חו"ל. הספר מכיל נספחים על עליות של חסידים וביבליוגרפיה של איגרות, תעודות, כתבי יד וספרים על נושא המחקר.

קפיצה קטנה לחו"ל

סרטי פרסומת

מאת אמיר רותם

ערב זוכי פרס „קליאו" 1985, מכון התרבות האמריקאי, ת"א, 8.1.87

„בבית אנו מתעצבנים בגללן, אבל לאחר זמן קצר, הפרסומות הן הדבר הראשון שמתגעגעים אליו", אמר ראש המכון והקהל המהם בהסכמה. „אני שומע על אנשים המבקשים ממכרים בבית להקליט ולשלוח להם דברים חשובים, כמו ה'סופרבול', ומוסיפים בדאגה: 'ואל תמחקו את הפרסומות!'". לא כל הקהל באולם הנייד שבמכון התרבות האמריקאי היה יליד היבשת החדשה, אבל היתה שם נציגות משמעותית של אמריקנופילים רגשנים, שבאו לראות את הפרסומות כ„חלון למציאות התרבותית היסודית", על פי הגדרת ראש המכון.

היו אלה זוכי פרס „קליאו" 1985 (שכבר אינו נקרא כך). פרס לסרטוני הפרסומות המצטיינים שנוצרו בארה"ב וכמה סרטונים מחוצה לה, לשם האווירה הבין־לאומית. נאמני מרתון הפרסומות מפסטיבל ונציה, הנערך מדי שנה בקולנוע „שחף" (מה קורה עם הקרנות השנה?) הכירו את כל הפרסומות הבין־לאומיות וכמה מהאמריקאיות, אך צפיה נוספת לא מזיקה. כ־40 סרטונים הוקרנו. רובם מהנים, חלקם טובים ממש. אפיינו אותם העדר מוחלט של מיניות, המנעות מוחלטת משימוש בגוף האדם כגורם מושך, משיכה לכיוון הסוריאליסטי ופחות התמקדות על סגנון.

אחד הסרטונים, שזכה דווקא בתחום ההומור – וזכה לתגובות תואמות – גרם לכמה מקומיים למבוכה מסויימת. מטעם רשת המזון המהיר „ונדיז" העלו תצוגת אופנה קומית הנערכת כביכול בברה"מ. חברה מלאת אברים דיגמנה את אותו בגד חסר צורה וצבע, פעם כבגד עבודה, פעם כתלבושת ערב, בגד ים וכו'. ה„רוסים" באולם היו שמנים, אפורים, דוחים ומגוחכים. „ונדיז" לעומת זאת הציגו מבחר צבעוני ומפתה של מאכלים לאזרח החופשי. והימים ימי רייגן. גם הסמאלץ המטפטף פאטריוטיות דביקה ממנו הרכיבו את הכרזת התמיכה בנבחרת האולימפית האמריקאית מטעם „באדוויזר" עונה על הגדרת ה„חלון התרבותי" של דברי הפתיחה. תגובה חמה במיוחד קיבלה הפרסומת של רשות התיירות האוסטרלית (בכיכובו של פול הוגאן, כוכב הסרט „קרוקודיל דנדי" המצליח לא מעט בזכות הפרסום שבא לו מהשתתפותו בסרטון זה) שהסתיימה בפואנטה: „אם הם לא יודעים איפה אוסטרליה נמצאת – אימרו להם: המקום בו נמצא 'גביע אמריקה'". זר לא יבין זאת.

סיכמה את הערב הדגמה מאלפת של נפלאות אנימציית המחשב. יש חיים אחרי „סיבה למסיבה" ומכונת הפטנטים של אולפני הרצליה.

בולים

שאגאל – גם באנטיגואה וגמביה

מאת אריה לינדנבאום

שתי מדינות נוספות הצטרפו למבצע הנצחת יובל המאה של שאגאל – אנטיגואה וברבודה בקבוצת איי הודו המערביים בים הקאריבי, וגמביה שבאפריקה.

העקרון דומה לבולי גרנדה וגרנדינס, בשינוי קל. בשתי המדינות יופיעו 8 בולי ושני גליונות־זיכרון בכל אחת, במקום 12 בולים ו־3 גליונות זיכרון שהופיעו בגרנדה ובגרנדה־גרנדינס. היצירות, כמובן שונות. מועד ההופעה – סוף ינואר, בשתי הנפקות של 4 בולים וגליון. ואלה הבולים שיופיעו באנטיגואה וברבודה לפי 10 יצירות שאגאל שצוירו בין 1909־1977: 10 סנט הצדודית (פרופיל 1957); 30 סנט – אחות האמן; 40 סנט – הכלה עם המניפה; 60 סנט – דוד בצדודית; 90 סנט – כלה עם פרחים; 1 דולר – דיוקן עצמו (1909); 3 דולר – הטיול; 4 דולר – הנרות; שני גליונות הזיכרון מתארים את נפילתו של איקרוס ואת המיתוס של אורפיאו, שניהם בני 5 דולר כל אחד.

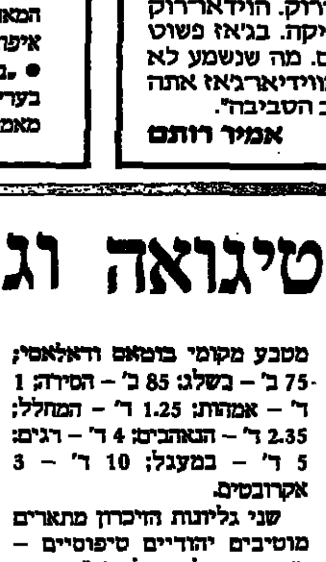

הזכרתי במתכוון שמות 10 היצירות משום שאינם מודפסים בגוף הבולים ולאספנים תהיה בוודאי חשיבות בזיהוי השמות.

בסידרה של גמביה גם כן 10 יצירות שאגאל בערכים של מטבע מקומי בוטאס ודאלאסי: 75 ב' – בשלג; 85 ב' – הסירה; 1 ד' – אמהות; 1.25 ד' – המחלל; 2.35 ד' – האוהבים; 4 ד' – דגים; 5 ד' – במעגל; 10 ד' – 3 אקרובטים.

שני גליונות הזיכרון מתארים מוטיבים יהודיים טיפוסיים – השבת ובעל העגלה (כ"א ב־12 ד'). בשלב זה ידוע איפוא על 40 בולי שאגאל חדשים ו־8 גליונות־זיכרון, אבל נראה שזו רק התחלה להגיגה שכן הרעיון מתקבל לא רע בקרב האספנים ואין סיבה שלא תעלנה על „העגלה" עוד מדינות.

– אשר לערכים הנקובים שבבולים, המכתיבים את מחירם – אלה אינם גבוהים כל כך, כפי שזה נשמע, שכן הדולר הקאריבי נמוך בהרבה מן הדולר האמריקאי. הבעייה היא שהמדובר כאן בהרבה דולרים, כך שגם אם הם זולים תעלה כל מנת בולי שאגאל כמה עשרות שקלים.

ברלין בת 750

הבול הראשון לשנת 1987 בברלין המערבית הוקדש למלאות 750 שנה לקיומה של העיר. ב־15 בינואר יופיעו שני פריטים מיוחדים – בול וגליון־זיכרון בן ארבעה בולים. חמשת הבולים מתארים אתרים מתולדותיה של העיר.

ברלין היא לשעבר עיר הבירה של מלכות פרוסיה (עד 1871) ולאחר מכן של גרמניה (עד 1945) השם, מניחים, במקורו סלאווי. נוצרה משני ישובים – קלן וברלין שנתחברו לעיר אחת בראשית המאה ה־14. להתפתחות ניכרת הגיעה ברלין בתקופת פרידריך הגדול. ב־1920 צורפו לשטחה של ברלין 7 ערים אחרות, 59 מועצות מקומיות ו־27 אחוזות ויצרו את ברלין הגדולה. במלחמת העולם השניה הוצאו 160,000 תושביה היהודיים של ברלין למחנות השמדה ועם סיום המלחמה היו בה 80,000 הרוגים ו־20% מבנייניה הרוסים. לאחר שביתת הנשק (8.5.45) שלטו הרוסים על כל העיר, אך כעבור חודשיים נכנסו גדודים אמריקאים, בריטים וצרפתים לחלקי ברלין המערביים והעיר חולקה ל־4 אזורי כיבוש. ביוני 1948 ניסו הרוסים להשתלט על ברלין כולה, ניתקוה מגרמניה המערבית אבל נכשלו בנסיונם זה. ברלין המערבית נשארה חלק מן הרפובליקה המערבית החדשה. העיר מחולקת מאז לשתי ערים נפרדות: המערבית, ובה החלק הגדול של האוכלוסיה וברלין המזרחית שהיא בירת הרפובליקה של גרמניה המזרחית.

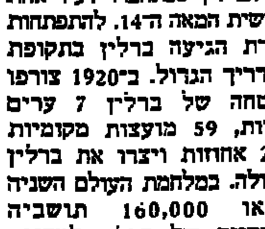

הבולים מתארים את ארמון שרלוטנבורג, בניין הרייכסטאג, מגדלור, בנין הארכיון, בית המשפט, המלון „העיר ברלין", כנסייה, מגדל הטלוויזיה וכנסיית הקיסר וילהלם.

60 למועצת המורים

מועצת המורים למען הקק"ל תציין השנה מלאות 60 שנה להיווסדה ומפעל הבולים של הקק"ל ינפיק בול יובל מיוחד. בבול מופיע סמל מועצת המורים, משולב בסמל הקק"ל. במקביל תופיע דפית זיכרון בת שישה בולים ושני שובלי הסבר. הדפית תופץ ב־6 ש"ח. תנועת המורים למען הקק"ל נוסדה לפני 60 שנה בכפר הילדים לרגלי גבעת המורה ע"י אוסישקין, ח.נ. ביאליק ואחרים.

100 להולדת טבנקין

הנושא הלימודי הציוני בבתי ספר יהיה השנה יובל המאה להולדת ד. בן־גוריון, אולם במקביל יוזכר יובל המאה של טבנקין לו הוקדשה דפית זוטא בת שני בולי דיוקן עם שני שובלי הסבר עם מובאות מדברי טבנקין.

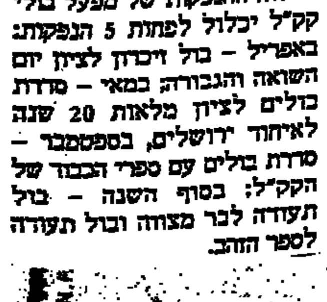

לציון מלאות 50 שנה לישוב חומה ומגדל הוצאו במפעל בולי קק"ל שתי מעטפות שונות בשיתוף עם מרכז ההסברה במועצות האיזוריות. גדעון להרס, מנהל מפעל בולי קק"ל, הודיע על השתתפות קק"ל בתערוכת „חיפה 87" בתצוגה ובהפצה.

לוח ההנפקות ב־1987

לוח ההנפקות של מפעל בולי קק"ל יכלול לפחות 5 הנפקות: באפריל – בול זיכרון לציון יום השואה והגבורה; במאי – סדרת בולים לציון מלאות 20 שנה לאיחוד ירושלים, בספטמבר – סדרת בולים עם ספרי הכבוד של הקק"ל; בסוף השנה – בול תעודה לבר מצווה ובול תעודה לספר הזהב.